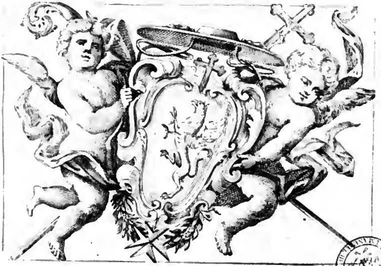
SYNODUS
DIŒCESANA
FLORENTINA
ANNI MDCCXXXII.

DECRETA
SYNODI
DIŒCESANÆ
FLORENTINÆ

CELEBRATÆ

IN ECCLESIA METROPOLITANA

DIE XXIV. SEPTEMBRIS MDCCXXXII.

FLORENTIÆ. ANNO MDCCXXXIII.
Ex Typographia Francisci Moücke.

PRÆSIDUM PERMISSU.

JOSEPH MARIA
MARTELLI

DEI ET APOSTOLICÆ SEDIS GRATIA

ARCHIEPISCOPUS FLORENTINUS

PONTIFICII SOLII ASSISTENS

NECNON

SACRI ROMANI IMPERII PRINCEPS.

Venerabilibus Fratribus, Canonicis & Capitulo Eccleſiæ Metropolitanæ, ac Diœceſis noſtræ Parochis, ceteriſque Clericis ſalutem.

NEMO *lucernam accendit (quemadmodum Chriſtus, qui Paſtorum eſt omnium Princeps* (1), *palam in Evangelio* (2) *teſtatus eſt) Nemo lucernam accendit, Venerabiles Fratres, Filii chariſſimi, atque in abſcondito ponit; ſed ſupra candelabrum, ut omnibus latè pateat. Et Nos certè, pro Paſtorali munere,*

(1) 1. Petr. 5. 4.

(2) Matth. 5. 15. Luc. 11. 33.

nere, non defuimus paulò ante lucernam accendere, quum implorata priùs a Patre luminum ope, in frequentissima Synodo nuper habita, legem tulimus. In sacris enim Literis quis ignorat Lucernæ vocabulo aptissimè designari mandata Legis (1) *? Immo verò quot decreta condidimus in iis Diœcesanis comitiis, tot veluti faces paravimus, satis accommodatas ad dirigendos pedes Ovium, quas curæ Nostræ pascendas, pro immensa sua Bonitate tradidit Deus, in viam pacis* (2).

Et sicut Evangelicus ille Paterfamilias de thesauro suo perhibetur nova & vetera protulisse (3) *: sic ea Synodalia decreta e promptuario Divinæ Sapientiæ, quæ dat omnibus affluenter* (4) *a Nobis eruta; hujusmodi sunt, ut nova & vetera dici meritò queant. Vetera planè, quum ab altissimis fontibus Sacrorum Canonum, aliisque Sanctionibus pervetustis illustrium Ecclesiarum jam antea defluxerint; nova ve-*

(1) Psalm. 118. 105. Isaiæ 2. 5.
(2) Luc. 1. 79.
(3) Matth. 13. 52.
(4) Jacob. 1. 5.

verò, quum concinnata ſint paulò ante, habita temporum ratione, atque ad remedium comparata omnium corruptelarum, quæ ſenſim irrepſerant hac ætate. Ad eam profecto normam, quam propoſuerat Thomas Bonaventura ex Comitibus Gherardeſchæ, potens in opere ac ſermone (1) *Archiepiſcopus; cujus omnino veſtigiis inhærere, non modò tutum eſſe duximus, verùm etiam proficuum aliis, Nobiſque glorioſum.*

Sed ne longiùs, quàm par eſt digrediamur, ea ſalutaris Lucerna dudum accenſa in ſolemni totius Cleri convocatione, quodammodo videretur adhuc ſub modio deliteſcere (2); *niſi quæcumque in ea Synodo conſtituta ſunt, ut credimus, opportunè, aliquando ederentur in lucem. Reliquum erat nimirum, ut Synodalium tota ſeries Conſtitutionum emiſſa, perinde quaſi ſupra candelabrum expoſita, per ampliſſimam Diœceſim latiùs appareret; & ſicut lu-*

(1) Luc. 24. 29. (2) Marc. 4. 21. Luc. 11. 33.

lucerna fulgoris electissimum Gregem illuminaret (1) *Nobis divinitus commendatum* .

Ea de re confidentes in Domino Jesu futurum esse , ut qui cœpit in Nobis opus bonum ipse perficiat (2) *; in unum omnia libellum , mole quidem exiguum , sed grano sinapis haud absimilem , decreta referimus , quæ & peculiari diligentia priùs ventilata , & communi deinde consecrata sunt reverentia ; vestrasque in manus publica luce donata (quod felix faustumque sit) libentissimè tradimus* .

Quare agite , Venerabiles Fratres , Filii dilectissimi , gaudium meum atque corona mea (3) *suscipite in mansuetudine insitum verbum* (4) *ac custodite volumen Legis hujus , & alacriter omnia facite , quæ in eo scripta sunt* (5) *; Vobiscum animo reputantes factores legis apud Deum justificari , non obliviosos auditores* (6) . *Dum*

lu-

(1) Luc. 11. 36.
(2) Philippens. 1. 6.
(3) Philipp. 4. 1.
(4) Jacob. 1. 21.
(5) Jos. 1. 8.
(6) Rom. 2. 13 Jacob. 1. 22. & 25.

lucem habetis oculis obversantem, credite in lucem (1); *& non modò abjicientes opera tenebrarum, ac nemini dantes ullam offensionem: sed etiam honestè ambulantes, sicut in die, satagite ut Filii lucis sitis. Ex quo planè fiet, ut fructum in sanctificationem habeatis, finem verò vitam æternam* (2). *Interea, dum paterno vos amore complectimur, Pax Christi, quæ multa jampridem promissa est diligentibus legem Dei* (3), *cujus quidem lex Nostra est quasi pedissequa & ministra, exultet quotidie magis in cordibus vestris* (4); *quemadmodum omnibus apprecamur ex animo.*

(1) Joann. 12. 36.
(2) Rom. 6. 22.
(3) Ps. 118. 165.
(4) Colofs. 3. 15.

D. JOANNIS GEORGII DE ALBERTIS CANONICI FLORENTINI

ORATIO HABITA AD SYNODUM.

ET locus hic ad dicendum amplissimus, & splendor, ac dignitas hujus consessus, & ingens populi frequentia, qua circumfundor, me admonent, quam arduam provinciam susceperim, & quantis de rebus disserere aggrediar ego omnium, qui in hoc consilium convenerunt, infantissimus. Etenim cum vos [1] ministros Christi, dispensatoresque mysteriorum Dei, in hoc celeberrimum Templum, a praeclarissimo, praestantissimoque Pastore congregatos convenisse video, cum solemnes ad divinam opem implorandam, preces adhibitas animadverto, statim intelligo maximis de rebus esse deliberandum, & [2] universo Gregi, in quo vos posuit Spiritus Sanctus regere Ecclesiam Dei prospiciendum esse, & consulendum, & vineam Domini exercituum, vineam electam, quam Christus ipse plantavit, & proprio

(1) Paul. Ap. Ep. ad Cor. c. 4. v. 1. (2) Actus Ap. c. 20. v. 28.

ſanguine irrigavit à noxiis herbis, & vepribus eſſe purgandam. Quam ob rem cum mihi, neſcio quo fato, munus injunctum ſit, ut oratione mea vos impellam, atque inflammem ad (1) bona non tantum coram Deo, ſed etiam coram hominibus providenda, praeter quam quod rei magnitudo me terret, ac maxima difficultas, injurioſum, ac prorſus inutile eſſe arbitror, zelo veſtro, tamquam eſt ignis ignis accenſo, incitamenta admovere. Quemadmodum tamen velox equus, qui in ſtadio currit, licet ſtimulo minime indigeat, nihilominus feſtivo inſpectantium plauſu, vulgarique clamore, magis, atque magis ad curſum accenditur, ita pariter, cum ego, veluti unus de populo Dei, hodierno die ad verba facienda, exurgam, abſit, quod velim mea voce ſtimulos currentibus addere, ſolo enim plauſu, nec meo tantum, ſed univerſo Chriſtianae Reipublicae, vos jam de animarum cura maximopere ſollicitos ad id, quàm prudentiſſimè, cum charitate, & ſedulitate perficiendum eo facilius me incitaturum, plane confido. Laudanda ſiquidem eſt Paſtoris in primis cura, ſolertia, ac diligentia, qua nihil, quod optimi regiminis eſt, praetermittens huc vos omnes accivit, ut (2) quod periit, requiratis, quod abjectum eſt reducatis, quod confractum eſt alligetis, quod infirmum eſt conſolidetis, quod pingue, & forte cuſtodiatis. Nec ſine laudibus, maximaque commendatione, veſtra etiam P. A. praetereunda eſt vigilantia, qua voſmetipſos, ſicuti (3) Dei mi-

(1) Ap. Ep. ad Rom. c. 12. v. 17.
(2) Ezechiel c. 34. v. 4.
(3) Ap. Ep. 2. ad Cor. c. 6. v. 4.

ministros exhibentes, huc convenistis, ut quemadmodum decet, constitutos [1] super gentes, & regna evellatis, destruatis, aedificetis, & plantetis. In animo itaque proposui hodierno die vobis ostendere, qua per facultatem meam in dicendo, quam sentio, quam sit exigua, potero diligentia, quantum praesto sit, quantamque utilitatem afferat ad Fidelium mores instaurandos, & ad meliorem frugem redigendos animarum gubernatores in Synodis simul convenire. Qua sane ratione, tum vobis jam in Synodo convocatis, plaudens, tum aditum demonstrans, quem ingressi, Christiano hujusce Ecclesiae gregi maximo emolumento esse possitis, non stimulum addam, ut languentes commoveam, sed ut hortator incitem, sponte currentes.

Ea profecto est, Auditores, miserrimorum mortalium conditio, ut meliora, quamvis videant, laudentque, deteriora semper sequantur, & à virtute illecebris voluptatis facillime abstrahantur, quae omnium animis mira suavitate subrepit, & occulto quodam, & sensim illabente veneno, improvidas mentes occupat, & in omni sensu implicata, quasi Circaeis poculis delinitos homines in Brutas animantes transformat. Cum enim humanam naturam ob primi parentis mortiferum facinus plurimae infirmitates, calamitatesque maximae infecerint, cum, ob intimam, quae in unoquoque hominum est, pugnam, ac rebellionem [2] caro adversus spiritum concupiscat, cum teterrimis ignorantiae tenebris intellectus offundatur, cum demum cunctarum gentium

(1) Jerem. Proph. c. 1. v. 10. (2) Ap. Ep. ad Galatas c. 5. v. 17.

tium cor sit excoecatum [1], illorumque aures aggravatae, eo sane fit, ut [2] quasi ex adipe prodeat hominum iniquitas, & caro tot, tantisque aerumnis obnoxia [3] viam suam tam facile corrumpat. Quocirca, cum illa praecepta, quae in singulorum ratione pollentium mentibus, a natura, prisca illa, aureaque tempestate insita erant, penitus evulsa fuissent, & quilibet more animalium sua lege viveret, corruptique [4] facti essent omnes, & abhominabiles in iniquitatibus, supremus, atque optimus rerum omnium Gubernator Moysi omnium primo, Leges lapideis tabulis insculptas tradidit, ut homines iterum dirigeret ad normam rationis, praescriptionemque naturae. At quis non videat Auditores, fusisque lacrymis lugeat optime primum institutam collabi disciplinam, Divina praecepta conculcari, sanctissimasque leges, hominum pene infinita licentia, violari? Siquidem tantum in nobis potest illicitae, atque inconcessae voluptatis ardor, ac desiderium, tamque proni ad vitium sumus, ut facillime legum vincula, quibus constringimur, disrumpamus, atque [5] in affectum cordis transeamus, & [6] Spiritui Sancto, gratiaeque Dei nos ad Legis obedientiam incitanti, resistamus. Quam ob rem tulit Deus de medio populi Sacerdotes, qui veluti [7] lux in Mundo inter caeteros emicantes, atque in [8] verbo, & doctrina laborantes [9] docentesque omnem hominem in omni sapientia [10]

peten-

(1) Isajas c. 6. v. 10.
(2) Psal. 72. v. 7.
(3) Genesis c. 6. v. 10.
(4) Psal. 13. v. 1.
(5) Psal. 72. v. 7.
(6) Actus Ap. c. 7. v. 51.
(7) Matth. c. 5. v. 14.
(8) Ap. Ep. 1. ad Timoth. c. 3. v. 17.
(9) Ap. Ep. ad Coloss. c. 1. v. 28.
(10) Thren. Jerem. c. 4. v. 4.

petentibus panem frangerent, per Divinarum legum enunciationem [1] filios iterum Ecclesiae parturirent, facilemque aditum ad mandatorum custodiam Fidelibus demonstrarent, & ab omni opinionum perversitate, morumque pravitate [2] opere, & sermone potentes Dominicum Gregem deterrerent. Cum enim [3] labia Sacerdotum scientiam custodiant, & Lex ex illorum ore sit requirenda, debent ii profecto [4] omnia omnibus facti divina praecepta singulis indicere, aperire, atque optimo consilio interpretari, maximamque adhibere curam, ac diligentiam, ne Fidelium mores ab illis avocentur, atque abducantur. Quæ cum ita sint, neminem ex vobis esse arbitror P. A. qui non intelligat, quam utile, quam necessarium sit, Animarum gubernatores simul convenire, atque in Ecclesia Dei Synodos convocari, ut quae hactenus à me, breviter, strictimque dicta sunt, commodius fieri possint, atque ita Pastores universo Gregi, qui illorum curae creditus est, accuratius consulant, & [5] probabiles Deo se exhibeant, recteque tractantes verbum veritatis. Minime autem velim vobis suadeatis Auditores, quod haec prudentissima, laudabilisque convocandorum animarum praesulum consuetudo, nostra aetate inventa, atque oborta sit, ab antiquissimis namque temporibus ad nos eam derivatam accepimus, illiusque maximum juvamen semper fuit optime perspectum. Quis enim ignorat Deum, statim ac Moysi scriptas Leges tradidit, illi insuper man-

dasse,

(1) Ap. Ep. ad Galat. c. 4. v. 19.
(2) Luc. c. 24. v. 19.
(3) Malach. c. 2. v. 7.
(4) Ap. ad Rom. cap. 9. v. 19.
(5) Ap. Ep. 2. ad Timot. c. 2. v. 11.

dasse, ut (1) si quod difficile, atque ambiguum Judicium esset, ad Sacerdotes accederet, qui veritatem Judicii indicarent? Quis ignorat in Jerusalem quoque (2) constitutos esse Levitas, & Sacerdotes, & Patriarchas ex Israel, ut in timore Domini fideliter, & corde perfecto caussam Domini habitatoribus ejus judicarent? Quis demum ignorat nullo alio pacto ab Apostolis, illorumque sectatoribus Christianam Fidem, doctrinamque a Christo Domino acceptam, ubique gentium fuisse propagatam, difficultatesque sublatas, erroresque proscriptos, nisi per Synodos, conciliaque? Atque haec P. A. pervetustae consuetudinis monumenta ideo a me exposita vobis, & enarrata fuerunt, ut omnes intelligatis Majores nostros ad instituendos juxta divina præcepta hominum mores, & ad illorum salutem curandam, maximam utilitatem ex Pastorum convocatione profectam semper agnovisse. Vestrum namque munus est, qui secundum gratiam, quae data est vobis (3) Dei adjutores, Dei aedificatio estis, majorum, qui sanctitate, & consilio caeteris praestiterunt exempla respicere, atque imitari, ut ex iis colligere vobis liceat, quomodo in ministerio vestro Domus Domini, & salutis nostrae fundamenta jaciatis; quemadmodum a sapienti artifice fieri solet, qui singulis antiquitatum fragmentis, ab aetate pene corrosis, atque consumptis diligentissimè coagmentatis, magnificam domum construere optimo consilio meditatur. Sed cur opus exemplis est in

re

(1) Deuter. c. 17. v. 8.
(2) Paralip. l. 2. c. 19. v. 8.
(3) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 3. v. 9.

re tam nota? Quid enim rationis lumini, quod nobis divinitus inditum est tam consonum, quid tam prudens, tam salutare omnibus quam in maximis rebus agendis plurimorum consilium exquirere, in magni momenti negociis expediendis plurimorum sententiam audire? Natura siquidem ipsa edocemur, quod dissipantur (1) cogitationes ubi non est consilium, ubi vero plures consiliarii sunt, confirmantur, quod humana societas, in eo potissimum sita est, ut unus alteri opera, & sermone praesto sit; quod tandem (2) ubi multa consilia sunt, ibi salus etiam reperitur. Neque ut id vobis ostendam Auditores plurima a me argumenta perquirenda sunt, plurimaque verba facienda, unusquisque enim vestrum facili negocio intelligere potest multo cautius, atque prudentiùs, ea deliberari, quae plurimorum voto discutiuntiur, quam ea, quae unius tantum opinione decernuntur. Huic plane consequens est, omnes sponte, atque alacriter obtemperaturos iis, quae prudentum virorum consilio, & coetus universi consensione noverint esse constituta. Enim vero nemo volens, lubensque animum, judiciumque submisit illis, quae unius tantum opinione, nullo consilio, nulla deliberatione, nulla authoritate nituntur. Quocirca veteres legum conditores, ne populus earum desugeret authoritatem, à Deo Leges accepisse praesefere- bant, quo in vulgus pervulgato ipsas omnes obsequio, & veneratione, promptoque ad parendum animo prosequebatur. Quis enim tam procax est, tam temerarius, ut infringere, & convellere audeat, ea

c quae

(1) Proverb. c. 13. v. 22. (2) Proverb. c. 11. v. 14.

quae ſapienter, & matura conſultatione ſtatuta eſſe cognovit? Quis tam improbus, ut contemnat ea, quae rectae rationi, quae juſtitiae, quae relligioni, quam profitetur, credit eſſe conſentanea; quae civium ſaluti, populi tranquillitati, omnium felicitati putat providere? Ergo leges quae ſumma providentia, & accurata deliberatione, & conſultatione ſanciuntur, & juſtae ſunt, & utiles, & omnes alliciunt, & non invitos adigunt ad obtemperandum. Quae ſi vera ſunt, ut veriſſima eſſe nemo non ſanae mentis fateatur, quis non intelligit, quam utile ſit, atque adeo neceſſarium, (1) operarios inconfuſibiles, Paſtores, animarum gubernatores, ſimul congredi, & convenire, ut vineam Dei excolant, Dominicum gregem paſcant, atque cuſtodiant, & optimis ſanctiſſimiſque Legibus Temporum viciſſitudinibus accomodatis, Eccleſiae diſciplinam reſtituant, collapſoſque populi Chriſtiani mores adſtringant? Si enim in alicujus ponderis negociis gerendis naturâ ipsâ ſuademur plurimorum virorum prudentiâ, atque doctrinâ praeditorum ſententiam eſſe audiendam, quid gravius, quam cura populi Dei, quid difficilius, quam Chriſtianam diſciplinam temporum injuria collabentem reſtituere? Verum multa dixi de Synodorum utilitate P. A. & quidem talia, per quae vobis omnibus innoteſcat, quam neceſſarium ſit ſaepe, ac ſaepius Animarum praeſides, ad communem ſingulorum Chriſtianorum cauſſam pertractandam, ſimul convenire. Non autem minora de hac re dicenda ſuperſunt. Nemo enim non videt praecipuam,

(1) Ap. Ep. 2. ad Tim. c. 2. v. 15.

puam, & ab antiquis usque temporibus ad hanc nostram aetatem derivatam disciplinam in singulis Ecclesiis per Synodos conservari; traditiones, quae morum regulae sunt a Christifidelibus per Synodos retineri; rectam scientiarum addiscendarum viam institui, dissensiones, quae non raro exoriuntur sedari, pravas opiniones, erroresque, veluti malum semen inter triticum erumpentes evelli, & protinus per Synodos extirpari. Quid quod Fidelium morbi, atque animorum aegritudines a recta ratione desciscentes aliter curari non possunt? An non infestis, periculosisque morbis grassantibus doctissimi medici congregantur, ut eorum consilio, doctrinaque aegrotantium saluti, atque incolumitati consulatur? Enim verò multa licet unum, aut alterum quantumvis providum, & perspicacem latuerint plurimorum acumine, & intelligentia perspiciuntur. Non tamen is ego sum Auditores, qui velim in re omnibus nota diutius immorari, longius enim quam par est, mea protraheretur oratio. Quam ob rem multa quidem, & longe maxima, quae mihi enarranda se se offerunt, libenter praetereo, non quia gravissima minime sint, sed ne vestra videar abuti tolerantia, atque patientia P. A., qua me dicentem non brevi temporis spatio excepistis. Quae porrò luculentissime in medium proferre si mihi per tempus copia facta esset, sperarem utique vos omnes probe intellecturos, ad animarum salutem comparandam, Dominici gregis Pastorum convocationem praeclarum afferre emolumentum. Unum tamen postremo loco mihi liceat addidisse P. A. quod nimirum,

rum, si ut labores vestri, quosquos in cura animarum impenditis [1] optatum fructum afferant, si ut fructus vester conservetur, & adolescat divino præsidio opus est illud quidem congregatis hominibus a Deo Optimo Maximo promissum accepimus. Etenim saepenumero veritatem id nobis denunciantem audivimus: [2] Ubi fuerint duo, vel tres congregati in nomine meo, ibi ego sum in medio eorum: & alio in loco: [3] si duo ex vobis consenserint super terram, de omni re quamcumque petierint fiet illis à Patre meo. Ad vos itaque demum orationem meam converto Genus [4] electum, Gentem sanctam, Populum acquisitionis, regale Sacerdotium; vos alloquor, quos [5] vocavit Deus in admirabile lumen suum, vosque moneo, vehementerque obtestor, ne conformemini [6] huic saeculo, sed Christianae disciplinae restaurandae tantummodo solliciti [7] idipsum omnes dicatis, perfectique omnes in eodem sensu sitis, atque in eadem sententia. Habetis enim quomodo [8] positi super Ecclesiae muros custodes ex ea non rectas consuetudines arceatis; quomodo pericula ex perditorum hominum pravitate illi imminentia declinetis, quomodo [9] nihil per inanem gloriam facientes per Synodum, & ad invicem communicata consilia, sanctissimis legibus maximum juvamen, utilitatemque universis hujusce Diœcesis Christifidelibus afferatis. Vestrum igitur est, qui [10] sensum Christi habetis

hodier-

(1) Joann. cap. 15. v. 16.
(2) Matth. cap. 18. v. 20.
(3) Ibid. cap. 18. v. 19.
(4) Ep. 1. B. Petri Ap. c. 2. v. 9.
(5) Ibid.
(6) Ap. Ep. ad Rom. c. 12. v. 2.
(7) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 1. v. 10.
(8) Isajae c. 62. v. 6.
(9) Ap. Ep. ad Philip. c. 2. v. 3.
(10) Ap. 1. ad Cor. c. 2. v. 16.

hodierno die illud unum curare, & ex toto animo exquirere, ut omnes oves, quae vel ob Pastorum incuriam, vel ob suam malitiam perierant ad proprium ovile reducantur, ut illa impedimenta, atque illecebrae, quae veluti Lupi rapaces gregem vestrum dissipant, atque dispergunt, protinus amoveantur, ut tandem (1) omnem animam in Christo Jesu perfectam exhibeatis. Monet id exemplo, & imperio præstantissimus Pastor, qui vos omnes huc accivit, ut in omnibus consilio vestro laboretis, (2) ut omnes salvos faciatis. Precantur Christifideles, qui cum nihil ad mores informandos agnoscant opportunius, quàm Synodos convocari, sperant, sibique pollicentur labefactatam disciplinam vestra diligentia & cura in antiquum statum restituendam. Cohortatur demum Ecclesia Dei exhibere vosmetipsos probabiles Deo (3) recte tractantes verbum veritatis, scientes (4) quod labor vester non erit inanis in Domino. Quibus sane vocibus nihil addendum esse censeo, nam cujus oratione sperem vos posse commoveri, si praeclarissimi Episcopi, si omnium fidelium, si universae Ecclesiae sanctissima, gravissimaque authoritas non commoverit?

IN

(1) Ap. Ep. ad Coloss. c. 1. v. 28.
(2) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 9. v. 22.
(3) Ap. Ep. ad Timoth. c. 2. v. 15.
(4) Ap. Ep. 1. ad Cor. c. 15. v. 58.

IN NOMINE SANCTISSIMÆ ET INDIVIDUÆ

TRINITATIS

PATRIS ET FILII
ET SPIRITUS SANCTI

AMEN.

NOS JOSEPH MARIA MARTELLI Omnipotentis Dei Sanctæque Sedis Apoſtolicæ Gratia Archiepiſcopus Florentinus, ad incrementum Divini cultus; Deiparæque Virginis Immaculatæ, ac Sanctorum Joannis Baptiſtæ & Joſeph Patronorum; Zenobii & Antonini Antiſtitum Tutelarium honorem & laudem; in hac prima Diœceſana Synodo, ut Clerus ac Populus univerſus Nobis divinitus commendatus declinet a malo magis in dies, & faciat bonum, & tandem perfectus fiat, has Noſtras Conſtitutiones edicimus, promulgamus, obſervandaſque proponimus atque mandamus.

IN-

INDEX

TITULORUM ET CAPITUM SYNODALIUM CONSTITUTIONUM.

TITULUS I.

DE IIS, QUÆ AD FIDEM PERTINENT TUENDAM ET PROPAGANDAM.

TITULUS II.

DE SACRAMENTIS CUM IN GENERE TUM IN SPECIE.

TITULUS III.

DE SACROSANCTIS ECCLESIIS.

TITULUS IV.

DE DIVERSIS ECCLESIASTICIS OFFICIIS.

SY-

SYNODALIUM CONSTITUTIONUM

TITULUS PRIMUS

DE IIS, QUÆ AD FIDEM PERTINENT TUENDAM ET PROPAGANDAM.

CAPUT I.

DE FIDEI CONSTANTIA ET PURITATE.

ELECTUM Fidei donum (1), quod a Patre Luminum gratis accepimus, adeo custodire necesse est in sua puritate, ut, quum sit radix immortalitatis (2), & fortis in Templo Dei acceptissimæ, in id debeamus maximè incumbere, ut omnis prorsus via præcludatur, qua posset inimicus homo (3) in corda Fidelium curæ Nostræ cœlitus commissorum irrepere, & dum minus cauti, ac veluti dormientes sunt, in medio tritici seminare zizania.

1. Hinc, ut ea, quæ (4) a Beato Petro & reliquis Apostolis & Patribus accepta, Sanctæ Matris Ecclesiæ auspice doctrina, corde credimus ad justitiam (5), illibata faciliùs conservemus; quum Fides, ut Apostolus docet, ex auditu sit (6), fidelem populum ab Infidelium & Hæreticorum quorumcumque colloquiis inanibus, auditum avertere commonemus.

2. Parochi verò meminerint, si quos forte infectos hæreti-

(1) Sap. 3. 24.
(2) Sap. loc. cit.
(3) Matth. 13. 24. & seq.
(4) Can. *Rogamus*. 24. quæst. 5.
(5) Rom. 10. 10.
(6) Rom. 10. 17.

retica labe, vel de Fide male ſentientes, tamquam vulpes, quæ vineas demoliuntur (1), intra ſuæ Parochiæ limites oberrare cognoverint, Nos ſtatim, vel Generalem contra hæreticam pravitatem Inquiſitorem certiores eſſe faciendos; oveſque ſibi concreditas non modo exemplo, ſed etiam verbo docendas (2), quàm grave cuique onus incumbat, peſtilentiſſimos hujus generis homines, quos Catholica Eccleſia tolerare non conſuevit, denunciandi. Contrafacientes anathematis vinculo obſtrictos eſſe moneant; ob eamque rem Sacramentali abſolutione, quoties ad illam expoſtulandam acceſſerint, fore privandos.

3. Quæſtiones de Fide, quas cum graviſſimo animi noſtri mœrore a ſapientibus & inſipientibus, etiam per jocum in otioſorum hominum conventiculis, paſſim excitari percepimus, ab omnium ore penitus eliminentur (3); iis tantummodo exceptis, ad quos pertinet ex officio. Imperiti verò (4), qui per ſummam impudentiam de quæſtionibus & controverſiis, quæ circa Fidei dogmata incidunt, effutire atque ita in Cœlum ponere os ſuum (5) palam præſumpſerint, præter indignationem Omnipotentis Dei, juris (6) & arbitrii Noſtri ſeveriſſimas pœnas ſe noverint incurſuros.

CAPUT II.

DE FIDEI PROFESSIONE.

UT linguam interdum, quaſi totius hominis gubernaculum (7) refrenare jubemus, ne circa Fidem naufragari (8) contingat: ita quoque, ubi jura præcipiunt, ut ore confeſſio fiat ad ſalutem (9), omnino decernimus conſentaneum.

1. Omnes

(1) Cant. 2. 15.

(2) Concil. Gen. Later. 4. decret. 3. verſ. *Adjicimus*. Sacr. Congregat. Inquiſ. 3. Januarii 1623. apud Nicol. in lucubrat. Civ. lib. 4. tit. ult. num. 7.

(3) Innoc. IV. Conſt. *Noverit* edit. ann. 1254. §. 3. Cap. *Quicumque*. §. *Inhibemus*. *De Hær.* in 6.

(4) Conc. Prov. Flor. 1573. Rubr. 9. cap. 1.

(5) Pſal. 72. 9.

(6) Cit. cap. *Quicumque*.

(7) Jacob. 2. 4.

(8) Timoth. 1. 1. 19.

(9) Rom. 10. 10.

1. Omnes igitur in Apoſtolicis Conſtitutionibus (1) atque a Tridentinis Patribus (2) comprehenſos & deſignatos, coram Nobis, ſeu quovis altero legitimo Superiore, ſervata formula, quæ a Pio Papa IV. jamdudum tradita eſt (3), publicam Orthodoxæ Fidei Profeſſionem facere intra præſcriptum tempus, ſub pœnis per Canonicas Sanctiones latis, aliiſque arbitrio Noſtro inferendis, teneri ſtatuimus.

2. Ad Dignitates & Canonicatus in Eccleſia Noſtra Metropolitana, necnon ad quaslibet in Diœceſi, quibus cura imminet animarum, Eccleſias promoti, Tridentini Concilii (4) & Prædeceſſorum noſtrorum Conſtitutiones (5) hac in re ſervent; pœnis in tranſgreſſores inflictis in ſuo ſemper robore permanentibus.

3. Præcones etiam Verbi Dei, antequam circuire Evangelizantes incipiant (6), nunquam aliàs præſtitam, coram Nobis præſtent Fidei profeſſionem (7); planèque ſe noverint Regulares, ad eam emittendam in manibus Superiorum ſuorum, Nobis annuentibus, obſtrictos eſſe.

4. Conſtitutionem quoque ad eos, qui artes liberales, humaniores literas ſcientiaſve docent, vel aliter erudiendæ præſunt juventuti (8), extenſam innovamus, atque ad primævam reducimus obſervantiam; qui ſecus fecerint, Canonicas pœnas & etiam arbitrarias non evadent.

5. Omnes autem ii Fidem publicè profitentes (9) peculiari Libro accuratè notentur; iſque in Cancellaria noſtra cuſtodiatur diligentiſſimè (10).

(1) Pius IV. Conſt. 88. in *Sacroſancta* & Conſt. 89. *Injunctum nobis* editis ann. 1564.

(2) Trid. ſeſſ. 24. cap. 12. de ref. & ſeſſ. 25. cap. 2. de ref.

(3) Cit. Conſt. *Injunctum*.

(4) Cit. Cap. 12.

(5) Synod. Florent. ann. 1710. cum ibi relat.

(6) Luc. 9. 6.

(7) Sacr. Conc. Congr. in una Brugnattenſ. relata a Nicol. lib. 1. lucubr. Can. tit. 1. num. 11. verſ. 6.

(8) Provinc. Florent. anno 1573. Rubr. 1. cap. 13.

(9) Singillatim habentur in Synod. Rom. ann. 1725. ſub Benedict. XIII. tit. 1. cap. 1. per tot.

(10) Provinc. Florent. ann. 1573. Rubr. 1. cap. 14.

CAPUT III.

DE CATHECUMENIS ET NEOPHYTIS.

QUAMVIS in hac Urbe Sereniſſimorum Principum Regalis Munificentia ac Pietas eximia, & Prædeceſſorum noſtrorum Paſtoralis ſollicitudo Cathecumenis & Neophytis, ſatis ſuperque conſuluiſſe videatur: ne tamen in dies ea, quæ bene ac ſapienter inſtituta ſunt, ex hominum memoria deleta obſoleſcant; tum Synodalibus Conſtitutionibus omnibus ſuper hoc emanatis, tum iis præcipuè, quas Petrus Niccolinus Prædeceſſor noſter vigilantiſſimus in limine fundationis (1) piæ Cathecumenorum Domus edidit & approbavit, omnimodè inhærentes ea, quæ ſequuntur, cenſuimus inculcanda.

1. Prædictæ Domus Præfectos hortamur in Domino, ut, quos ſedentes in tenebris & umbra mortis (2) Oriens ex alto vocavit in admirabile lumen ſuum (3), paternè complectantur (4), ut omnia in illis rectè fiant, ſedulò animadvertant, ejurandæ ſectæ fœditatem deteſtandam execrandamque proponant, moneantque præcipuè, ut aſſiduè gratias agant Deo Patri, qui dignos eos fecit in partem ſortis Sanctorum in lumine, eripuitque de poteſtate tenebrarum, & tranſtulit in Regnum Filii dilectionis ſuæ (5).

2. Munuſcula, nuncios, epiſtolas, allocutiones (6), quidquid denique commercii cum veteris Religionis ſectatoribus, cum illis præſertim, qui conſanguinitatis vinculo copulantur, eſſe poteſt, nullatenus habere permittant; ne forte incauti & quaſi nondum ſolidiori cibo aſſueti, in veterem vilitatem degeneri converſatione redire (7) paulatim compellantur.

3. Si qui verò (quod abſit) Chriſtiani vel infideles reperti fuerint, qui Cathecumenos noſtros a ſancto propo-

ſito

(1) Die 28. Novembris 1636.
(2) Luc. 1. 79.
(3) Petr. 1. 2. 9.
(4) Cap. *Qui ſinceræ*, diſtinct. 45.
(5) Coloſſ. 1. 12. & 13.
(6) Conc. Prov. Med. 3. ſub D. Carolo part. 3. *De Judæis*.
(7) Leo Magn. Serm. 1. de Nat. Dom.

sito dimovere studeant, sancitis in jure (1) pœnis, & iis præcipuè, quas Thomas Bonaventura ex Comitibus Gherardeschæ Prædecessor noster inflixit (2), subjacebunt.

4. Postquam anima Fidei susceperit veritatem (3), (quod munus docendi Cathecumenos ea, quæ necessaria sunt ad salutem, proprium esse decernimus Præsidentis Congregationis S. Salvatoris, Sacerdotumque ab eo eligendorum) corpus Baptismi recipiet Sacramentum. Sed priusquam ad regenerationis lavacrum accedant, examen subeant (4) per alterum ex infra deputandis de speciali Nostra commissione, seu Vicarii Nostri Generalis habendum, ejusque habita ratione, legitimam a Nobis facultatem obtineant in scriptis, necesse est.

5. Iis denique in Vineam, quam plantavit dextera Domini, ut reddant fructum temporibus suis (5), translatis, ea Nos omnia alacri ac libenti animo præstaturos pollicemur, quæ Sacri Canones ac Pontificiæ Constitutiones (6) præstare Nos voluerunt atque hortatæ sunt. Interea ab ipsis ea omnia serventur exactè, quæ Thomas ex Comitibus Gherardeschæ Prædecessor noster servari jussit (7); pœnis ab eo sancitis in transgressores, nullatenus immutatis.

CAPUT IV.

DE MIRACULIS.

HUMANI generis hostis tot insidiæ tantæque sunt (8), ut falsis etiam miraculis sæpe in errorem inducat Christifideles. Ex quo planè fit, ut mirabilia opera Domini, qui posuit prodigia super terram, in ædificatio- nem

(1) Greg. XIII. Const. *Antiqua Judæorum* edit. ann. 1581.
(2) Synod. Flor. ann. 1710. tit. 1. cap. 3. num. 4.
(3) Hier. lib.4. Comm. in Matth. in fin.
(4) Concil. Med. cit. loc. cit.
(5) Matth. 21. 4.
(6) Paulus III. Constit. *Cupientes* edit. ann. 1542. Clem. XI. Constit. *Propaganda* edit. ann. 1704.
(7) Syn. ann. 1710. hic num. 8. & seq.
(8) Conc. Sipont. ann. 1567. apud Bail in summ. Concil. part. 2. in additionib.

nem Ecclesiæ Sanctæ suæ, per malignos & rudes homines, nisi opportunis remediis occurramus (1), quandoque retorqueantur ad destructionem.

1. Quare sub excommunicationis pœna jubemus, ne quis de cetero, nisi Nobis recognoscentibus & approbantibus, nova miracula admittere, aut ea de caussa concursus aut acclamationes excitare præsumat; prout etiam Tridentinum Concilium (2), & Prædecessores nostri tum in Provincialibus (3), tum in Diœcesanis Synodis (4) decreverunt.

2. Si quo tamen in loco nonnihil ejusmodi fieri contingat, Parochi statim rationem aliquam sedandis rumoribus accommodatam ineant; deinde verò ad Nos deferant summam totius rei (5).

CAPUT V.

DE PRÆDICATIONE VERBI DEI ET DE DOCTRINA CHRISTIANA.

EVANGELICÆ Prædicationis munus, & erudiendæ plebis Officium, quod Dominus Jesus post Passionem suam apparens Discipulis (6), ut in eorum cordibus altiùs insigeretur, ac veluti quoddam mandatorum suorum esset complementum, novissimis verbis suis magnopere commendatum atque inculcatum reliquit (7); ita quidem decet Episcopos (8), ut ceteris quoque Sacerdotibus inferioribus, quibus Dominici Gregis pascendi cura demandata est, omnino conveniat (9), per amplas præsertim Diœceses & diffusas (10). Visum est itaque de tanta eorum obligatione Diœceseos nostræ Parochos admonere; & ut faciliùs par-

(1) Cap. 1. & 2. *De Reliq.* &c. Trid. sess. 25. *De invocat.* &c. *Sanct.*
(2) Sess. 25. loc. cit.
(3) Synod. Prov. Flor. 1573. rub. 6. cap. unic.
(4) Synod. Diœc. 1710. tit. 1. cap. 4.
(5) S. R. C. apud Monac. form. leg. pract. part. 2. tit. 15. form. 18. num. 35.
(6) Act. 1. 3.
(7) Matth. 28. 19. Marc. 16. 15.
(8) Can. *Episcopus nullam* dist. 88. Trid. sess. 5. cap. 2. & sess. 24. cap. 4. de ref.
(9) Cap. *Quod Dei timorem* §. ult. *De stat. Mon.* Clem. *Dudum*. §. *Verùm*. *De Sep.* & Trid. citatis loc.
(10) Concil. Gen. Later. 4. decr. 10.

partibus suis satisfacere valeant, rationem quamdam ac methodum illis in prædicando edocendoque sequendam proponere.

1. Pastores, quibus speciatim injunctum est munus, ut Gregem Domini per se pascant, ac salutaribus verbis Oves enutriant suæ Curæ commissas, caveant ne statutis præsertim in Tridentino (1) diebus, suis partibus desint, vel si aliquando contingat aliorum ministerio opus esse, neminem in suis Ecclesiis ad officium admittant Prædicationis, quem super eo Facultate nostra non viderint communitum.

2. Hanc autem prædicandi Facultatem omnibus & singulis hoc Apostolico munere fungi volentibus, juxta Canonicas Constitutiones (2), necessariam esse declaramus, in scriptis semper obtinendam; Regularibus quibuscumque nedum exceptis; qui si velint in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare, a Nobis Benedictionem tenentur personaliter petere (3). In transgressores pœnis tum per Generalium Conciliorum Decreta (4), tum per Synodales Prædecessorum nostrorum Constitutiones (5) sancitis, ubi opus fuerit, animadvertetur.

3. Errones & Circulatores, aut si qui sunt alii, rudes homines & nugaces, qui publicè eloquia Domini importuna temeritate, aut etiam propter bonam voluntatem annunciare, vel, quod absit, per scurrilitatem in scenam veluti adducere, & auditoribus obtrudere deridenda præsumpserint, Parochi & monitis & objurgationibus ab incepto deterreant (6); de contumacibus verò certiores Nos facere minimè prætermittant.

4. Sacri Oratores, præsertim Parochi, sermocinandi materiam non ex arcanis Theologiæ penetralibus, non ex floridissimis Rhetorum hortis ambitiosiùs, quàm utiliùs excerpant (7), non convertantur ad fabulas; stultiloquium, aut

(1) Cit. cap. 4.

(2) Cap. *Quàm sit*. *De Judæis &c.* cap. *Excommunicamus* 13. §. *Quia verò*. *De Hær.* cum concord.

(3) Trid. sess. 24. cap. 4. de ref. & Greg. XV. Constit. *Inscrutabili* edit. ann. 1622. §. 6.

(4) Conc. Later. 5. sess. ult. *De mod. prædic.* Trid. sess. 25. cap. 2. de ref.

(5) Prov. Flor. 1573. Rubr. 19. cap. 3.

(6) Cap. *Cum ex injuncto* §. 1. *De Hær.*

(7) Leo X. Constit. *Superna* edit. ann. 1516.

aut scurrilitatem, quæ ad rem non pertinet, non immisceant; sed magis Christum, & hunc Crucifixum annunciantes (1), instans novissimorum discrimen, peccati turpitudinem & detrimenta, vim & usum Sacramentorum, quidquid denique unicuique, pro diversa vitæ ratione, fugiendum agendumve sit, quidquid probum & honestum virum, præcipuè verò Christianum deceat, tenui ac facili stylo explanantes, sanam semper doctrinam ea, qua par est, gravitate sustineant; memores, quod quum pro Christo legatione fungantur (2), non quæ sua sunt (3), idest ab hominibus gloriam (4); sed quæ sunt Jesu Christi (5), Ecclesiæ videlicet ædificationem, quærere pro viribus debent.

5. Ut autem Cœlestes Operarii in excolenda Magni Patrisfamilias vinea, tota die laborantes (6) fructum laboribus suis respondentem recipiant; hortamur omnes in Domino atque obtestamur, ut ad Sacras veniant Conciones cum humilitate & attentiori studio in Lege Domini erudiri unicè requirentes. Clericis verò præcipimus (7), ut in omnibus semper, in hoc præsertim, fideli populo exemplum se præbeant, nec sibi, quod in via mandatorum Domini satis instructi sint, perniciosè blandiantur; sed potius recordentur, quod Divinæ Legis præcepta sapiens audiens sapientior erit, & intelligens factus in dies intelligentior, gubernacula, quibus alios quoque dirigere valeat, possidebit (8).

6. Sed quia multoties accidit, ut dum Sacræ Conciones apertè quantumvis habentur, non ita res dilucidè tradantur, ut a quibuscumque imperitioribus & corde tardioribus percipi satis queant; idcirco Generalium Conciliorum (9) & Prædecessorum nostrorum Decretis (10) inhærentes, sub interminatione Divini judicii, & aliis per dictos

(1) Innoc. XI. Constit. *Credita nobis* edit. ann. 1680. part. 1. de Const. Cler. secul. &c. num. 37. & 38. in Bullar. cont. part. 2.
(2) Cor. 2. 5. 20.
(3) Eph. 6. 20.
(4) Thess. 1. 2. 6.
(5) Philipp. 2. 21.
(6) Matth. 20. 1.
(7) Innoc. XI. citata Constit. part. 2. de Const. juvent. num. 14.
(8) Prov. 1. 5.
(9) Trid. sess. 5. cap. 2. de ref. & sess. 24. cap. 4. de ref.
(10) Synod. ann. 1710. tit. 1. cap. 5. num. 2.

ctos Prædecessores nostros statutis pœnis Parochis injunctum edicimus, ut diebus festis, præsertim Dominicis, Populo ad hoc convocato, Fidei rudimenta tradant; & in eis explicandis, Cathechismo Romano uti volumus & mandamus; ita tamen, ut quæ in Orthodoxo volumine doctè non minus ac eleganter conscripta sunt, vernaculo sermone, verbisque, ut captus est auditorum (1), disertis exponere, & enucleare accuratissimè studeant, juxta normam ab Eminentissimo Bellarmino S. R. E. Cardinali propositam jussu Clementis VIII. (2)

7. Insuper præmemoratis diebus, lecto Evangelio, eoque de more, qui in Tridentino (3) fundatur, inter Missarum solemnia declarato, Fidei, Spei, Charitatis, & Contritionis actus, dumtaxat juxta formam inferiùs appositam, circumstantes edoceant, illisque præeant (4) eliciendo eos actus, eosque recitando clara & distincta voce, ut subinde respondeat populus, quod præcinit Parochus. Et sicut hoc modo actus hujusmodi recitantibus, ruri quidem post Evangelium; in Urbe verò, aliisque frequentioribus locis, occasione Doctrinæ Christianæ, Indulgentiam Nostram elargimur: ita inobedientes arbitrariè punientur.

8. Ceterum, qui Mysteriorum Dei penitus inscii, nec non Parentes, quique Parentum loco sunt (5), Dominique, quorum culpabili negligentia filii, minores, famulique ignari ad hanc saluberrimam exercitationem in Parochiam, vel aliò (quod fieri posse conscio & annuente Parocho benignè indulgemus) convenire contempserint; ab omnibus Sacramentis percipiendis, præterquam in mortis articulo, & a quolibet patrinorum munere exercendo, donec resipuerint, arceri præcipimus (6); severioribus etiam pœnis arbitrio Nostro reservatis.

9. Parvulos quoque in Fide Orthodoxa instituere ad

B ludi

(1) Cathechism. Roman. edit. jussu Concil. Trident. in præf. num. 11.
(2) Edict. Clem. XI. de Doctr. Christ. 13. Sept. 1713. §. 15. in Bullar. cont. part. 2.
(3) Sess. 22. cap. 8. de ref.
(4) Ad normam Conc. Rom. sub Benedicto XIII. tit. 1. cap. 5.
(5) Edict. Clem. XI. die 13. Sept. 1713. §. 19. Concil. Provinc. Flor. anno 1573. rubr. 21. cap. unic.
(6) Lit. circul. Clem. XI. sub die 16. Mart. 1703. num. 4. in Bullar. cont. part. 2.

ludi Magistros pertinere (1) saltem semel in hebdomada, constituimus; eosque præterea quæcumque de pueris in iis, quæ ad religionem pertinent, erudiendis in ultimo Lateranensi Concilio (2) salubriter statuta sunt, exactè servaturos confidimus.

10. Ut autem Parochi, & reliqua pariter Fidelium multitudo, ad obtemperandum Nobis promptiores & alacriores reddantur, omnibus Curam animarum exercentibus, sub pœna decem aureorum districtè præcipimus, ut semel in anno de tradita & explicata Christiana Doctrina trium Virorum fide dignorum una cum propria subscriptione testimonium Nobis exhibeant; populumque quater saltem in anno, inter Missarum solemnia, docere non prætermittant Indulgentias, quas Summi Pontifices, & præ aliis Paulus V. (3) ad hoc saluberrimum exercitium convenientibus concessere.

CAPUT VI.

DE JUDÆIS ET HÆRETICIS, CETERISQUE IN FIDE SUSPECTIS.

QUONIAM Judæorum mores & nostri in nullo concordant; & ipsi de facili ob continuam conversationem, & assiduam familiaritatem ad suam superstitionem & perfidiam simplicium animos inclinarent (4); omnibus Christianis, qui sunt in Jurisdictione nostra, de tributa Nobis a Sacris Canonibus (5) potestate, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda (6), penitus interdicimus, ne Judæorum servitio, quodcumque illud sit, assiduè se tradant (7).

1. Nul-

(1) Innoc. XI. sub die 10. Decembris 1677. Sacr. Conc. Congr. sub 17. Septembr. 1688. relat. in cit. Edict. Clem. XI. §. 7.

(2) Seff. 9.

(3) Constit. *Ex credito* edit. ann. 1607.

(4) Cap. *Ad hæc*. 8. *De Jud. &c.* ad lit.

(5) Cit. cap. *Ad hæc*.

(6) Concil. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 8. cap. 2.

(7) Cap. *Judæi* cum concord. *De Judæis &c.*

1. Nullus autem etiam ex his, qui in dies vel horas, ad quod Facultate nostra opus esse decernimus (1), operas illis suas locant, eorum mensis intersit. Nullus etiam (2) Magistris vel Medicis Judæis, aut medicamine aliquo, sive poculentis sive esculentis, in officinis ipsorum comparatis, aut etiam dono datis utatur. Quidquid familiaritatem & necessitudinem redolet (3), veluti eorum nuptiis, diebus festis, Synagogis, aut (quod detestabilius est) choreis adesse; sub pœnis in Jure latis, aliisque arbitrariis, ab omnibus evitetur.

2. Et quod pertinet ad Nutrices, Sacri quidem Canones (4) expresse prohibuerunt, ne Christianæ mulieres lactandos accipiant pueros Hebræorum. Si verò contingat interdum, ut justa de caussa super hoc dispensemus, extra Domos Hebræorum lactentur pueri (5), & cautelæ serventur a Decessoribus nostris, præsertim ab immediato, præscriptæ (6).

3. Quod si pro Fidelibus quibuscumque, a perfidæ gentis consortio divellendis, tantum laboris impendimus ac diligentiæ; multò magis hac in re Sacris Virginibus, Ecclesiastici germinis flori, par est nos esse præsidio. Ab illarum igitur Claustris, atque etiam a quarumcumque puellarum, ac mulierum collegialiter viventium domiciliis (7), quæ Conservatoria appellamus, absistant Judæi; nec quamcumque prætexentes caussam, sub pœnis per Prædecessores nostros sancitis (8), hanc nostram audeant Constitutionem eludere.

4. Maximè caveant, ne Fidelibus impedimento sint colentibus dies festos (9); quapropter extra septum optimo

 quidem

(1) Concil. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 3. *De Jud.*

(2) Concil. Epaun. ann. 517. can. 15. Gregor. XIII. Const. *Aliàs* edit. ann. 1581.

(3) Concil. Constantinop. in Trullo can. 11.

(4) Cap. *Etsi*. §. *Inhibemus de Jud. &c.* Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 8. cap. 2. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 3. *De Jud.*

(5) Cap. *Ad hac de Jud. &c.* Greg. XIII. Constit. *Antiqua* edit. ann. 1581. §. 11.

(6) Synod. 1710. tit. 1. cap. 7. num. 5.

(7) Sacr. Episc. Congr. 28. Novembr. 1594. apud Gav. in Man. Episc. verb. *Hebrai* num. 22.

(8) Synod. Flor. ann. 1710. tit. 3. cap. 16. num. 15. cum ibi citatis.

(9) Pius V. Const. *Romanus Pontifex* edit. ann. 1566.

quidem consilio, & Apostolicis constitutionibus conformi (1), seorsum pro eorum usu constructum, ac dudum eis excipiendis Regia munificentia amplificatum (quod nos patrio sermone dicimus *Ghetto*) contractum præsumant nullum inire, nec aliud quidpiam tunc temporis agere a cultu Dei Christianorum mentes avertens (2); quod si præsumpserint, arbitrio Nostro obnoxios fore decernimus.

5. Et ut vasa Domini, quæ, testante Propheta Evangelico (3), munditiem decere admonemur, genti immundissimæ contrectandi omnis occasio auferatur; mandamus Christianis (4), ne Calices, Patenas, Sacras Pyxides, vestes etiam & ornamenta, quocumque nomine censeantur, quidquid denique Altaris ministerio apud nos inservire consuevit, vel vendant Judæis, vel apud ipsos quovis prætextu seponant. Judæi quoque res hujusmodi emere, aut quacumque de caussa retinere non audeant. Contrafacientes pœnas a jure, & nostris Prædecessoribus constitutas incurrant; atque insuper (5) Christiani, si Laici sint, excommunicentur; si Clerici, suspendantur.

6. Si verò eò temeritatis ac dementiæ processerint Judæi, ut Fidei nostræ Mysteria deridere, dogmata utrique Testamento communia negare vel impugnare (6), Sacros ritus ac ceremonias contemnere, Sacramentis aut Sacramentalibus abuti, Sanctorum imagines ac reliquias despectui habere non vereantur; sciant se severissimè puniendos.

7. Magicis autem, aliisque superstitiosis artibus (7) ad sortes, divinationes, veneficia, ac maleficia quæcumque perpetranda Christianis operam præbentes, bonis omnibus seculari Fisco applicandis spoliabuntur, ad Triremes perpetuò damnandi. Christiani verò tali opera utentes, eo ipso sint excommunicati.

8. De

(1) Paul. IV. Constit. *Cum nimis*, edit. ann. 1555.

(2) Concil. Prov. Med. 5. sub D. Carolo part. 1. *Quæ ad fidei tuendæ studium pertinent*. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 8. cap. 1.

(3) If. 52. 14.

(4) Decr. Supremæ Inquis. 1629. apud Pignatt. tom. 5. consult. 14. num. 156. Argum. cap. 1. *De pign.*

(5) Synod. ann. 1710. tit. 1. cap. 7. num. 3.

(6) Gregor. XIII. Const. *Antiqua* edit. ann. 1581. §. 2.

(7) Gregor. XIII. Constit. ead. §. 4.

(8) Concil. Sabin. cap. 25. de fortil.

8. De Hæreticis, præterquamquod satis multa in omnibus fere Sacrorum Canonum voluminibus salubriter constituta sunt; Nos certè in primo hujus Tituli capite ea, quæ ad illos evitandos denunciandosque idonea visa sunt, quantum res patiebatur, in Domino attigimus.

9. Quod ad opera spectat ab Hæreticis edita, quæ legi ac retineri omnimode prohibentur (1), Indicis Regulæ (2) perlegantur, & inviolabiliter observentur.

10. Typographi ac Bibliopolæ ea non negligant, quæ de impressione Librorum Lateranensis (3) ultima, & Tridentina (4) Synodus decreverunt, sub pœnis in Canone ejusdem Lateranensis Concilii appositis, ac per Tridentinum innovatis, & in novissima Diœcesana Synodo (5) recensitis.

11. Fictæ quoque religionis a Sacris Canonibus (6) arguuntur sortilegi, aliique superstitiosam ac maleficam artem profitentes; eaque de re contra hos, non secus ac contra veræ Fidei inimicos vehementiùs Pastorali jubemur (7) invigilare custodia; ne forte, ut ajebat Apostolus, quum sint, qui dies observent, & menses & tempora & annos (8), sine caussa in defensione Evangelii laboraverimus. Sacrorum itaque Canonum, ac utriusque Provincialis Florentinæ Synodi decretis (9) venerabundi inhærentes, sub pœnis in iisdem contentis, aliisque arbitrariis sancimus, ne quis quacumque de causa ad opem & subsidium Dæmonum confugere, malas artes docere, aut quomodocumque profiteri, vel divinationes aliquas in aliquibus rebus observare præsumat (10). Si quis autem (quod detestabilius est) Sacræ Scripturæ verba ac sententias ad has superstitiones impias, & diabolicas incantationes, divinationes, sortes, atque adeo ad turpia, aut etiam libellos

(1) Concil. Gen. Nicæn. 2. can. 9.
(2) Regul. 2. per tot.
(3) Sess. 10.
(4) Sess. 4. decret. *De edit. & usu sacr. libr.*
(5) Tit. 1. cap. 9. §. 2.
(6) Can. unic. 26. quæst. 1. & Can. *Sed & illud* ead. causs. quæst. 2.
(7) Can. *Contra idolorum*, cit. causs. quæst. 5.
(8) Galat. 4. 10. & 11.
(9) Synod. Prov. Flor. ann. 1517. *De Deo Glorioso* Cap. 6. Synod. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 7. cap. 1. & 2.
(10) Cap. 1. *De sortil.*

bellos famosos conficiendos detorserit (1), aureorum centum prima vice, secunda, ducentorum multa damnabitur; cujus quarta pars delatoris commodo cedat. Qui tertiò eiusdem criminis reus agetur convictus, præter multam, seu pœnam corporis afflictivam, in excommunicationem incidet.

13. Cetera quoque per Prædecessorem nostrum Thomam ex Comitibus Gherardeschæ (2) in eos, qui Sacra Scriptura abutuntur, sancita, in suo robore permanere volumus & mandamus.

14. Non minori sanè incommodo ac detrimento, quàm recensiti hactenus homines, Orthodoxæ Fidei esse videntur Christiani illi, qui divinam Bonitatem ac Majestatem, quæ (3) accipere digna est gloriam & honorem & virtutem, probris ac maledictis lacessere, & contumeliis (dictu audituque horrendum) afficere impudentissimè audent. Ad abolendum itaque tam nefarium & execrabile blasphemiæ scelus, iis Nos remediis & pœnis, quæ in Apostolicis Constitutionibus (4), & in Generalium Conciliorum decretis (5) contra blasphemos sancita sunt, condigna sollicitudine procedemus.

15. Interni quoque Fori Judices blasphemos asperrimè, juxta constitutionem (6) Leonis X. noverint esse coërcendos; sibique consuetudinarios absolvendi facultatem a Nobis ademptam esse meminerint. Rudes tamen & imperitos, quæ verè blasphemiæ sunt, diligenter edoceant; & licèt earum quædam in se blasphemiæ nullatenus esse videantur: quia tamen piis Fidelium auribus horrori atque offensioni esse consueverunt, acriùs in ipsas invehantur, & quantum in ipsis est, penitus extirpare contendant; inculcantes præterea obligationem denunciandi Nobis, vel Sacræ Inquisitioni hæreticaliter blasphemantes; nec non alias pœnas, quas contrafacientes incurrent, & Indulgentiam anno-

(1) Trid. sess. 4. in decret. *De edit. & usu sacr. libror.* §. ult. Catechis. Roman. part. 3. de 2. Decal. præcept. num. 10.

(2) Synod. Diœces. tit. 1. cap. 10.

(3) Apoc. 4. 11.

(4) Pius V. Const. *Cum primùm* edit. ann. 1566.

(5) Conc. Later. ult. sess. 9. can. 9.

(6) Constit. *Superna*, edit. ann. 1514.

annorum decem, quam obedientibus Romanus Pontifex (1) elargitus eſt, exponentes.

16. Parochi verò ad hæc, ſaltem ſemel in anno inter Miſſarum ſolemnia, Edictum Sacræ Inquiſitionis contra blaſphemos (2), alioſque, de quibus hoc capite actum eſt, populo annuncient. Si Parentes ac Domini, filiis ac ſervis blaſphemantibus ſedulò advigilaverint coërcendis, eos Noſtræ curæ gaudebimus adjumento fuiſſe.

CAPUT VII.

DE SANCTORUM INVOCATIONE, VENERATIONE, RELIQUIIS ET IMAGINIBUS.

ETSI Cœleſtis Jeruſalem Beatiſſimos Cives ab obloquentium injuriis ea, qua par eſt, providentia vindicare ſtuduimus: partibus tamen noſtris nondum videmur cumulatè ſatisfeciſſe, niſi & illorum cultui conſulere, & qua ratione illorum memoriæ obſequium præſtare, Reliquias & Imagines venerari deceat, quantum in Domino dabitur, præſcribamus.

1. Primum igitur animo recolendum eſt, nemini licere quempiam pro Sancto abſque auctoritate Romanæ Eccleſiæ publicè venerari (3). Si quæ verò Reliquiæ alicujus jam inter Cœlites relati eſſe dicantur, publicæ venerationi non ſunt exponendæ, niſi ab Apoſtolica Sede, Nobiſve recognitæ fuerint & approbatæ (4). Ea Sacra pignora Sigillo noſtro munita, decenti ſemper in loco, nunquam tamen in eo, ubi Sacratiſſimum Chriſti Corpus aſſervatur (5), diligentiſſimè cuſtodiantur; inde verò quacumque de cauſſa, non extrahantur, Nobis inconſultis.

2. Quan-

(1) Leo X. cit. Conſt.
(2) In Addit. Synod. 1710. pag. 263.
(3) Cap. 1. *De reliq. &c.* Urbanus VIII. Conſtit. *Sanctiſſimus* edit. ann. 1625.
(4) Trident. ſeſſ. 25. in decret. *De invocat. vener. &c.* Sixtus V. Conſt. *Dominus Omnipotens*, edit. ann. 1588.
(5) Sac. Rit. Congr. apud Pitton. in Conſt. Pont. & Deciſ. num. 66.

2. Quandocumque Fidelium cultui, annuentibus Nobis, exponenda sunt (quod passim ne fiat a Sacris Canonibus (1) admonemur, ne Christianæ religioni detrahendi præbeatur occasio) id a solo Sacerdote superpelliceo ac stola decorato, non sine cereis luminibus (2) præstetur, nec extra capsam ullatenus ostendantur (3). Solius quoque Sacerdotis sit alba saltem & stola induti; aut in necessitate, Diaconi proprio pariter habitu ornati, insignes Reliquias in supplicationibus sub umbella facibus hinc inde collucentibus circumferre. Sacra tamen hæc pompa nunquam in ipsa, vel in contigua Ecclesia ducatur, ubi Venerabili Eucharistiæ publica exhibetur adoratio.

3. Reliquiarum nomina (4), quæ in qualibet Ecclesia vel Oratorio asservantur, tabella aliqua Catalogi instar notentur; eaque in eadem Ecclesia vel Oratorio, ad excitandam augendamque in eos Sanctos fidelis populi devotionem, omnibus conspicienda suspendatur.

4. Morem quoque Sanctorum Imagines venerandi, quem semper retinuit ac docuit Sancta Universalis Ecclesia (5), sartum tectum servare cupientes statuimus, ut in illis effingendis (6) nihil falsum, nihil profanum, nihil inhonestum, nihil non rectè atque ex ordine adhibeatur; sed quidquid Sacrarum Imaginum pingi scalpive contigerit, veritati Scripturarum, Traditionum, & Ecclesiasticarum Historiarum conveniat. Quod an Artifices sint assecuti, judicio Nostro dijudicandum reservamus (7). Quamobrem Icones nullæ publico Fidelium cultui exponantur, nisi priùs a Nobis super hoc fuerit obtenta facultas (8).

5. Earum sanctitati ac decori, loci mundities, & honestas respondeat apparatus (9); quapropter nullæ Sacræ Imagines in fœdis locis apponantur exprimanturve (10).

6. Que-

(1) Cap. final. *De reliq. &c.*

(2) Concil. Aquens. ann. 1585. *De reliq. &c.*

(3) Cit. cap. fin.

(4) Acta Mediolan. Eccles. part. 2. cap. 3. *De supellect. Sacrist. Paroch.*

(5) Can. *Venerabiles* de consecr. dist. 3.

(6) Concil. Provinc. Mediol. 1. sub D. Carolo part. 3. *Quæ servanda sunt in sacris Imaginibus effingendis.*

(7) Urban. VIII. Const. *Sacrosancta*, edit. ann. 1642.

(8) Concil. Mechlinien. ann. 1570. *De Imaginib.*

(9) Sac. Episcop. Congr. apud Pitton. Constit. ac Decis. Apost. num. 85.

(10) Concil. Prov. Flor. ann. 1517. *De Deo glor.* cap. 3.

6. Quemadmodum verò nemini licet quempiam pro Sancto absque auctoritate Sedis Apostolicæ venerari : ita quoque nullum, quem veluti cum Deo regnantem Romana non colit Ecclesia, cum Sanctitatis insignibus pingere, aut exculpere permissum est (1). Quicumque contra prædicta deliquerit, gravi se sciat animadversione plectendum.

C A P U T VIII.

DE INDULGENTIIS.

CULTUS ac reverentia, qua Nos præstantissimos Christi Coheredes prosequimur, tanta ac tam varia fructuum ubertate rependitur; ut nostra profecto vehementer, quod honorandi sint a nobis, quod prædicandi, non illorum dumtaxat fatendum sit interesse. Quid enim tenuitati nostræ, quid imbecillitati magis proficuum ac consentaneum, quàm ex omnium Sanctorum & Regis Sanctorum Christi meritis præclarissimis atque infinitis, cumulum quemdam coaluisse, cujus nos interdum ex Ecclesiasticæ potestatis dispensatione participes esse valeamus?

1. Hanc igitur meritorum Christi, ejusque Sanctorum applicationem (Indulgentias vocamus, quarum depositum Romana (2) servat Ecclesia) quoties Apostolicæ Sedis benignitate ac munificentia contingat Populo Christiano impertiri, commissam sibi plebem Parochi admoneant, quis ejus sit usus, quæ vis ac natura, quasve pro ea nanciscenda conditiones implere necesse sit; præcipuè verò, quæ de Indulgentiis a Tridentina Synodo (3) decreta sunt, docere non prætermittant.

2. Æs pia Fidelium oblatione congestum, ubi Romani Pontificis jussu lucrandarum gratia Indulgentiarum elargienda est eleemosyna (qua dempta conditione eleemosynarum capsulam in Ecclesiis apponi districtè prohibemus) ad

C

(1) Urb. VIII. Const. *Sanctissimus*, edit. ann. 1625.

(2) Cap. *Cum ex eo*. §. fin. *De Pænit. &c.* Extrav. *Unigenitus* eod. tit. int. comm.

(3) Sess. 25. decr. *De Indulg.*

ad Nos opportunè deferatur, árbitrio noſtro piè ac fideliter erogandum.

3. Quoties in Apoſtolicis Indulgentiarum literis (ſine Noſtra facultate (1), adhibitis etiam duobus de Capitulo, minimè promulgandis) Eccleſiarum injuncta eſt viſitatio, extra Civitatem & Suburbia Plebanos alioſque matricium Eccleſiarum Rectores earumdem electioni præficimus. Quos omnes in iiſdem Eccleſiis deſignandis, antiquiorum Plebanatus ſui Parochorum adhibito conſilio, populorum dumtaxat, non proprium commodum præ oculis habere enixè rogamus, & quatenus opus ſit, injungimus etiam ac mandamus.

4. Si quæ ruri Eccleſia nulla gaudeat Indulgentiarum conceſſione, ad perſonales ſaltem Indulgentias ſibi comparandas, quæ ſuper precariis quibuſdam globulis (vulgo *Corone*, *e Roſarj*) devotè orantibus (2); & numiſmata (vulgo *Medaglie*) Pontificis Summi benedictione conſecrata (3), Sacra item ſcapularia quædam geſtantibus (4) concedi conſueverunt, Fidelium mens excitetur.

5. Quum verò Sacra Congregatio Indulgentiis Sacriſque Reliquiis præpoſita, præter Decretum illud de Apocryphis Indulgentiis celeberrimum (5), multa quoque Indulgentiarum ſummaria, ut apochrypha, nuperrimè proſcripſerit (6); in id Parochi incumbant, ut quæ veræ ſunt Indulgentiæ, quæ deinceps rejiciendæ, demonſtrent; moneantque populum, ut earum confirmationem petant, quarum elapſus eſt terminus; ne quum dormierint, qui ſeſe his confiſi viros divitiarum crediderunt, nihil in manibus ſuis inveniſſe querantur.

CA-

(1) Concil. Trident. ſeſſ. 21. *de Reformat.* cap. 8. Concil. Provinc. Mediol. 5. ſub D. Carol. *De Indulgent. & ſacris &c.*

(2) Sacr. Indulg. Congr. annuente Clem. XI. die 22. Aprilis 1714.

(3) Ead. Sacr. Congreg. annuente Bened. XIII. 13. Apr. 1726.

(4) Ead. Sacr. Congreg. 29. Apr. 1716. Videatur etiam form. Indulg. edit. Romæ ſub Clemente XI. ann. 1701.

(5) Edit. 7. Mart. 1678.

(6) 19. Julii 1714. & 11. Mart. 1716. & 22. Dec. 1718. & 31. Jan. 1720. relat. in Bull. tom. 8. inter decreta præf. Sac. Congreg. ſub Clem. XI.

CAPUT IX.

DE FESTORUM DIERUM OBSERVANTIA.

NE tamen unis Beatorum meritis confidentes, terrenis semper negotiis implicati, inutilem prorsus & a bono opere torpentem vitam degamus; Catholica Ecclesia Divino Spiritu afflante, certos quosdam dies instituit, quos divinis laudibus majori cum lætitiæ apparatu concinendis, sanctissimis Officiis alacriùs obeundis, ei denique, quo sumus a natura instituti, præcepto colendi Deum, implendo consecravit.

1. Hos ergo dies, quos arbitramur ex Parochis posse neminem ignorare, quum in Additionibus extent ultimæ Synodi Diœcesanæ, ordine diligenterque dispuncti, Dominica recurrente, Parochi a Sacris Canonibus (1) jubentur in Missa populo prænunciare sequenti hebdomade celebrandos, & in contravenientes a prædicta Synodo (2) pœna est irrogata. Utrumque Nos, laudatas videlicet canonicas Constitutiones, & Synodalem sanctionem approbamus, & quatenus opus sit, innovamus.

2. Et quoniam præcipua festorum dierum colendorum ratio in eo sita est, ut gens Christiana sanctissimo atque admirabili Sacrificio novæ Legis intersit; statuimus, ut a Parochis omnibus, vel ab aliis Sacerdotibus in eorum locum suffectis hora, quam populo duxerint commodiorem, diebus prædictis in propria Ecclesia Missæ celebratio peragatur. Nec aliò (3), Nobis insciis, ad Sacra facienda sub obtestatione divini Judicii, suspensionis à Divinis, aliisque pro modo culpæ infligendis pœnis se conferant; nisi forte populo priùs admonito, ad Ecclesiam vel Oratorium intra Plebatus limites, flumine nullo interjecto (4), quod commo-

C 2

(1) Can. 1. de conf. dist. 3. Conc. Tolosanens. ann. 1228. Can. *dies autem festivos*.

(2) Tit. 1. cap. 15. num. 4.

(3) Concil. Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 18. cap. 9.

(4) Concil. Provinc. Flor. ann. 1517. *De celebr. Miss.* cap. 6.

modo ponte trajici non queat, nec ultra duo milliaria positum, ejusdem Ecclesiæ vel Oratorii Titulari Festo, seu Dedicatione recurrente, ut cuique obvenit, servata inter ipsos vicissitudine, divertant; Natalis Domini, Paschæ, Pentecostes, & Omnium Sanctorum festivitatibus ab hac alibi celebrandi permissione, semper exceptis.

3. Ne verò fidelis populus, cui festis diebus ab omni servili opere abstinendum est, otio, quod multam malitiam docuisse Scriptura testatur (1), atque adeo vetito legibus ludo, comessationibus, ebrietatibus, aut etiam magis illicitis oblectamentis indulgendi opportunitatem sibi, Diabolo suggerente, censeat oblatam (2), atque ita in destructionem fiat, quod Mater Ecclesia in ædificationem instituit; decernimus præter excelsam ac venerabilem Corporis Christi immolationem, & Christianorum dogmatum explicationem, iisdem diebus in singulis Parochiis alia quoque plebis captui accommodata pietatis opera exercenda, quibus illa detenta divertendi a malo & faciendi bonum occasionem experiatur assiduam sibi non deesse. Interea Ludiones, Circulatores, Joculatores, aliique hujus generis Nebulones (3) præstigias suas inaniaque spectacula sub gravibus pœnis exhibere non audeant, in ea propinquitate ad Ecclesias (4), ex qua impediri, aut perturbari divina possint Officia.

4. Vetus ergo Sabbati in honorem Domini ab omni opere quiescentis instituta religio, nova lege in Dominicam diem, more Romano a media nocte præcedenti ad mediam partem sequentis noctis computandam, ea fere de caussa, quòd in ipsa, cum maxima quædam inchoatæ Creationis opera, tum præcipua Redemptionis mysteria peracta creduntur, translata, & ad alias quoque celebriores anni Solemnitates extensa, ab omni servili opere vacandum esse nos monet; nisi aliud faciendum esse suadeant, aut necef-

(1) Eccl. 33. 29.

(2) Lit. circ. jussu Clem. XI. sub die 16. Martii ann. 1703. in Bullar. continuat. part. 2. num. 2.

(3) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De fest. obser.* cap. 3. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 11. cap. 1. Conc. Provinc. Med. 3. sub D. Carolo part. 1. *De fest. dier. cult.*

(4) Lit. Circ. jussu Clemen. XI. sub 11. Jan. 1719. & sub 4. ejusd. ann. 1721. in Bullar. contin. part. 2.

cessitas, quæ legi non subjacet (1), aut imminens rei cujuspiam incommodum non mediocre ex benigna piæ Matris Ecclesiæ indulgentia (2), aut humani victus ratio; ne vana religione decepti, Judaicam superstitionem æmulari quodammodo videamur.

5. Quoties igitur justa dispensandi caussa se obtulerit, Parochi non solum petenti cuique dispensationem benignè concedant, sed etiam publicè præcepti vim ea vice remissam esse, ac deficere populum, qui sacro priùs interfuerit (3), commoneant.

6. Ceterum ubi nulla suberit caussa, nemo non dies Divino cultui deputatos sanctificare præsumat, seu res, quibus ad esum ac potum non utimur, vel quæ mercaturæ caussa non transmittuntur, ut infra, quum de nundinis agemus, apertiùs fiet, circumvectando, seu illas vendendo; qui secus fecerint duo scuta (4) pro prima vice, quinque pro secunda, decem verò pro tertia solvent Piis locis applicanda, & pœnas etiam arbitrarias dabunt pro facultate jam antea Nobis concessa a Romano Pontifice (5).

7. Per hæc tamen nullatenus prohibere intendimus, ut officinæ illæ, in quibus victualia, ut supra, aut medicinæ comparantur, aliquantulum reclusæ necessaria petentibus exhibeant; magna tamen cum cautela semper id fiat, nec nisi juxta loci consuetudinem; in Civitate verò, ut cuique obvenit, pro constituta a Præsidentibus magistratibus ordinis distributione.

8. Contractus omnes & Judicia (6), nisi pietate exigente aut necessitate, ut sæpius in iis, quæ ruri exercentur, Judiciis, solet accidere, solemnibus, de quibus loquimur, Feriis, institui omnino prohibentur.

9. Nundinæ, licèt communis Juris dispositio (7) refragari videatur, quia tamen longissima sunt apud Nostrates

(1) Cap. *Consilium*. *De observ. jejun.* cum concord.
(2) Cap. *Licet*. *De fer.*
(3) Concil. Rom. ann. 1725. tit. XI. cap. 2.
(4) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De fest. dier. obser.* cap. 1.
(5) Pius V. Constit. *Cum primùm*, edit. ann. 1566. §. 7.
(6) Cap. ult. *De Fer.* Concil. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 11. cap. 2.
(7) Cap. 1. eod. & cit. Piana Constit.

tes introductæ consuetudine ac confirmatæ, nec nisi cum gravi populorum incommodo tollerentur, a Nobis reprobari non posse videntur.

10. Parochi (1) & Confessarii omnes tam seculares, quàm regulares Nobis pro modulo suo ad cultum festorum dierum promovendum comites sese adjungere non prætermittant. Hi quidem præcepti hujus contemptores graviter objurgando, pœnisque severissimis afficiendo; illi verò sancitam a Nobis in hujus criminis reos ultionem populis exponendo, monendoque assiduè quemcumqne domui (2) Præpositum, ut sedulò animadvertat, ne famuli famulæve ad illicita opera festis diebus vacent, ac multò minus ita delinquendi, dum eis nullum inter hebdomadam rebus curandis suis tempus destinatur, præbeat occasionem; utque demum caveat (quod gravissimum esset) ne præcepti violationem illis expresse præcipiat.

C A P U T X.

D E J E J U N I O.

AD lætandum in lætitia gentis Domini Festorum dierum nomine jucundissimo nos quidem invitat sæpenumero Ecclesia; ita tamen, ut, quum minimè deceat jucunditates nos hic habere perpetuas, indumento lætitiæ filiis suis interdum exutis, & cinere capita conspersis Jejunium prædicet, & flendi quodammodo tempus assignet.

1. Hos itaque dies (3) jejunio destinatos qua cibi moderatione, quove delectu exigere debeamus, qua etiam ætate illorum servandorum obligatio exoriatur, ne dum Pastoribus, sed & cuique de Grege notius existimamus, quàm ut a Nobis sit edocendum præcipiendumque.

2. Illud

(1) Concil. Mediol. 3. sub D. Carolo *De Parochis*.

(2) Catechism. Roman. part. 3. de præcept. num. 24.

(3) Concil. Mogunt. ann. 1549. cap. 47.

2. Illud Parochis injungendum, ſicuti præſentis tenore Conſtitutionis injungimus, ut Dominico (1) quoque die in celeberrimo populi conventu ſequentis hebdomadæ jejunia prænunciare ſub iiſdem pœnis, quæ capite præcedenti, cum de feſtis diebus egimus indicandis, ſancitæ ſunt, non omittant.

3. Confeſſarii verò omnes, quoſcumque jejunium ciborum eſu, quibus nefas eſt veſci contumaciter violantes, judicio noſtro abſolvendos meminerint reſervari.

4. Quadrageſimalis jejunii ipſius Chriſti Domini & Sanctorum Patrum abſtinentia conſecrati, ideoque ſumma obſervatione obſervandi (2), maxima Parochiæ Campana horæ fere dimidium perſonante, indicari placet exordium; quæ ſimul ac conticeſcet, non ſolum convivia & comeſſationes, verum etiam choreas, luſus, ridicularia omnia, ac liberiora ſpectacula terminari mandamus; quantum enim nobis proderunt ſuſcepta jejunia, ſi mens adhuc illicitis pergit voluptatibus ſaginari? Neque verò, ut Magnus Pontifex monuit, in ſola abſtinentia cibi ſtat noſtri ſumma jejunii, aut fructuosè corpori eſca ſubtrahitur, niſi mens ab iniquitate revocetur (3).

5. Si quis autem ſalubri juſſione contempta, eò procacitatis atque impudentiæ proceſſerit, ut in Feria quarta Cinerum poſt ludicra in lucem producta, ſcenica ac ſcurrili veſte nondum depoſita, mortalitatis ſuæ (immanis profecto diſcrepantia) admonendus ad altare non vereatur accedere, huic ſacro cinere caput inſpergi prohibemus, donec exutus indumenti genus plorantis Matris mœſtitiæ minùs accommodatum, eo cum habitu redeat ad Eccleſiam; qui non adeo a Noviſſimorum memoria abhorrere videatur.

6. Quia verò juſta ſolet interdum relaxandi Quadrageſimalis jejunii cauſsa ſuboriri; præter conſuetos ex noſtra Metropolitana, Dominos Capitulares ſcilicet & Curatum, Parochos tam urbanos, quàm rurales tali præficimus diſpenſationi; hoc cum diſcrimine, ut Parochi eos tantum, qui de

(1) Concil. Provinc. Mediol. 3. ſub D. Carolo *De Parochis*.
(2) Can. *Quadrageſima* de Conſ. diſtinct. 5.
(3) Can. *Nihil*. Can. *Jejunium* cit. diſtinct.

de grege eorum sunt; ceteri verò ex Ecclesia nostra quemcumque imbecillitate corporali, aut alia legitima caussa impeditum, jejunii lege solvere valeant.

7. Medici in hoc dispensandi negotio sese nullatenus ingerant, nisi ex adversæ valetudinis caussa, eaque non simulata, aut prorsus ignota, ut nostris hisce temporibus fieri plerumque a nonnullis gravissimè condolemus; sed quæ, omni posthabita personarum acceptione, tali indulgentia ab illis digna credatur, probèque dignoscatur; aliter æternæ damnationis laqueo, non secus ac violati præcepti reos involvi se sciant.

8. Jejuniorum tempore, præcipuè Quadragesimæ, carnes in urbe & oppidis statutis in locis tantummodo venundentur, velo aliquo ante ipsas obducto (1); hospitibus autem nullibi apponantur (quod maximè observent caupones & popinarii) nisi priùs ii super hoc sese legitima facultate munitos ostenderint.

9. Illud autem notatu non utique videtur indignum, quod quum jampridem Dominico die jejunium celebrari Sacri Canones (2) acerrimè prohibuerint; Sanctorum vigiliæ, quorum festivitates oportet secunda feria celebrari, in præcedenti sunt Sabbato jejunandæ (3).

10. Quam jejunii anticipationem Romani Pontifices (4) ad illud etiam eventum produxerunt, quo Sacratissimi Corporis Christi Festum, in quo verè ad cœnam nuptiarum Agni (5) vocati sumus, ideoque summa totius populi Christiani lætitia recolitur, in vigiliam inciderit S. Joannis Baptistæ. Quod planè de commorantibus extra urbem intelligatur; siquidem intra Civitatem alia singulis annis antevertendi jejunium permissione, concedente Romano Pontifice fruimur, cujus tenorem, ut neminem lateat, subjicere visum est in Additionibus.

11. Festum quoque Nativitatis Dominicæ ab abstinentia ciborum immune Honorio Papæ III. placuit efficere,

seu

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 42. cap. 2. & 3.

(2) Can. *Jejunium* & seq. de consecr. dist. 3.

(3) Cap. 1. & 2. *De observ. jejun.*

(4) Leo X. in decret. apud Navarrum Man. cap. 2. num. 11. Urb. VIII. Const. *Cum evenire*, edit. ann. 1638.

(5) Apoc. 19. 9.

ſeu potius declarare (1); quamobrem ſi feria ſexta, vel Sabbato venire contigerit, ubi nec votum jejunandi, nec regularis obſtiterit obſervantia, carnibus propter feſti excellentiam veſci poſſumus, ſecundum conſuetudinem Eccleſiæ Generalis.

12. Tandem monemus in Vigilia Immaculatæ Conceptionis Virginis Glorioſæ, jejunium primitus ex voto introductum peſtilentia depulſa, deinde verò conſuetudine, Petrique Niccolini Deceſſoris noſtri Conſtitutione (2) accedente confirmatum, in Civitate dumtaxat ſervandum eſſe ex præcepto.

CAPUT XI.

DE PIIS LEGATIS ADIMPLENDIS.

Quum Sacris Canonibus (3) Principum Conſtitutiones (4) in hoc imitari & adjuvare non dedignantibus cautum ſit, ut in omnibus piis voluntatibus ſit per Epiſcopos providendum, ut ſecundùm defuncti voluntatem univerſa procedant; Nos eaſdem Canonicas juſſiones eo, quo par eſt, exequi cupientes obſequio, quum præſertim in eo ſimus negotio, cui omnia jura eximiè favere noſcuntur, ad fraudes omnino tollendas, idque omne evitandum, quod fidelium voluntatibus exactè adimplendis impedimento eſſe poſſet, juxta Prædeceſſorum noſtrorum iterata Decreta (5) ſtatuimus, ut quicumque ſive Notarius ſive Notarii loco diſpoſitiones hujuſmodi favorem piæ cauſſæ reſpicientes conſcribet, Teſtatore defuncto, vel celebrato contractu, Nos intra decem dies, necnon eos, quorum intereſt, de illis commonere (6), niſi res aut loci obſtiterit conſuetudo, non prætermittat. Si quæ verò jam antea piæ conſtitutæ diſpoſitiones effectum nondum ſortitæ

D ſunt

(1) Cap. ult. *De obſerv. jejun.*
(2) Synod. ann. 1645. tit. 2. cap. 11. §. 4.
(3) Cap. *Tua nobis*. *De teſt.*
(4) Leg. *Nulli*. §. *Sin autem*. Cod. *De Epiſc. & Cler.*
(5) Synod. ann. 1710. cum aliis Synod. ab ea citatis hoc capit.
(6) Concil. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 54. cap. 1.

sunt suum, iidem conscribentes (1), ubi id pro comperto habuerint, intra mensem ab impressa Synodo de illis certiores Nos faciant; inobedientibus in utroque eventu excommunicationis pœnam & alias arbitrarias, elapsis temporibus constitutis, incurrendas comminamur.

2. Prædicta verò Legata peculiari libro rite adnotare, eumque accuratissimè custodire Cancellarii nostri munus esto; duobus solidis, quotiescumque in ea re adlaboraverit, a Legatariis illi persolutis (2).

3. Ne verò utilitatis obtentu aliquando graventur Ecclesiæ, atque ita in illarum retorqueatur incommodum, quod in favorem est adinventum; nullus (3) beneficii, aut Ecclesiæ cujuslibet, etiamsi Capitulum fuerit Collegiatæ, nullus Monasteriorum, Hospitalium, aliorumve Piorum quorumcumque locorum, quæ Pastorali sollicitudini nostræ subjecta sunt, Rector, Custos, aut alio quovis nomine nuncupatus Superior aut administrator hereditates, legata, donationes, aut aliud quidpiam tam ex contractu, quàm ex testamento, cui pium aliquod onus, præcipuè perpetuum, annexum sit, Nobis inconsultis, capere, adire, aut alitercumque acceptare præsumat, nisi severam, arbitrio Nostro infligendam, subire velit ultionem.

4. Omnes insuper quæcumque in suis Ecclesiis, Beneficiis, Locisve piis onera vigent, in ipso bonorum inventario reponant, unàque cum ipso opportunè ad Nos mittant, sub pœna aureorum sex.

5. Rerum quoque beneficialium in Curia Nostra Cancellarius, Beneficiorum omnium, quascumque deinceps erigi contigerit fundationes, exactè describat (4), earumque monumenta diligenter custodiat (5); negligens ab officio removeatur, Nostroque insuper subjaceat arbitrio.

6. Et ut salubris hæc Constitutio uberrimo, quoad fieri potest, fructu non careat; Parochos omnes & Confessarios rogamus in Domino atque obtestamur, ut ipsam sæ-

(1) Concil. Ravenn. 2. ann. 1311. cap. 31.
(2) Concil. Prov. Flor. ann. 1573. ubi supra cap. 2.
(3) Decret. Sacr. Congr. Conc. jussu Urb. VIII. 21. Jan. 1625. approbatum ab Innoc. XII. Const. *Nuper* edit. ann. 1697.
(4) Concil. Roman. sub Bened. XIII. tit. 12. cap. 2.
(5) Idem tit. eod. cap. 3.

ſæpius in ſuis Concionibus palam annuncient (1), tranſgreſſores acriter increpent; accuratèque pervigilent, ut quæ in propriis Eccleſiis vel Oratoriis, aut Confraternitatibus intra Parochiæ limites conſtitutis, ex piis Legatis deſcendentes obligationes, adeſſe noſcuntur, fideliter exolvantur perficianturque; & ſi quem forte in iis adimplendis deſidem aut contumacem repererint, ad Noſtram quotannis unà cum Parochialibus libris intra tempus Paſchale, ſeu ante Majum exactum deferant Cancellariam; ad reparanda incommoda ac detrimenta, ſi quæ forte exinde piæ voluntati proveniant, ubi negligenter ſe geſſerint, ipſimet condemnandi.

7. Ubi verò in Tabulario ſeu Cancellaria noſtra eorumdem contumacium nota fuerit exhibita, ab ejus ſtatim Miniſtris ad Congregationem ſuper ſatisfactione Miſſarum a Deceſſore noſtro immediato morti jam proximo inſtitutam (2), a Nobis verò promotam & confirmatam, remittatur.

8. Cujus quidem Congregationis omnes ac ſingulos Deputatos, tam ex Dominis de Capitulo Eccleſiæ Noſtræ Metropolitanæ, quàm ex univerſo Clero hortamur in Domino Jeſu atque obteſtamur, ut Chriſtianæ religionis ac pietatis intuitu, & patrocinium eorum ſuſcipiant, quorum nullus eſt memor amplius; quum jure optimo remedium & refrigerium expectent ex eo, quod pro ſuarum animarum ſalute legata ad pios uſus reliquerunt (3); & ſollicitè ac paterna charitate conſulant eorum conſcientiæ, qui aut ſolvere adhuc negligunt quovis prætextu legata pia, aut ea fraudant vel culpabiliter impugnant; quaſi egentium necatores ob eam rem a ſacris Canonibus appellati (4), propter quod venit ira Dei ſuper eos (5). Immo verò præcipimus, ut omni poſthabita perſonarum acceptione viriliter agant in re tanti ponderis; negligentiam objiciant delinquentibus, impios ac refractarios minis deterreant, arguant, obſecrent, increpent in omni patientia; & eam unum-

(1) Concil. Aquen. ann. 1594. cap. 37.
(2) Decret. Thomæ Bonav. ex Comitibus Gherard. ſub die 10. Sept. ann. 1721.
(3) Trident. ſeſſ. 25. cap. 4. De ref.
(4) Can. *Qui oblationes* & ſeq. 13. quæſt. 2.
(5) Epheſ. 5. 6.

unumquemque corrigendi rationem adhibeant, quæ magis accommodata & ad supplendam præteriti temporis ignaviam futura sit, & ad eam penitus evitandam in posterum.

9. Præpositi verò examinandis & approbandis computationibus Officialium, qui res administrant Confraternitatum, Congregationum, aliorumque Piorum locorum, ad quos Pastoralis extenditur cura Nostra, non solum omnem sedulitatem adhibeant in iis dispungendis rationibus, quibus præficientur in dies, quemadmodum factum esse cognovimus a Majoribus nostris (1); sed etiam animadvertant ne ratas habeant, neve admittant inanes ac minimè necessarias expensas, præsertim immodicas ab iis factas, qui quod venerabilibus locis relinquitur, pravæ voluntatis studiis (2), in externo cultu in pompis vanitatibusque disperdunt. Ex quo fit, ut nihil facultatis deinde supersit ad onera missarum implenda, aliaque opera pietatis exequenda per ultimas voluntates injuncta.

TITU-

(1) Synod ann. 1710. hic num. 8. (2) Can. *Sacrilegium*. 17. quæst. 4.

TITULUS II.

DE SACRAMENTIS CUM IN GENERE, TUM IN SPECIE.

CAPUT I.

DE SACRAMENTIS IN GENERE.

QUUM nil fere sit, quod adeo perspicuè novi Testamenti Sacerdotes in altissimo dignitatis fastigio collocatos exhibeat, quàm cœlestis amplissimique Sacramentorum thesauri illis a Christo Domino concredita dispensatio: summa profectò enitendum est vi, ut in iisdem conficiendis ac ministrandis eximia undequaque integritas elucescat; ut gloriam a Domino, tamquam fideles mysteriorum Dei dispensatores (1) consequi mereantur.

1. Caveant igitur omnes Presbyteri, ne ad conficienda seu ministranda Sacramenta lethali culpa inquinati, nisi saltem contritionis actum priùs elicuerint, accedant; dempta tamen celebratione Missarum, ut qui Divino præcepto, antequam de Pane edamus Angelico, & de Calice salutari bibamus, nisi necessitas urgeat, per Confessionem sacramentalem nos ipsos probare (2) jubemur. Talarem præterea habitum ac ceteras sacras vestes, & ceremonias ab Ecclesia præscriptas adhibeant; eaque omnia inviolabiliter servent, quæ sunt in Rituali Romano constituta (3).

2. Si qui verò, quod scelestissimum esset, dona Dei pecunia elargiri, pretioque commutare non erubescerent, seve-

(1) Cor. 1. 4. 1.
(2) Cor. 1. 11. 28.
(3) *De iis, quæ in Sacrament. administr. gener. servanda sunt.*

feveriffimam illis imminere denunciamus ultionem (1).

3. Et quoniam non solum in ministrandis, sed & in suscipiendis Sacramentis congrua quædam necessaria est dispositio; Parochi partes sunto, ea, quæ ad Sacramenta rite suscipienda conducunt, edocere (2); rudes ac pueros, præsertim de Sacramentis nunquam aliàs ab illis receptis, brevìque recipiendis instruere (3); & ita demum cum unoquoque sive admittendo, sive rejiciendo, post adhibitam diligentiam se gerat, sicuti in Domino viderit expedire. Quocumque autem modo notoriè indignos Sacerdotali constantia repellant Parochi; memores nefas esse sanctum dare canibus, & mittere margaritas ante porcos (4).

4. Quia verò Sacramenta Servatoris nostri beneficio singulari, humano generi data sunt ad medelam; ibi se Parochi in illis exhibendis diligentiores ostendant, ubi præsentior medicinæ necessitas apparebit (5). Quapropter ægrotos, eos præcipuè, quorum infirmitas judicatur ad mortem, ad quos Diabolus habens iram magnam descendere perhibetur (6), ipsi per se suosve Vicarios aut substitutos, sub arbitrii pœna sæpissime invisant, cælestibus hisce remediis opportunè restaurent, & ad extremæ colluctationis agonem, veluti inexpugnabili scuto communiant (7). Quod ut exactiùs præstare queant, ruri præsertim, inter Missarum solemnia festis diebus a populo petant (ad quod absque ulla tergiversatione obstrictos esse præcipimus) an aliquem domi adversa valetudine reliquerint laborantem, aut aliàs noverint quempiam de grege decumbere, infirmitate aliqua præpeditum.

5. In illis autem Ecclesiis, ubi plures alternis vicibus in animarum cura Parocho principali deserviunt, unusquisque peracta vice in ministerio succedentem commonefacere teneatur, quinam in Parochia ægro corpore sint,

quàm

(1) Tot. tit. *De Simon.* & novissimè Pius V. Constit. *Cum primùm* edit. ann. 1566. §. *Caveant.*

(2) Catech. Rom. part. 2. *de Sacram. in gen.* num. 1.

(3) Trid. sess. 24. cap. 7. De ref.

(4) Matth. 7. 6.

(5) Ritual. Roman. *de visit. & cura infirm.*

(6) Apoc. 12. 12.

(7) Ritual. Roman. paulo post in *Modo juvandi morient.*

quàm male habeant, quæ denique infirmis ab illis fuerint exhibita sacramenta.

C A P U T II.

DE BAPTISMO.

Vix efformata e latere Christi, quasi secundi Adæ dormientis prodierat Ecclesia (1); quum subitò ad eam irrigandam, ut quæ cœlesti Sponso non habens maculam aut rugam jungenda erat, ex intimo divini cordis Sacrario aqua mundissima effluxit. Hac igitur aqua præsignabatur Baptismus convenientissimè, per quem anima nostra omni labe detersa Christo sponsatur in Fide (2); & in Dei viventis Ecclesiam, veluti per ostium quoddam (3) ingressa, facillimum ad cetera Sacramenta sibi parat accessum.

1. Quò major est itaque Sacramenti hujus utilitas atque amplitudo, eò diligentiùs Pastores invigilent, ut dignè ac salubriter ministretur. Ea de re populum frequenter edoceri instantissimè desideramus atque præcipimus, quænam Baptismi materia, quænam sit forma, qua ratione utraque simul debeat apponi atque exhiberi; quæque in eo ministrando requiratur intentio; nihilque obesse substantiæ Sacramenti infantem in baptismate vel ter vel semel immergere (4); ut in necessitate (5) cum forte Presbyteri aut quilibet ministrorum non inveniuntur, valeat unusquisque hominem in periculo constitutum lavacro regenerationis de peccato ad vitam, de culpa ad gratiam, de inquinamento ad sanctificationem, de terrenis ad cœlestia transferre (6); servato dignitatis ordine, ut mulier, nisi aliud honestas suadeat, ultimo loco succedat (7). De his autem omnibus atten-

(1) Eph. 5. 26. & seq.
(2) Os. 2. 20.
(3) Concil. Flor. in *Instruct. Armen.* §. *Primum omnium*.
(4) Can. *De trina* de cons. dist. 4.
(5) Can. *In necessitate* cit. dist. Cap. 1. §. *Una* vers. *Sacramentum*. *De summ. Trinit.* &c.
(6) Can. *Per aquam* cit. dist.
(7) Can. *Super quibus*. 30. quæst. 3. Concil. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 29. cap. 1.

attentione quàm maxima ac diligentia imbuant obſtetrices; quod munus obire feminis quibuſcumque ſub excommunicationis pœna ipſo facto incurrenda inhibemus, niſi priùs in Civitate a Vicario noſtro Generali, ruri verò a proprio Parocho fuerint ad hoc approbatæ.

2. Ne verò Sacramenti hujus divina Lege (1) & utroque Jure (2) reprobata iteratio contingat, aut neceſſitas omittatur; mandamus omnibus, qui baptizandi munere funguntur, ut quum delatus fuerit infans ad Eccleſiam (3) baptizandus, deferentes, quibus id notius eſſe credatur, interrogentur, fuerit ne ille domi baptizatus; & ſi pro certo confirment non fuiſſe baptizatum, adhibita forma Eccleſiæ ſimpliciter ac ſine ulla verborum conditione dicant: *Ego te baptizo &c.*; ſin autem liquidò conſtet puerum baptiſmum privatis in ædibus rite ſuſcepiſſe, Sacerdos præmiſſis ceremoniis & aliis ritus circumſtantiis, baptiſmi formam non dicat, ſed proferat hæc verba: *quia tu es baptizatus, ego te benedico in nomine Patris &c.* Quod ſi ita res dubia ſit, ut verè neſciatur, an ſit baptizatus; tunc miniſter præmiſſis ritibus ac ceremoniis juxta formam traditam ab Alexandro III. (4) proferat hæc verba: *ſi baptizatus es, non te rebaptizo; ſed ſi nondum baptizatus es, ego te baptizo in nomine Patris &c.*

3. Nomina, ſi cui forte pueris baptizandis placeat imponere gentilitia, quæ ſanctitatem minus ſapere videantur, alia ſubjiciat religioni convenientia; & quum præcipuè ad diſtinctionem perſonarum ſint introducta, plures fratres iiſdem, licèt eorum aliquis rebus ſit exemptus humanis, non appellet.

4. Nemini liceat, ut etiam in Concilio Viennenſi a Clemente V. ſtatutum eſt (5), quempiam intra domeſticos parietes baptizare, niſi Regum vel Principum liberi extiterint, aut vera neceſſitas illud expoſcat, ſub pœna ſuſpenſionis a divinis eo ipſo incurrenda; ſed natum infantem ii quorum eſt ea cura, ad Eccleſiam, in qua ſunt ad hoc fontes ſpecia-

(1) Epheſ. 4. 5.

(2) Toto tit. Cod. *Ne Sacrum Baptiſm. iter.* can. *Non licet fieri* de conſ. diſt. 4. Cap. ult. *De Baptiſm. &c.*

(3) Concil. Prov. Flor. ann. 1573. cap. 2. hoc tit.

(4) Cap. *De quibus* hoc tit.

(5) Clem. unic. eod.

cialiter deputati, intra triduum deferendum curent; si res ulterius differatur, sine facultate Nostra baptismus nemini ministretur (1).

5. Reminiscantur etiam Parochi eorum, quæ de Patrinis in Sacro Tridentino Concilio (2) & in Rituali Romano statuta sunt; nec illos ad hujusmodi munus admittant, quibus est interdictum; si verò nullo laboraverint impedimento, eos admoneant, ut jocis omnibus nugisque semotis, piè ac religiosè quid agant, attendant (3) intelligentes Christo filios spiritualiter generari, tenerique se pro suo susceptionis officio, eos Catholica Fide & probatis moribus instituere, si parentes id facere omiserint (4).

6. Peracto baptismo, aqua Sacramento adhibita non in ipsum fontem regerenda, sed in sacrarium demittenda est; & quidquid ad baptismi ministerium delatum est, candelæ videlicet, sudariola, hisque similia, ut omnes abusus & superstitiones removeantur, penes Ministrum aut in Ecclesia, pro cujusque loci consuetudine relinquantur; & nulla mora interjecta, sub pœna aureorum quinque, in libro ad hoc peculiariter destinato omnique diligentia custodito, baptizati ejusdemque parentum ac compatrum nomina & cognomina (5), & an ex legitimis nuptiis procreatus, quo die natus & baptizatus sit, ipsa baptizantis manu describatur, expressa etiam hora nativitatis; ut quandocumque opus fuerit gratis fideliterque de omnibus his testimonium reddere valeat; graviter puniendus, ubi sese fraudolenter gessisse deprehendatur. Moneant Parochi puerperas, ut quum primùm post partum domo exierint, mox ad Ecclesiam Deo acturæ gratias accedant, ubi benedictionem a Parocho suscipiant.

7. Fons baptismalis, & reliqua supellex ad id spectans mundissima conservetur; nec quidquam reseratum extra baptismatis actum appareat (6), sed oleum sanctificatio-

E nis,

(1) Concil. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Baptis. administ.*

(2) Sess. 24. cap. 2. de ref. matr.

(3) Idem Conc. Med. loco cit. §. *Deinde*.

(4) Can. *Eos omnia*. De consecr. dist. 4.

(5) Trid. sess. & cap. cit. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. cap. 3. hoc tit.

(6) Concil. Avenionense ann. 1337. cap. 5.

nis, quod veteri Ecclesiæ instituto fonti superinfunditur, nimio munditiæ studio, ut fit a quibusdam, non abstergatur omnino (1).

8. Recurrente autem die, in quo sacrorum Fontium peragenda est benedictio (2) in memoriam pristini Ecclesiæ instituti (3), Parochi omnes meminerint teneri se, nisi veniam a Nobis vel a Plebano impetraverint, sub pœna sex aureorum ad matricem Ecclesiam convenire, & Missæ sacræque functioni interesse, nisi forte non una in eodem Plebatu baptismalis Ecclesia reperiretur; tunc enim Rector illius cum aliquot ejusdem Plebatus, de consensu Plebani, Parochis eligendis, in propria Ecclesia eamdem benedictionem perficiat.

CAPUT III.

DE SACRAMENTO CONFIRMATIONIS.

SPIRITUS Sanctus, (4) qui super aquas baptismi salutifero descendit illapsu; in fonte plenitudinem tribuit ad innocentiam, in Confirmatione augmentum præstat ad gratiam. Omnes igitur fideles per manus impositionem inungentis Episcopi Spiritum Sanctum post baptismum accipere debent, ut pleni Christiani inveniantur (5); quia cum Spiritus Sanctus infunditur, cor fidele ad prudentiam & constantiam dilatatur.

1. Parochi itaque hoc Sacramento diu post septennium carere neminem sinant; sed quum tempus cognoverint Nostræ visitationis adesse, aut festum Pentecostes adventare, ad susceptionem illius fideles excitent inflammentque.

2. Quos sciverint deliniendos, efficaciam Sacramenti hujus, quæ sese ad Spiritus Sancti septiformem gratiam cum omni plenitudine sanctitatis & scientiæ & virtutis latis-

(1) Can. *In Sabbato*. De Conf. dist. 4.
(2) Can. *Deinde*. §. *Consecratur*. Can. *Venit* seq. ead. dist.
(3) Can. *Non ratione* cum seq. cit. dist.
(4) Can. *Spiritus Sanctus*. De conf. dist. 5.
(5) Can. 1. dist. cit. Catech. Rom. part. 2. *De Sacram. Confirm.* num. 5.

tissimè effundit (1), edoceant; præterea quibus diebus, quo mentis affectu illud ad Nos recepturi debeant accedere, quid denique secum oporteat afferre, demonstrent.

3. Quæ quidem omnia Parochi Civitatis, Dominica præcedente Confirmationem, inter Missarum solemnia poterunt annunciare; ceteri, statim post festum Dominicæ Resurrectionis.

4. Statim ac delibuti sunt sacro Chrismate, nisi a Nobis specialiter dispensetur, mystico velamine caput contegantur ex antiqua Ecclesiæ consuetudine (2). Post triduum verò se Parocho sistant, soluta ab eo combustaque, qua frontem circumligabantur, linea vitta (3), in peculiari libro inter Confirmatos recensendi; ut prohibita Sacramenti iteratio vitetur faciliùs.

5. Multa quoque super hac re paucis ab hinc annis in peculiari quodam Edicto Nostro decrevimus, cujus tenorem exactè observandum præcipimus, & ad calcem remittimus inspiciendum.

C A P U T IV.

DE SS. EUCHARISTIÆ SACRAMENTO.

SAPIENTIA, quæ per Baptismum in anima regenerati ædificata sibi domo, in ea per Confirmationem excidit columnas septem (4), quæ sunt Divini Spiritus septiformia Charismata; immolare victimas suas, miscere vinum & proponere mensam suam sub Eucharisticis speciebus, eidem non dedignatur peramantissimè.

1. Hoc ergo Sacramentum, in quo Salvator noster discessurus de hoc mundo ad Patrem divitias divini sui erga homines amoris voluit effundere (5), & summa cum veneratione ac reverentia (6) a Sacerdotibus, quibus illius con-

(1) Can. *Novissimè* dist. cit.
(2) Can. *Post Baptismum*. De consecrat. dist. 4.
(3) Concil. Provinc. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent. ad Sacr. Confir. adm.* §. ult.
(4) Prov. 9. 1. & 2.
(5) Trident. sess. 13. cap. 2. ex Joann. 13. 1.
(6) Catech. Rom. de Sacr. Euch. num. 1.

credita est dispensatio, haberi convenit, & a ceteris Christianis eximia cordis munditie & charitate præcellentissima sumi par est.

2. Quidquid igitur Sacri Canones, & Prædecessores nostri tum in Provincialibus, tum in Diœcesanis Synodis statuerunt de eo custodiendo, approbamus obsequentissimè & confirmamus; ut scilicet in Ecclesiis omnibus Collegiatis aliisque Curatis in Ara maxima (1), alioquin in proxima inferiori, ante quam sub juris & arbitrii pœnis ardeat lucerna semper (2), collocetur, locoque custodiatur quàm honoratissimo atque mundissimo (3), in ædicula nempe huic rei unicè destinata (4), affabre perpolita, serico velo intus contecta, ac tali supernè ornamento refulgente, ut ibi facile intuentes intelligant Regem Regum posuisse tabernaculum suum, ubi habitaret in hominibus usque ad consummationem seculi. Præcipuè verò Parochi animadvertant, ut venerabile Sacramentum in argentea, vel alterius metalli pyxide interiùs deaurata, vel ea deficiente, in Calice, substrato nitido corporali, ponatur; super patena verò ac longè minùs in alio profano vasculo quantumvis pretioso, sub pœna aureorum quinque, nulla unquam de causa recondi permittimus.

3. Insuper Eucharistia, æstate, decimo quoque die; hyeme verò, decimoquinto renovetur (5); eaque sub fideli custodia argenteis clavibus, vel saltem deauratis adhibitis conservetur (6); quæ semper apud Parochos ipsos, eorumve fungentes vice, aut Oeconomum remaneant, Ecclesia vacante. Contrafacientes, etiamsi Regulares fuerint, gravibus pœnis subjacebunt infligendis, juxta præscriptum Nobis tenorem a Sacra Episcoporum Congregatione jussu Innocentii XIII. (7).

4. Parum tamen esset Sanctissimum Christi Corpus tanta

(1) Sacr. Episc. Congr. 6. Dec. 1594. apud Gav. verb. *Eucharistia* num. 4.
(2) Exod. 27. 20. Conc. Mechliniense ann. 1607. *De Sanct. Euch.* tit. 7. cap. 2.
(3) Cap. *Sanè*. *De celebr. Missar.*
(4) Sacr. Rit. Congr. 22. Febr. 1593. apud Gav. loc. cit. num. 9.
(5) Innoc. IV. Const. *Sub Catholica* edit. ann. 1254. §. *Sed Eucharistiam*. Clem. VIII. Const. *Sanctissimus* edit. ann. 1595. §. *Sanctissimum*. Conc. Rothomag. ann. 1072. can. 6.
(6) Cap. 1. *De Cust. Euch.*
(7) Die 8. Jan. 1724.

ta ſedulitate, tantaque extrinſecus diligentia a Parocho cuſtodiri, niſi ipſe veluti fidelis ſervus & prudens (1), quem conſtituit Dominus ſuper familiam ſuam, ut det illis cibum in tempore, noſset etiam illud cautiſſimè diſpenſare.

5. Caveat igitur ne Angelorum eſca nutriat, quem ab epulis quotidianis noſſe dijudicare Corpus Domini prudenter non credat, aut quem menſæ Dœmoniorum (2) participem eſſe publicè conſtet.

6. Ea de re nullum regulariter ante decimum annum, (niſi forte in mortis articulo) nullum de vi ac ratione Sacramenti non diligenter inſtructum, ad ſacram Synaxim admittat; & ab ea repellere non pertimeſcat quotquot in propatulo flagitioſè ſe gerere, & in criminibus notoriè verſari cognoverit.

7. Armeni quoque ii ſolùm ad Menſam Domini adhibeantur, quos per legitima documenta conſtiterit (3) Catholicam fidem profeſſos eſſe.

8. Ceteros autem Chriſtianos ſtudeat Parochus pro viribus excitare, ut ad Dominicam cœnam manducandam, etſi non quotidie, niſi perſonæ qualitatibus diligenter inſpectis expedire crediderit (4), frequenter tamen ea, qua decet, humilitate atque habitu corporis accedant, aut ſaltem in Paſcha & Pentecoſte & Natali Domini, juxta veterum Canonum conſtitutionem (5), atque etiam in feſto Deiparæ in Cœlum Aſſumptæ, nullatenus id prætermittant; qua ſumpta, liquores in Calice conſecrato vel alio vaſe ad Calicis formam confecto præbeantur nemini.

9. Meminerint ii, quorum intereſt, in media nocte Nativitatis Dominicæ juxta toties repetitas Declarationes Sacræ Rituum Congregationis (6) poſt Miſſam decantatam neque permittendas eſſe ſucceſſivè alias duas Miſſas, neque Fidelibus Sacram Communionem poſcentibus eam exhibendam.

10. Cle-

(1) Matth. 24. 25.

(2) Cor. 1. 10. 2.

(3) Sacr. Rit. Congr. 25. Maii 1669. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 316.

(4) Sacr. Conc. Congr. in Decr. *De Comm. quotid.* 12. Febr. 1679.

(5) Can. *Etſi*. Can. *Seculares*. Can. *Omnis homo*. De Conſ. diſt. 2.

(6) Sacr. Rit. Congr. 7. Dec. 1641. 9. Aug. 1653. 20. Apr. 1664. apud Lantuſc. in Theatr. Reg. verb. *Miſſa* num. 15. & apud Monacell. Form. legali pract. part. 2. tit. 15. form. 3. num. 16. & Sacr. Congr. Viſit. 7. Decemb. 1602. ibid.

10. Clericos verò, si quidem in Sacris Ordinibus sint constituti, omnibus iis, quæ ex præcepto coluntur festivitatibus, reliquos, tum prima qualibet mensis Dominica, tum celebrioribus anni festivitatibus pane de Cœlo præstito recreari maximè consentaneum declaramus, & concupiscimus vehementissimè.

11. Et quum Generalis Concilii Decreto celeberrimo (1) omnis utriusque sexus Fidelis ad esum veri & immaculati Agni, ad minus in Pascha, reverenter convenire jubeatur; nullus ab hujus observatione præcepti exemptum se putet, quin a proprio Sacerdote in propria Ecclesia, quacumque alia, etiam Metropolitana excepta (2), nisi Nostra, aut ejusdem Parochi in scriptis danda facultate accedente, ad illud compelli valeat implendum; Canonicis ultionibus a Nobis, ubi de ipsius contumacia certiores facti erimus, graviter puniendus.

12. Regulares etiam, qui alienos Parochianos ad Paschale Sacramentum admiserint, præter alias Canonicas pœnas (3), sex mensium suspensionem incurrere eo ipso se sciant (4).

13. Quod si quem forte justa de caussa iis, quibus Eucharistiæ sumendæ concluditur obligatio, temporibus, extra Parochiæ limites degere contingat (5), statim reversus aut eò se conferat ad satisfaciendum præcepto, aut de eo alibi impleto legitimam Parocho fidem exhibeat; aliter perinde ac in lege delinquens censebitur, & pœnas luet.

14. Porro ut hominum perditorum malitiæ ac tergiversationibus pro virili parte obviam eatur, consuetudinem illam, qua singulæ singulis Parochianis, Paschali tempore appropinquante, schedulæ dantur a Parochis, notis quibusdam opportunè ac solerter conscriptæ, in actu Paschalis Communionis restituendæ, laudamus & approbamus, eamque in posterum retinendam statuimus ab omnibus indiscriminatim.

15. Et

(1) Cap. *Omnis utriusq. de pœnit. &c.*
(2) Sacr. Conc. Congr. 30. Jan. 1587. apud Gav. Verb. *Eucharistia* num. 31.
(3) Clemen. 1. *De privil. &c.* Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 31. cap. 6.
(4) Sacr. Rit. Congr. 20. Mart. 1638. apud Dian. Op. Coor. tom. 2. tract. 2. Resol. 20. num. ult.
(5) Conc. Prov. Med. 3. sub D. Carolo *De iis quæ ad Sacram Euch. pertinent*. §. *Quicumque*.

15. Et quum non minori præcepti hujus necessitate in mortis urgeamur articulo, Parochos omnes rogamus atque obsecramus in Domino, & severissimis etiam sub pœnis omnino curare sancimus, ut ubi quempiam de populo in vitæ discrimine positum esse resciverint, cœleste Viaticum in decenti habitu (1) & eo quo poterit majori cum pompæ apparatu, suscipiendum, nunquam tamen adorandum (2) aut deosculandum, ad illum deferatur quamprimum, cujus sumptione, mente & spiritu renovatus infirmus, usque ad montem Dei valeat ambulare tutissimus.

16. Duæ verò saltem sacræ Eucharistiæ particulæ reponantur in pyxide (3), ne populus rediens inani se vasculo venerabundus advolvat; nisi forte longitudo itineris, aut asperitas viarum, vel aëris intemperies excuset.

17. Ab omni præterea in hac venerabili peragenda functione, orationum prolixitate & precum vernacula recitatione caveatur; sed præter illas, quas ad hoc instituit Ecclesia, & brevissimam aliquam, si Parocho videbitur, pro ægrotantis incolumitate, ac Indulgentiarum, quas Summi Pontifices (4) augustissimum Sacramentum ad infirmos delatum comitantibus concesserunt, perstrictam enunciationem, nihil recitetur omnino (5); ne forte populorum devotio, quorum pars maxima domesticarum rerum curis urgetur, tædio tandem affecta in eximio pietatis opere refrigescat.

18. Quicumque verò tam secularis, quàm regularis Sacerdos in publico privatoque Oratorio Eucharistiam ad infirmos ferendam asservaverit, aut eam in die Paschæ ibidem populo distribuerit, præter locale interdictum ipso facto incurrendum, arbitrarias pœnas subito. Prudens autem Parochus nonnisi rarò, & opportunis circumstantiis inspectis

(1) Cap. *Sanè. §. Sacerdos. De celebr. Miss.*

(2) Sacr. Congr. 19. Nov. 1575. apud Barb. Apost. Decis. coll. 335. num. ult. & apud Nicol. lucubr. tom. 2. libr. 3. tit. 41. num. ult.

(3) Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Sacram. Sanct. Euch.* §. ult. Concil. Sipont. ann. 1567. *De custodia & loco Euchar. & de modo deferendi.* Conc. Mechliniense ann. 1607. *De Sanctiss. Euchar.* tit. 7. cap. 4.

(4) Innocent. XII. Const. *Debitum* edit. ann. 1695. in Bullar. continuat. part. 1. confir. Indulg. concess. ab Innoc. XI.

(5) Alex. VII. Const. *Piæ sollicitudinis* edit. ann. 1657.

ctis e privato Oratorio sumat Viaticum ægroto ministrandum; deinde verò si tempus feret, expediens erit, ut ab Ecclesia Parochiali publicè repetatur.

19. Sub interdicti quoque censura Eucharistiam adorandam sine expressa Nostra vel Vicarii Nostri Generalis facultate palam exponi vetamus. Si verò feria quinta, sexta, & Sabbato majoris hebdomadæ sacræ functiones, quæ fiunt mane, celebrabuntur, aut Christi Corpus augustissimum in monumento recondetur, alibi, quàm in iis Ecclesiis, in quibus illud nunquam deficere consuevit (1), aut præterquam in Oratoriis legitimo quoad hoc fruentibus privilegio, celebrans suspensioni, locus interdicto subjaceat ipso jure.

20. Ad inhibendum verò nostra non fertur intentio, ut in altari, dummodo ad breve tempus id fiat, sacra pyxis interdum collocetur; ubi videlicet aut tempestas coorta, aut imminens gravis alia necessitas opem a Deo instantiùs coëgerit implorare.

21. Facultas solemniter exponendi Eucharistiam ad exorandam ægrotantium incolumitatem non detur, nisi ii sint, qui ceteros in Republica honore ac dignitate præcellunt (2).

22. Regularibus tamen in propriis Ecclesiis venerabile Sacramentum velo contectum in ipso tabernaculo adorandum proponere semper permissum est (3), palam verò & solemniori cum pompa exponere tunc solùm licet, cum publica a Nobis approbanda emerserit caussa (4).

23. Ceterum Orationem illam, quam dicunt quadraginta horarum (5) plenariæ concessione Indulgentiæ a Romanis Pontificibus Innocentio videlicet XI. ejusque Successoribus auctam ac locupletatam maximè commendamus; omnesque hortamur in Domino ad eam conservandam promovendamque certatim, tanquam hujus Urbis singulare præsidium,

(1) Sacr. Rit. Congr. 18. Maji 1602. & aliàs apud Pitton. in Constit. & Decis. &c. num. 751.

(2) Sacr. Episc. Congr. 7. Sept. 1598. apud. Gav. verb. *Eucharistia* num. 54.

(3) Sacr. Congr. 27. Maji 1603. rel. a Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 494.

(4) Sacr. Rit. Congr. 26. Febr. 1628. apud Gav. loc. cit. num. 53.

(5) Vid. Const. Pii IV. *Divina disponente Clementia* edit. ann. 1560. & Const. Clem. VIII. *Graves* edit. ann. 1593.

dium ac decus eximium; atque in ea peragenda omnem ritum a Prædecessoribus nostris, Petro Niccolino & Thoma ex Comitibus Gherardeschæ (1) in peculiari quodam Edicto, ad normam præscriptumque Apostolicæ Sedis, exactè adnotatum innovamus & confirmamus.

CAPUT V.

DE SACROSANCTO MISSÆ SACRIFICIO.

MAGNUM Eucharistiæ Mysterium Agnorum veterum (2) Typos in se undequaque non expressisset impletos, nisi quod nobis datum est in edulium, institutum quoque fuisset in juge Sacrificium. Hinc Deus & Dominus noster in ultima cœna, expleto Paschatis epulo, novi testamenti Sacerdos in æternum effectus secundùm ordinem Melchisedech, Corpus & Sanguinem suum sub speciebus panis & vini obtulit Deo Patri; quod & ab Apostolis, & ab eorum in Sacerdotio successoribus usque ad Mundi consummationem faciendum esse præcepit in sui memoriam.

1. Ut autem hoc sacrificii genus præcellentissimum pro rei dignitate ac majestate perageretur, ritus quosdam (3) preces ac ceremonias nonnullas, tempore succedente divinitus instituta excogitavit Ecclesia, quas in ejus tractatione voluit observari, ac religiosissimè custodiri. Ob eamque rem Sacerdotes omnes in id sibi noverint incumbendum esse vehementer, ut Romani Missalis Rubricas, in quibus hujusmodi ceremoniæ accuratè descriptæ sunt, frequenter evolvant, sedulò addiscant, optimèque percalleant (4); ne cum totius Ordinis Sacerdotalis dedecore videantur ad tantum ministerium accedere, versarique in

F tam

(1) In Addit. Syn. ann. 1710. pag. 309.

(2) Exod. 12. 3. & seq. & cap. 29. 38.

(3) Can. *Ecclesiasticarum* 11. dist. Can. *Jacobus* De Consf. dist. 1. Trid. Sess. 24. cap. 5.

(4) Clemens XI. in liter. circul. sub die 16. Mart. 1703. num. 9. sub finem in Bullar. cont. part. 2.

tam augustis functionibus suarum partium ignari.

2. Et licèt hæc novæ Legis oblatio mundissima, nulla unquam indignitate, malitia offerentis nulla inquinetur; nihilominus tantam ac tam eximiam exigit puritatem & sanctimoniam, ut a nemine prorsus, qui, quantum humana sinit infirmitas, mundo corde non sit, offerri aut contrectari conveniat.

3. Ea de re, præterquamquod unusquisque Sacerdos, qui lethali culpa (quod Deus avertat) se senserit inquinatum, ante divinum hoc Sacrificium Sacramentalis eget pœnitentiæ lavacro; Nos uti tam salutari remedio, saltem semel in hebdomada (1), ad abstergendum expiandumque quidquid fortasse pro humana imbecillitate piaculi ac macularum contractum sit in dies, decernimus esse maximè consentaneum.

4. Ne Sacerdos, postquam ad altare operaturus accesserit, vel inani tædio adstantes afficiat, vel adeo ex abrupto & immeditatè Missam auspicetur, ut erroribus, quos improvisa legendo committit, populo divina mysteria contemptibilia reddat; præcipimus ut Missam privatim prius legat, suisque adnotet signis atque discriminet; Nobis interim quadraginta dierum Indulgentiam, quam olim Prædecessores nostri (2) voluerunt ea præstantes lucrari, approbantibus & confirmantibus.

5. Quod autem de Sacerdotibus recèns ad Ordinem promotis salubriter statutum est, (3) ne videlicet Missarum Solemnia celebrent absque facultate a Nobis, seu Vicario Nostro Generali juxta Magistri Ceremoniarum, aut alterius ex infra deputandis relationem concedenda, ratum omnino firmumque permaneat; eos insuper Sacerdotes, Sacerdotis alterius probè informati ministerio in re divina peragenda eousque uti volumus, donec in eo satis appareant instructi; cujus quidem rei judicium adsistentis

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De pœnit. & rem.* cap. 7. Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad celeb. Miss. §. Ut quo*. Conc. Sipontinum ann. 1567. *De divin. cult. & celebr. Miss.* Conc. Burdigalense ann. 1582. *De iis quæ in Sacros. Miss. Sacrif. &c.* cap. 5.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Celebr. Miss. Anniverſ. &c.* cap. 2.

(3) Conc. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 18. cap. 11.

tis ejusdem curæ conscientiæque committimus.

6. Sacerdos omnibus paramentis indutus in Sacristia, aut ubi illa desit (1), in ipsa Ecclesia a cornu Evangelii, nunquam tamen ab ipso altari desumptis, ad celebrandum procedat oculis demissis, incessu gravi, erecto corpore (2) eique inter celebrandum unus saltem minister inserviat (3), Clericus quidem, si suppetat, qui compositè omnia præstet juxta sacros Canones & Rubricas Missalis; sin minus, laicus ex magis peritis; eo tamen officio fungi vetitum est feminis quibuscumque (4).

7. Gravissimè ferimus, quod ad nostras perlatum est aures, quosdam e Clero nostro adeo perturbatè festinanterque Sacrosanctis operam dare Mysteriis, ut in adstantium animis pietatis ac devotionis loco, non modo admirationem, sed etiam scandalum creent; eaque de re, quum hujusmodi corruptelam, quantum in Domino possumus, velimus abolere, præcipimus omnibus Ecclesiarum Præpositis & Custodibus, ut hujus culpæ reos post unam, aut alteram commonitionem, nisi resipuisse constiterit, ad Nos remediis usuros efficacioribus deferre non differant, rationem quoque Deo Nobisque, ubi in re tanti ponderis negligenter se gesserint, reddituri.

8. Peracta Missa, nullus ab Ecclesia præscriptas preces, nisi ad alia pietatis opera incumbendum sit statim, omittat in gratiarum actionem pro tanto sibi præstito beneficio.

9. Sacerdotes publicè ac notoriè criminosos (5), & Ecclesiasticis censuris obnoxios (6) prorsus indignos esse, qui ad sanctum altare accedant, edicimus. Peregrinos autem vagosque, qui absque facultate Nostra in scriptis exhibenda celebrare quoquo modo præsumpserint, suspendimus eo ipso; & Sacristæ tam seculares, quàm regula-

 res

(1) Sacr. Rit. Congr. 6. Mart. 1610. apud Gavant. verb. *Protonotarius* num. 17.

(2) Rubr. Miss. *De rit. serv.* §. 2. num. 1.

(3) Conc. Mogunt. ann. 813. cap. 43. & Parisiense ann. 829. cap. 48.

(4) Cap. 1. *De Cohabit. Cleric. &c.* Innoc. IV. Const. *Sub Catholica* edit. ann. 1254. §. 3. vers. *Mulieres autem*.

(5) Cap. *Omnipotens*. *De Accus.* Trid. sess. 22. in decret. *De observ. &c.*

(6) Tot. tit. *De Cleric. excomm. &c. ministr.* Cap. 1. §. ult. *De sent. & re jud.* in 6.

res (1), qui eos excipient ad celebrandum, pœnis subjacebunt in novissima Synodo (2) constitutis.

10. Per hæc tamen Parochis & Regularium Ecclesiarum Præpositis quibuscumque facultas non censeatur adempta, quin in propriis Ecclesiis Presbyteros ad hanc Metropolim rectà contendentes admittere valeant; si tamen proprii Ordinarii, aut alterius ex vicinioribus commendatitias literas (3), quæ suspicionem non pariant, exhibeant; nullaque Eleemosynæ spe duci videantur.

11. Diœcesis quoque Nostræ loca contermina incolentes in finitimis Nostræ Ditionis Ecclesiis, ubi probè noscuntur, ad sacrificandum recipi non prohibemus, vestigiis insistentes Prædecessorum nostrorum (4).

12. In altaribus nihil, quod ad Sacrificium necessariò requiritur, desit; quin & ipsa supellex, ut cujusque Ecclesiæ reditus patiuntur, esto decenter ornata; semper verò mundissima, ea præcipuè, quæ Christi Corpori & Sanguini continendo destinatur; quàm enim absonum, quàm indecorum est, mensam Domini sordibus iis respergi & contaminari (5), a quibus in epulis suis ingenuus quisque abhorreret! Quamobrem negligentibus comminamur severissimas pœnas.

13. Calix cum Patena lævigatissima ex metalli genere ab Jure (6) permisso adhibeatur, ac deauretur sub pœna trium aureorum. Conficientes verò in Calicibus adeo vetustate consumptis aut perforatis, ut Christi Domini Sanguis in illis tutò contineri non valeat, ad multam damnabimus aureorum decem.

14. Missæ non nisi debitis horis (7) sub arbitrii pœna celebrentur; in eisque distribuendis populi universi, non privati cujusquam ratio ducatur. Qui verò pluries, quàm semel in die, nisi in casibus Jure (8) permissis celebra-

(1) Sacr. Congr. Concil. 17. Aug. 1630. apud Barbos. in Collect. verb. *Sacerdos*, & Sacr. Congr. Inq. apud Nicolium in lucubrat. Canon. libr. 5. tit. 31. num. 15.

(2) Hic num. 4. & 5.

(3) Cap. *Tua fraternitatis*. *De Cler. peregrinis*.

(4) Synod. ann. 1710. hic num. 6.

(5) Conc. Later. 4. decret. 17.

(6) Can. *Ut vasa* & seq. de Conf. dist. 1. Innoc. IV. cit. Const. *Sub Catholica*.

(7) Trid. sess. 22. in Decret. *De observ. &c.* Pius V. Const. *Sanctissimus* edit. ann. 1566.

(8) Cap. *Consuluisti*. *De celebr. Miss.*

lebraverit, biennali suspensioni ipso jure incurrendæ, & quinquennali triremium pœnæ obnoxius esto. Contra verò unumquemque Sacerdotem, ut ter saltem aut quater in anno (1), nisi aliunde sæpius id facere teneatur, Sacrificium offerre non negligat, monemus atque præcipimus.

15. Ruri nullus Parochorum fiat congressus ad decantandas Missas, celebrandave Anniversaria pro fidelibus defunctis, a Passionis Dominica usque ad octavam Paschatis inclusivè (2); ne quum summopere grex optat Pastoris operam & auxilium, incustoditum sese impastumque deseri conqueratur; contrafacientes aureis tribus multabimus, aliisque arbitrariis pœnis afficiemus.

16. Onera Missarum a Fundatoribus imposita unà cum conditionibus suis impleantur quàm exactissimè, ad normam reductionis a Nobis nuperrimè constitutæ, ex Pontificio Indulto huic etiam Diœcesi communicato. Ob eam rem diligenter observetur Edictum generale a Nobis editum super norma satisfaciendi Missarum obligationibus, præscribens formam retinendi in Sacristiis codices Missarum dictos *Vacchette*, quod etiam habetur per extensum in Additionibus. Si secus factum fuerit, Clerici beneficiati Beneficiorum suorum fructibus privabuntur; transgressores ceteros arbitraria animadversione coërcebimus. Qui verò quotidie per se ipsum celebrare tenetur, ne dum sibi nimium indulget, pias Fidelium voluntates defraudet, Decretum Sacræ Congregationis (3) super hoc emanatum diligenter observet.

17. Huc etiam pertinet, ne privata quis auctoritate onera Missarum reducere, etiam sub prætextu imminutionis redituum, Apostolica Sede inconsulta præsumat; & ut nullus a Fidelibus eleemosynas Missarum acceptet, quibus saltem intra trimestre (4) se non satisfacturum prævideat, salvo semper elargientium arbitrio & voluntate. Quod si quis forte intra præscripti temporis spatium assumptis oneribus cor-

(1) Conc. Tolet. ann. 1324. can. 8.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De celebr. Miss.* cap. 5. & Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 18. cap. 8.

(3) Edit. 18. Sept. 1688. relat. a Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 335.

(4) Sacr. Conc. Congr. super decret. *De celebr. Miss.* 21. Jun. 1625. ad decim. & undec. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 327.

correſpondere non poſſe conſpexerit, ea de re, ſub interminatione divini judicii, certiores Nos fieri quamprimum curet.

18. Et ut omnis avaritiæ ſuſpicio ab Eccleſiæ miniſtris penitus abſtergatur (1), capſulas illas, quas mortuorum dicunt, ad eleemoſynas captandas in Eccleſiis & Oratoriis quibuſcumque, ſi quæ ſunt adhuc appoſitæ vel circumferuntur, contra Prædeceſſorum Noſtrorum Conſtitutiones, ſtatim amoveri præcipimus; contrafacientes arbitrio Noſtro obnoxios fore ſancimus.

19. De collectis verò auctoritate Noſtra eleemoſynis, quoties celebrandæ ſint Miſſæ, julius unus dumtaxat celebrantibus erogetur; feſtis autem vel ex præcepto vel ex devotione diebus, uſque ad libram unam, & ſolemnioribus etiam ad duos julios, eadem poſſit extendi elargitio.

C A P U T VI.

DE POENITENTIÆ SACRAMENTO.

UT animam eſurientem ſatiaret bonis, multiplices de Cœlo Dominus paravit myſticos panes, quorum diſpenſationem miniſtris Eccleſiæ ſuæ committi voluit; ut eos pro fidelis cujuſque indigentia frangerent opportunè. Quum igitur horum nobiliſſimum & excellentiſſimum eo cupientibus exſaturari, ut rite ſumeretur, propoſuerimus; ad alterum modo progredimur populo Noſtro exhibendum, quem ſemel atque iterum panem lacrymarum appellat Pſalmiſta (2).

1. Panis itaque lachrymarum Pœnitentia eſt; cujus quum ſæpe quamplurimi propter humanam imbecillitatem indigeant, præcipimus Parochis, ut non ſolùm diſpoſitionem Generalis Concilii (3), quo ſancitum eſt, ut omnis utriuſque ſexus Fidelis, poſtquam ad annos diſcretionis venerit, omnia ſua ſolus peccata, ſaltem ſemel in anno, confiteatur pro-

(1) Trid. ſeſſ. 22. in decret. *De obſerv.*
(2) Pſalm. 41. 4. & Pſalm. 79. 6.
(3) Cap. *Omnis utriuſque ſexus. De pœnit. &c.*

proprio Sacerdoti, populo revocent in memoriam; ſed etiam Sacramentalis Confeſſionis frequentationem (1) uſumque commendent; plebemque hortari non deſinant, ut in celebrioribus ſaltem anni feſtivitatibus, Dominicæ videlicet Nativitatis, Pentecoſtes, Beatiſſimæ Virginis Aſſumptionis, & Omnium Sanctorum, a Diaboli laqueis, ſi quibus captivi tenentur (2), per hujus virtutem Sacramenti eximere ſeſe curent, cœleſtique alimonia recreari.

2. Nullus autem ſive ſecularis ſive regularis Sacerdos, niſi Parochialem Eccleſiam obtineat (3), Sacramenti hujus populo ſeſe miniſtrum exhibeat, niſi a Nobis fuerit approbatus, neque deinde reprobatus ulla de cauſſa (aliter ipſo facto incidat in excommunicationem); & tunc Parœciarum limites, in quibus excipiendis Confeſſionibus a Nobis præpoſitus eſt, nullatenus prætergrediatur (4), etiam Parocho loci conſentiente, ſub pœna facultatis a Nobis ipſo jure revocatæ. Parochi verò in tota Diœceſi, atque adeo in Civitate, conſcio & annuente Eccleſiæ Rectore, ſacramentaliter abſolvendi jus habeant, Metropolitana Noſtra excepta; niſi forte ipſi (quod etiam de Confeſſariis quibuſcumque in Congregatione aliqua Presbyterorum Civitatis adſcitis intelligatur) divinorum Officiorum cauſa eò collegialiter convenientes ad invicem confiteri voluerint.

3. Confeſſarii autem ceteri, quicumque ſint (5), ægrotantes illos, quorum, dum eſſent incolumes, confeſſiones audire conſueverant, ubique in Diœceſi valeant abſolvere.

4. Ut autem tanti Majeſtas judicii loco habituque decentiſſimo, & quibus par eſt, adhibitis cautelis exerceatur, provida Prædeceſſorum noſtrorum ſollicitudo tribunalia quædam, in quibus Sacerdos Judex aſſideat, quæque jam per conſuetudinem ubique fere ſunt introducta, deſcripſit; ſanxitque, ut in pœnitentiæ miniſterio ſuperpelliceo, ſtola (6) proprioque pileolo Presbyter uteretur, & Me-

(1) Conc. Sabinenſe in Hiſpan. ann. 1322. cap. 27. Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De pœnit. & rem.* cap. 5.

(2) Timoth. 2. 2. ult.

(3) Trid. ſeſſ. 23. cap. 15. De ref.

(4) Acta Eccleſ. Mediolan. *Inſtruct. Sacram. pœnit.*

(5) Sacr. Epiſcop. Congr. 22. Jan. 1616. apud Barboſ. in Collect. Bull. verb. *Curatus*.

(6) Conc. Aquenſe ann. 1585. cap. 11. Sacr. Congr. Epiſc. 8. Nov. 1588. apud Barboſ. in Collect. Bullar. verb. *Confeſſarius*.

Metropolitanæ noſtræ Capitularibus habitum geſtare propriæ dignitatis indulſit. Nullus itaque ſub arbitrii pœnis regulariter extra prædictas ſedes, deſcriptiſque veſtibus carens, populum ſacramentaliter audiat; permittimus tamen, in magno populi concurſu, alias etiam ſedes ferrea ligneave crate utrinque munitas adhibere.

5. Sacerdos niſi ex cauſſa neceſsaria nullum, præſertim feminas, ante ſolis ortum, vel poſt ejus occaſum (1) ad Confeſſionem recipiat; ubi verò neceſſitate exigente aliter fieri contigerit, conſuetudinem illorum laudamus & ubique ſervandam præcipimus, qui lumine aliquo e conſpectu Sacerdotis admoto, tenebrarum incommodo conſulere ſtudent, mareſque a feminis ſegregant.

6. Pœnitentes interim vehementer hortamur & commonemus, ne tanta ſeſe turba ad Sacrum tribunal urgeant, atque ita ſe invicem deculcent, ut jurgia & rixas excitent, quæque a confitentibus ſecreto Sacerdotis aurium committuntur, ipſi percipiant.

7. Nihil inter confitendum a pœnitentibus etiam ſponte oblatum recipiatur (2) ſub pœna ſuſpenſionis ab hujus adminiſtratione Sacramenti ipſo jure incurrendæ die a tranſgreſsione ſequenti, dieſque triginta perduraturæ. Excipimus tamen ea, quæ forent ex debito juſtitiæ reſtituenda (quod cautè faciendum monemus) Miſſarum eleemoſynas neque directè neque indirectè petitas aut intentas, ſed ſponte oblatas; eleemoſynaſque ſponte itidem datas erogandas in pauperes, qui neque primo neque ſecundo conſanguinitatis gradu Confeſſarium contingant. Nihil etiam e converſo Confeſſarius pœnitentibus largiatur.

8. Eorum criminum reos, quæ vel ſupremo judicio ſuo Apoſtolica ſedes, vel noſtro Nos reſervanda cenſuimus, & quorum elenchum hic exhibemus, nullus ſecularis vel regularis Sacerdos ſine legitima facultate præſumat abſolvere (3), præterquam in mortis articulo (4). Quod ſi quis aucto-

(1) Conc. Narbon. ann. 1609. cap. 16.

(2) Idem Conc. loc. cit. Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Simon.* cap. 7. & Provinc. ann. 1573. rubr. 32. cap. 7. Act. Eccleſ. Mediolan. *Inſtruct. Sacram. Pœnitentiæ.*

(3) Clement. 1. *De Privileg. & exceſſ. privilegiat.*

(4) Conc. Trident. ſeſſ. 14. *De Pœnit.* cap. 7.

auctoritati Nostræ non deferens, in casus Nobis reservatos Jurisdictionem sibi arrogaverit, eo ipso anathemate feriatur, aliasque sustineat severissimas pœnas.

9. Casus reservati in Diœcesi Florentina.

I. Homicidium voluntarium, & oppressio seu suffocatio puerorum ob capsulam non adhibitam.

II. Nefaria consuetudine Deum, B. Virginem, vel Sanctos blasphemantes.

III. Carnes feria sexta & Sabbato, easdemque & alios vetitos cibos Quadragesimæ diebus, aliorumque jejuniorum ab Ecclesia indictorum absque facultate comedentes.

IV. Falsa juramenta in judicio proferentes, si in grave damnum proximi redundent.

V. Temeratores Monialium; & scribentes, mittentes, vel scienter portantes, seu consignantes Monialibus, vel puellis, aliisque mulieribus quocumque titulo intra claustra commorantibus literas inhonestas (& amatorias etiam præcisè quoad Moniales) vel res, & actus inhonestos coram quibuscumque in Monasterio degentibus agentes; vel de inhonestis rebus, ipsis, vel coram ipsis colloquentes; & utriusque sexus personæ euntes ad eas larvatæ excommunicationem incurrant ipso facto Nobis reservatam.

VI. Conficientes ementita Patrimonia Clericis ordinandis excommunicationem incurrant ipso facto Nobis reservatam.

10. Nulla quoque sit absolutio complicis in re venerea, cujus materia absolutè & in se actio indifferens non judicatur; sed per se in actum carnalem sive completum, sive incompletum prodit lethaliter malum.

11. Earum rerum ignari, quarum scientia omnino necessaria est ad salutem, breviter, si fieri potest, doceantur (1); sin minus absolutio differatur, donec se rursus opportunè instructos exhibeant.

12. Et quamvis in satisfactionibus, quæ Pœnitentiæ vocantur (2), imponendis, vetus Ecclesiæ rigor nostris hi-

(1) Decr. S.Congr.Conc. 19.Jan. 1619. (2) Conc. Cabilon. ann. 663. cap. 8.

ſce temporibus non una de cauſa, maxima ex parte remiſſus elangueat (1): ardentiſſimè tamen optamus, præcipimuſque Confeſsariis omnibus, ut Canones pœnitentiales, inſigne primævæ pietatis ac diſciplinæ monumentum, cum multis in locis, tum præcipuè in calce aurei Decretorum libri & Provincialis Synodi noſtræ (2), necnon in Sacerdotali Romano (3) adnotatos, aſſiduè attentoque animo evolvant; ut ſi minus in quantitate, in qualitate ſaltem ſatiſfactionis (4), quantum noſtra fert ætas, ad eorum normam ſeſe componere ſciant, & impoſitæ ſatisfactionis quandoque immeritò redargutam ſeveritatem, eorum comparatione in tuto valeant collocare.

13. Caveat autem omnino, ne verbo, aut ſigno, aut alio quovis modo aliquatenus peccatorem prodat Confeſſarius (5); eaque de re non mediocriter profuturum monemus, ſi ſatisfactionis onus injungere, verbaque abſolutionis proferre ſubmiſsa voce aſsueſcat; ne forte ex impoſita pœnæ gravitate, vel denegato interdum abſolutionis beneficio, & in ejus locum benedictione ſuffecta, ſagax circumſtans ſtatum pœnitentis excipiat.

14. Poſtquam Sacerdos decumbentis cujuſpiam exomologeſim excepit, ægroti Parochum ſtatim commonefaciat (6); & Medici non obliviſcantur eorum, quæ cum ingenti animarum profectu illis injunxit Eccleſia (7), quæque ſe ſervaturos jurejurando palam profeſſi ſunt.

15. Quicumque verò ad infirmum Sacramentum hoc miniſtraturus acceſserit, caveat omnino (8), ne ullam curet a confitente in proprium ſui ipſius, vel Eccleſiæ ſuæ commodum decerni diſpoſitionem; ſeverè a Nobis, ſi ſecus fecerit, puniendus; quin & ægrotum de rebus ſuis favore piæ cauſæ diſponere meditantem, ubi debitum pietatis officium aliud expoſcere videatur, a propoſito ſtudeat revocare.

16. Vo-

(1) Can. *Fraternitatis* diſt. 34.
(2) Anni 1517.
(3) Part. 1. tract. 5. cap. 2.
(4) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De pœnit. & rem.* cap. 2.
(5) Can. *Sacerdos*. De pœnit. diſt. 6. Cap. *Omnis utriuſque ſexus*. §. *Sacerdos*. *De pœnit. &c.*
(6) Sacr. Congr. Epiſc. apud Gav. verb. *Confeſſarius* num. 27.
(7) Cap. *Cum infirmitas*. *De pœnit. &c.* Pius V. Conſt. *Supra Gregem* edit. ann. 1566. Benedict. XIII. in appendic. ad Concil. Roman. num. 28.
(8) Concil. Cabilonenſe ann. 813. cap. 6.

16. Volumus autem, ut, juxta laudabilem morem ab Archiepiſcopo noſtro Prædeceſsore immediato præſcriptum, ſingulis ſextis feriis poſt Veſperas, in noſtro Archiepiſcopali Palatio eorum habeatur examen (1), quos Eccleſiæ neceſſitas pœnitentiæ miniſtros conſtitui poſtulaverit, ſuique Superioris ſecularis, vel regularis judicaverit atteſtatio eos eſſe dignos, quos tanto muneri præficiamus. Approbati non ante demandatum ſibi miniſterium exerceant, quàm per octo dies ſpiritualibus exercitiis vacaverint in conſuetis locis ad ea quandocumque peragenda deputatis, in ſacro videlicet Oratorii receſſu Presbyterorum Congregationis S. Salvatoris, in ædibus Societatis Jesu, & Congregationis Miſſionis. Quæ quidem ſpiritualia Exercitia Clementi XI. (2) placuit pro ſuo Apoſtolico zelo, a Confeſſariis quandoque iterari ad reparandum, ut ait, ſpiritum Eccleſiaſticum; quum planè compertum ſit de mundano pulvere quotidie religioſa etiam corda ſordeſcere.

17. Ulterius, quum a via veritatis errantes in ſemitam rectam reducere, animarumque languoribus mederi volentem abundare oporteat pietatis ac doctrinæ inſtitutis; præcipimus Confeſſariis omnibus, ut aliquot de morali Theologia diſſerentes auctores retineant (3), eoſdemque identidem verſent, ſcientiam ab eo poſtulantes, qui dat omnibus affluenter; frequentiſsimè verò ac peculiari ſedulitate præcepta & documenta ad Parochos & Confeſſarios, quæ tum in Additionibus Synodi hujus ad hunc locum, tum ſeorſum in pagina quadam diſtincta imprimi curabimus, perlegant.

(1) Synod. ann. 1710. tit. 2. cap. 6. num. 24.

(2) Lit. Circular. 1. Febr. 1710. in Bullar. contin. part. 2.

(3) Acta Eccleſ. Mediolan. *Inſtruct. ad Confeſſ.* §. 8.

CAPUT VII.

DE SACRAMENTO EXTREMÆ UNCTIONIS.

QUEMADMODUM ingredientibus in hanc, quæ militat adhuc in terris, Ecclesiam, in eaque progredientibus immensam munificentiæ suæ largitatem instituendo Sacramenta, quorum vim usumque tradidimus, ostendere dignatus est Dominus: ita quoque digredientibus ab ea paravit opem efficacissimam; atque per Sacramentum Extremæ Unctionis ad alteram, quæ sursum est, Ecclesiam, viam expeditiorem & immediatum transitum præstitit.

1. Oleum ergo, quod novimus esse hujus Sacramenti materiam, a Metropolitana nostra (1), quemadmodum observatum est hactenus, subjectis Ecclesiis per Diœcesim distribuatur, & ea, quam paucis ab hinc annis præscripsimus in hac facienda distributione, ratio servetur exactè. Plebani verò, aliique Matricium Ecclesiarum Rectores ceteris in suo quisque ambitu Parochis constitutis dispertiant; in eoque deferendo non alíus ministerio & opera utantur, quàm Clerici alicujus sacris Ordinibus insigniti; quemadmodum cautum esse constat a sacris Canonibus (2), nisi justa de caussa a Nobis contigerit super hoc dispensari. Vascula quoque pro eo asservando ex argento dumtaxat, aliove metalli genere ab Jure permisso confecta sunto, non retinenda nisi intra Ecclesiam, aut Sacristiam mundissimo in loco (3) in pariete effosso, sub fideli custodia.

2. Illud autem Parochos maximè curare mandamus, ut ægroto, dum integris adhuc est sensibus, Unctio ministretur

(1) Can. *Presbyteri*, *qui*. De cons. dist. 4.

(2) Can. *Omni tempore* cit. dist.

(3) Conc. Ravennat. 1311. can. 7.

tur Extrema (1); & in ea conferenda Superpelliceo semper & Stola uti omnes præcipimus (2), Regularibus nedum exceptis quocumque prætextu. Cetera quoque in Rituali Romano præscripta satagant omnes accuratissimè implere, pro modo culpæ, si secus fecerint, arbitrio nostro puniendi.

C A P U T VIII.

DE SACRAMENTO ORDINIS.

NON mediocriter ineffabili Sacramentorum dignitati consultum voluit Deus noster, quum illorum dispensationi non quemque de populo, sed electas quasdam ex universo Christiano cœtu personas, sibique peculiariùs consecratas præposuit. Nemo igitur dispensandorum Dei mysteriorum sibi sumat honorem, sed qui vocatus a Deo tamquam Aaron, sacrosancto Ordinis charactere præfulget.

1. Et quoniam ab Apostolo (3) jubemur non festinanter, sed magna cum cautela manus imponere in sacris Ordinationibus, quum prius necesse sit ad tantæ dignitatis fastigium ascendere cupientium vota probare, quoque spiritu agatur quisque, dignoscere; Clericalem vestem deinceps præsumat nullus induere (4) sine Nostra facultate ad calcem supplicis libelli, qui Nobis antea porrigendus est, exprimenda, iisque tantummodo concedenda, de quorum honesta vitæ ratione, progressuque in studiis pro cujusque Nobis ætate constiterit.

2. Hanc deferendi Clericalem habitum facultatem edicimus nulli Nos quovis pacto concessuros, qui decimo tertio ætatis anno sit minor, nisi aliter faciendum esse justa caus-

(1) Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad Sacram. extr. unct.* & Conc. Burdigalense ann. 1582. hoc tit. cap. 13.

(2) Idem Conc. Med. part. cit. *De iis quæ ad Sacramentorum admin. generatim pertinent. §. Omnes verò.*

(3) Tim. 1. 5. 22.

(4) Edict. Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeschæ 20. Octob. 1706. in Addition. Synod. ann. 1710. pag. 458.

caussa suadeat, vel exposcat (1); quemadmodum ex Instructione patebit novissimè a Nobis confecta, rerum omnium ad hoc Sacri Ordinis caput pertinentium in Additionibus apponenda. Qui Nobis inconsultis se vestibus induerint ministrorum Christi quindecim aureis multentur, & ad Ordines suscipiendos reddantur inhabiles; crescente verò contumacia, Clericorum oneribus & pœnis obnoxios fore sancimus.

3. Qui Clericali habitu rite decoratus sese laudabiliter gesserit, & sine querela verus Dei cultor extiterit, si adhuc per Ordinum gradus in Sanctuarium ingrediendi post duos annos (2) desiderio inardescat, ea de re Nobis supplicem libellum exhibeat, ad D. Congregationis Ordinandorum Secretarium remittendus, priusquam dies elapsus sit præfinitus in Edicto ante singulas Ordinationes, ut moris est, promulgando, omnibus iis documentis instructus, de quibus fit mentio in præfata Instructione pro singulis Ordinibus suscipiendis, cujus tenorem omnino firmamus, & quam volumus in posterum inviolabiliter observari.

4. Post habitam Congregationem voti compotem ex notula a D. Congregationis Secretario transmittenda ad Cancellarium Nostrum se factum esse cognoscens, die, quam præscribet Edictum peculiare, de quo supra, ad publicum se sistat examen, etiamsi regularis sit (3), in eoque tamquam aurum in fornace probatus, ac repertus Ordinibus recipiendis idoneus, spiritualibus Exercitiis juxta Constitutiones Apostolicas (4), si majoribus Ordinibus sit initiandus, ad loca consueta operam daturus accedat.

5. Clericis in minoribus tantùm Ordinibus constitutis, nulloque beneficio gaudentibus Ecclesiastico, mandamus, ut Clericalem habitum & tonsuram jugiter deferentes Ecclesiæ illi, cui fuerint addicti, opere & veritate deserviant; aliter privilegio Fori carere se noverint (5).

6. Ec-

(1) Edict. Thomæ Bonav. ex Comit. Gherardeschæ die prima Febr. 1717. ab Incarn.

(2) Edict. cit.

(3) Trid. sess. 23. cap. 12. De ref.

(4) Lit. Circular. Sacr. Episc. Congr. jussu Innoc. XI. in Addit. Synod. ann. 1710. pag. 404.

(5) Concil. Trid. sess. 14. cap. 6. De ref. Rom. sub Bened. XIII. tit. 6. cap. 2.

6. Ecclesia verò, in qua Clericis ministrandum est, in Urbe quidem earum sit una, in quibus divina frequenter Officia celebrantur, ruri verò propria cujusque Clerici Parochia; quemadmodum fusiùs ex circularibus literis patet (1) Prædecessoris nostri Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeschæ.

7. Quoniam verò, ut Nobis innotuit, nonnulli tum seculares Clerici, tum regulares exorcizandi munus, Nobis penitus inconsultis, passim usurpant; & quod magis dolendum est, interdum adeo se gerunt incautè, ut dum eorum, quos credulè nimis obsessos putant, corpora a Dæmonis potestate in libertatem se dictitant asserturos, ipsi potius in tentationem incidant & in laqueum Diaboli (2); nullas præterea ab Ecclesia præscriptas preces ac ritus (3) observent, sed alios pro libito adhibeant interferantque, non raró a Christiana pietate longè abhorrentes; Apostolica auctoritate (4) suffulti præcipimus, ut nemo deinceps ex seculari vel regulari Clero (5) quacumque de caussa, quocumque titulo non modo post Exorcistatus Ordinem, sed etiam post Sacerdotium susceptum, Energumenis manus imponat, nisi ex iis fuerit, qui ad hoc munus a Nobis peculiariter electi (6) ac destinati ad calcem Synodi hujus in proprio regesto connumerantur. Contrafacientes eo ipso in excommunicationem incidant, & aliis subjaceant pœnis; eorumque contumaciam ad Nos referre Parochorum loci sint partes.

8. Quicumque se noverint ad hoc munus in Urbe præstandum electos, semel in anno coram Nobis in Congregatione peculiari ea de caussa singulis vicibus indicenda de rebus gravioribus occurrentibus agent; Nobisque adjumento erunt opera & consilio, ut novos subinde in opus Ministerii hujus assumamus pro Diœcesi universa, si quem contige-

(1) Sub die 1. Febr. 1717.

(2) Timoth. 1. 6. 9.

(3) Rit. Rom. *De exorcizandis obsessis*.

(4) Sacr. Congr. Inquisit. 21. Jun. 1710. refert Synod. ejusdem ann. in Addit. pag. 425.

(5) Conc. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 7. cap. 3.

(6) Conc. Provinc. Mediol. 1. sub D. Carolo parte 2. *De Exorcista*. §. *Is exorcismos*.

tigerit eo tempore laborantem impedimento suas partes explere non posse.

9. Tam in Beneficiis Ecclesiasticis, quàm etiam in Patrimoniis Beneficii loco substituendis in titulum Sacræ Ordinationis, vetus Diœcesis nostræ servetur consuetudo, ut bona videlicet eis subjecta, ab eisque provenientia sint certa (1), annuos scutorum quinquaginta conficiant reditus (2), nullis oneribus sint obnoxia, nec alienentur a Clerico, nec eorum ad constituentem regressus permittatur etiam post congruum Beneficium obtentum, nisi Nobis consultis & annuentibus (3) sub pœna suspensionis a Divinis Nobis reservatæ ipso facto incurrendæ. Quicumque verò ementita Patrimonia confecerint eo ipso excommunicationem Nobis reservatam, & Clerici conniventes in fraude, vel paciscentes de fructibus non exigendis suspensionem a Divinis ipso jure, nec non alias pœnas, prout expedire ducemus, incursuros se sciant.

10. Decernente sacrosancta Synodo Tridentina (4), ut Patrimonio potientes ordinentur ii solùm, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate vel utilitate Ecclesiarum suarum; ne contingat ætate nostra multiplicari gentem in Ecclesiastica Hierarchia, non verò magnificari lætitiam ex utilibus Operariis provenientem; nullum deinceps ex Clericis quidem ruralibus ad Sacros Ordines promovendum esse statuimus Patrimonii titulo, qui non fuerit approbatus in examine bis in anno designandis temporibus, & per Cancellarium nostrum ante significandis coram Nobis habendo, ut dignoscantur idonei. Clericorum verò urbanorum quantumlibet pingue Patrimonium non admittatur, nisi eorum qui aut in hoc Florentino, cui præsumus, Theologorum Collegio, aut in aliqua Academia Doctoratus lauream post publicum experimentum fuerint adepti (5), aut viginti saltem scutorum reditus omnibus detractis expensis ex uno vel pluribus habeant Beneficiis; ut ex literis constat Thomæ Bonaventuræ Prædecessoris nostri

(1) Sacr. Congreg. Concil. apud Barbos. in Collect. verb. *Patrimonium*.
(2) Eadem Sacr. Congreg. apud eumdem Barbos. loc. cit.
(3) Trid. sess. 21. cap. 21. De ref.
(4) Loc. cit.
(5) Cap. ult. *De Magistris &c.* Cap. *Cum ex eo. De elect. &c.* in 6.

nostri ad D. Secretarium Congregationis Ordinandorum (1); salvis Seminarii nostri privilegiis, de quibus inferiùs suo loco.

11. Præterea teneatur Cancellarius Curiæ Nostræ in actu conficiendi Instrumentum pœnas commemorare Ordinando & Constituenti, quæ, sese fraudolenter in eo negotio gerentibus impositæ sunt; & deinde tam ipse Ordinandus, quàm Constituens nullius fraudis aut collusionis se conscios esse, in ejus manibus jurantes affirment.

12. Quum verò sæpe contingat, ut quis extra tempora ab Jure (2) statuta gradum facere ad Ordines meditetur; quodque unus & idem Clericus non uni tantùm Episcopo pro suscipiendis Ordinibus censeatur esse subjectus; ea de caussa Apostolicas super utraque re novissimè promulgatas Constitutiones (3) consulat unusquisque, ut valeat ad illarum se normam componere.

13. Animadvertant tamen Ordinandi, quod quandocumque ratione ac titulo Beneficii in aliena Diœcesi obtenti, cujus reditus ad congruam vitæ substentationem per se sufficiunt detractis oneribus, permissum est Ordines ab Episcopo ejusdem Diœcesis suscipere; hujusmodi sufficientia præfinienda est (4) non juxta Synodalem taxam, sive morem pro iis, qui promovendi sunt ad sacros Ordines, in loco prædicti Beneficii vigentem (nisi continuam illud & præcisam residentiam requirat) sed juxta eam taxam, vel ea deficiente, juxta morem in alio vigentem loco Domicilii.

(1) Sub die 9. April. ann. 1713.

(2) Cap. 1. 2. & 3. *De Temp. ordinat. & qualit. ordinand.*

(3) Decret. Congr. ab Innoc. XII. specialiter deputatæ *Super moderamine Indultorum suscipiendi Ordines extra tempora ab jure statuta* 4. Decembr. 1693. in addit. Synod. ann. 1710. pag. 405. Idem Innoc. XII. Const. *Speculatores* edit. ann. 1694.

(4) Lit. Innoc. XIII. *Super Ecclesiastica disciplina in Regn. Hisp.* 13. Maii 1723. confirm. a Bened. XIII. Constit. *In supremo* edit. ann. 1725. ut in Append. ad Concil. Roman. ann. 1725.

CAPUT IX.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

MULTIPLICATIONIS gratia electo in Fide populo per Matrimonii Sacramentum tribuitur, ejusque ope ac virtute novi subinde Sacramentorum omnium Receptores, sicut novellæ Olivarum quotidie germinant in Ecclesia.

1. Sed quò latiùs patet hoc Sacramentum, eò majori cum reverentia tractandum est; quum plerumque in ejus susceptione animalis homo (1), non ea percipiat, quæ sunt Spiritus Dei, sed cogitet tantùm secundum carnem.

2. Matrimonium igitur de futuro, quod sponsalia vocamus, non sine magna cautela contrahatur; contractum sine Nostro decreto (2), etiamsi mutuus intercedat partium consensus, dissolvi prohibemus, imposita delinquentibus aureorum decem satisfactione.

3. Sponsis nullo modo permittimus sub eodem tecto cohabitare, propter scandala inde forsitan oritura (3). Colloquentibus autem ipsis, & inter se coram agentibus, aliquis semper ex sponsæ propinquis intersit.

4. Legitima sponsorum ætate per Parochum explorata, & requisito consensu non solùm a parentibus, sed etiam a sponsis ipsis, si justa suborta sit causa dubitandi; denunciationes, quæ Matrimonium antecedere debent (4) tribus ex præcepto festis diebus continuis (5) inter Missarum solemnia, ad quæ frequentior populus convenire solet ab utriusque sponsi Parocho fiant (6) sub pœna aureorum quatuor. Quod si eadem tertiæ denunciationis die matrimonium sit celebrandum (7), quod quidem (feria ter-

(1) Cor. 1. 2. 14.
(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De spons. & matr.* cap. 12.
(3) Trid. sess. 24. cap. 1. De ref. matr. Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 35. cap. 6.
(4) Cap. *Cum inhibitio. De cland. desp.*
(5) Trid. sess. 24. cap. 1. De ref. matr.
(6) Conc. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 35. cap. 2.
(7) Conc. Prov. Med. 3. sub D. Carolo *De iis, quæ ad matr. Sacram. pertinent.*

tertia ante Cineres, & Sabbato ante Dominicam primam Adventus exceptis) Nobis inconfultis fieri nefas eft, ea de re in fecunda denunciatione populus admoneatur; & bimeftri poft eas peractas elapfo, nifi fecus a Nobis ftatutum fuerit, denunciationes iterum repetantur. (1)

5. Oblata denunciationum promulgandarum opportunitate, dirimentia matrimonium impedimenta ruri præfertim recenfenda effe ftatuimus; & confcios impedimentorum, eaque intra octo dies Nobis, aut Parocho non detegentes, aut e converfo impedimenta fictitia fraudolenter opponentes, monendos acri fe fore obnoxios ultioni; damnatis ulterius calumniatoribus ad aureos decem in finus pauperum refundendos.

6. Parochi, ftatim ac impedimentum aliquod quomodocumque refciverint, Nos feu Vicarium noftrum confulere ftudeant (2), & fuper re propofita judicium præftolentur; interea verò ulterius progredi fibi non licere meminerint (3).

7. Nullus Parochus diverfæ Parochiæ fponfos conjungat (4), nifi Parochi alterius de abfolutis rite denunciationibus, fuoque Parochiano in Chriftiana Fide fatis inftructo atteftatione recepta.

8. De recta quoque contrahentium difpofitione follicitè curet, ut fcilicet Chriftianæ Religionis Myfteria, & conjugalis ftatus obligationes edocti, receptifque Pœnitentiæ & Euchariftiæ Sacramentis (5) ad matrimonium accedant, cui quantum in illis eft, ipfi per fe Parochi in propria Ecclefia, nunquam in privatorum domibus (6), nifi annuentibus Nobis, interfint; nuptialem benedictionem rite impertiantur (7); fi tamen uterque fponfus, aut faltem femina, tum primùm nubat (8); & hanc folemnitatem, aliafque matrimonii proprias Ecclefia ftatutis (9) feriis non interdicat.

H 2 9. Conju-

(1) Conc. Prov. Med. 5. fub D. Carolo part. 3. *Qua ad matr. pertinent*. §. *Matrimonii*, il fecondo.
(2) Conc. Bituricenfe ann. 1286. can. *Capellani*.
(3) Cap. *Cum inhibitio*. *De cland. defp.*
(4) Conc. Prov. Med. 2. fub D. Carolo tit. 1. decret. 26.
(5) Trid. feff. 24. cap. 1. De ref. matr.
(6) Can. *Noftrates*. 30. quæft. 5.
(7) Can. 1. cit. cauff. & quæft.
(8) Trid. loc. cit. Rit. Rom. *De Sacram. matr.*
(9) Trid. loc. cit. cap. 10.

9. Conjugum nomina, eorumque Patrum & Avorum, testium quoque & Sacerdotis illius, qui Sacramento interfuit peragendo, diem insuper & locum contracti matrimonii (1) in peculiari libro diligenter conscribi, & ad Curiam nostram quotannis transmitti mandamus. Matrimoniorum verò nota circa festum S. Joannis Baptistæ ad Tabularium nostrum in eo custodienda deferatur.

10. De Conjugiis autem exterorum & eorum, qui vagantur & incertas habent sedes (2), admonendi sunt Parochi, eisdem se præsentiam suam exhibere non posse, nisi re ad Nos antea delata, & facultate a Nobis obtenta, post testes in Curia nostra examinatos juxta Decretum & Instructionem Sanctæ & universalis Inquisitionis (3); cujus tenorem in Additionibus exhibemus.

11. Ceterum, qui matrimonii libertatem violare, & subditos suos vel alios quoscumque directè vel indirectè, quominus matrimonia liberè contrahant, nefario ausu cogere præsumpserint, ipso facto excommunicationis se pœnam incurrere sciant (4).

12. Ii etiam, qui sunt in gradibus consanguinitatis & affinitatis constitutione Canonica interdictis, aliique in jure Ecclesiastico (5) recensiti, si matrimonium scienter contrahere posthabita inhibitione attentaverint, anathematis vinculo subjiciuntur. Ceteros autem, qui contra Sacramenti hujus sanctitatem, quique in eo suscipiendo, aut illi adsistendo contra Ecclesiæ præcepta deliquerint, gravissimæ animadversioni obnoxios fore declaramus; mandantes Parochis, ceteroque fidelium populo, ut quos minus validè propter impedimentum conjunctos fuisse cognoscent, ad Nos deferre quamprimùm non prætermittant. Nostri enim dumtaxat officii interest, quid in ea re facto opus sit, constituere (6).

13. Si qui verò inhibitione Nostra contempta, vel Parocho invito, aut neglectis Denunciationibus matrimonium inire non vereantur, aureis ducentis redimant culpam, & singuli Testes vicenis.

TITU-

(1) Trid. sess. ead. cap. 1.
(2) Trid. sess. ead. cap. 6.
(3) Edit. 21. Aug. 1670.
(4) Trid. sess. ead. cap. 9.
(5) Clem. unic. *De consang. & affinit.*
(6) Cap. *Porro. De divor.* §. *Praterea.*

TITULUS III.

DE SACROSANCTIS ECCLESIIS.

CAPUT I.

DE ECCLESIARUM IMMUNITATE.

AULAM Dei summi omnis expertem decet esse tumultus, unamque in ea Regis Regum elucescere majestatem. Hinc etiam seculi Potestates Ecclesiarum immunitatem consultissimis legibus (1) asseruerunt & confirmarunt exemplo; quas inter omnes præcipuo quodam jure semper enituit enitebitque Principum Etruscorum Regalis Pietas.

1. Ne verò, dum providissima jura Templorum decus augere contendunt, quieti publicæ & Civium securitati grave vulnus infligant; suprema, qua pollent Romani Pontifices auctoritate, immaniora quædam scelera nominatim expressa ab Ecclesiarum gremio repelli, & foras projici omnino jusserunt (2); quorum jussibus omnes Ecclesiarum Custodes & alios, ad quos pertinebit, obsecuturos esse filiali obedientia non dubitamus.

2. Et quod ad ea pertinet loca, quæ licèt divino cultui dicata non sint, & religiosa dici non possint: Juris tamen beneficio (3) ad Ecclesias proximè accedere, & ad se confugientibus ara salutis esse censentur; ea tantum spatia in hac Urbe immunitate gaudere declaramus, quæ & cum

(1) Leg. *Fideli*, & seq. Cod. *De his qui ad Eccl. conf.*

(2) Cap. *Inter alia*. Cap. ult. *De Immunit. Eccles. Cœm. &c.* Ioann. XXII. Const. 1. edit. ann. 1316. Greg. XIV. Const. *Cum aliàs* edit. ann. 1591. Bened. XIII. Const. *Ex quo* edit. ann. 1725.

(3) Rubr. Tit. *De Imm. Eccl. Cœm. & rerum ad eas pertinentium*. Leg. *Pateant*. Cod. *De his qui ad Eccl. conf.*

cum Ecclesiis conjuncta sunt, & a publica via aliisque profanis locis notabili signo discreta (1); servata de cetero quoad alias ruri constitutas Ecclesias, tam communis Juris (2) dispositione, quàm laudabili consuetudine.

3. Domorum quoque adjacentium Ecclesiis immunitas facinorosis hominibus & obnoxiis ære alieno nullatenus suffragetur, nisi Clericis aut aliis religiosis personis (3) ejusdem Ecclesiæ jugi servitio mancipatis perpetuò destinatæ sint, & ab illis re ipsa inhabitentur.

4. Quæ quidem domus Clericis præsidio non erunt, quominus peculiaribus quibusdam casibus ab Jure (4) permissis, contra eos procedamus.

C A P U T II.

DE REVERENTIA SACROSANCTIS ECCLESIIS EXHIBENDA.

QUUM unaquæque in terris Ecclesia Jerusalem illam novam descendentem de Cœlo a Deo (5) paratam, sicut sponsam ornatam viro suo mirificè repræsentet, & Domini gloria impleta esse dicatur (6); cunctum ab ea fœditatis & immunditiæ genus longè ablegari, omnique decore exornari, omni reverentia coli necesse est.

1. Centum itaque cubitis ab earum ingressibus, ducentis a sacris Monialium Cœnobiis (7) feminas omnes, quarum viæ perversæ sunt & infames gressus (8), arcemus; quibus aureorum quindecim solutionem imponimus, quoties minori intervallo prope ea loca domicilium habere con-

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. cap. 2. hoc tit. & Conc. Prov. ann. 1573. cap. 3. eod.

(2) Can. *Diffinivit*. 17. quæst. 3. Can. *Sicut antiquitus* ead. causs. quæst. 4.

(3) Can. *Quisquis* causs. & quæst. cit. juncta Glossa ibi verb. *Domos*.

(4) Sacr. Congr. Immunit. in Interamn. 27. Mart. 1640. & aliàs apud Monacell. Form. legali pract. part. 1. tit. 6. form. 8. num. 2.

(5) Apoc. 21. 2.

(6) Reg. 3. 8. 11.

(7) Conc. Med. Prov. 1. sub D. Carolo part. 2. *De Meretr. & Len.* §. *Curent*, & utrumque Prov. Flor. *De Imm. Eccl.*

(8) Prov. 2. 15.

constiterit. Quod si prædictæ mulieres, licèt in Catalogo Magistratus Honestatis non recensitæ ad Ecclesias, vel alia loca, ad quæ peculiariter vetitus est illis accessus (1) sese conferre non erubuerint, aureos quinquaginta pro prima vice, pro secunda centum persolvant in subsidium Monialium Conversarum, tertia parte arbitrio Nostro reservata.

2. Contra verò nulla ex his feminis, quarum nomina infamis Catalogi labem non effugiunt, sub pœnis aliàs inflictis exemptam se putet, quominus feria quinta infra hebdomadam Passionis ad Metropolitanam nostram accedat, ubi ad illas perorandi, etiam implorato brachii secularis auxilio, mos renovandus est intermissus. Eò verò hactenus dicta non spectant, ut perditarum genus mulierum Ecclesiæ legibus sese solutum existimet; quin imo ad illas omnes inviolabiliter observandas validissimis remediis coactum iri se sciat; Parochorum interea conscientiis, ut in id solerter invigilent, oneratis.

3. Ceteras autem oves Pastorali curæ Nostræ a Domino commendatas vehementissimè hortamur obtestamurque per misericordiam Dei, atque adeo præcipimus efficacissimè, ut in Domum Domini, viri semper aperto, mulieres velato capite (2), eoque omnes corporis habitu, eo vestimentorum genere ornatuque conveniant, in quibus interior mentis affectus & adorata terribilis loci majestas elucescat; memores, si secus fecerint, indignationem Dei, quem zelus comedit domus suæ, & sollicitudinem Nostram, cui debitus Sanctuario pavor (3) ac reverentia quammaximè cordi est, acerrimos pro suo quemque scelere se vindices habituros.

4. Quod si Clerici, quorum ea debet esse cura potissima, ut Tabernacula Domini virtutum populorum cultu ac devotione undequaque resplendeant, Ecclesiam Dei eo potissimum tempore, quo divina peraguntur Officia, importunis colloquiis contemnere, vel de domesticis rebus agentes (ne quid deterius suspicemur) domum veluti nego-

tia-

(1) Edict. Leonis Strozza Archiep. Flor. 27. Aug. 1701. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 439.

(2) Cor. 1. 11. 4. & 5. Can. *Mulier* 23. quæst. 1.

(3) Lev. 26. 2.

tiationis facere audeant, eò severiorem experientur ultionem (1), quò efficaciùs exemplo suo a Dei laudibus & sacrificio fideles retrahunt; quod in sacris dicitur Literis (2) peccatum grande nimis.

5. Ut autem in Templo Christianæ Plebi, cui jam est humilis ac devotus paratus ingressus, quieta sit conversatio, mendicantes omnes cujuscumque generis sint, Apostolicis innixi Decretis (3) in eo circumire, & eleemosynam flagitare prohibemus; mandantes præterea sub pœnis Juris arbitriique Rectoribus atque Custodibus Ecclesiarum, ut in eis, si quando in Ecclesias irrepserint, expellendis omnem adhibeant sedulitatem; hortamurque Fideles, ut nullas ibidem pauperibus, nisi ad fores consistentibus eleemosynas largiantur, ut eò faciliùs Constitutio nostra suum sortiatur effectum.

6. Nullas triginta cubitos prope Ecclesiam nundinas seu mercatus, rerum venditiones nullas, quantumvis ad pietatem spectare videantur, institui volumus (4), indicta contrafacientibus quatuor aureorum satisfactione Christi pauperibus dispertiendorum; ac longè minus choreas, ludos, scenicas repræsentationes, aliasque hujus generis nugas intra illud spatium exerceri, ex quo vel divinis Officiis impedimento vel perturbationi esse queant.

7. Ecclesias autem sive Parochiales sive simplices; sive principales aut alteri annexas, vel etiam Oratoria, etiamsi in eis divina Officia quacumque de caussa conticescerent, in profanos usus, veluti in horreum, cellam vinariam, fenile, aut simile quidquam converti omnino prohibemus (5); quartam rerum ibi reconditarum partem contrafacientibus amissuris. Quam pœnam ii quoque minimè evadent, qui Cœmeteria, atria Ecclesiæ vel Porticus quandoque in areas commutant.

8. Grammaticæ quoque, vel literis humanioribus, aut cui-

(1) Clemens XI. in liter. circul. sub die 26. Jul. 1701. in Bullar. cont. part. 2.
(2) Reg. 1. 2. 17.
(3) Pius V. Const. *Cum primùm* edit. ann. 1566. §. *Pauperes*. Clemens XI. in liter. circ. 26. Jul. 1701. num. 12. in Bull. cont. part. 2.
(4) Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *De Eccl. & earum cult.* §. *Ne Clericus*. Conc. Prov. Flor. 1573. rub. 12. cap. 2.
(5) Sacr. Congr. Imm. 15. Jul. 1636. apud Monac. Form. leg. pract. part. 1. in Append. *De cult. & vener. Eccles.*

cuicumque arti tradendæ nemini in Templis operam dare permittimus; quemadmodum in eis quandocumque dormire, vel etiam, excepta quadraginta horarum oratione, immorari per noctem unicuique vetamus.

9. Altaria in Ecclesiis quibuscumque aut Oratoriis, nova non licet erigere, cujusvis Solemnitatis prætextu, nisi Nobis consultis & annuentibus (1).

10. Nullis in Ecclesias prospectus sive fenestras habere permissum est (2), demptis Principibus & ejusdem Ecclesiæ Rectoribus; quamobrem neminem hujusmodi privilegio Parochus uti sinat, & si qui sunt, qui eo se gaudere contendant, Nos ea de re quamprimùm certiores faciat.

11. Constitutionem denique S. Pii V. Ecclesiarum decori ac venerationi impensè consulentem (3), omnibus observandam in memoriam redigimus & inculcamus.

12. Cœmeterii quoque, ii, ad quos pertinet, curam assiduè gerant (4), & ut nullis, quoad fieri potest, pateat injuriis, muro aliquo sive maceria, aliove repaguli genere circumsepiatur, nullæque in eo quæstus gratia satæ sint arbores; sed vivificæ tantùm Crucis erecto vexillo, loci religio sese statim offerat intuentibus.

C A P U T III.

DE ECCLESIIS REPARANDIS.

AD augendam Christianæ gentis pietatem, & cultum sacris Ædibus conciliandum Parochis assiduè curandum est, ut in eis nihil sit coinquinatum aut abominationem faciens (5), sed earum constructio & exterior aspectus appareat nitidissimus undequaque.

1. In iis verò necessario apparatu instruendis, & collabentibus reparandis, tertiam redituum suorum, quos ab eadem Ecclesia percipiunt, partem (dummodo unde con-

I grue

(1) Can. *Quamvis* dist. 68. Can. *Nullus*. De cons. dist. 1.

(2) Sacr. Episc. Congr. pluries apud Jacob. Pignattell. Tom. 4. Consult. 129. a num. 3. usque ad num. 10.

(3) *Cum primùm* edit. ann. 1566.

(4) Clem. 1. *De celebr. Miss.* &c.

(5) Apoc. 21. ult.

gruè ali queant (1), superſit) jamdudum fuiſſe hypothecatam ſciant (2); Noſtrumque eſſe, ſi negligenter ſe geſſerint, anno poſt monitionem elapſo, eamdem fructuum portionem eo ipſo reficiendæ vel exornandæ Eccleſiæ deſtinare.

2. Quod ſi eò ventum ſit negligentiæ, ut Ædium reſtaurationi jam non pars tertia ſufficiat, dimidium prædictorum fructuum, ſi pingues fuerint, monitione & contumacia, ut ſuperiùs, præcedente, aſſignatum cenſeatur.

3. Quod ut faciliùs impleri poſſit, mandamus Parochis univerſis, ut intra congruum tempus ex rei gerendæ qualitate metiendum, Nobis ſeu Vicario Noſtro Generali atteſtationem exhibeant duorum Parochorum viciniorum & cœmentarii, ſi fuerit ædificandum, ſubſcriptione corroboratam, qua ſe Decretis a Nobis, præſertim in Viſitatione confectis, paruiſſe demonſtrent; ſi partibus deſint ſuis, plectendi ad arbitrium.

4. Succeſſores etiam in Beneficiis, quoties acciderit, ut ab heredibus defuncti beneficiati pecuniam exigi jubeamus, ad reparandam ipſius deceſſoris incuriam, doceant quamprimùm de inſtauratione ab eis ſolerter confecta; negligentes præter acceptam pecuniam tantumdem perſolvant.

5. Ubi verò in Eccleſiis, pro iis inſtaurandis diſtincta quædam portio deſtinatur, eique adminiſtrandæ nonnulli viri, quos dicimus *Operai*, præficiuntur (3), eorum Nos curam & diligentiam enixè imploramus, quum certum ſit totum in eos reparandi ædificii & ſuppellectilis reficiendæ onus incumbere; nec niſi in ſubſidium conveniendos eſſe Rectores

6. Si verò Eccleſiæ alicujus adeo tenues ſint reditus, ut vix ac ne vix quidem alendo Rectori ſint ſatis, nec Tridentinæ Synodi (4) remedia, nec alia quæcumque locum habere queant; Matrici, ſeu viciniori Parochiæ omni adhibita providentia eam uniendam eſſe decernimus, populorum commodo unicè conſulentes. Cum iis verò, quæ tan-

(1) Cap. *De his. De Eccl. ædif.*
(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. hoc tit. cap. 1.
(3) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Eccl. rep.* cap. 1.
(4) Seſſ. 21. cap. 7. De ref.

tanta egeſtate laborant, ut ob earum inopiam nequeant inſtaurari, ea præſtabimus omnino, quæ providè conſtituta ſunt in ſacris Canonibus (1).

C A P U T IV.

DE SACRIS ORATORIIS ET SACELLIS.

AD Oratoria etiam, quæ ſacra ſunt loca, & Divino miniſterio deputata, Paſtoralem extendimus curam.

1. Quum ergo non deceat publica Oratoria pro cujuſque libito cum Parochialis Eccleſiæ præjudicio, & populorum conſtrui detrimento; nullus illorum ædificationem in Diœceſi aggrediatur in poſterum, qui Noſtra non ſit auctoritate munitus (2).

2. Ea verò quicumque facultatem a Nobis conſtituendi obtinuerit, ſacroſanctis non antea deputet miniſteriis, quàm ſacra ſupellectili decenter fuerint inſtructa (3), juſſuque Noſtro eorumdem viſitatione & benedictione peracta, divinis Officiis idonea conſtituta ſint exercendis.

3. Parochi, Cappellaniarum ſeu Beneficiorum fundationibus aſſenſum non præbeant, quæ Miſſarum onera inducant, feſtis ex præcepto diebus in Oratoriis adimplenda. Si quæ verò ita ſunt conſtituta, nullus Sacerdos rem ſacram facere ibidem præſumat, niſi privatim, nulloque dato campana ſigno (4), antequam prima ſaltem abſoluta ſit Miſſa in Eccleſia Parochiali (5); ſi ſecus factum fuerit Celebrantem bimeſtri ſuſpenſioni, Oratorium interdicto, & ejuſdem Cuſtodes & Dominos arbitrio Noſtro obnoxios fore ſancimus.

4. Quicumque ad Oratorium, præter Parochum, incruenti Sacrificii myſterium peracturus accedit, nec feſtos in

(1) Trid. loc. cit.
(2) Cap. *Auctoritate. De privil. &c.* in 6.
(3) Conc. Gen. Nicæn. 2. can. 17.
(4) Cap. *Patentibus. De privilegiis &c.* Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De celebr. Miſſ.* cap. 9.
(5) Sacr. Epiſc. Congr. 14. Maii 1585. apud Gav. man. verb. *Miſſa* num. 20. Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 2. *Quæ pertinent ad celebr. Miſſ.* §. *Nemini*.

eo dies (1), nec jejunia prænunciare, nec rebus benedictiones impertiri, aut id genus alia peragere valeat, per quæ Parochiale jus minui, aut lædi quoquo modo videatur.

5. Vagis Sacerdotibus quibuscumque, si pro Missarum celebratione eleemosynam postulaverint, testimoniales Nostras nolumus suffragari ad hoc, ut eos laici, qui hujusmodi Oratoriis custodiendis interdum præfici solent, ad Altare permittant accedere, nisi easdem literas Nostras coram præfatis custodibus Parochus loci perlegerit, easque ita se habere animadverterit, ut videantur esse admittendi; aliter Oratorium ipso jure, Ecclesiastico subjaceat interdicto.

6. Neque verò in Oratoriis tam publicis, quàm privatis quocumque indiscriminatim die (2) Sacrificium novæ Legis offerre licet; nam feria quinta, sexta & Sabbato majoris hebdomadæ (3), divinorum Officiorum & Missæ prohibita est celebratio in publicis Oratoriis; in privatis præterea celebrari Missa non potest (4) in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annunciatione & Assumptione Deiparæ; in festis denique sanctorum Apostolorum Petri & Pauli, & omnium Sanctorum; nisi secus in Apostolicis literis expressè statutum sit.

C A-

(1) Sacr. Rit. Congr. apud Pascucc. in Compend. ad Consult. Canonic. Jac. Pignatell. part. 2. tit. *De Paroch.*

(2) Can. *Si quis etiam*. De cons. dist. 1.

(3) Edict. Card. Carpinei de mand. Clement. XI. sub die 15. Mart. 1712. in contin. Bullar. part. 2.

(4) Sacr. Congr. Conc. 15. Decembr. 1703. in Bullar. cont. part. 2.

CAPUT V.

DE CONFRATERNITATIBUS LAICORUM, AC PRÆSERTIM DE SOCIETATE SANCTISSIMI SACRAMENTI.

LAICORUM Confraternitates, quibus Chriſtiana pietas non exigua in dies ſuſcipit incrementa, paterno proſequentes affectu (1), maximè concupiſcimus, ne vana & inutilia conventicula fiant; ſed ut in vinculo fraternæ dilectionis, ea religionis opera, ad quæ unicè inſtituendæ ſunt, ſedulò exerceant.

1. Monemus ob eam rem nemini licere, nec etiam Regularibus in ſuis Clauſtris (ſalvis iis ſemper, quibus gaudent privilegiis) has Confraternitates, Congregationes, Centurias, quomodocumque vocentur, erigere (2), quoties Apoſtolicæ Sedis, & Noſtra deſit auctoritas; aliter conſtitutæ, vel in poſterum conſtituendæ, interdictæ ſint ipſo jure.

2. Legitimè erectæ Confraternitates peculiaribus muniantur Conſtitutionibus (3), eæque Nobis examinandæ, corrigendæ, atque adeo auctoritate Noſtra donandæ offerantur; quarum unum vel alterum caput ſingulis menſibus, in publico Societatis conventu legendum ſtatuimus; & Codicem extra locum, quò convenire ſolent Confratres, quacumque de cauſſa extrahi vetamus.

3. Ad regimen Congregationis Viri eligantur idonei, inter quos (4) in ſpiritualibus pertractandis negotiis non ſolùm auctoritate, ſed etiam prudentia & gravitate Corrector emineat, qui opus faciat Evangeliſtæ (5), proponendo inculcandoque Regularum obſervantiam, quas Capitula vocant,

(1) Can. *Quacumque*. 10. quæſt. 1. Cap. *De Xenodochiis*. *De Relig. dom.* Trid. ſeſſ. 22. cap. 8. De ref.

(2) Clem. VIII. Conſt. *Quacumque* edit. ann. 1604. §. 2.

(3) Cit. Conſt. §. 4.

(4) Conc. Prov. Med. 6. ſub D. Carolo *Quæ ad Confratrias, prave loca pertinent*.

(5) Timoth. 2. 4. 5.

vocant, curetque obsecrando arguendoque in omni patientia & doctrina, ut Confratres, quorum Custos positus est, ambulent in Lege Domini, eantque certatim de virtute in virtutem; scissuras esse inter eos non sinat, multò minus excitet ipse; alioquin a Nobis officio privandus, aliisque pro modo culpæ plectendus pœnis, arbitrio Nostro.

4. Confratrum verò nemini liceat (1), ruri præsertim, eo inconsulto & longè minus invito, de rebus gravioribus agere, de quocumque expungendo ex Catalogo, de bonis ad longum tempus locandis, de insolitis decernendis expensis, sed consilium semper exquirant a Correctore. Quin etiam ad eum spectat ex eodem Plebatu Sacerdotes ad exequias, ceterasque sacras functiones quacumque occasione in sodalitio exercendas invitare; quo Correctoris munere fungi extra Civitatem & Castra Parochi sit, intra cujus limites sita est Confraternitas; nisi Constitutiones a Nobis approbatæ disponant aliter.

5. Si aliquando unum ex hisce negotiis, aut aliud quodlibet non mediocre agendum foret, Officialium videlicet intempestiva remotio, correctio veterum Legum, & constitutio novarum, Confratrum ejectio, suscipienda peregrinatio, aut supplicatio ineunda; quidquid id est, ut ratum firmumque sit, in Generali convocatione constituatur; & nihilominus quidquid in ea decerni contigerit vim habeat nullam, antequam pondus Nostræ auctoritatis atque approbationis accesserit (2). Tunc autem Generalis convocatio legitimè censeatur indicta, quum negotio, de quo deliberandum est, in publico priùs Confraternitatis conventu proposito, assignataque certa die, qua post integrum saltem mensem expediendum est, omnes & singuli Confratres, in urbe quidem per famulum Societatis; extra urbem, præsertim intra duo milliaria, per Parochum ab altari inter Missarum solemnia invitati fuerint, atque certiores facti de re in individuo pertractanda.

6. Præterea, ut certa lex statuatur pro extractis ad Offi-

cia

(1) Concil. Burdigal. ann. 1255. cap. 1. & 2. *De statut. Confratriar.*

(2) Cit. Conc. Burdigal. cap. 2. circa finem.

cia quæcumque subeunda in Societate, aut ad alia emolumenta cujuscumque generis sint comparanda; utque omnis via præcludatur eos fraudolenter inhabiles declarandi, qui consuetas eleemosynas, quas taxas appellant, per ignorantiam, aut oblivionem non persolverunt; pacem super omnia diligentes, omnibus & singulis, quibus cura commissa est librum asservandi, cui titulus est *Lo Specchio*, in quo debitores & creditores connotantur, indicimus & mandamus, ut non solùm in Congregatione eam præcedente, in qua juxta Constitutiones, aut consuetudines loci facienda est Officialium, aliorumque emolumentorum extractio, quoslibet debitores & debitæ pecuniæ quantitatem palam denuncient, eorum nomina publicè recensita, ac singillatim descripta usque ad præstitutam ejus Congregationis diem affixa coram omnibus retinentes; verùm etiam, ut quum dies destinata pervenerit rei peragendæ, eadem nomina debitorum cum debitæ summa pecuniæ coram Confratribus ad eam rem peragendam coadunatis publicè recitent; atque ita quisquis inter debitores relatus est, debitum quocumque modo contractum, de quo admonitus est, prævia queat numeratione dissolvere, seque ad obtinendum officium, aut emolumentum, siquidem extractus fuerit, idoneum reddere. Alioquin quicumque ille sit, super quem ceciderit sors, incapax esto cujuslibet beneficii quacumque in posterum distinctione, aut exceptione sublata.

7. Hæc autem omnia exactè a Nobis præscripta, locum habeant tum in Officiis assequendis, tum etiam in dotibus atque beneficiis, aliisque Societatis eleemosynis, quæ aut ex vi Constitutionum, aut legitimæ consuetudinis certis anni temporibus extrahuntur. Nolumus namque necessarias esse hujusmodi cautelas, quotiescumque aut alicui confratri ægrotanti erogandum est subsidium charitativum, aut alicui confratrum puellæ quamprimùm matrimonio jungendæ, dos est assignanda, aut aliquid eorum faciendum, quæ moram minimè patiuntur.

8. Rerum temporalium in societate Administri, siquidem filiifamilias fuerint, præter idoneum fidejussorem Patris

tris indigeant assensu & obligatione ; confectoque Repertorio quod vulgò *Inventarium* appellatur , propria , vel alterius manu (si prima scribendi elementa non norint) coram se , suoque rogatu subsignato , iis , quibus id muneris delatum est , & quorum seriem ad calcem Synodi recensemus statuto tempore rationes exhibeant (1) juxta tenorem Constitutionis editæ a Thoma Bonaventura ex Comitibus Gherardeschæ Prædecessore Nostro immediato (2).

9. Quæstor ærarii (nostratibus *Camarlingo*) sive Provisor, aliusve juxta laudabilem loci consuetudinem, libros rationum , cunctumque ad eas pertinentis scripturæ genus retineant in armario ; atque insuper in peculiari codice apud eos pariter asservando res gestas in Confraternitate , quarum memoria necessaria vel utilis fore videatur , fideliter diligenterque conscribant (3) . Camerarius officium suum ultra annum ferme non gerat , & tamen si eo male functus inter reddendas rationes deprehendatur , aut statim in ipso actu pecuniam in proprios usus distractam restituat , aut munere , quod obibat , censeatur exutus .

10. Nemo Confratrum judiciali aliqua conveniatur actione , ut ea præstet , quæ eleemosynæ nomine in commune Societatis commodum pendi consueverunt ; sed vel ad officia inhabilis reputetur , vel alia spiritali pœna juxta laudabilem loci consuetudinem afficiatur . Illæsis permanentibus earum juribus Societatum , seu Collegiorum Artificum , quæ Regiis sub auspiciis constituta suas habent leges peculiares .

11. Non liceat ulterius etiam sub inani lucrandarum Indulgentiarum prætextu quemquam post obitum in his Congregationibus adcenseri ; non obedientes subjaceant pœnis a Prædecessoribus nostris (4) impositis ; gravioribus etiam arbitrio Nostro pro contumacia reservatis .

12. Sacræ Conciones in Oratoriis Societatum per Sacerdotes seculares aut regulares , nonnisi eo tempore , quo Paro-

(1) Trid. sess. 22. cap. 9. de reformat. Concil. Senon. ann. 1527. cap. 30. §. finali .

(2) In Addit. Synod. ann. 1710. pag. 445.

(3) Idem Concil. Senon. ibidem.

(4) Synod. ann. 1710. tit. 3. hoc cap. num. 9.

Parochialis Ecclesia a divinis functionibus vacat (1), habeantur. Si quispiam Laicorum, sermonum quorumdam breviorum ad pietatem incitantium limites prætergrediens in suggestum ascenderit, & ministerium verbi usurpaverit; illius temeritatem (2), & loci interdicto & aliis ad arbitrium pœnis compescere satagemus.

13. Confratres ea omnia curent, quæ suis in locis (3) in Capitibus præcedentibus præscripta sunt.

14. Ubi ad alterius Ecclesiæ vel Oratorii festivitatem accedendum sit, invitari Confratres sese nullatenus sinant; sed per se sponte, servata gravitate & ex ordine incedant; & (quod servandum est in omnibus processionibus) si minùs queant ante meridiem, ut maximè optamus & quantum res patitur, inculcamus, saltem sub vesperam regredi omnino studeant, duobus tantùm aut quatuor ad summum incensis funalibus (4).

15. Societas illa, quæ ad funus interdum invitata procedet, ab erigendo vexillo inter efferendum cadaver abstineat; si qui tamen ruri Confratres in proprio Oratorio, quod longè distet ab Ecclesia Parochiali, saccis se induant; eant ad Parochiam erecta Cruce, deponant tamen in funere, eamque resumant, quum redierint sacra functione peracta.

16. Non sine magno dolore percepimus, Confratres nonnullos, etsi ædes ut plurimum habeant peculiares in Societate ad manducandum & bibendum destinatas, in Oratorium tamen aut Sacellum Societatis convenire in unum, atque in eo comessationibus indulgere. Hunc itaque abusum planè intolerabilem (5), ne mensa eorum in laqueum fiat illis & in scandalum, paterna cura vetamus (6).

17. Non inhibemus tamen hujusmodi, ut vocant, recrea-

(1) Concil. Provinc. Mediol. 5. sub D. Carolo *Qua ad scholas, confratrias &c.*

(2) Synod. Quini-sext. Can. 64.

(3) Supra tit. 2. Cap. *De SS. Euchar. Sacram.* & Cap. *De sacris Orator. & Sac.* tit. eod.

(4) Concil. Provinc. Mediol. 6. sub D. Carolo *Qua ad Confratr. piave loc. pertinent.* §. *Qua ad sancta.*

(5) Can. *Non oportet* 4. cum tribus seqq. dist. 42.

(6) Sacr. Congr. pluries apud Nicol. in Flosc. verb. *Confraternitas* num. 13.

creationes (1) communi expenſa quandoque parari ad confovendam charitatem, dummodo extra Oratorium (2), excluſis ſemper mulieribus, & frugaliter fiant; ſed quidquid ea occaſione conferetur a ſingulis, apud eorum quempiam communi conſenſu electum ſeponatur (3), nunquam publicæ ſodalitii pecuniæ admiſcendum. Si ſecus fiat, Corrector & Officiales compeſcant inobedientes; de contumacibus verò certiores Nos faciant, interdicto aliiſque pœnis uſuros efficacioribus.

18. Unam verò præ ceteris in ſingulis Parochiis Confraternitatem (4) aut nondum erectam inſtitui, aut inſtitutam certis regulis erectionem hujuſmodi ſtabilientibus inſtrui vehementer optamus, ex qua gloria Regis noſtri maximè pendet; eam ſcilicet, quam Sanctiſſimi nuncupant Sacramenti (5), cujus eſt delatum ad infirmos comitari Viaticum, & honore, quo poteſt maximo, proſequi (6).

19. Quare Innocentii XII. Edictum (7) per Eminentiſſimum Carpineum Vicarium, pro Urbe jam antea promulgatum, debita reverentia complectentes; & veſtigia ſectantes vigilantiſſimi Archiepiſcopi Prædeceſſoris noſtri immediati, qui ad normam in eo propoſitam voluit Florentinam Eccleſiam conformari (8); deſideramus magnopere, ut, quotieſcumque contigerit, quod tamquam Sponſus Dominus procedat de thalamo ſuo, & exultet ut Gigas per vias, pane vitæ refecturus infirmos, ea functio ſplendidè ac magnificè fiat, pro loci ac temporis conditione, magnoque cum comitatu; quum in multitudine populi dignitas Regis appareat, & in paucitate plebis ignominia Principis (9).

20 Et quoniam, ut in voce fatemur exultationis, nonnullis ab hinc annis corda fidelium noſtræ Paſtorali ſolli-

(1) Conc. Prov. Med. 1. ſub D. Carolo part. 3. *De pior. loc. adm.* §. ult.

(2) Conc. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 51. cap. 3.

(3) Conc. Senon. ann. 1527. cap. 30.

(4) Conc. Prov. Florent. ann. 1573. rubr. 31. cap. 2.

(5) Paul. III. Conſt. *Dominus noſter.* edit. ann. 1539.

(6) Sacr. Rit. Congr. 19. Jun. ann. 1655. apud Paſcucc. in Compend. ad Conſult. Pignattell. part. 2. tit. *De Praced. & Praemin.*

(7) Edit. 2. Febr. 1695. in Bull. cont. inter Edict. & Decret. ſub Innoc. XII.

(8) Edict. ſub die 4. Maii 1713.

(9) Prov. 14. 28.

sollicitudini commissorum non mediocri pietatis affectu erga tam ineffabile Sacramentum exarserunt; ne forte paucorum ignavia, avaritia, aut quacumque alia culpa refrigescat communis ardor; & omnes Ecclesiæ filios paternè invitamus, ut in circuitu sint salutaris Hostiæ, quum ad ægrotos defertur, omnique ope contendant tam eximiæ functionis decus provehere; & Parochis & Confratribus hujus Societatis, has peculiares leges ex libello Romæ primùm Summi Pontificis jussu, deinde Florentiæ impresso depromptas, proponimus observandas.

21. Quidquid in tam pium opus contigerit a quibuscumque quovis modo erogari, tum festis diebus, cum publicè pro cultu Sanctissimi Sacramenti fidelium pietas imploratur, tum occasione funerum, in quibus ad eas Societates auctoritate Nostra certa pecuniæ pervenit summa, tum denique piis legatis ac donationibus; totum quodcumque illud est, prohibetur ad alium quemlibet usum quantumvis religiosum transferri, præterquam ad ea unicè comparanda, quæ videbuntur ad pompam illius sacræ functionis pertinere.

22. Ut ea verò, quæ a Nobis pro divinæ Gloriæ incremento disponuntur, suum faciliùs effectum consequantur; mandamus, ut quæcumque colligentur deinceps, præsertim quæ in capsulis reperientur eorum, qui per vias circumeunt, & stipem ostiatim quæritant (quæ certè capsulæ sunto semper occlusæ) deductis priùs Collectorum stipendiis consuetis, in arcam unam congerantur duabus diversis clavibus obseratam, quarum altera sit apud Parochum, etiamsi Corrector aliquando non sit, altera apud Gubernatorem seu Provisorem societatis (1).

23. Præterea, ne ullus unquam fraudi sit locus, codicem unum accepti & expensi ab omnibus aliis Confraternitatis codicibus distinctum fieri mandamus, semper in Parochialibus ædibus asservandum, manuque Gubernatoris aut Provisoris conscribendum; & in alteram ejus partem, quidquid acquiritur, exactè referri, in alteram verò quidquid expenditur (2).

 24. Quo-

(1) Cit. Edict. §. 3. num. 26.

(2) Cit. Edict. §. 3. num. 30.

24. Quotiescumque autem opus erit nonnihil parare, quod tam Parochus, quàm Gubernator aut Provisor unanimi consensu necessarium esse duxerint pro cultu Sanctissimi Sacramenti, ad normam Edicti superiùs enunciati, suam uterque conferat clavim, & tantum pecuniæ depromatur ex arca, quantum necesse est adamussim; & statim quid actum sit adnotetur in eo codice. Si verò in expensis faciendis inter Parochum & Ministrum Societatis non convenïat, ad Nos habeatur recursus (1), quidquid in Domino videbitur expedire, constituturos.

25. Ceterum confidimus certè futurum, ut semper in dies per totam hanc Diœcesim in associando Eucharistico pane populus Deo serviens, & numero & merito augeatur, præscriptis superiùs cautelis præsertim adhibitis. Nihilominus, si quando temporum culpa in remotioribus præcipuè locis, tam præclarum institutum elanguesceret, aut prorsus deficeret; eo saltem eventu saccos albi coloris quatuor Parochus habeat, quibus totidem honesti viri induantur, quoties cum Venerabili Eucharistia ad infirmos eundum est.

CAPUT VI.

DE REBUS ECCLESIÆ TUENDIS AC REPARANDIS.

EA, quæ ad beatissimæ Ecclesiæ Jura pia Fidelium largitione pertinent, tamquam ipsam sacrosanctam & religiosam Ecclesiam, intacta convenit venerabiliter custodiri; ut sicut ipsa Religionis & Fidei Mater perpetua est, ita ejus Patrimonium jugiter servetur illæsum (2).

1. Quapropter ne perditorum hominum sacrilega temeritate, vel ministrorum negligentia, aut facti vel juris inscitia, res Domino consecratas invadi, aut male dilabi

(1) Cit. Edict. §. 1. num. 11.

(2) Leg. *Jubemus*. §. *Scientes*. Cod. *De Sacros. Eccles. &c.* canonizata in can. *Ea enim*. 10. quæst. 2.

labi contingat; præcipimus Parochis, ut tempore opportuno decreta Concilii Tridentini (1) ad hanc rem pertinentia populo palam annuncient; ut nulli liceat ignorare, quod omne, quod Domino consecratur (2), sive animal fuerit, sive ager, vel quidquid semel fuerit consecratum, Sanctum Sanctorum Domino erit, & ad jus pertinebit Sacerdotum; quique illud aufert, vastat, invadit, vel eripit usque ad emendationem, Ecclesiæque satisfactionem, ut sacrilegus judicatur, & Ecclesiastica districtione pro criminis qualitate coërcetur.

2. Singulis deinde in Ecclesiis aliisque piis Locis, locus aliquis deputetur Tabularii seu Archivii instar (3), in quo rerum Repertoria seu Inventaria ab universis Rectoribus & Administratoribus quorumlibet Beneficiorum, Ecclesiarum, seu piorum Locorum, servata Juris forma, semper conficienda, necnon publica Instrumenta, monumentaque cetera diligenter serventur, Juris (4) & arbitrii pœnas non obedientibus incursuris. Præter Repertorium verò, ab unoquoque Rectore faciendum, in Tabulario, de quo paulò-ante, custodiendum accuratissimè in ædibus Parochialibus, aliud quoque ad ejus normam transcribendum est, atque intra duos menses post acceptam Ecclesiæ Possessionem ad Cancellariam nostram inviolabiliter transmittendum.

3. Tabelliones seu Notarii (5) Instrumenta alienationis bonorum ad Ecclesias quocumque titulo pertinentium, seu quodlibet eò spectans scripturæ genus conficientes; Christiani omnes, quibus scripturæ, quibus prædicta nota sunt Instrumenta, Ecclesiis & Locis piis eorum indigentibus, in virtute sanctæ obedientiæ statim denuncient, vel exhibeant, vel legitimam non parendi causam allegent; qui secus egerint, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, a qua nullus Presbyterorum sub pœna suspensionis illos præsumat absolvere, donec jussiones Nostras,

quan-

(1) Sess. 22. cap. 11. De ref. & Sess. 25. cap. 12. De ref.

(2) Can. *Nulli*. 12. quæst. 2.

(3) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. cap. 4. *De Imm. Eccl.*

(4) Synod. Flor. 1710. Cap. eod. §. 8. & 9.

(5) Auth. *De non alienandis &c.* §. *Ad hoc autem*. Synod. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 54. cap. 1.

quantum in ipsis erit, impleverint. Quin potius sanctionem hanc Nostram Parochi omnes sæpius annuncient, ne quispiam delicto queat ignorantiam prætendere.

4. Porro Ecclesiasticarum rerum alienationem utrumque Jus (1) acerrimè insectatur, & nullum fere est Canonicarum genus Constitutionum (2), quod ab ea non abhorreat quàm maximè; eademque Canonica Jura (3) quid alienationis nomine intelligendum sit, apertè decernunt. Nullus ergo consultissimas sanctiones parvifacere audeat, nec unquam, nisi modo & casibus ab Jure (4) permissis, prædicta distrahat bona sive immobilia sint, sive mobilia pretiosa; quin etiam Rectoribus universis ipsam Ecclesiæ, quæcumque illa sit, supellectilem Nobis inconsultis, sub pœna aureorum decem alienare vetamus, eamque vetustate usuque detritam igne decernimus absumendam.

5. Bonorum ab Ecclesia conductorum pensiones præmaturè non exsolvantur, solutæ cum successoris præjudicio irritæ sunto (5); & Tridentini Concilii Constitutio (6) firma permaneat.

6. Eadem bona in Emphyteusim concessa ad caducitatem redacta, & a Beneficiario acceptata, sub eumdem contractum nullatenus remittantur, nisi juxta normam Canonicarum Constitutionum (7); & moræ purgandæ bimestre beneficium, ab eo tantùm tempore incipere censeatur, quo Beneficiarius caducitatem sese acceptasse judicialiter intimaverit Emphyteutæ.

7. Si quis Parochus sacras res loco pignoris dare, vel commodare præsumat, ad eas redimendas invitus primùm subtractis Beneficii fructibus, deinde anathemate inflicto sese compulsum iri meminerit. Commodatarios verò præter levissimam culpam, ut par est, casui etiam fortuito in pœnam obnoxios esse, vetus Provincialis Synodus nostra decla-

(1) Cit. Leg. *Jubemus*, & seqq. Cod. *De Sacros. Eccl. &c.*

(2) Causs. 12. quæst. 2. per tot. Tot. tit. *De reb. Eccl. non alien.* Extr. in 6. in Clem. & in Extrav.

(3) Cap. *Nulli*. *De reb. Eccl. non alien.* Extrav. *Ambitiosa* eod. tit.

(4) Can. *Placuit*. 12. quæst. 2. Gloss. in summ. ejusd. Causs. & quæst. Can. *Terrulas*. Causs. & quæst. cit. Cap. *Ex parte*. *De Feud.* Extrav. cit.

(5) Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 44. cap. 3.

(6) Sess. 25. cap. 11. De ref.

(7) Cap. *Potuit*. *De locat. & conduct.*

declaravit (1), & a creditoribus voluit ad normam civilium legum (2) easdem res auferri, etiam non persoluto debito, omnique illius adempta spe persolvendi.

8. Ceterum, qui prædictas res in profanis usibus adhibendas concedere, vel eis abuti non erubuerint, pœnas dabunt in novissima Synodo (3) constitutas.

9 In lignis autem cædendis, cujuscumque generis ea sint, Edictum observetur exactè Petri Niccolini Prædecessoris nostri, in eodem capite insertum ejusdem Synodi.

10. Et quia Ecclesiasticarum rerum indemnitati consulere maxima decet solertia, quoties earum imminet perdendarum discrimen præsentissimum, deficiente Custode, vel Administratore; ob eam rem alicujus Ecclesiæ Rectore graviter ægrotante, mandamus Sacerdoti, cui spiritalis cura commissa est decumbentis, ut heredes admoneat, & de excommunicatione latæ sententiæ (4) contra usurpatores rerum ad Ecclesiam pertinentium & de excommunicatione sententiæ in eum ferendæ, qui hujusmodi hereditatis expilatæ perpetraverit crimen. Cujus rei Monitoria impetratis literis a Nobis per Oeconomum, ut ajunt, provisionalem ad ejusdem Parochiæ valvas, nec non viciniorис Ecclesiæ statim affigantur. Quibus pœnis etiam opem ferentes volumus subjacere; & insuper si clerici sint, eos declaramus ad Beneficia & Ordines suscipiendos inhabiles effici omnino; in sua semper firmitate manentibus ac mansuris omnibus pœnis, quas in criminum hujusmodi reos tum sacri Canones, tum Beatissimus Pius Pontifex hujus nominis Quintus inflixit (5).

11. Quum Rector obierit, vacantis Ecclesiæ res omnes, & peculiares defuncti Rectoris coram Testibus Parochianis in duplici mandamus Inventario diligenter describi (6), & utrumque ad Nos Sigillo obseratum transmitti;

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De commod. &c.* cap. 1.

(2) Leg. *Sancimus* 21. Cod. *De Sacr. Eccl.*

(3) Tit. 3. Cap. 6. num. penult.

(4) Bulla Cœnæ Dom. cap. 17. Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De raptor.* cap. 2. §. *Declaravit*.

(5) Const. *Romani Pontificis* edit. ann. 1567. in ordin. 42.

(6) Benedict. XIII. in suo Concil. Roman. tit. 12. cap. 1. & 2. ex motu prop. Sixti V. sub die 19. April. 1587. & in Append. ejusd. num. 10. extat methodus.

ti ; & præterea si Ecclesiam ipsam , vel ejus quælibet bona mobilia vel immobilia , post accuratam disquisitionem, contigerit neglecta fuisse , & necessariis egere instaurationibus constiterit ; de eorum statu certiores fieri volumus. Quæ omnia a Plebano inviolabiliter præstanda statuimus & declaramus , in ejusque locum legitimo laborantis impedimento , vicinior Parochus suffectum se sciat ; sin autem Plebanus ipse decesserit , Parocho , qui sit in Plebatu præcipuus , eoque impedito , Parocho viciniori hoc munus jam demandatum confirmamus .

12. Defuncti Parochi funus , quæque colliguntur ex eo quævis emolumenta ad eum decernimus Sacerdotem, spectare , qui novissima ægritudine laboranti , Parochialia jura exercendo præsto fuit ; ceterarum verò exequiarum in id temporis incidentium commoda ei adjudicamus , quem accepta (1) vacationis notitia Oeconomum constituerimus, ad eumque decernimus omnia pertinere , postquam literas a Nobis acceperit Oeconomici muneris ad normam sacrorum Canonum fideliter exercendi (2) ; jubemusque ut in Ecclesiæ vacantis colonica , si necessarius sit Custos , nonnullus constituatur successoris expensis . Missarum pariter , quæ festis diebus in Ecclesia vacante celebrandæ sunt , stipendia quæcumque persolvere recèns electi sit ; demptis iis Missis , quas vel pro se celebravit Oeconomus , vel quarum eleemosynas recepit aliunde .

13. Interea vacante Ecclesia , ad quam præsentare Parochianorum est , mandamus Parocho , cui commissa fuit a Nobis Oeconomica administratio , ut tribus immediatè sequentibus diebus festis , Instructionem adversus Simoniacos a Nobis sermone vernaculo confectam , positamque in Additionibus hujus Synodi , in ea Ecclesia , quæ suo viduata est Parocho , publicè legat , & post congruum tempus fidem ea de re Nobis exhibeat , duorum de populo testimonio roboratam ; aliter suscepti Officii administratione inopinatò privabitur sine spe veniæ , Nostroque insuper arbitrio punietur .

14. Tol-

(1) Conc. Prov. Flor. ann. 1573. rubr. 24. cap. unic.

(2) Cap. *Cum vos* . §. *Fraternitati. De off. Jud. ord.*

14. Tollendis autem quæstionibus & dissidiis, quæ possent heredem inter Beneficiati, & successorem in Beneficio super ipsius fructibus excitari, maximè intenti, duximus distinguendum; an naturales sint fructus, & industriales, an verò civiles; & si quidem primi generis fuerint, soloque hæreant adhuc, successori cedant; a solo autem separatos Beneficiati heres acquirito. Idemque Juris esto, quoties locatis bonis, vel datis in Emphyteusim, cujus canon fructus adæquat, dies non veniat, neque in id incidat tempus, quo fructus colligi solent; quo fit, ut non ipsa solvendæ pensioni præstituta dies adveniens, sed collectorum fructuum tempus ad canonem exigendum jus tribuat.

15. Secus autem in solutione canonis Emphyteutici faciendum est, qui propriè in Dominii recognitionem pendi consuevit; ad hunc enim adipiscendum statuimus diei solutionis dumtaxat habendam esse rationem. Sed ex civilibus fructibus ii solùm ad heredem pertineant, qui tempori exacto, dum viveret Beneficiatus, respondent; ceteri omnes liberè perveniant ad successorem.

16. Sed ne Successor in Beneficio congruis alimentis destituatur, quoties heres Beneficiati Ecclesiasticorum prædiorum fructus perceperit universos; heredem prædictum teneri decernimus duo frumenti sextaria, & vini cadum unum singulis mensibus successori tribuere, usque ad novarum frugum pro varietate locorum collectionem; & tantum olei ad lampada concinnandam, quantum integro anno integri cadi mensuram coæquet.

17. Heres in nullo prorsus queat eventu repetere sumptus, aut in lætamina factos, fecunditatis gratia agris Ecclesiæ superinfundenda, aut in cœmenta ac cetera quælibet rusticarum domorum & ædium Parochialium, atque adeo Ecclesiæ ipsius usibus destinata; aut etiam quarumcumque segetum semina, sive jam terræ data, sive in horreis condita iis in locis, in quibus ea partim a Domino, partim a cultore conferri consueverunt. Ubi verò paleæ, loci consuetudine inspecta, inter ceteros fructus connumerantur, atque ita aliquoties juxta regulam superiùs tra-

ditam heredi acquiruntur, in iis justo pretio comparandis successorem in Beneficio ceteris omnibus præferri jubemus.

18. Pecora, quæ interdum inita societate Ecclesiæ alicujus fundo addicuntur, Dominus ab eo removere non possit, nisi ante sex menses ea de re novum Rectorem commonefaciat; & novus itidem Rector, ubi ea de prædiis Ecclesiæ dimittere velit, voluntatem hanc suam ante totidem menses socio declaret. Quem tamen iis omnibus, quæ sibi alioquin quacumque de caussa debita forent, plenè volumus gaudere.

19. Sacra utensilia elapso anno, postquam confecta sunt, absque ulla a Nobis facta declaratione ad quem ea pertineant, inter Ecclesiæ bona decernimus esse connumeranda; ideoque nullum heredi sibi ea vindicandi quocumque prætextu jus esto.

20. Volumus etiam Parochiales ædes relinqui semper instructas ea supellectili quotidianis usibus accommodata, quam Thomas Bonaventura ex Comitibus Gherardeschæ præscripsit (1) & Nos enunciamus in Additionibus; etsi constaret Decessorem non recepisse tantundem.

21. Ut autem hæc ita constituta optatum sortiantur effectum, generalis Oeconomi nostri pro tempore existentis sollicitudinem ex debito Pastoralis officii oneramus, cujus in promovendis vacantium commodis Ecclesiarum auctoritatem firmamus; hac tamen cum restrictione, ut nihil in eis novi moliatur, quod undequaque necessarium non sit, seque ulteriùs differri sine gravi damno non sinat.

CA-

(1) Synod. ann. 1710. tit. 5. cap. 6. num. 30.

CAPUT VII.

DE VITA ET HONESTATE CLERICORUM.

DE gubernatione & privilegiis aliisque diversis Capitulis, ad sanctissimas Ecclesias & alias venerabiles domos pertinentibus (1) jam quædam disposuimus; eò nunc ad altiora progredientes contendimus, unde illis quamplurimum decus accedit, ad vitam scilicet Clericorum rectè honestèque componendam, secularium præsertim, qui spectaculum facti sunt mundo, atque ita debent seipsos præbere omnibus in omni loco exemplum bonorum operum.

1. Nullus inter domesticos Dei per Clericatum relatus implicet se negotiis secularibus (2), sive ea publica sint, sive privata, ut ei placeat, cui se probavit; hinc tutelam, aut curam, nisi eas, quæ descendunt ex legibus (3), aut miserabilium personarum, quæ maximè Ecclesiastico indigent adminiculo (4), non suscipiat.

2. Quum constitutus sit in iis, quæ sunt ad Deum, secularem Curiam sive advocaturus sive postulaturus (5), vel accusatoris (6) aut testis (7) officio functurus non intret; nisi quatenus sacris Canonibus non adversatur, aut necessitas poscit; venia tamen a Nobis semper petita, & impetrata.

3. Contractus lucri gratia (8), & Oeconomicas quascumque Laicorum administrationes (9) etiam pietatis, aut

 quo-

(1) Auth. *De SS. Episc.* in Procem.

(2) Tot. tit. *Ne Clerici, vel Monachi, &c.* & novissimè Innocent. XI. Constit. *Credita nobis* edit. ann. 1680. part. 1. *De Const. Cleric. secul.* num. 18.

(3) Auth. cit. §. *Deo amabiles*.

(4) Can. ult. dist. 86. Can. 1. & ult. dist. 88. Can. *Cyprianus*. 21. quæst. 3.

(5) Can. *Nullus Clericus* 33. 11. quæst. 1.

(6) Can. *Sicut*. 2. quæst. 7.

(7) Can. *Testimonium*. 11. quæst. 1.

(8) Can. *Consequens est* dist. 88. cum concord.

(9) Conc. *Carthagin.* ann. 349. cap. 6.

quolibet alio prætextu non ineat, quem constituit Dominus super familiam suam; aliter pœnas arbitrarias subibit aliàs irrogatas, quas innovamus.

4. Ad ancillandum Clericis, quos oportet irreprehensibiles esse, mulieres eligantur non minus annorum quadraginta jam peractorum (1), in operibus bonis testimonium habentes (2), nullamque occasionem dantes adversariis maledicti. Præter has nullam ii domi retineant (3), quæ arcto consanguinitatis vinculo illis conjuncta non sit; nullam præterea in scientia quacumque erudiant vel arte (4), non permittentibus Nobis; transgressores multis per Prædecessores nostros (5) inflictis subjaceant. Qui verò cum feminis etiam consanguineis, quæ suspiciones non fugiant, vel cum perditis hominibus cohabitare aut conversari deprehendetur, in carcerem dabitur.

5. Ludos, qui virtutis caussa non fiunt, veluti alearum taxillorum & hisce similes, in publicis vel privatis domibus vel locis ludere vel inspicere utroque Jure (6) vetitum est; & in ultima Diœcesana Synodo pecuniariæ quædam pœnæ in transgressores sancitæ sunt; utrumque Nos relativè & veneramur obsequio, & auctoritate firmamus.

6. Choreis (7) operam dare, turpia atque inhonesta concinere (8) genio indulgendi gratia, viros aut mulieres in domum vel alienam convocare vel propriam, eamve lusibus hujuscemodi spectaculisque exercendis commodare, Clericis quibuscumque inhibemus. Si qui non obtemperaverint, fuerintque sacris Ordinibus insigniti, aureos viginti quinque persolvant, & octo diebus a divinis suspensi sint eo ipso. Si verò prædictis oblectamentis præsentiam

(1) Timoth. 1. 5. 11. Can. penult. dist. 81.

(2) Timoth. 1. 5. 10.

(3) Can. *His igitur* dist. 23. Can. *Interdixit*. dist. 32. Cap. *A nobis*. *De cohabit. Cler. & Mulier.*

(4) Conc. Prov. Med. 2. sub D. Carolo tit. 2. decret. 32.

(5) Synod. ann. 1710. hic §. 24. & seqq.

(6) Leg. 1. & seq. ff. *De Alea lusu &c.* Leg. ult. Cod. *De relig. & sumpt. fun. &c.* Synod. Quini-sext. can. 50. Cap. *Clerici officia* hoc tit.

(7) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De vit. & mor. Cler.* cap. 18. §. *Item statuimus quod nullus*.

(8) Conc. Veneticum ann. 453. can. 11. Conc. Senon. ann. 1518. decret. mor. 25.

tiam suam exhibuerint, aut ad ea tibiis fidibusque, aut quovis musico insonuerint instrumento, quindecim aureorum pœnæ, & arbitrio Nostro subjaceant. Ceteri Clerici, si lusibus his & seculi voluptatibus sese intermisceant, multentur aureis sex.

7. Tabernas publicas (1), nisi eas peregre proficiscentes sobriè se refecturos ingredi oporteat, Comœdias inhonestas, Circulatorum præstigias, Clerici quicumque semper evitent; quàm absonum quippe est, inquit magnus Episcopus Augustinus (2), modo ingredientem Ecclesiam orationes fundere, post modicum in spectaculis cum histrionibus impudicè clamare?

8. Noctu post signum publicæ armorum Campanæ, nisi justa de caussa, domo non exeant, & exeuntes non ambulent in tenebris, sed lumen semitis suis semper adhibeant (3), nisi latè splendeat Luna; non circumeant conjuncti psallentibus, non cantitent per vias, musica instrumenta non pulsent; longè minus in nocturnis concentibus se immisceant, quos vulgò dicimus *Serenate e Cocchiate*.

9. Per decentiam quoque habitus extrinseci morum honestatem intrinsecam Clericos oportet ostendere (4), & vestes proprio congruentes Ordini semper deferre. Comam igitur Clerici non nutriant (5) & eam longè minus (non mediocriter indolemus ad hasce Diœcesis nostræ opus esse descendere corruptelas) unguentis pulvereque, quem Cyprium appellant, muliebriter inspergant; sed desuper caput juxta consuetudinem nostram in modum sphæræ radant (6), nec in aspectum proferre vereantur coronam, quam ex institutione Romanæ Ecclesiæ in signum Regni, quod in Christo expectatur, accepere (7).

10. Vestes Clericorum omnium in hac Urbe degentium, eorum quoque, qui minoribus tantùm Ordinibus (8), vel etiam prima tonsura initiati sunt, ad talos usque

(1) Synod. Quini-sext. can. 24. & cit. Prov. Flor. loc. cit.
(2) Lib. 4. cap. 1. *De Symb. ad Catbec.*
(3) Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *De Clerical. Æd.* §. ult.
(4) Trid. sess. 14. cap. 6. De ref.
(5) Cap. *Si quis ex Clericis* & seq. hoc tit.
(6) Can. *Psalmista* dist. 23.
(7) Can. *Duo sunt*. 12. quæst. 1.
(8) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De vit. & mor. Cleric.* cap. 2. §. fin.

usque mundæ modestæque descendant (1), etiamsi Ecclesiæ, cui destinati sunt, non deserviant; breviori autem indumento (quod semper infra genua productum sit, & a laicorum vestibus, cultu ornatuque superfluo rejecto, distinctum) nulli uti unquam liceat, nisi rus proficisci instanter parato, vel inde huc revertenti, aut pluvio Cœlo. Et si quibus in scholis laudabilior vigeret consuetudo, salva & integra semper maneat.

11. Ruri, etsi Toga brevior modo delineata propter locorum incommoditatem permittitur: in celebrioribus tamen anni festivitatibus, præsertim in peragenda Sacratissimi Corporis Christi supplicatione, in solemnitatibus Patronorum Ecclesiæ ipsius & Confraternitatis, talaris semper habitus a Parochis adhibeatur; eumque præterea in Castris locisque insignioribus deferri mandamus a Clericis quibuscumque inter functiones Ecclesiasticas, quæcumque eæ sint, festis ex præcepto diebus publicè peragendas. In Urbe præterea nullus omnino Sacerdos, etsi hospes peregrinus aut advena sit, quocumque titulo præditus, quocumque prætextu, sine talari veste, aut ad minimum non adhibito succinctorio Missam celebrare præsumat; aliter decem dierum suspensionem a divinis incurrat eo ipso Nobis reservatam (2). Si quis denique tam in Urbe, quàm extra, diu noctuve in laicali processerit indumento, præter alias canonicas animadversiones (3), carceris pœnam ad quindecim dies sese noverit incursurum.

12 Annuli quoque usus interdicitur (4) Clericis, nisi quibus competit ex officio dignitatis (5); ab iis autem Sacræ Rituum Congregationis decreta apud plerosque auctores (6) relata serventur omnino.

13. Clericorum arma, aliorumque Ministrorum Christi sunt

(1) Conc. Gen. Nicæn. 2. can. 16.

(2) Edict. Cardin. Carpinei de mand. Clementis XI. sub die 7. Decembr. 1706. citans alia sub 29. Jun. 1667. 10. Octobr. 1681. 20. Novembr. 1691. 22. ejusd. 1696. & sub 31. Mart. 1699. jussu Clementis IX. Innoc. XI. & Innocent. XII. in Bullar. contin. par. 2.

(3) Can. *Sine ornatu*. 21. quæst. 4.

(4) Cap. *Clerici officia* hoc tit. Conc. Senon. ann. 1528. can. 24.

(5) Cit. Cap. *Clerici officia*.

(6) Apud Pitt. Const. Pont. num. 828. apud Gav. verb. *Annulus* num. 1. Nicol. in Flosc. verb. *Doctor* num. 37.

sunt Orationes & lacrymæ (1), ut in tempore iracundiæ sint apud Deum reconciliatio. Idcirco eis prohibemus arma cujusvis generis vel ad offensionem vel etiam ad defensionem deferre (2), aut apud se retinere quacumque de caussa, nisi facultatem a Nobis obtinuerint; & venationi sacro præsertim ordine decoratis sæpius operam dare non licet, nisi juxta Canonum statuta (3).

14. Tota demum eorum vita, quos ex hominibus assumptos collocavit Dominus cum Principibus populi sui, innocens esto & impolluta (4), quantum humana fert imbecillitas; ut qui ex adverso est, vereatur nihil habens malum dicere de Ecclesiasticis nostris. Quare quisquis renuerit iis omnibus obtemperare, quæ a Nobis præscripta sunt toto hoc Capite, ut efformaremus Clericorum vitam verè exemplarem, pecuniariis pœnis, sicubi expressæ non sunt afficiatur, in ultima Diœcesana Synodo constitutis.

CAPUT VIII.

DE SCHOLA EUGENIANA ET DE SEMINARIO CLERICORUM.

CLERICORUM Institutionem a Sacris Canonibus (5) jure optimo commendatam fateatur necesse est, quisquis vicinam lapsibus adolescentiam, pronamque ad Mundi voluptates sequendas, nisi rectè informetur, animadverterit; quum testetur persæpe scriptura, & quotidiano constet experimento, quantum totius vitæ curriculo ineuntis ætatis proficua sit disciplina. Sicut enim fructus, ait appositè Cyprianus (6), non invenitur in arbore, in qua pampinus aut flos prius non apparuerit; sic

in

(1) Conc. Sipontin. ann. 1567. cap. *Quæ per Clericos &c.*

(2) Cap. *Clerici* 2. hoc tit.

(3) Conc. Agathen. ann. 505. cap. 55. relatum in Can. *Episcopum* dist. 34. & in cap. 1. *De Cleric. venat.*

(4) Concil. Cabilon ann. 813. cap. 5.

(5) Can. *Omnis ætat*. 12. quæst. 1. Trid. sess. 23. cap. 18. De ref.

(6) *De duob. Monf.* cap. 3.

in senectute honorem legitimum consequi non poterit, qui in adolescentia disciplinæ alicujus exercitatione non laboraverit. Bene igitur cum tota Diœcesi nostra actum est, in qua præter innumeras tum in Urbe, tum in Castris apertas Ecclesiasticæ juventuti magno cum proventu erudiendæ sacras palæstras; Gymnasium antiquissimum extat Clericorum nostræ Metropolitanæ inservientium, & frequentissimum Seminarium non ita pridem, quum sese obtulit occasio, constitutum; ut adolescentes plantati in Domo Domini, rerum scientia & morum integritate in atriis Domus Dei efflorescant. Et sicut Prædecessores Nostri vigilantissimi utrumque conservandum esse duxerunt, regendumque peculiari quodam genere constitutionum Ecclesiasticis ministris educandis accommodato; ita eas hic confirmare, innovare, & quatenus opus sit, explicare atque extendere opportunum est.

1. Schola Eugeniana Grammaticæ & Cantui sibi sciat impensiùs navandam esse operam; cum hac enim obligatione ab Eugenio IV. (1) erecta est, cum nonnullis emolumentis honoribus & oneribus, modis & conditionibus, prout in Bullis ab eo semel atque iterum datis latissimè continetur; ac postmodum per Beatissimum Pium V. (2) ea de caussa restituta, quum suo præcipuo privilegio a Tridentina Synodo (3) exuta fuisse videretur.

2. Præterea, quidquid in eorum Bullis universo Gymnasio injungitur observandum, in memoriam reducimus & inculcamus; hortamurque vehementer & commonemus Ecclesiasticos adolescentes, ut opus Dei, ad quod fuerunt assumpti, faciant diligenter, devotionem conservent, divinique cultus augmentum in Metropolitana nostra, pro viribus quisque certatim augere contendat; pœnas daturi, si negligentes fuerint, condignas.

3. Ea insuper omnia, quæ Nostri Prædecessores, & Nos ad ejusdem Collegii reformationem ac regimen constitui-

(1) Const. *Ad exequendum* edit. ann. 1435. & Const. *Ad providentiam* edit. ann. 1441.

(2) Constitut. *Ecclesiarum* edit. ann. 1567.

(3) Sess. 21. cap. 2. De ref.

tuimus, innovanda censemus & innovamus, eamdemque vim habere decernimus, ac si hic inserta, & de verbo ad verbum translata forent.

4. Seminarii quoque erectionem jampridem tentatam sæpissime, novissimis autem temporibus a Prædecessore nostro immediato, Thoma Bonaventura ex Comitibus Gherardeschæ, de Clero atque adeo de tota Diœcesi optimè merito, demum perfectam approbamus & confirmamus; quemadmodum etiam quotquot a Nobis ad ejus gubernationem præcepta & regulæ juxta Tridentinum Concilium (1) & Provinciale Florentinum sub Antonio Altovita Archiepiscopo (2) dictatæ sunt, placet hic innovare, eisque robur adjicere Synodalis Constitutionis.

5. Insigne Privilegium, quo Clementi XI. (3) Seminarium nostrum augere visum est, ut nempe quotquot Scholæ Eugenianæ Clerici in illud arbitrio Nostro admitterentur, ordinari queant ad titulum Servitutis, quamvis Metropolitanæ inserviant dumtaxat cantantes in choro festis diebus, complectimur obsequentissimè; eoque Nos pollicemur usuros in ædificationem Ecclesiæ, & Diœcesis nostræ universæ.

6. Illud etiam, quod ceterorum est alumnorum peculiare privilegium, gradum faciendi ad Ordines Patrimonio in locum beneficii Ecclesiastici subrogato, servatum volumus & illæsum; dummodo ii sint Clerici, qui in Seminario bene versati, moribus & scientia evaserint commendabiles.

7. Meminerint denique omnes, qui Ecclesiastica obtinent Beneficia aut pensiones (4), quique præsunt Communitatibus, quæ Beneficiis unitis aut ammensatis, ut ajunt, perfruuntur (5), sese obstrictos esse in conscientia legitimam Seminario taxam persolvere, quam Tridentini Concilii Decreta (6), Apostolicæ Constitutiones (7) & Declaratio-

M

(1) Sess. 23. cap. 18. De ref.
(2) Rubr. 22. per totum.
(3) Lit. in form. Brev. dat. ad Archiep. Thom. Bonav. ex Com. Gher. 6. Jun. 1714.
(4) Decis. refert Garz. part. 1. cap. 5. num. 171. in Addit.
(5) Sacr. Conc. Congr. in Lucan. 13. Maii 1628. in resp. ad 4. & 5. refert Instruct. super Tax. Sem. num. 17.
(6) Loc. cit.
(7) Bened. XIII. const. *Credita nobis* edit. ann. 1725.

rationes Sacræ Congregationis (1) pendi voluerunt, suoque præclarissimo exemplo S. R. E. Cardinales amplissimi ad hanc usque diem præstiterunt, Apostolicis Constitutionibus (2) ultrò parentes.

8. Qui verò justitiæ debito satisfacere recusaverit, iis se pœnis multandum sciat, quæ sunt a Prædecessore nostro Thoma Bonaventura ex Comitibus Gherardeschæ Seminarii Conditore, & a Nobis sancitæ in Edictis peculiaribus.

CAPUT IX.

DE OFFICIO PAROCHI.

QUUM inter ceteros inferioris Ordinis Clericos onere pariter & honore Parochi emineant, qui potiori jure lux mundi, ac sal terræ vocantur; & quum sit ars artium regimen animarum (3); sublimius quoddam ab illis honestatis & vitæ genus reposcendum est procul dubio.

1. Primum ergo mandatum in lege Parochorum esto, ut in Domo Dei ambulent cum consensu (4), se invicem honore prævenientes, ac nemini dantes ullam offensionem (5), ut non vituperetur ministerium eorum a laicis. Ob eam rem, ut omnis amoveatur occasio dissensionum & contentionum, ad associanda Cadavera, Exequias persolvendas, ceteraque Officia divina in Parochiis peragenda, quoties pertinebit ad Parochum invitare, primò vocentur Capellanus seu Capellani eumdem assiduè in animarum cura adjuvantes, deinde Parochi de Plebatu, postea Sacerdotes, qui dictis Parochis in animarum cura exercenda opem præstant; denique Beneficiati Ecclesiæ tumulan-

(1) Refert Barb. *De Off. & Potest. Episc.* Alleg. 77. num. 5.

(2) Cit. Const. Bened. & Sacr. Conc. Congr. in Rom. contrib. Sem. 3. Febr. 1646. & aliàs, refert Instr. præalleg. num. 5.

(3) Conc. Later. 4. decret. 27.

(4) Innoc. XI. Constit. *Credita nobis* edit. ann. 1680. part. 1. *De Const. Cler. Secul. &c.* num. 27. in Bullar. cont. part. 1.

(5) Cor. 2. 6. 3.

mulantis vel celebrantis festum; nisi tamen in aliqua Ecclesia adesset consuetudo, quod ante Parochos convocarentur Beneficiati, qui consueverint eidem Ecclesiæ in divinis Officiis inservire, quam servari volumus & mandamus.

2. Confidimus certè Parochis non mediocriter profutura ea omnia esse, quæ sparsim in hisce nostris Constitutionibus continentur, Prædecessorum nostrorum solertia singulari collecta; & ideo integram harum lectionem singulis saltem annis faciendam unicuique injungimus Parocho, ne cogamur universa repetere, & in hoc unum caput congerere, quæ ad eos spectant potissimùm.

3. Eos etiam volumus sibi subsidio comparare (1) Sacram Scripturam, Concilium Tridentinum, Catechismum & Rituale Romanum, aliquam sacrorum Canonum aut Casuum conscientiæ summam, & sacrum Enchiridium D. Hippolyti Tonelli; necnon aliquot piis meditationibus, sacrisque habendis concionibus accommodatos libros domi retinere, iisque omnibus perlegendis sedulò operam dare.

4. Nimiam cum laicis personis familiaritatem (2), jocos, compotationes evitent; aspera tamen & intractabilis eorum vitæ ratio non sit. Quum præsertim paternæ eorum providentiæ miserabilium personarum (3), Viduarum, Pupillorum, ceterorumque humana ope destitutorum spiritalis præcipuè, atque etiam temporalis commendata sit cura.

5. Divina majoris hebdomadæ Officia, Vesperas singulis diebus festis (4), aut saltem earum loco pro plebis captu, nonnihil pium ac proficuum pro temporum varietate publicè in Ecclesia decantent; præsertim verò sacratissimi Rosarii recitationem, religiosum pro beato fine assequendo exercitium, vulgo *La Buona Morte*, atque alias id genus preces & orationes ab Ecclesia approbatas in Parochias invehant suas, aut invectas jam foveant augeantque

(1) Conc. Prov. Mediol. 1. sub D. Carolo *Qui libri præsertim &c.* §. *Parochi verò*.

(2) Conc. Senon. ann. 1528. decret. mor. 25.

(3) Trid. sess. 23. cap. 1. De ref.

(4) Conc. Prov. Med. 3. sub D. Carolo *De Parochis*.

geantque pro viribus. Interea populum ad eas convenientem præstolantemque præ foribus aut in Ecclesia, irreverenter aut inutiliter sermocinari non sinant. Ad Angelicam salutationem singulis diebus sub auroram, meridie, & post Solis occasum trino campanæ ductu populos excitent, Indulgentias præsertim novissimas (1) lucraturos; eademque fere ratione pro iis, qui in extremo vitæ agone contendunt hora diei vigesima tertia, & prima noctis pro iis, qui dormiunt in Christo Parochianos orare commoneant; & insuper feria sexta, hora vigesima prima, ea scilicet, qua Dominus Jesus emisit spiritum, tanti Mysterii memoriam satagant renovare (2).

6. Præterea in Sabbato Sancto nulli permittitur Parocho, aliive etiam regularium Ecclesiæ, sub pœna centum aureorum campanas pulsare, in Civitate quidem antequam Metropolitana, ruri antequam Matrix Ecclesia personuerit (3).

7. Candelarum, cinerum, ramorumque statutis diebus benedictio non omittatur; & in Ecclesia distribuantur de more.

8. Aquam non solùm solemniori ritu in fontis videlicet benedictione, sed etiam singulis diebus Dominicis ante Missam Parochialem benedicendam, eaque populum respergendum edicimus (4); ad eliminandas autem superstitiones (5) jubemus animadverti diligentissimè, ut salis mysterio adhibendi tantum consecretur dumtaxat, quantum sufficere censeatur, & si quid residuum fuerit, igne comburatur.

9. Ecclesiæ suæ jura omnes pro viribus illæsa conservent; ita tamen, ut potiùs nonnihil interdum ex rigore remittant, quàm dum rebus tuendis suis avidè student, nimia lucri cupiditate duci videantur.

10. Quod

(1) Bened. XIII. in Brev. ann. 1624. & extendit etiam ad annum Sanctum non obstante generali suspensione Indulgentiarum in Brevi ann. 1725.

(2) Concil. Prov. Med. 2. sub D. Carolo tit. 2. decret. 10.

(3) Leo X. Const. *Dum intra* edit. ann. 1516. §. *Et ut debitus*.

(4) Libr. 8. cap. 19. Const. quæ tribuuntur Apost. Can. *Aquam*. De cons. dist. 3. Conc. Ravenn. ann. 1311. can. 9. Conc. Siponi. ann. 1567. *De Aqua bened.*

(5) Concil. Mogunt. ann. 1549. cap. 39. in fine.

10. Quod si quidpiam injuria a Parochianis extorqueant, quale utique est, quidquid ab illis pro attestationibus quibuscumque, pro quacumque fide exscribenda exigunt interdum nonnulli, sciant Nos id acerbè laturos, & in eos statim animadversuros ultione condigna.

11. Meminerint etiam Parochi eleemosynarum quæstores, qui olim Quæstuarii vulgo dicebantur, abolitos fuisse jampridem (1), & ab hujusmodi officio deterritos exercendo. Propterea nullum admittant ex his, nisi Apostolicas, vel Nostras literas veras exhibeant; & tum præter id, quod in ipsis continebitur literis, nihil populo proponere permittant (2).

12. Præter eos, quos jam in superioribus Capitulis recensuimus libros ad uniuscujusque Ecclesiæ statum spectantes a Rectoribus retinendos, Baptizatorum videlicet, si ea Ecclesia baptismali decorata sit fonte, Confirmatorum, Matrimonia contrahentium, & Mortuorum (3); alium quoque peculiarem illos habere volumus, in quo Parochianorum suorum familias & numerum censeant, adnotentque quotquot præcepto Paschalis obstricti sint Communionis; a quo desumptum exemplar juxta formam a Nobis novissimè traditam & in Additionibus positam, conficiendum, unà cum ceteris libris ante Octavam Pentecostes exactam ad Nostram deferant Cancellariam, sex aureis multandi, si negligentes extiterint. Eos verò libros Parochiales sive completos sive incompletos universos, quacumque de caussa Ecclesiam vacare contingat, Oeconomus statim connumeret in Inventario, & ad nostrum Tabularium transmittat.

13. Ut omnis Pastor ad normam supremi Pastoris oves suas cognoscat sine controversia, suumque cognoscant suæ, communi omnium quieti, atque utilitati etiam reciprocæ consulentes; statuimus & declaramus, ut quotiescumque contigerit aliquam domum, seu plures simul unitas unum tantùm habere ingressum, ad eum Parochum ejus omnes habi-

(1) Trid. sess. 21. cap. 9. De ref. cum aliis Conc. ibi cit.
(2) Cap. *Cum ex eo. De pœnit. &c.*
(3) Concil. Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 29. cap. 3. rubr. 35. cap. 3. rubr. 47. cap. 3.

habitatores pertineant, in cujus Territorio ingressus positus est (1); etiamsi pars aliqua domus seu domorum simul unitarum hucusque sub alio Parocho ab eo diverso quovis modo ac titulo extiterit (2). Si verò duplex fuerit aditus, ad eum cura totius domus seu domorum devolvatur, in cujus Territorio principalis aut magis frequentatus aditus patet, sublata omni prorsus inhabitantium quorumcumque distinctione, præservatoque cuique, quantum in Nobis est, honorifico Jure quocumque.

14. Ii, qui in Civitate degentes Parochiæ limites extra mœnia protendunt, ovium suarum suburbanarum custodiam alicui Sacerdoti vehementer commendare non negligant, a quo in necessitate, quum ipsimet præsto esse non valeant, opportunis auxiliis juvari queant.

15. Statim ac Parochus quispiam in gravem morbum inciderit, vicinioris Ecclesiæ Rector (3), si alius non adsit Sacerdos, præsto sit, qui Parochi vice non solùm erga infirmum, sed etiam in tota ejus Parochia, donec a Nobis aliter sit constitutum, fungatur. Quod si decedere contingat ægrotum, nuncius ad Nos ea de re citissimè destinetur. Qui secus fecerint arbitrio Nostro puniantur.

16. Ut autem hæc omnia, ea, qua par est, obedientia Parochi prosequantur, ad se suamque noverint pertinere sedulitatem Præpositi, atque Plebani (4); quibus proinde præcipimus, ut Nos quamprimùm de contumacibus certiores faciant, ne per summum dedecus Ordinis Sacerdotalis ad detegendos Pastorum defectus a laicis ipsis opem implorare cogamur.

CA-

(1) Leg. *Si cui ades. ff. De leg. & fideic.* 3.

(2) Statuta Cleri Romani promulgata jussu Clementis XI. cap. 3. *De jure eligendi sepultur.* §. 20.

(3) Eadem Statuta Cleri Romani in addit. cap. 1. §. 10.

(4) Synod. Carnoten. ann. 1526. tit. 1. §. *Item quia Decani*. Conc. Treveren. ann. 1548. in Ordin. Explorat. §. *Archipresbyteri*. Conc. Mechlinien. ann. 1570. cap. 2.

CAPUT X.

DE RESIDENTIA.

Præcipua boni Pastoris nota, & in qua fere una a Mercenario dignoscitur, in eo sita est, ut proprias Oves nunquam dimittat (1); sed ipse per se custodiat vigilias super gregem suum (2), eumque ad pascua salubriora, & ad venam aquarum viventium educat.

1. Ea de re utriusque Fœderis paginæ, & Canonicæ Constitutiones (3) iis, quibus animarum cura commissa est, tantum onus inculcant assiduè & districtissimè injungunt; quas cum sæpius a Parochis, ceterisque, quorum est in Ecclesiis personaliter residere, attentè revolvi exoptamus, tum eis enixè præcipimus, ut quæ in Tridentino Concilio (4) ac S. Pii V. Constitutione (5) de hac obligatione statuta sunt, & per circulares literas a Clemente XI. conscriptas, & in Additionibus impressas confirmata, singulis saltem annis perlegant diligenter, ut quæ sunt partes suæ certò norint.

2. Quum quis legitima adversæ valetudinis caussa, a propria Ecclesia discedendi facultatem petierit, ea statim cessante reversurus, Medici attestationem ad Nos transmittere curet, eamque satagat renovare, si forte infirmitas perseverans diuturniorem absentiam postulaverit.

3. Æquali fere cum non residentibus animadversione punitum iri se sciat, qui corpore quidem præsens, ea tamen, quæ Parochi sunt, nullatenus implet; sed omnem populi curam, omnemque Pastoralis officii sollicitudinem Vicario, aut alteri Sacerdoti demandans, studet ipse dumtaxat pascere semetipsum (6).

4. Non in quolibet Parochiæ loco immorando residentiæ

(1) Joann. 10. 12.
(2) Luc. 2. 8.
(3) Can. *Si quis verò* cum concord. 7. quæst. 1. Tot. tit. *De Cleric. non resid.* Extra & in 6.
(4) Sess. 6. cap. 3. De ref. & Sess. 23. cap. 1. De ref.
(5) S. Pius V. Const. *Cupientes* edit. ann. 1568.
(6) Ezech. 34. 2. Jud. Epist. Cath. 12.

tiæ præceptum impletur perfectè, ubi pro Parochis domus aliqua peculiariter destinata est; in ea siquidem, omnibus aliis, atque etiam paterna seclusis, manendum esse jam ante sancitum est (1).

5. Nemo Parochorum festis unquam diebus, profestis ultra biduum, aut ad summum ultra quatriduum, si dietis plusquam duabus ab Urbe distet Ecclesia, sub Canonicis pœnis ab ea præsumat abesse; nisi idoneo Sacerdote in proprium locum suffecto, ipse gravissima & quæ se differri non sinat, necessitate urgeatur; quam tamen Parochi inferiores proprio Plebano, Plebanus Plebano viciniori approbandam, Nobisque intra mensem literis datis significandam referre teneantur.

6. Utque omnem non residendi Parochis ansam, quantum in Nobis est, adimamus; præcipimus, ut nullum prorsus officium in quovis loco, etiam in Civitate ultra duo milliaria a suis Ecclesiis distanti, obeundum suscipiant (2); & si qui forte intra prædictum intervallum ad aliquod munus incumbunt, sciant ob id nullum Parochiis suis præjudicium afferri debere, seque interim, quasi non residentes habendos esse, si ea omnia minimè præstent, quæ a cæteris Parochis de salute ovium suarum sollicitis perficiuntur.

7. Bimestre a Tridentina Synodo (3) indultum, si quis non residendo prætergredi se posse asseveret, id per se coram Nobis legitimè exponat probetque; quod nisi præstiterit, non resideat tamen quovis obtentu, in omnibus Ecclesiis eo ipso suspensus sit a divinis, præterquam in sua; ceteras quoque latas in contumaces Canonicas pœnas subiturus.

8. Facultates non residendi alia quacumque via, quàm per Decretum obtentæ, nemini in posterum suffragentur (4), sed irritas omnino censendas habendasque mandamus.

CA-

(1) Novæ Declarat. ad Decret. sacros. Conc. Trid. sess. 23. cap. 1. apud Card. Bellarminum.

(2) Sacr. Congr. Conc. pluries apud Barb. in Collect. Bull. verb. *Parochus*.

(3) Sess. & cap. cit.

(4) Conc. Provinc. Florent. ann. 1573. rubr. 26. cap. 1.

CAPUT XI.

DE CONGREGATIONIBUS HABENDIS A PAROCHIS ALIISQUE.

UT ea, quam adeo injungimus & inculcamus, Residentia, menti sacrorum Canonum conformetur, oportet Parochos aliosque Clericos residentes, assiduè sese pro viribus in Ecclesiarum suarum utilitatem exercere. Quod utique is demum præstat, qui se quotidie partibus suis explendis magis idoneum contendit efficere, & ea, qua decet sedulitate ac decore, divinis officiis peragendis insistit.

1. Laudamus itaque comprobamusque saluberrimam Diœcesis nostræ consuetudinem, qua Parochi omnes & Confessarii cujusque Plebatus in eum, quem duxerint commodiorem locum convenientes, duas saltem horas singulis mensibus in literariis impendunt exercitationibus (1), unum Tridentini Concilii caput, unam Breviarii, seu Missalis, Ritualisve Romani Rubricam, morales quæstiones Theologicas duas, alteram ex Ordine Divini officii desumptam, & alteram proponendam a Præsidente, & Diœcesanæ Synodi hujus Constitutionem aliquam declarando enucleandoque; ut scientia, quam labia ipsorum custodire dicuntur (2), penitus repleantur, ac deinde potens sit unusquisque in doctrina sana exhortari populum suum, & eos, qui contradicunt, arguere. Quare, qui tam salutari exercitationi, legitimo fine impedimento, quocumque sese prætextu subduxerit, multam aliàs irrogatam aureorum duorum pro singulis vicibus deinceps effugiet nemo.

2. Quod autem singulis faciendum mensibus constituimus,

(1) Statuta Cleri Roman. de mandato Clement. XI. edita cap. 2. §. 6. Sacr. Congreg. Concil. die 4. Mart. 1598. apud Barb. in Collect. Bull. verb. *Congregatio*. Conc. Prov. Med. 2. sub D. Carolo decr. 30. Concil. Rom. sub Bened. XIII. tit. 15. cap. 9.

(2) Malach. 2. 7.

mus, id non ita intelligi volumus, ut ex aliqua rationabili caussa in altero mense ab hisce Congregationibus vacare, pluresve in altero haberi non permittamus, sed ut duodecies in anno, congruo tempore intercedente, literarii conventus instituantur. Si qui verò Parochi (quod & nonnullos fecisse dolentes accepimus) plures uno die Congregationes præsumerent expedire, eæ omnes, quæ habitæ sunt præter unam, in duodenario numero præscripto non computentur, sed perinde sit, ac si una dumtaxat peracta fuisset.

3. Quod a Parochis, atque a Confessariis observatum est ad hanc usque diem, desideratur etiam a ceteris Sacerdotibus, & a Clericis ulteriùs exigitur (1). Clericos enim quotquot ad sacros Ordines promoveri petierint, inter ceteras attestationes, eam quoque afferre debere decernimus, qua Præses & Secretarius propriis subscriptis nominibus, eos hujusmodi Congregationibus anni saltem unius spatio frequenter interfuisse fateantur, nisi aliquo ex legitimis, quæ ceteros Sacerdotes excusant, impedimentis laboraverint.

4. In his collationibus Plebanum, aut alium ex numero Sacerdotum Præsidentis munere fungi, aliumque, Secretarium agere volumus; cujus erunt partes (2) quidquid in unaquaque actum sit, una cum quæstionibus resolutis in peculiari libro Sacerdotum congregatorum expensis comparato conscribere; ipsumque librum sub pœna quatuor aureorum Paschali tempore nondum exacto, ad D. Deputatum Generalem ex Metropolitanæ nostræ Capitulo assumendum transmittere.

5. Examinatores Synodales, quibus Codicum transmissorum censura demandabitur, id agant sedulò, ut quidquid in eis deprehenderint non rite confectum notent; quæstiones perperam resolutas emendent, implexis lucem affundant, & subscribant in calce; ea omnia in Generali a Nobis indicenda Congregatione relaturi, quæ inter le-

(1) Benedict. XIII. in confirm. liter. Innocentii XIII. super Ecclesiast. discipl. in Hispan. edit. ann. 1724. num. 7. in Append. sui Concil. Rom. & in Bullar. contin. part. 2.

(2) Method. Congreg. habend. a Clero num. 13. & 14. in Append. Concil. Roman. sub Bened. XIII.

legendum animadverterint notatu digna.

6. In iis autem locis, quæ Collegiatis Ecclesiis, aut numero Clericorum frequenti condecorantur, Congregationes prædictæ duplicentur quotannis, ad normam nuperrimè a Nobis traditam, impressamque in Additionibus Synodi.

7. Quum autem Clero hujus Urbis Academiis, Collegiis, atque Gymnasiis publicis ac privatis frequentissimè, in omni studiorum genere, præcipuè sacrorum proficiendi pateat occasio; ne dum longinquis consulimus, quasi domesticorum videamur obliti, volumus Ecclesiasticas quascumque personas in hac Urbe degentes sacris studiis operam dare, ac præsertim institutis de re morali congressibus interesse, singularem benevolentiam studiosis pollicentes, debitas pœnas a negligentibus atque otiosis opportunè exacturi.

CAPUT XII.

DE DIVINIS OFFICIIS.

CLERICI omnes, qui sacro sunt Ordine decorati, aut Beneficio fruuntur Ecclesiastico, publicas ad Deum preces Ecclesiæ nomine præceptoque quotidie tenentur effundere, quæ solent a nobis divinum Officium nuncupari. Horum itaque nullus talem orandi rationem mysteriis refertam (1), nisi legitimè sit impeditus, unquam omittat, aut ad libitum ordinet peragatque; sed præfixas Romano Breviario rubricas inviolabiliter servet, & Calendario Diœcesis, auctoritate Nostra facilitatis gratia quotannis edendo, inhæreat obsequenter (2).

1. Si quis autem hujusmodi recitationem omiserit sine legitimo impedimento, siquidem in sacris Ordinibus constitutus sit, pro modo culpæ pœnas se noverit arbitrio nostro daturum; si verò Ecclesiastico beneficio potiatur,

N 2 ejusdem

(1) Lib. 8. cap. 34. Const. quæ tribuuntur Apost.

(2) Can. *De his qui* dist. 12.

ejusdem fructibus sese privatum esse meminerit, juxta dispositionem Lateranensis ultimi Concilii (1), & Bullam S. Pii V. (2).

2. Qui Choro interesse, ibique nocturnas & diurnas horas persolvere quacumque de caussa tenentur, eò diligentiùs ad divinas laudes incumbant (3), quò de proventibus Ecclesiæ, quam plantavit Dextera Domini, aluntur uberiùs; maximèque omnes animadvertant, quod eorum devotio ac modestia non potest omnibus non innotescere hominibus eò confluentibus.

3. Nullus e Choro ante finem officii exeat (4), nisi gravi necessitate compulsus sit; discedens verò, suasque in obligationes quocumque modo declinans (quem certè adducet Dominus cum operantibus iniquitatem) notetur accuratissimè, omnique posthabito humano respectu multetur a Præfecto Chori, aut Punctatore (5) quocumque nomine nuncupetur; cujus conscientiam in re tanti ponderis oneramus.

CAPUT XIII.

DE SACRIS PROCESSIONIBUS.

Cleri devotio (6) in iis colendi Deum, ejusque opem suppliciter exorandi sacris ritibus, pompisque solemnibus magis ac magis elucet, quas interdum Supplicationes, interdum verò Processiones vocamus ex sacris Canonibus (7). Quæ quidem, quum quoddam publicarum precum genus existant, Nostrum dumtaxat est pro temporum varietate novas decernere atque instituere (8), & in iis, quæ fieri jam solent, collapsam reficere disciplinam.

1. No-

(1) Sess. 9. can. 10.
(2) *Ex proximo* edit. ann. 1571.
(3) Conc. Gen. Later. 4. decret. 17.
(4) Clem. 1. *De celebr. Miss. &c.*
(5) Clemens XI. in lit. circul. sub die 16. Mart. 1703. num. 9. per totum in Bullar. contin. part. 2.
(6) Clemens XI. in lit. circul. sub die 26. Julii 1701. num. 8. in Bullar. contin. part. 2.
(7) Can. *Certum est*. De cons. dist. 1. Conc. apud Illebonam, olim Juliambonam ann 1080. can. 7.
(8) Sacr. Rit. Congr. 17. Decembr. 1602. & aliàs, refert Pax Jord. lib. 11. tit. 2. num. 30.

1. Noctu nemini prorsus liceat sine Nostra expressa facultate, nonnisi gravissimis de caussis concedenda, Processiones inire; sed statim exacto die terminentur omnino; pœnis arbitrio Nostro reservatis, pro contumacia infligendis.

2. Nullæ unquam feminæ illis immisceantur; permittimus tamen, ut festo sanctissimi Præcursoris die recurrente, & accedentibus ad Civitatem suburbanis Confraternitatibus, vetus consuetudo servetur.

3. Plebanis ceterisque Parochis omnibus, sub pœna duorum aureorum præcipimus, ut quum supplicationibus eos interesse opus fuerit, præter superpelliceum, stolam, ac cetera Clericalia indumenta, habitum propriæ deferant dignitatis; nec liceat laicis, nisi unius saltem Presbyteri sacris, ut modò præcepimus, vestibus induti præsentia decorentur, ad eas accedere supplicationes, quæ nec ab Ecclesia solemniter sunt institutæ, nec publicè a Nobis indictæ.

4. Clerus suppliciter ad aliquam Ecclesiam accedens cum sonitu Campanarum (1), luminibusque ad Aram maximam collucentibus est excipiendus; præterea verò Metropolitanæ Capitulum ab Ecclesiæ, ad quam progreditur, Clero universo ad fores consistenti recipiendum fore decernimus; pœna aureorum viginti quinque in transgressores Clericos seculares, & locali interdicto in Regulares inflicto, nullatenus immutatis.

5. Ea verò est in hujus sacræ pompæ circumductione Plebaniarum prærogativa singularis, ut salvis peculiaribus privilegiis, quotiescumque ad ipsas est procedendum, vel sustollendum est illarum vexillum (quod unum inter cetera esse debet magna serica Cruce distinctum exornatumque) nulli alteri Ecclesiæ vel Societati hujusmodi signum explicare permissum sit.

6. Processiones illæ, quæ tam in majoribus, quàm in minoribus Litaniis seu Rogationibus (2) duci solent, vel intra Parochiæ limites, quos nunquam suppliciter procedendo

(1) Conc. Provinc. Mediol. 4. sub D. Carolo part. 2. hoc tit. §. *In omni* cum duob. sequentibus.

(2) Can. *Rogationes*. De cons. dist. 3.

dendo egredi licet, inscio Parocho loci, ab unoquoque Rectore fiant; vel si qui renuant, ad Matricem Ecclesiam unà cum Plebano eas peracturi conveniant; nunquam tamen in eis aliter precari permittimus, quàm constitutum sit ab Ecclesia.

7. In festo Sacratissimi Corporis Christi (1), in quo præcelsum & admirabile Eucharistiæ Sacramentum singulari veneratione ac solemnitate celebratur, & secundùm laudabilem & universalem Ecclesiæ sanctæ ritum & consuetudinem reverenter atque honorificè per vias ac loca publica circumfertur; Priores & Rectores Civitatis, seculares quidem per se, nisi legitimo detineantur impedimento, Regulares verò saltem per alium opportunè ad Metropolitanam accedant; ruri verò ad Matricem Ecclesiam tum Parochi omnes per se, aut justa caussa intercedente per alium Sacerdotem; tum Confraternitates in ejus ambitu sitæ hora a Matricis Rectore præcedenti Dominico die præstituta conveniant; peragaturque Processio, eo quo par est, pompæ apparatu, pietate ac devotione quàm maxima, nihilque vernacula lingua (2), & præter Ecclesiæ morem concinatur; & ante meridiem extra urbem sub arbitrii Nostri pœna ea divina functio expediatur.

8. Ceteras verò Parochias vel infra Octavam, vel ipso Octavæ die juxta consuetudinem, circumducere hanc sacram pompam, per suos præsertim fines non improbamus; modò tumultus omni majori studio vitetur.

9. Ea de re volumus, ut in hujusmodi processionibus intra urbem ducendis, post Crucem ejus Ecclesiæ Parochialis, a qua processio peragitur, sive ea secularis sit, sive regularis, immediatè sequatur Crux seu Vexillum Societatis SS. Sacramenti in eadem Ecclesia constitutæ, decenti Confratrum numero adstante incensis facibus; deinde ceteræ Confraternitates, quæ vel a Parocho, vel ab ea Societate vocatæ fuerint, prout de more; unaquæque sub proprio Vexillo, & antiquioris erectionis in procedendo præ-

(1) Urb. IV. Const. 1. relat. in Clem. unic. *De reliq. & vener. sanct.*

(2) Sacr. Rit. Congr. apud Nicol. verb. *Cantus* num. 1.

prærogativa servata (1); ac postmodum ante Clerum immediatè Confraternitas eadem SS. Sacramenti sine aliquo signo procedat, eo Fratrum numero excepto, qui Venerabilis Eucharistiæ umbellam circumstabunt (2).

10. Processionibus, & ceteris in Metropolitana de more ineundis functionibus, Parochi per se, quoad ejus fieri potest, graviter ac decenter intersint (3); sin minùs Sacerdoti dumtaxat idoneo vices suas demandent, suisque partibus satisfaciant.

11. Et quoniam accepimus hanc laudabilem consuetudinem ad Metropolitanam in majoribus anni celebritatibus conveniendi, quam a Beatissimo Antonino Prædecessore Nostro perhibent institutam, sensim obsolescere; nolentes patientia Nostra principem urbis Ecclesiam suo debito cultu fraudari, Magistro Chori mandamus, ut diligenter animadvertat an Priores & Rectores diebus in Ordine divini Officii enunciatis tam Processionibus, quàm aliis sacris in Choro functionibus assistant; utque servatis legibus sibi præscriptis exactam singulis vicibus cujuscumque negligentis notam conficiat; quæ postmodum ad Nos deferatur consuetas multas piis locis distribuendas, exigi ab unoquoque jussuros.

12. In celebriori supplicatione S. Joannis Baptistæ non adhuc satis repressam licentiam ea pro libito concinendi, quæ minùs congruunt, Pastorali vigilantia cohibere volentes; Prædecessorum nostrorum Decreta, quibus cautum est, ut psalmi dumtaxat, Cantica sacræ Scripturæ, Hymnique Ecclesiastici decantentur, innovanda censemus, ac tenore præsentium innovamus.

13. Meminerint Regulares (4) supplicationes suas per vias & loca publica a se non esse ducendas, sed Claustri circuitum & Ecclesiæ, debere nullatenus egredi.

14. Et quoniam iis Processionibus, aliisque Functionibus

(1) Sacr. Rit. Congr. in Soran. 7. Aug. 1628. apud Barbos. in collect. Bull. verb. *Confraternitas*.

(2) Sacr. Rit. Congr. in Nepes. 10. Maii 1608. apud Barbos. loc. cit. verb. eod.

(3) Sacr. Congr. Concil. in Puteol. apud Ursayam Discept. Ecclesiastic. tom. 1. part. 2. discept. 14. num. 11. & in Brictinor. apud eumdem ibidem num. 23.

(4) Conc. Aquense ann. 1585. de Proc.

bus peractis, in quibus augustissima Eucharistia circumlata vel exposita est, populo solet in genua provoluto cum ea benedici; subjectum Nobis populum duximus admonendum longè ab Ecclesiæ ritibus eos aberrare, qui vel post Orationem *Deus qui nobis &c.* alias, quæcumque fuerint, preces subjungunt, vel inter benedictionem impertiendam quidpiam, quantumlibet pium, canere consueverunt.

C A P U T XIV.

DE FUNERIBUS.

FUNERA, quæ inter alia Christianæ pietatis opera præcipuum locum habent, eò majorem a Nobis exigunt curam, quò pluribus patent insidiis Diaboli. Eaque de caussa ex debito Pastorali sic dirigentur, ut quantum in Domino dabitur, officia pietatis erga mortuos exhibenda, vinculum pacis & charitatis inter superstites non dissolvant.

1. Postquam ergo quispiam Fidelium debitum humanitatis exsolverit (1), & preces ab Ecclesia institutæ, nulla mora interjecta, ad ejus corpus recitentur a Parocho, & lugubri deinde Campanæ signo vicinia excitetur, ut oratio fiat a populo ad Deum pro eo (2); omnesque monemus in Domino consanguineos, familiares, aut ejus heredes, qui nuper defunctus est, ut Ecclesiæ Presbyteros (3) statim inducant, si commodè possint; curentque, ut quousque ille domi jacuerit, sine intermissione orent super eum alternatim.

2. Sub noctem hora funeris propinquante, quotquot invitati sunt, ad Ecclesiam Parochialem (4) se conferant omnes, nisi Metropolitanæ nostræ Capitulum interveniat, cujus est eo casu & quam in Ecclesiam conveniendum a-

pro-

(1) Ritual. Roman. post Expirat. §. 23.

(2) Actor. 12. 5.

(3) Statut. Cleri Romani. *De ordine procedendi in funer. processʃ.* cap. 5.

(4) Sacr. Episc. & Rit. Congr. apud Gav. verb. *Exequiæ* num. 11. & in Addit. num. 5.

proprio etiam Parocho, & qua procedendum ſit via conſtituere.

3. Deinde verò, quum parata ſunt omnia, domum defuncti adeant ex ordine unà cum Parocho, cujus & neceſſarium eſſe conſenſum edicimus (1), antequam efferatur cadaver, & ad quem declaramus omnimodè pertinere conſueta peragere Chriſtianæ pietatis officia, iter ſtatuere (2) ſtudendo maximè brevitati, & ceteros aſſociantes ad Eccleſiam ſubſequi ſepulturæ; ad cujus fores juriſdictionem omnem amittat (3), ejuſque deponat inſignia.

4. Inter eundum defuncti Parochus, niſi ſit Metropolitanæ noſtræ Curatus, loco cedat cuicumque Parocho ſepulturæ; ſtudeatque, ut ante primam noctis horam, quantum fieri poteſt, finis huic ſacræ pompæ imponatur.

5. Stolæ delatio ſolis Parochis, vel eorum gerentibus vicem communi quidem jure permiſſa eſt, legitimis privilegiis ſemper exceptis; eaque carentes, jus præcedentiæ (4), quæ ad eos delata ſtola pertinuiſſet, amittant. Crucem erigat Parochus ſepulturæ (5); & ſi quis ea ſepeliendus ſit in Eccleſia, quæ nequeat crucem erigere, Parochus, intra cujus limites conſtituta eſt ſepultura, crucem attollat (6).

6. Poſtquam cadaver illatum eſt in Eccleſiam, feretrum in medio depoſitum ita ſtatuatur (7), ut ſi defunctus extiterit Laicus, pedes ejus ſint verſus altare majus; ſi verò fuerit Sacerdos, verſus altare majus ſit ejus caput. Maximèque notandum eſt, haudquaquam decere pauciores in altari, quàm circa cadaver cereos ardere; feretrumque, niſi magni nominis in eo jaceat perſona, non debere ultra circumſtantium capita extolli.

O 7. Ju-

(1) Sacr. Epiſc. Congr. apud eumd. loc. cit. num. 9. & in Addit. num. 7.

(2) Ead. Sacr. Congr. apud eumd. loc. cit. num. 10. in Addit. Statuta Cleri Romani. *De Ordine procedendi &c.* cap. 5. §. 2. in Additionibus.

(3) Sacr. Conc. Congr. apud Urſayam Diſcept. eccl. tom. 1. part. 2. diſcept. 14. num. 136. & ſeq.

(4) Sacr. Rit. Congr. in Maccerat. apud Paſcucciuin in Compend. ad Conſult. Canonic. Pignatt. part. 2. tit. *De Parocho & Parochia*.

(5) Statuta Cleri Romani. *De Ordine procedendi &c.* cap. 5. §. 7.

(6) Sacr. Rit. Congr. apud Barb. in Summ. Apoſt. deciſ. verb. *Crux* Collect. 234. num. 8.

(7) Ritual. Roman. *De Exequiis*.

7. Juvat etiam hic admonere Miſſam de Requiem recitari, aut cani non poſse, quamvis præſente cadavere, in triduo majoris hebdomadæ, in Nativitate Dominica, primo die Paſchæ, Pentecoſtes, & in feſto Patroni, ſeu Titularis Eccleſiæ, ubi cadaver expoſitum eſt (1); & ulteriùs ubi patet publicæ adorationi Venerabile Sacramentum.

8. Quoties alibi, quàm in propria Parochia defunctus eſt tumulandus, ſemper eſt perſolvenda ejus Parocho, quacumque remota exceptione, Canonica portio (2); quarta ſcilicet, ſeu alia pinguior pars juxta conventiones, atque conſuetudines in hac etiam Civitate vigentes, omnium intorticiorum & candelarum, quæ tam per viam, quàm in Eccleſia accenduntur, tam circa cadaver, quàm etiam in altaribus, non ſolùm veſpere, ſed etiam mane, ad normam Conſtitutionis (3) modernæ Benedicti XIII. Quidquid reliquum eſt ad Eccleſiam pertineat tumulantem (4).

9. In eo tamen eventu, in quo tumulans Eccleſia nequeat Crucem attollere, atque ideo cum ſua Cruce interfuerit Rector Eccleſiæ Parochialis, intra cujus limites Eccleſia ſita eſt ſepulturæ; ita reliqua portio funeralis inſtituatur inter utramque, ut quarta priùs detracta, quam ad defuncti Parochum certum eſt pertinere, quicumque ille ſit, quidquid ſupereſt ex intorticiis & cereis tam per viam, quàm in Eccleſia, tam veſpere, quàm mane in funere accenſis, totum id æqua lance inter Eccleſiam tumulantem, & Parochiam, intra cujus limites ea tumulans Eccleſia poſita eſt, dividatur; niſi aliud peculiare pactum legitimum interceſſerit.

10. Non aliter obſervandum eſſe decernimus, in iis omnibus diſpertiendis emolumentis ab eo quovis modo provenientibus, qui vel in Eccleſia Monialium, vel in alio quolibet Oratorio ſibi ſepulchrum elegerit. Ubi ex

Præ-

(1) Rit. Rom. *De exeq.* rubr. 5. apud Baruffald. §. 5. num. 44. & Sacr. Congr. rit. apud Barboſ. in Collect. Bullar. verb. *Defunctus* & apud Picton. in Conſt. Pont. &c. num. 1117.

(2) Cap. 1. cum concord. *De ſepult.*

(3) *Romanus Pontifex &c. auctoritatem &c.* edit. ann. 1725.

(4) Synod. Provinc. Flor. ann. 1573. rubr. 47. cap. 5.

Prædecessorum nostrorum Constitutionibus (1), quibus inhærendum esse censuimus, funereas obire functiones ad Parochum illum, in cujus territorio constitutum est Monasterium vel Oratorium, privativè quoad omnes alios spectabit (2).

11. Ceterum, quum in iis funeribus, quæ per viam solemniter producuntur, non omnia in hac Diœcesi devolvantur ad Ecclesiam funalia, quibus associatum est cadaver, sed medietas eorum dumtaxat, & duo præterea, quæ Cruci deservierunt cum quibuscumque cereis tempore absolutionis Ecclesiasticæ ad quodlibet altare, & circa feretrum etiam ardentibus; ea de re declaramus atque præcipimus Parochis sepulturæ, atque omnibus tumulantis Ecclesiæ Rectoribus, ut quacumque tergiversatione seclusa, reliquam medietatem funalium per viam accensorum, duobus tantùm detractis, defuncti domum remittendam, alicui ex heredum commissione consignent.

12. Heredes autem, nisi curaverint ut Exequiarum tempore, saltem ad aram maximam, & ad cadaver colluceant faces in numero competenti; noverint præter duo funalia cruci destinata, quatuor etiam ex eis, quæ ad hereditatem pertinuissent, adhibenda esse in Exequiis, inter utrumque Parochum post peractum hoc christianæ pietatis officium, servata debita proportione, de qua superiùs, dividenda.

13. Et quoniam compertum est morem inolevisse, ut in eorum funeribus, qui quum viverent, adscripti erant in aliquo Collegio aut Academia, plerique fideles ex eorum consortio accensis funalibus cadaver associent majori cum pompa; ne piæ huic consuetudini ullatenus derogetur, & ne sensim inferatur præjudicium Ecclesiæ; statuimus & mandamus, ut si qui deferunt faces in hujusmodi associationibus, sint in habitu laicali, nulloque superinduti Sacco pœnitentiæ, tantummodo teneantur ea de re Parochum, cujus interest, præmonere, nulloque pacto

(1) Synod. ann. 1710. hoc tit. §. 22.
(2) Sacr. Rit. Congr. 29. Nov. 1632. apud Barbos. in Collect. verb. *Officium* & novissimè Clemens XI. in Edict. sub die 26. Januar. 1720. in Bullar. cont. part. 2.

faces ab eis delatæ putentur sub portione Canonica comprehensæ. Si verò sint in habitu a Clericis, aut a Confraternitatibus in sacris functionibus adhibito, faces, quas deferent, Parocho sive Parochis, prout de jure, acquirantur.

14. Commendamus interim, atque in vinculis charitatis maximè obstrictos habemus eos Parochos, qui pro ejus qualitate personæ, quæ in paupertate decessit, nonnullas faces ad certum numerum præfixas, ut augeatur funebris apparatus ultro permittunt, nihil inde sperantes.

15. Non solùm autem canonica portio ad normam Bullæ Benedictinæ jam expressa debetur Parocho, sed etiam ejus duplum distributionis (1), quæ tribuitur ceteris quibuscumque funus publicè associantibus. Si verò vices alteri Parochus commiserit suas, tunc unam tantùm distributionem Sacerdos, qui gerit vices, acquirat (2), eam scilicet Parocho debitam, si per se intersit, non autem eam insuper, quam ceteri obtinent Sacerdotes aut Capellani.

16. Sed nisi Parochus sive per se, sive per alium associaverit suum Parochianum usque ad fores tumulantis Ecclesiæ (quod audivimus in privatis interdum associationibus evenire) heredes ab onere liberamus solvendi quidquid emolumenti constitutum est pro associatione hujusmodi (3), sive id in communi massa comprehensum sit, sive distinctum ab ea, tres scilicet ceræ libras, aut æquivalens; in suo semper robore permanente quidquid huc usque legitimè consuevit Ecclesiæ cuique solvi eleemosynæ nomine.

17. Rurali Parocho pro rusticis iis humandis hominibus, quibus nec bona sunt propria, nec accepta in Emphyteusim magno cum commodo, quibusve multum lucri, aut ex mercatura, aut alia quavis ex arte non obvenit, quemadmodum aliàs constitutum est (4), eleemosyna detur

(1) Statuta Cleri Romani. *De merc. assoc fun.* cap. 6. §. 12.

(2) Concil. Provinc. Mediol. 4. sub D. Carolo *De Clericorum ad festorum dierum celebritatem conventu.*

(3) Statuta Cleri Romani. *De canon. port.* cap. 4. §. 3.

(4) Synod. Flor. ann. 1710. hoc cap.

detur juliorum decem ; & si infra duodennium sint ii , qui humandi sunt , trium dumtaxat juliorum . Sed Parochus teneatur , & in hujus ætatis pueris efferendis duas circa crucem candelas accendere , unciarum saltem duarum ; in ceteris verò , præter candelas duas cruci adhærentes , quatuor ad aram maximam , & quatuor ad cadaver disponere propriis semper expensis . Nulli tamen per hanc Constitutionem volumus esse prohibitum eo , quo maluerit , majori apparatu sibi funus instruere .

18. Quemadmodum , ut par erat , jurium Parochialium indemnitati consuluimus , semperque paratam fore jam nunc promittimus opem Nostram (1) quotiescumque constiterit incongruam extitisse funebrem pompam , habita personarum ratione , ut compellamus (2) heredes ad ea reddenda Parocho debita emolumenta , quibus fraudatum esse contigerit : ita statuimus , enixèque jubemus , ut siquis decesserit egenus & pauper , propriis semper expensis Parochus præstet (3) quidquid opus fuerit ad eum christiano more sepeliendum , posthabita omni spe lucri . Atque ita duo saltem lumina in ejus cadavere deferendo circa crucem adhibeat ; quod etiam in pueris & infantibus quibuscumque ad Ecclesiam deducendis servandum est inviolabiliter . Si quis supremum hoc pietatis officium negligere , vel ad minimum differre turpis lucri gratia non erubuerit (4) pro modo culpæ puniatur .

19 Contra verò Parochos præsertim rurales monitos volumus , Deo gratum fore , Nobisque jucundissimum , si , Tobiam æmulantes virum misericordiæ in sacris literis (5) satis clarum , tum verbo , tum etiam exemplo , populos identidem excitent sibi subjectos , ut in pauperum hujuscemodi cadaveribus sepeliendis se se misericordes exhibeant ; efficiantque , ut vel aliquot huic operi tam pio destinentur alternè , vel alia opportuna ratione hoc christianæ charitatis officium alacriter peragatur .

20. Quo-

(1) Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 2. *De fun. & Exeq.* §. *Si mortuorum* .

(2) Cap. *Ad Apostolicam* . *De sim.*

(3) Sacr. Episc. Congr. apud Gav. verb. *Exequiæ* num. 48.

(4) Ead. apud eumd. verb. *Sepulturæ* num. 6. in Addit.

(5) Tob. cap. 1. 21. cap. 2. 7. & 8.

20. Quotiescumque quis in aliqua decedat Parochia, cujus minimè sit Parochianus effectus, Rector ejus Parochiæ, intra cujus limites is mortuus est, ejus extrahendum esse cadaver præmoneatur, & nihil ultra; sed Jura Parochialia ei Parocho reserventur illæsa, in cujus territorio fixam habet habitationem quisquis alibi mortuus est. Si verò longinquitas, aut incommoditas locorum impedimento sint (1), quominus extrahatur cadaver, & aliò transferatur; in ea parochia, in qua quis decessit regulariter sepeliatur; de proprii tamen Parochi permissione, quantum fieri potest, cui debet etiam quarta funeralis omnino persolvi.

21. Nil juris habeat Parochus Urbis ad ea commoda, quæcumque sint, nanciscenda, quæ ex funere proveniunt illius personæ, quæ quum rure, in quo suam habet Parochiam, sese ad Urbem contulisset, in ea brevi post tempore occubuit; sed omnia ea rurali Parocho tradenda esse statuimus, dummodo erecta Cruce ad Urbem adveniat cadaver elaturus, si velit & commodè possit. Contra verò si nequeat, aut nolit omnino Civitatem intrare ruralis Parochus, saltem ad portam usque procedat, ibique cadaver, quod Parochus urbanus cum propria Cruce eò usque comitabitur, expectet excipiatque. Interim duo intorticia Cruci assignata extinguantur in porta limine, quæ Parocho statim urbano tradi præcipimus.

22. Non aliter observetur, si quispiam in Urbe degens, in sepulchrum ruralis Ecclesiæ inferri se mandet ad normam inferiùs præscribendam; eo tantùm discrimine superaddito, quod in funere per Urbem ducendo, licèt electæ sepulturæ Parochus ad efferendum cadaver accesserit, Parochus defuncti debet nihilominus interesse; & ubi ventum erit ad portam, ei danda est canonica portio. Idemque prorsus jus esto, quum quis ruri degens, ibique decedens, servata debita forma in Urbem transferendus sit.

23. Ubicumque licitum est eligere sepulturam (2). Si quis

(1) Cap. *Is qui*. *De sepult.* in 6. (2) Cap. 2. *De sepult.*

quis ea non electa e vivis excedat; siquidem aut familiare habeat sepulchrum, aut proprium ejus Communitatis, in qua vivens adscriptus erat, Apostolico privilegio munitum, in eo tumuletur; sin minùs, in propria semper Parochia. Advenas autem & peregrinos, quamquam ii communi Jure sepeliendi esse videantur in Cathedrali (1), in ea tamen Ecclesia (2), in cujus contigerit eos occubuisse Parochia volumus terræ mandari; nullatenus recedentes a consuetudine adhuc servata in hac Diœcesi.

24. Universi Religiosi ac seculares Clerici, cujuscumque status vel conditionis existant, meminerint in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub interminatione maledictionis æternæ sibi districtissimè vetitum esse a sacris Canonibus (3), ne aliquos ad vovendum, jurandum, vel fide interposita, seu aliàs promittendum inducant, ut apud eorum Ecclesias sepulturam eligant, vel jam electam ulteriùs non immutent. Si secus fecerint præter alias pœnas inflictas (4), excommunicationem incurrere eo ipso se sciant (5).

25. Nemo pro terra, in qua sepulchrum est effodiendum, aut pro sepulturæ jure concedendo vel usu, quidquam præsumat exigere (6); in Ecclesia verò si quis nova sepulchra condi permiserit Nobis inconsultis aureorum duorum pœnam exsolvat.

26. Duo saltem testes (7), quibus exinde neque privata, neque communis aliqua proveniat utilitas, in Curia nostra juridicè examinandi, sepulturæ probent electionem legitimam; quoties de ea neque per Testamentum, neque aliter satis constet.

27. Consuetudo corpora defunctorum non humandi, nisi post horas vigintiquatuor ab eorum decessu (8) inviolabiliter observetur; interea liceat nulli quocumque præ-

(1) Sacr. Episc. Congr. apud Gav. verb. *Sepultura* num. 4. in Addit.
(2) Statuta Cleri Romani. *De jure eligendi sepult.* cap. 3. §. 16.
(3) Conc. Gen. Later. 4. decret. 56. Cap. 1. *De sepult.* in 6.
(4) Cit. cap. 1.
(5) Clem. ult. §. *Sanè*. *De pœnis*.
(6) Can. *Quæsta est* & seq. 13. quæst. 2. Cap. *Abolendæ*. *De sepult.*
(7) Citata Statuta Cleri Romani. *De jure eligendi sepult.* cap. 3. §. 3.
(8) Conc. Narbon. ann. 1609. *De sepultura &c.*

prætextu iis dissecandis manum admovere, nisi facultate a Nobis obtenta; quam nemini concedemus, nisi saltem ab obitu horarum duodecim (1) intercesserit spatium.

28. Neque sanè unumquemque indiscriminatim fas est ad Ecclesiasticam recipere sepulturam; sacris est enim Canonibus (2) institutum, ut quibus non communicamus vivis, non communicemus defunctis; & Ecclesiasticæ in transgressores sancitæ sunt (3) pœnæ. Si quem itaque mori contingat nominatim excommunicatum, vel publicum Clerici percussorem, manifestum præterea Usurarium (4), aliosque notoriè viventes perditè ac flagitiosè (5); nisi saltem dum agerent in extremis (6), per Presbyterum juxta formam Ecclesiæ fuerint absoluti, Cœmeterium, & alia eis Ecclesiæ suffragia deneganda sunt. In rebus autem dubiis Nos consuli volumus.

29. Atque, ut in Ecclesiis nihil indecens relinquatur, suprema Romani Pontificis sanxit auctoritas (7), ut capsæ omnes & deposita, seu alia cadaverum conditoria super terram existentia omnino amoveantur, & defunctorum corpora in tumbis profundis collocentur infra terram.

30. Si quis igitur Apostolicæ Constitutioni, & Prædecessorum nostrorum ea de re pluries editis nondum paruerit jussionibus (8), intra duos menses pareat omnino. Si quæ verò sunt ex ære vel lapide monumenta, quæ potiùs splendorem Ecclesiæ conferant & ornamentum, exemptis ab eis, si quæ sunt, ossibus & cineribus, permanere non prohibemus. Prope altare, ubi Corpus & Sanguis Domini conficitur, nemo sepeliatur (9). Imo, si quæ sunt ibidem effossa sepulchra penitus obstruantur (10); cetera verò duplici contegantur operculo.

CA-

(1) Conc. Prov. Med. 6. sub D. Carolo *Quæ pertinent ad fun.* §. *Delatum*.
(2) Can. 1. 24. quæst. 2. Cap. *Sacris*. *De sepult.*
(3) Cit. cap. *Sacris*, & in Clem. 1. *De sepult.*
(4) Cap. *Quia*. *De usur.* Cap. *Quamquam*. Eod. in 6.
(5) Can. *Placuit*. 23. quæst. 5.
(6) Cap. final. *De sepult.*
(7) Pius V. Const. *Cum primùm* edit. ann. 1566. §. *Et ut in Ecclesiis*.
(8) Synod. Prov. Florent. ann. 1573. Rubr. 48. cap. 1. per totum.
(9) Can. *Præcipimus*, vers. *Intra*. 13. quæst. 2.
(10) Sacr. Episc. Congr. pluries apud Pignatt. tom. 2. consult. 32. num. 2.

CAPUT XV.

DE PRÆCEDENTIIS.

POSTEAQUAM de Præcedentiis in Ecclesiastica Hierarchia, quæ, ut memorat Tridentinum (1), est Castrorum acies ordinata, nonnulla speciatim attigimus; ad firmandam in genere præcedendi rationem sollicitudinem Nostram convertimus.

1. Statuimus itaque, ut in propria Ecclesia Parochus quilibet in sacris quibuscumque functionibus peragendis prælationis honore decoretur; & si quando is Ecclesiastica munia nequeat quacumque de caussa, aut nolit obire, prærogativa primùm proprio Plebano tribuatur, deinde gradatim transeat ad Priorem, qui præest Ecclesiæ, titulo Prioratus ante ceteras insignitæ; ac denique post Priores Curati succedant, inter quos illum præponi volumus, qui reliquos in possessione prævertit.

2. Si verò aliquibus in locis, aut ex privilegio, aut ex legitima consuetudine in præmissis omnibus aliter servaretur, illud nullatenus abrogandum esse censemus. Declaramus ulteriùs, quod sub nomine Plebani, Prioris, Curatique, ii quoque comprehenduntur, quos amovibiles dicimus (2), quique Ecclesiarum annexarum, Principalis nomine, curam exercent.

3. Capellanos ac ceteros Sacerdotes omnes, qui Plebanorum, aliorumque Rectorum personam ac vicem gerunt post ceteros omnes Rectores, qui per se intersunt, reponimus (3); & solùm inter se ipsos habito ad eum, quem repræsentant, respectu, præcedendi jus damus. Quod si ea peragenda sit functio, in qua Capellani (4) & Sacer-

P

(1) Sess. 23. cap. 4. ex Cant. 6. 3.

(2) Sacr. Concil. Congr. 27. Martii ann. 1706. apud Monacell. in Formul. leg. pract. part. 4. in supplem. ad 3. Tom. num. 105.

(3) Statuta Cleri Romani edita jussu Clementis XI. *De offic. Camer.* cap. 2. §. 8.

(4) Sacr. Rit. Congr. 13. Augusti 1701. apud Monacell. in Formul. leg. pract. part. 4. in supplem. ad 3. Tom. num. 100.

cerdotes ii ſtola ſint induendi, Principalis ſui conſtituimus locum illos decere.

4. Quum verò diſpoſitus hactenus Eccleſiaſticarum perſonarum ordo, & præeminentia in vario indumentorum genere, ornatuque diſtincto in ſacris functionibus adhibendo ſoleat refulgere, nemo Clericorum audeat congruentem ſibi veſtiendi rationem ſupergredi, atque ita Eccleſiaſticam confundere Hierarchiam.

5. Nulla enim alia de cauſſa & Capitularibus omnibus propria quædam habitus forma, & Protonotariis Rochetus & Mantelletta a Romano Pontifice conceſſa eſt; quos tamen Protonotarios, ceteroſque habitu peculiari inſignitos veſtium ſuarum amplitudinem dimittere expediens eſſe cenſemus, quoties diverſam a dignitate ſua perſonam gerentes, ejus ratione & intuitu in publicum prodire debent. Præter hos verò, & ſi qui ſunt alii Apoſtolico privilegio muniti, nullus in Diœceſi noſtra Rochetum adhibeat, licèt conſuetudine ſeſe tueri contendat.

6. Plebanos de more ſuperpelliceo addere volumus almutium vulgò *Batolo* coloris violacei; & contrafacientes in duos aureos damnandos ſancimus. Priores & Curati almutium deferant nigrum; illi quidem fimbria purpurea circumtextum; ii verò ejuſdem ac almutium coloris.

7. Ceteri Clerici, quibus peculiaris habitus non eſt aſſignatus clericali pileolo, & ſuperpelliceo in ſacris obeundis officiis ſemper utantur; nec unquam hujuſmodi veſte conſpicui in publicum prodeant, & circumvagentur, niſi forte ſacri muneris opportunitas id fieri poſtulaverit. Si qui verò in aliquo ex iis delinquant, aureis duobus multentur.

8. Ceterum licèt (1) ad hoc diſpenſationis divinæ proviſio, gradus in Eccleſia diverſos, & ordines conſtituerit eſſe diſtinctos; ut dum reverentiam minores potioribus exhiberent, & potiores minoribus dilectionem impenderent, vera concordia fieret, & ex diverſitate contextio, & rectè officiorum gereretur adminiſtratio ſingulorum; oramus nihilominus & obſecramus dilectiſſimum Clerum, ut

(1) Can. ult. diſt. 89.

ut nullas, ſpectante præſertim populo, æſtu ambitionis abreptus de primo recubitu & de præcedentiæ juribus excitet controverſias; ſed pacis omnibus ſervandæ ſtudio, & ædificandæ plebis amore ſuccenſis (1), major interdum, ſi ita opus fuerit, ſervire minori non renuat, & ſi quid inter eos totis animi viribus placeat æmulari, æmulentur Chariſmata meliora.

CAPUT XVI.

DE REGULARIBUS.

LATIS iis primùm, quæ ad Clerum noſtrum quocumque modo ſpectare viſæ ſunt, conſtitutionibus, ad ea, quæ Regularibus ſacrorum Canonum auctoritate a Nobis ſunt præcipienda, vel inculcanda deſcendimus.

1. Religionis alicujus regulam ſolemniter profeſſurus (2), ſi bonis ſuis opportunè voluerit renunciare, facultatem obtineat a Nobis; & exemplar confecti inſtrumenti in Tabulario noſtro ſeu Cancellaria teneatur relinquere.

2. Ordinibus initiandi, quicumque in Monaſteriis Diœceſis noſtræ morantur, ad examen coram Nobis (3), & ad noſtram Ordinationem, quoties eam vel per Nos vel per alium habebimus, ſemper accedant (4).

3. Ad publicas Proceſſiones cujuſcumque generis ſint vocatos accedere compellemus (5), & ſi quas in eis aliiſque ſacris functionibus obeundis contingat de præcedentia controverſias oriri, eas ſciant, amota omni appellatione, & non obſtantibus quibuſcumque componere Noſtrum eſſe.

4. Dies feſtos quorum Nos cultum præcipere, atque inſtituere voluerimus, ii quoque obſervent exactè (6); & cenſurarum & interdictorum obſervantiam auctoritate Sedis Apoſtolicæ, vel a Nobis poſitorum (7) ſibi diſtrictè

 man-

(1) Luc. 22. 26.
(2) Trid. ſeſſ. 25. cap. 16. *De reg. & mon.*
(3) Trid. ſeſſ. 23. cap. 12. De ref.
(4) Sacr. Congr. apud Gav. verb. *Ordo* num. 35.
(5) Trid. ſeſſ. 25. cap. 13. *De reg. &c.*
(6) Trid. ſeſſ. 25. cap. 12. *De reg. &c.*
(7) Clem. 1. *De ſent. excomm.*

mandatam propriis in Ecclesiis proponere, atque obsequi omnino meminerint.

5. Confessiones Monialium in monasterio etiam sibi subjecto degentium non audeant excipere, nisi pro tali ministerio a Nobis peculiariter sint approbati. Qui verò in earumdem Monialium Oratoriis Missas celebraverint, aut ad earum Monasteria, quamvis ab Ordinarii jurisdictione quomodolibet exempta, ac etiam ipsis Regularibus subjecta, vel aliàs speciali mentione digna, absque legitima facultate accesserint, colloquendo etiam per quodcumque modicum temporis spatium cum Monialibus, aut aliis intra clausuram degentibus, se norint peccare mortaliter; & excommunicationis, privationis vocis activæ & passivæ, aliisque contra Regulares accedentes sine licentia ad Monasteria Monialium statutis pœnis posse a Nobis (1), tamquam sedis Apostolicæ Delegatis coërceri.

6. Ea omnia, quæ ad Regulares spectantia statuimus in Capitulis superioribus, & præcipuè quum de prædicatione Verbi Dei, & de Pœnitentiæ & Eucharistiæ Sacramentis ageremus, recolere atque obsequenter amplecti non dedignentur; sciantque postremò quotquot in nostra Diœcesi animarum curam exercent, in iis omnino, quæ ad eam rectè gerendam & administrandam conducunt, jurisdictioni, visitationi, & correctioni Nostræ sese immediatè subesse (2); nullumque se posse in partem ministerii, atque ad exercitium Curæ sine facultate Nostra vocare (3).

CAPUT XVII.

DE MONIALIBUS.

PRUDENTES Virgines illæ, quæ peculiari quodam afflatu divini Spiritus ductæ in solitudinem, mentis lumbos præcinctæ, & lucernas ardentes in manibus tenentes cœlestis Sponsi sollicitè præstolantur adventum, eò

sunt

(1) Sacr. Conc. Congr. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 500.

(2) Trid. sess. 25. cap. 11. *De reg. &c.*

(3) Sacr. Conc. Congr. citans Trident. ubi supra, & refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 493.

ſunt jure optimo diligentiùs cuſtodiendæ (1), quò Nobis cœlitus demandati ſunt portio Gregis illuſtrior, & quò perfectius eſt regularis vitæ, quam amplexæ ſunt, inſtitutum.

1. Quum igitur talis ac tanta vivendi ratio nulli ſit ineunda, re non antea ſedulò maturèque perpenſa, quàmcumque vetamus in numerum Monialium adſciri ſeu cooptari, cujus non priùs cordati viri diſcretio a Nobis ſupplici libello porrecto deputandi, conſilia ac voluntatem diligenter diſcuſſerit & exploraverit; quibus tum demum probatis, Moniales in Capitulo congregatæ ea ſuper re ſecreta ferant ſuffragia (2). Eas interim commonemus nullam præter numerum juxta reditus præſtitutum (3) acceptare ſe poſſe (4), aut quam Monaſterium ingredi norint invitam (5), vel cujus nomine dos ex veteri conſuetudine perſolvenda apud noſtræ Curiæ Camerarium nondum depoſita ſit, vel quam denique intra quartum conſanguinitatis gradum earum Confeſſario, vel Procuratori tunc temporis exiſtenti conſtet eſſe conjunctam.

2. Voti compos initis rite ſuffragiis effecta, novum regularem non induat habitum, niſi ſaltem duodecimum ætatis annum peregerit, & ſextus a die admiſſionis elapſus ſit menſis (6). Si tamen ultra annum religioſi habitus protrahatur ſuſceptio, neceſſe eſt ut examen & ſuffragia iterentur.

3. Dos tota quæcumque, & quantacumque ea eſt exacta revera (7) Monaſterii commodo cedat; eamque aut in ſolutione æris alieni jam contracti, aut in bona immobilia, ſeu quæ immobilibus æquiparentur, convertendam

(1) Clemens XI. in liter. circul. ſub die 16. Mart. ann. 1703. num. 7. in Bullar. contin. part. 2.

(2) Sacr. Congr. apud Nicol. verb. *Habitus* num. 19.

(3) Cap. *Periculoſo*. *De ſtat. monach.* in 6.

(4) Trid. ſeſſ. 25. cap. 3. *De reg. & mon.* Pius V. Conſtit. *Circa paſtoralis* edit. ann. 1566. §. 7.

(5) Cap. 1. *De reg. &c.*

(6) Concil. Prov. Mediol. 1. ſub D. Carolo part. 3. *de puell. ad relig. admitt.* §. *Ab iis autem*, & §. *Quæ verò*.

(7) Decreta Sacr. Congr. in Portugall. 6. Jan. 1615. & in Brunduſ. 15. Januar. 1616. apud Monacell. in Formul. legal. pract. part. 1. tit. 11. form. 7. num. 7.

dam esse jubemus (1); quod quidem si aliqua ex caussa fieri nequeat, ea Nobis res deferatur. Interim pecuniæ quantitas ea, quæ fructibus puellæ solvendis respondet, lucro apponatur eo meliori modo, quo potest. Non obedientes, Ecclesiæ res alienantium pœnis, quatenus congruum est, subjiciantur; & Monasterio Præfectas ab officio suspendi, & voce activa & passiva triennio carere sancimus.

4. Eos verò commonemus in Domino, qui puellas e claustris educunt, quarum est decreta receptio tempore opportuno exequenda, ut magna cum cautela eas veluti margaritas pretiosas custodiant, ne thesaurum in vasis fictilibus publicè portent in via, ut parciùs, quàm fieri potest, sinant eas exire; maximèque caveant, ne ludicris inanibusque spectaculis (2) non sine gravi periculo intersint. Quid enim illis cum seculi pompis (3), & voluptatibus, quibus jam sponte renunciare proposuerunt? Concepti autem propositi se Deo dicandi veritatem & efficaciam per idoneos viros, antequam ultimus ad Monasterium regressus contingat, probandam esse decernimus.

5. Quum igitur Sponsa Christi ad claustra Cœnobii ultimò revertetur, primæ noctis horæ advertendum est nondum præteriisse dimidium. Moniales verò, puellæ consanguineos, eos omnes denique, quorum est ea cura, rogamus, atque obsecramus per viscera misericordiæ Dei nostri, ut eas satagant a Monasteriis eliminare musicas cantilenas, quas ea nocte magna populi vi confluente, non sine Virginum Deo dicatarum perturbatione cani mos est. Puella deinde decem subsequentes dies (4) in sacris exercitiis, nisi ea tempore acceptationis aliàs peregerit, insumat; quibus exactis, quum habitum susceptura ad Ecclesiam descenderit, consuetæ omnes serventur ceremoniæ. Illud autem præ ceteris inculcamus, ut nulla

(1) Sacr. Congr. Episcop. 6. Jun. 1615. apud Barbos. in Collect. Bullar. verb. *Dos &c.*

(2) Conc. Prov. Mediol. sub D. Carolo part. 3. *De puellis ad religion. &c.* §. *Quum primùm*.

(3) Concil. Roman. sub Bened. XIII. tit. 21. cap. 4.

(4) Sacr. Congr. Episc. refert Synod. ann. 1710. in Addit. pag. 404.

la tunc temporis publicæ pompæ ſolemnitas, nullique omnino muſici adhibeantur concentus (1); & ſi mane peragenda ſit functio ante Nonam ea terminetur unà cum Miſſa, quæ ſemper privatim dicenda eſt; ſi autem veſpere, ultra horam diei vigeſimam tertiam, nullatenus protrahatur. Directè verò, vel indirectè Conſtitutionem hanc noſtram Apoſtolicæ Sedis approbatione (2) firmatam violantes, quibuſcumque privilegiis, vel exemptionibus a Noſtra fruantur juriſdictione, ab Officio ſuſpendantur, vel removeantur, aut etiam graviùs Noſtro puniantur arbitrio.

6. Si quæ tamen puella intra ipſa clauſtra ad feneſtellam ſcilicet Euchariſtiæ, quam nefas eſſe monemus profanis uſibus deſervire (3), ſacras recipere veſtes, atque iis indui velit, propoſitum hujuſmodi ſummopere laudamus, omneſque ad illud in poſterum amplectendum hortamur vehementiſſimè. Nulla tamen ea occaſione, ſicuti nec tempore Profeſſionis, aut Conſecrationis poculenta aut eſculenta per rotam aut crates Eccleſiæ præbeantur; Moniales contrafacientes ſex menſium ſpatio voce activa & paſſiva priventur eo ipſo, & Superioriſſa conſentiens menſe ab officio ſuſpendatur.

7. Monaſtico habitu indutæ, & inter Novitias, ut ajunt, adſcriptæ, annuum integrum probationis exigant tyrocinium (4) ea ſub duce ac magiſtra, quæ ceteras Moniales in munere ſubeundo præſtare videatur non tam ætate & ordine religioſæ profeſſionis, quàm morum integritate ac prudentia; propriaque interim domicilia, ſeu cellulas habeant a reliquis omnibus, quoad ejus fieri poteſt, ſemotas ac ſegregatas (5).

8. Emittendæ Profeſſionis religioſæ adventante jam tempore, & ſpiritualia Exercitia, quæ deinde quotannis

reno

(1) Conc. Aquileienſe ann. 1596. can. 10. *De mon.* Edict. Card. Carpinei de Mand. Clement. XI. ſub die 28. Septembris 1711. in Bullar. contin. part. 2.

(2) Lit. Card. Carpinei de mand. Clem. XI. apud cit. Synod. in Addit. pag. 511.

(3) Lit. Circ. Clem. XI. 30. Octobr. 1706. in Bullar. contin. part. 2.

(4) Trid. ſeſſ. 25. cap. 15. *De reg. & Mon.*

(5) Sacr. Congr. apud Nicol. verb. *Novitia* num. 32.

renovanda sunt, & examen repetatur idoneum, & vota Capitularia per secreta suffragia iterentur. Notarius verò, qui necessariò aderit in actu ejus Professionis redigat in publicum Instrumentum rem gestam, eamque Monasterii tabulis adscribi sedulò curet. Sciendum est autem in quavis religione tam virorum, quàm mulierum Professionem nonnisi post decimum sextum ætatis annum expletum (1), & intra quindecim dies ab exacto probationis anno peragi ullatenus posse. Post Professionem emissam patet ingressus in Juvenatum, sicubi viget, quem certè morem non mediocriter Nos approbamus commendamusque.

9. Religiosæ Professæ ea contendant omni studio adimplere, quæ Deo voverunt (2), quæque leges præcipiunt, quibus se obstrinxerunt; eaque de caussa susceptæ vitæ sæpe recogitent rationem, gratias agant assiduè cœlesti Sponso, a quo vocatæ sunt ad immaculatas Agni nuptias, tantaque se dignas exhibeant vocatione. Ob eam rem non modò suas unaquæque Constitutiones attentè legat, eamque lectionem, omnes dum mensæ vacant (3), duorum saltem mensium spatio totam absolvant; sed hanc etiam frequenter evolvant Synodalium sanctionum partem Monialium propriam, quæ in vernaculam linguam conversa (4) consuevit huc usque ab eis legi jussu immediati nostri Prædecessoris. Nos verò quæcumque ejus solertia singulari sancita sunt pro Monialibus omnimodè confirmamus; nisi quatenus pro temporum varietate duximus derogandum nonnullis in rebus, de quibus operam dabimus eas fieri certiores quamprimum.

10. Et quia clausuræ stante ac vigente rigore, cetera quoque in Monasteriis plerumque se bene habent; eo verò neglecto, vel deficiente omnia quoque laudabilia corruant instituta necesse est; idcirco volumus ostia Monasteriorum tunc solùm patere, cum præcisa id necessitas postulaverit (5), claviumque custodiam interdiu penes janitri-

(1) Trid. loc. cit.
(2) Trid. sess. cit. cap. 2.
(3) Conc. Biterrense ann. 1246. *De custod. Claustri*
(4) Concil. Prov. Med. 1. sub D. Carolo *De propr. reg. & constitut. assiduè legend.*
(5) Conc. Matiscon. ann. 582. cap. 2.

tricem esse, nunquam verò apud alteram, nulloque in loco affixas relinqui; pœnamque privationis officii sine ulla spe veniæ subibit janitrix, si negligenter se gesserit.

11. Quotiescumque opus erit, ut quispiam eorum, qui actu deserviunt, necessariò in Monasterium introeat, præterquamquod legitima debet esse facultate munitus (1), Moniales omnes tintinnabulo personante ab janitrice admonendæ sunt, ut ad sua se quæque recipiat. Interim verò, si quid in loco minùs aperto conspicuoque faciendum sit, ad aliquot Monialium, quæ ad annum pervenerint quadragesimum quintum, spectet ex munere ingressis viris semper adesse, quos hora diei adveniente vigesima quarta e claustris egredi omnino volumus, nec in ea regredi officio suo functos, nisi nova necessitas, novaque accesserit introeundi facultas. Qui secus fecerint, rei censeantur violatæ clausuræ, & canonicis sanctionibus obnoxii sunto.

12. Quicumque in Monasteria ad aliquod exercendum opus introeunt, Olitores præsentim, Coloni, Molendinarii, aliique ejus generis Operarii homines, statim exacto ministerio regredi festinabunt (2) una cum jumentis, si quæ secum egerint, nec cibo sumendo, nec rebus immorantes supervacancis; eaque onerum genera, quæ neque valent in rota recipi, neque a Monialibus gestari, famuli ii, quos sermone vernaculo appellamus *Fattori*, inferant in Cœnobium, nec aliàs in illud inopportunè se ingerant; alii verò omnes nec onerum inferendorum, nec alicujus solemnitatis prætextu, nec alia de caussa eò se conferre præsumant absque speciali permissione (3), nec Moniales infantibus aditum patere sinant (4); in his enim omnibus clausuræ leges inviolabiles perfringuntur (5).

13. Monialium colloquutorium (6) pateat dumtaxat ab exortu solis usque ad ultimam diei horam. Feria autem quinta, sexta, & Sabbato majoris hebdomadæ, totoque eo tempore, quo Venerabile Sacramentum in earum Ec-

Q cle-

(1) Trid. seß. 25. cap. 5. *De reg. &c.*
(2) Conc. Epaun. ann. 517. cap. 38.
(3) Cap. *Periculoso*. *De stat. monach.* in 6.
(4) Trid. loc. cit.
(5) Sacr. Congr. apud Nicol. in Flosc. verb. *Clausura* num. 29.
(6) Conc. Cabilon. ann. 813. cap. 56.

clesia expositum est, nunquam reclusum esse permittimus; in iis verò diebus, quibus Moniales sanctissimo reficiuntur Eucharistiæ cibo (1) nisi meridie transacto, nullatenus pateat. Quibus autem horis permissa est cum exteris allocutio, locum habendis sermonibus destinatum frequenter invisat Superiorissa, januis obseratis nulli permittens Monialibus colloqui.

14. Si quispiam virorum ad Monialium colloquutorium accesserit, facultatem non habens idoneam, ab janitrice sub pœna privationis officii inspiciendam, lictoribus obnoxius esto pœnas daturus in jure præscriptas. Monialis autem alloquenda, ubi Cœnobii Præses adnuerit (quod tempore Orationi destinato fieri non debet, nisi gravis urgeat necessitas) ad crates, seu rotam una cum auscultatrice (2) semper conveniat. Educandæ verò puellæ, novitiæque, quoties ab aliis, quàm ab affinibus aut consanguineis, in primo vel secundo gradu conjunctis vocentur, sine propria Magistra crates non adeant. Secus facientes eò accedendi facultate trium mensium spatio privamus.

15. Ad januam quoque sub eadem pœna, nisi maxima quæpiam res & inevitabilis urgeat, cum viris præsertim colloqui vetitum est (3); quod ubi forte contigerit, & peculiaris permissio postuletur, & sermones a stantibus, quantum licuerit, quàm brevissimi ad invicem habeantur; cum Regularibus autem sine facultate accedentibus colloquentes in vocis activæ ac passivæ privationem incurrant.

16. Vesci in Auditorio (4), cratibus tamen januisque semper occlusis, in eo tantùm eventu exteris permittatur, in quo aliò divertere cibo se refecturi non possunt. Moniales contrafacientes voce activa & passiva careant eo ipso mensibus sex; & Præses ipsa ab officio diebus triginta suspendatur.

17. Non liceat Monialibus coram exteris scenicis lusibus operam dare (5) sub pœna privationis vocis activæ & pas-

(1) Alex. VII. Const. *Sacrosancti* edit. ann. 1658. §. *Mandamus*.
(2) Conc. Gen. Nicæn. 2. can. 20.
(3) Sacr. Congr. apud Nicol. in Flosc. verb. *Porta* num. 9.
(4) Conc. Cabil. cit. cap. 61.
(5) Conc. Colon. ann. 1549. *Comœdias quatenus liceat in Monasteriis ludere*.

& passivæ ipso jure incurrenda ; a qua nec etiam declaramus immunes quæcumque rei peragendæ opem præbuerint vel consilium ; & exteri spectatum convenientes excommunicati sint ipso facto . Animi verò gratia DD. Gubernatoribus , aut Confessario ordinario approbante , aliquam inter ipsas Dramatici operis recitationem fieri non improbamus ; cum iis tamen vestibus , quibus utuntur in scena , quamvis compositæ decentesque undequaque esse debent , in conspectum non prodeant exterorum . Contra verò, si quis larvatus Monialium adierit colloquutorium, præter excommunicationem , de qua in quinti casus reservatione, alloquendi Moniales obtenta facultate nullatenus juvetur , quominus pœnas luat , perinde ac eam non haberet .

18. Sacris virginibus literas reddi , vel ab eis scriptas emitti prohibemus (1), nisi quæ priùs oblatæ Præsidi Monasterii ab ea , si velit , perlectæ fuerint ; exceptis iis , quæ a Monialibus ad Superiores , vel consanguineos affinesque in primo aut secundo gradu , quæve ab his omnibus ad Moniales dantur , si ita ferat Monasterii consuetudo .

19. Quod autem ad paupertatis votum inter Moniales pertinet conservandum , ejusque , sicubi collapsa fuisset , observantiam restituendam ; sacrorum Canonum (2) & Prædecessorum nostrorum in ultima Diœcesana Synodo relatas constitutiones confirmamus omnino , & peculiariter inculcamus , eam dumtaxat ex Abbatissæ aut Priorissæ consensu pecuniæ quantitatem , quæ julios tres non excedat , Monialibus retinere permissum esse pro quotidianis expensis ; vetamusque , quidpiam ex rebus , quæ illis interdum supersunt pro usibus suis concessæ , stipendii , remunerationis , aut eleemosynæ nomine erogare , nisi Præfectæ facultate accedente ; aut aliis quibuslibet dono dare , non servata forma a Clemente VIII. (3) præscripta , & ab Urbano VIII. (4) declarata ; vel denique

 Nobis

(1) Conc. Prov. Med. 1. sub D. Carolo part. 3. tit. *De clauf.* §. *Neque* .

(2) Can. *Abbates* 18. quæst. 2. cum concord. Cap. *Monachi* . *De stat. Monach*. Trid. sess. 25. cap. 2. *De reg. & mon.*

(3) Const. *Religiosæ Congregationes* edit. ann. 1594.

(4) In Brev. *Nuper a Congregatione* ann. 1640.

Nobis non annuentibus eleemosynas Missarum celebrandarum gratia elargiri, vel pro iis assequendis in aliqua Congregatione, Centuriave recenseri. Facta nihilominus eis potestate, stipendia decem Missarum quotannis cuicumque maluerint conferendi; re cum Cœnobii Præfecta communicata.

20. Creditores Monialium, qui sine expresso Præsidis Monasterii consensu cum eis contraxerunt, Monasterium nullatenus convenire se posse meminerint (1) ad repetendam debitæ sibi pecuniæ quantitatem.

21. Hereditatum quarumlibet ad Monasterium devolutarum administrationem illis personis competere tantummodo declaramus, quibus cetera bona Monasterii commissa sunt administranda.

22. Non aliter liceat Monialibus de rebus ad usum sibi concessis mortis caussa disponere (2), quàm voluntatem suam Superioribus patefaciendo, ac precibus interpositis; secus verò facientes pœnis Proprietariorum gravissimis subjiciantur (3), quatenus congruit.

23. Si quid post obitum Monialis reliquisse comperiatur, quod spolium solet communiter dici, primùm solvendis debitis destinetur ab ea contractis; deinde si quid supererit, Monasterii Præsidem, cujus id totum arbitrio subjicimus, laudabiliter sese gesturam censemus, si inter personas defunctæ conjunctas tam intra claustra, quàm extra existentes moderatè relicta dispertiatur.

24. In obeundis vicissim officiis libenti animo diligenterque se gerant, parcantque sumptibus aliter quàm Monasterii ære faciendis, quemadmodum nuper ab Apostolica Sede decretum est (4). Et Camerariæ munus ultra consuetum tamdiu ab eadem geri queat, quamdiu Monasterio videbitur expedire.

25. Eo tamen die, quo nova Superior regendo præfici-

(1) Cap. *Quod quibusdam. De fidejuss.*

(2) Can. *Quia ingredientibus*. 19. quæst. ult. Cap. 2. *De testam. & ult. volunt.*

(3) Cap. *Quum ad Monasterium*. §. *Prohibemus*. *De stat. monach.* Trid. loc. cit.

(4) Clemens XI. in liter. circul. sub die 28. Jul. 1708. in Append. Conc. Romani ann. 1725.

ficitur Monasterio, non ultra statutum ab jure (1) tempus in officio perduratura, dati acceptique rationes tempore regiminis anteacti Cancellario nostro exhibeantur diligentissimè. Cum verò quæpiam ultra aureos triginta expensa facienda est, res a Præfecta in Capitulum deferatur, atque insuper, si tale negotium proponi contingat, quod Apostolicæ Sedis, vel Nostram requirat auctoritatem, nihil ea statuatur non expectata. Procuratores quoque commonefacimus in generali mandato alienationes non comprehendi; quapropter initos ab eis contractus hujusmodi, absque ulteriori cautela firmitatis robur habere nullum.

26. Quum verò undequaque maximè intersit idoneas personas ad officia quæcumque in Monasteriis assumere peragenda, nullus omnino Monialium servitio, quodcumque illud sit, sine Nostro consensu sese præsumat addicere (2): contrafacientes puniantur graviter. Atque adeo quicumque adversus præscripta Procuratoris munus exercuerit, Clericus per mensem a Divinis suspensus sit ipso facto; Laicus verò ipso jure sit excommunicatus.

27. Confessarii Sanctimonialium semper a Nobis probandi (3) officium sit, in iis unicè rebus qua majori potest prudentia versari, quæ videantur animarum saluti conducere. Quapropter ad eum potissimùm spectat, observantiæ consulere Regularum, nil præter eas peragendum in Monasterium invehere; ejusque curæ atque maturitati commissa est librorum, qui legendi sunt a Monialibus, omnimoda electio.

28. Ad eum quoque pertinet (4), Confessarium extraordinarium bis saltem in anno, Sanctimonialibus ipsis negligentibus, aut etiam detrectantibus, a Nobis petere; quo designato ab alloquendis Monialibus, atque adeo ab adeundo Monasterio sub pœna amissionis Officii, sibi noverit abstinendum (5); nisi quatenus in Ecclesia sacras de more

(1) Greg. XIII. Const. *Exposcit* edit. ann. 1583.

(2) Conc. Prov. Flor. ann. 1517. *De Monial.* cap. 11.

(3) Greg. XV. Const. *Inscrutabili* edit. ann. 1623.

(4) Trid. sess. 25. cap. 10. *de Regul. & Monial.*

(5) Edictum Cardin. Carpinei de mand. Clem. XI. sub die 12. Decembris 1708. num. 2. in Bullar. contin. part. 2.

more functiones celebrare necesse sit.

29. Ad confessiones audiendas decumbentis Monialis ingrediens superpelliceum, & stolam adhibeat; atque ita in eo Sacramento se gerat administrando, ut intuentium oculis nullatenus se subripiat.

30. In Oratoriis Sacrarum virginum (1) nulli permittimus Sacerdoti rem sacram facere, præter eos, qui consueverunt ibidem jugiter inservire, aut quos festis diebus Sanctorum Ordinis aut Titularis, Funeris celebrandi, habitus Susceptionis, Professionis, aut Consecrationis Monialium, vel Orationis quadraginta horarum advenientibus, DD. Gubernatores, aut iis deficientibus Confessarii actuales duxerint invitandos; Monasteriis peculiari gaudentibus privilegio, aut curam animarum gerentibus semper exceptis.

CAPUT XVIII.

DE JUDICIIS.

Quum multæ ad hæc usque tempora apprimè utiles a Prædecessoribus nostris, qua sacrorum Canonum auctoritate suffultis, qua temporum varietati deservientibus opportunè, pro bono regimine Curiæ nostræ Archiepiscopalis emanaverint Regulæ; nihil ferme reliquum esse videtur, nisi eas ordinare, atque in unum veluti corpus redigere, exactamque observantiam earum inculcare, & collapsam in pristinum vigorem reducere.

1. Propterea præcipimus Cancellariis, Actuariis, Notariis, Caussidicis, omnibusque aliis Officialibus nostri Fori Ecclesiastici, & Exequutoribus etiam, ut omnia quàm exactissimè observent disposita & constituta in nuperrima Curiæ nostræ Reformatione, quam propediem imprimi edique curabimus ex aliorum Prædecessorum nostrorum, præsertim verò ex sanctionibus Jacobi Morigiæ Car-

(1) Edict. Card. Carpin. de mand. Innocent. XII. num. 11. sub die 20. Novembris 1691. in Bullar. contin. part. 1.

Cardinalis amplissimi, atque ex posterioribus Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeschæ decretis (1) concinnatam, præter nonnulla aut immutata, aut etiam addita a Nobis pro temporum conditione; eique in omnibus iis, quæ ad Forum nostrum, caussasque pertinent pertractandas inviolabiliter volumus inhæreri.

CAPUT XIX.

DE CONSTITUTIONIBUS.

De Personis, de Rebus, & de Judiciis ea Divina favente gratia decrevimus, quæ ad Nos visa sunt pertinere, ut Dei Gloriam in Diœcesi nostra magis in dies promoveremus; Christianæque, ac præsertim Ecclesiasticæ disciplinæ obtineremus reformationem. Nunc verò nequid omnino Pastoralem nostram effugiat sedulitatem ac vigilantiam, id superest unum, ut Legem quodammodo de Legibus nostris feramus.

1. Quidquid igitur in utraque Provinciali Synodo Florentina (2) Venerabiles Patres nostri, quorum memoria in benedictione est, salubriter statuerunt, approbamus quàm libentissimè, & quatenus opus sit, confirmamus. Ea verò, quæ ceteri Prædecessores sanxerunt, recipimus & admittimus, nisi Nostris hisce repugnent constitutionibus, ex illis, quæ sub Thoma ex Comitibus Gherardeschæ Prædecessore immediato latæ fuerunt, depromptis; paucis solummodo exceptis, quibus a Nobis corruptelas jam inveteratas, & novas quotidie succrescentes omni conatu evellere cupientibus derogatum est.

2. Quotiescumque in Transgressores nullæ sancitæ sunt peculiares pœnæ; Nostro, & Successorum nostrorum arbitrio pœnæ impositio intelligitur reservata.

3. Quum verò unde Jus prodit, inde quoque par sit, ut

(1) Synod. ann. 1710. Tit. *De judic.* per tot.

(2) Ann. 1517. sub Jul. De Med. S. R. E. Vicecanc. Archiep. Florent. Ann. 1573. sub Anton. Altov. Archiep. Florent.

ut Juris procedat interpretatio (1); si quam super his nostris Synodalibus Decretis dubitationem cuiquam nasci contigerit, ad recipiendam de eo, quod non intelligunt (2), rationem ad Nos, seu Successores nostros conveniant omnes, adempta prorsus cuilibet inferiori ea auctoritativè interpretandi, declarandique facultate. Hæc autem Decreta Legis vigorem nolumus obtinere, nisi duobus ab impressione Synodalium constitutionum exactis mensibus.

4. Suscipiat igitur Grex dilectissimus de ore Nostro (3) volumen Legis hujus (4); & universum mandatum opere complens (5) Legem custodiat, atque consilium (6) ad suscipiendam eruditionem doctrinæ, justitiam, & judicium, & æquitatem (7).

5. Ne verò contingat, ut ea, quæ a Nobis posita sunt in ædificationem populorum, lapis offensionis & petra scandali fiant in ruinam multorum; significamus tunc solùm lethale peccatum ex violatione Nostrarum constitutionum induci, quum eo tenore verborum expressa est constitutio violata, ut ex communi Doctorum sententia gravem parendi obligationem importet in foro conscientiæ.

6. Pro foro tamen externo, quoniam Nos infirmi sumus, & parum sufficientes operari ex Nobis, si filius Noster quandoque (quod absit) protervus & contumax sit (8) monita Nostra audire contemnens; ideo hanc Decretorum nostrorum seriem ex rectæ fidei, vel pietatis, ac justitiæ fonte manantem (9) Orthodoxo ac religiosissimo Principi, Etruriæ Regio Moderatori impensissimè commendamus, & ubi Nostræ deficiant vires, ut hanc protegat, & ab æmulis benignè defendat, obsecramus enixiùs.

7. Demum, quum nulli dubium sit, quod Apostolica Ecclesia Mater est omnium Ecclesiarum (10), atque Magistra; ejus emendationi, auctoritati, judicio supremo quidquid per has constitutiones sancitum est, subjicimus totum obsequentissimè.

(1) Leg. 1. Leg. *Sacratissima*. Leg. fin. Cod. *De leg.* Cap. *Inter alias*. *De sent. excomm.*
(2) Can. *Nec licuit* dist. 17.
(3) Job 22. 22.
(4) Jos. 1. 18.
(5) Jos. 22. 5.
(6) Prov. 3. 21.
(7) Prov. 1. 3.
(8) Deut. 19. 20.
(9) Conc. Tolet. ann. 653. act. fin.
(10) Can. 1. dist. 22. cum concord.

TITULUS IV.

DE DIVERSIS ECCLESIASTICIS OFFICIIS.

CAPUT UNICUM.

QUUM inter multiplices curas, quibus jampridem ad aggrediendam Synodi hujus celebrationem excitabamur assiduè, ea fere præcipua fuerit, ut juxta laudabiles sacrorum Canonum Constitutiones (1), veteremque consuetudinem Prædecessorum nostrorum, insignes pietate ac doctrina viros destinaremus, qui Nobis pro commissi cuique muneris varietate, rei Ecclesiasticæ bene gerendæ, & administrandæ Diœcesi præsto essent, libenter ad eos accedimus designandos; enixè orantes commonentesque unumquemque, ut non inanis gloriæ cupidus, non personarum acceptor effectus, sed partibus suis fideliter exequendis unicè intentus, nihil unquam quod revelaverit caro & sanguis, sed quod acceptum esse noverit coram Deo, perficiat omni tempore. Quemadmodum autem ii omnes in partem ministerii a Nobis vocati, honoris gradu præeminent toti Clero: ita studeant meritorum cumulo prælucere; unàque Nobiscum ad incrementum Divinæ gloriæ, & ad Florentinæ decus Ecclesiæ, quantûm humana infirmitas patitur, alacriter collaborent. Interea meminerint Examinatores recèns electi, jurandum sibi esse ad sancta Dei Evangelia (2), se quacumque humana affectione postposita curaturos, ut admittantur ad sacros gradus suscipiendos idonei (3), & rejiciantur indigni.

R §. I.

(1) Can. Episcopus. 35. quæst. 6. Cap. *Statutum*. *De rescript.* in 6. Trid. sess. 25. De ref. cap. 10. Greg. XV. Const. *Sanctissimus* edit. ann. 1621.
(2) Trid. sess. 24. cap. 18. De ref.
(3) Can. *Quando* dist. 24.

§. I.

EXAMINATORES SYNODALES.

Dignitates & Canonici Ecclesiæ Nostræ Metropolitanæ.

Dignitates:

DOm. *Vicarius Generalis pro tempore existens.*
Dom. *Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*
Dom. *Cajetanus Bonsig. Ridolfi Archipresbyter, in Academia Florent. publicus Professor.*
Dom. *Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.*
Dom. *Nuntiatus Spinelli Præpositus.*
Dom. *Joseph Maria Venturi Subdecanus.*

Canonici Ecclesiæ Nostræ Metropolitanæ:

Dom. *Ferdinandus Biliotti Lector S. Theologiæ.*
Dom. *Marcus Antonius de' Mozzi in Academia Florentina Publicus Professor.*
Dom. *Horatius Mazzei Pœnitentiarius.*
Dom. *Alexander Gianfigliazzi Hospitalar. S. Mariæ Innocentium.*
Dom. *Dominicus de' Bardi Vicarius Generalis Fesulanus.*
Dom. *Cajetanus Dominicus Gaetani.*
Dom. *Joannes Joseph Viviani.*
Dom. *Joseph Antonius Scarlatti.*
Dom. *Antonius Altoviti.*
Dom. *Joseph de' Nobili.*
Dom. *Comes Gherardus de Gherardescha.*
Dom. *Joseph Suarez della Conca Eques S. Stephani.*
Dom. *Salvinus Salvini.*
Dom. *Antonius Narvaez Saavedra.*
Dom. *Jacobus Gianfigliazzi.*
Dom. *Philippus Martini Auditor Apostolicæ Nunciaturæ.*
Dom. *Carolus Rupertus Squarcialupi olim Dati.*
Dom. *Alphonsus Alamanni.*
Dom. *Bernardus Maria Martelli.*
Dom. *Franciscus Ginori.*
Dom. *Joseph Melchior Antinori.*
Dom. *Joannes Vincentius Capponi.*
Dom. *Odoardus Gabburri.*

Dom.

Dom. Joannes Georgius Alberti Coadjutor S. Theologiæ Lector.
Dom. Philippus Maria Gondi Coadjutor.
Dom. Cursus Attho de' Ricci Coadjutor Pœnitentiarius.

EX CLERO SECULARI.

D. *Albertus Bertini S. T. D. Plebanus S. Stephani de Capraja.*
D. *Andreas Brogiani S. T. D.*
D. *Andreas Polidori J. U. D., & Archipresbyter Colleg. Empor.*
D. *Angelus Maria Ricci S. T. D. & in Florent. Acad. publ. Professor.*
D. *Antonius Philippus Vergelli J. U. D.*
D. *Antonius Maria Biscioni S. T. D.*
D. *Antonius Ulivieri J. U. & S. T. D. publ. Prof. in Pisana Universitate & Rector Coll. Ferdin.*
D. *Antonius Philippus del Soglia S. T. D. & Rector Eccles. S. Mariæ a Greve.*
D. *Antonius Maria Scarlatti S. T. D.*
D. *Antonius Gaspar Franchi S. T. D.*
D. *Antonius Bartholomæus Cateni S. T. D.*
D. *Antonius Franciscus Gori S. T. D. publ. Profes. in Acad. Florent.*
D. *Antonius Joseph Branchi J. U. D. publ. Profess. in Pisana Universitate.*
D. *Antonius Benedictus Brandini J. U. D.*
D. *Antonius Maria Brizzelli S. T. D.*
D. *Cajetanus Sandrini S. T. D. Plebanus S. Mariæ de Carraja.*
D. *Cajetanus Joseph Moniglia publ. Professor in Acad. Florent.*
D. *Carolus Bindi S. T. D.*
D. *Dominicus Righini S. T. D.*
D. *Dominicus Cianfogni J. U. D. Canonicus Colleg. Eccles. S. Laurentii.*
D. *Ferdinandus Peri S. T. D. Canon. S. Fridiani.*
D. *Ferdinandus Petrini S. T. D.*
D. *Franciscus Poggini S. T. D. Seminarii Magister.*
D. *Franciscus Dini S. T. D. Canonicus Fesulanus.*
D. *Fridericus Banchi S. T. D. Prior S. Stephani a Lucignano.*
D. *Galeazzus Antonius Guerrini J. U. D. Plebanus S. Laurentii a Montefiesole.*

D. *Hercules Victorius Figlinesi J. U. D. Decanus Eccles. Colleg. Emporii.*
D. *Hippolytus Maria Rosselli S. T. D. publ. Prof. in Acad. Flor. Prior Eccl. S. Felicitatis.*
D. *Hyacinthus Tosi J. U. & S. T. D. Prior Eccl. S. Joannis Evangelistæ de Montelupo.*
D. *Jacobus Panicacci J. U. D.*
D. *Joannes Andreas Pini J. U. D. Reg. Cel. M. Ducis Auditor, Prior Hospitalis S. Matthæi.*
D. *Joannes Antonius Sarchi J. U. D.*
D. *Joannes Baptista Comparini S. T. D.*
D. *Joannes Baptista Minghetti S. T. D.*
D. *Joannes Bonaventura Farsi S. T. D. Plebanus S. Stephani de Campoli.*
D. *Joannes Cajetanus Bottari S. T. D. in Archigymnasio Romano publicus Professor.*
D. *Joannes Carolus Barsotti S. T. D. & Lector in Seminario.*
D. *Joannes Felix Bizzarrini J. U. D. & Rector Eccles. S. Michaelis a Monte Ripaldi.*
D. *Joannes Franciscus Pieralli S. T. D.*
D. *Joannes Franciscus Zelli S. T. D.*
D. *Joannes Paulus Gualtieri J. U. D. & publ. Prof. in Pisana Universitate, & interim Rector Coll. Sapient.*
D. *Joseph Ciampelli J. U. D.*
D. *Joseph Frati S. T. D.*
D. *Joseph Maria Brocchi S. T. D. Rector Seminarii Clericorum.*
D. *Joseph Maria Poggini S. T. D. & Canonicus Colleg. Empor.*
D. *Joseph Maria Rossi S. T. D. publ. Profess. in Acad. Flor. in Metropolitana Magister Chori.*
D. *Joseph Maria Verdi S. T. D.*
D. *Joseph Melis J. U. D.*
D. *Joseph Pistolesi S. T. D. Prior Eccles. SS. Apostolorum.*
D. *Julius Cæsar Franciscus Filippini J. U. D. & publ. Profes. in Pisana Universitate Rector Sapientiæ.*
D. *Laurentius Benini S. T. D.*
D. *Laurentius Maria Lapi S. T. D. & Lector in Seminario.*
D. *Laurentius Nati S. T. D. & Plebanus S. Hippolyti de Bibbiena.*
D. *Leopoldus Tonelli S. T. D.*
D. *Lucas Joseph Cerracchini S. T. D.*
D. *Matthias Tozzi J. U. D.*
D. *Nicolaus Cajetanus Soci S. T. D. Plebanus S. Petri in Vaglia.*
D. *Nicolaus Maria Carlieri S. T. D.*

D. Pan-

D. *Paulus Sebastianus Medici S. T. D. & publ. Prof. in Acad. Flor.*

D. *Petrus Antonius Guiducci S. T. D. Plebanus S. Mariæ de Decumano.*

D. *Petrus Maria Mazzei S. T. D. & Prior S. Martini a Gangalandi.*

D. *Petrus Mengoni S. T. D.*

D. *Petrus Nicolaus Galletti S. T. D.*

D. *Petrus Paulus Vestri S. T. D.*

D. *Philippus Picchianti S. T. D. Plebanus S. Petri a Ripoli.*

D. *Stephanus Arriani S. T. D. Prior S. Mariæ a Cortenuova.*

D. *Thomas Gambassini J. U. D. Plebanus S. Juliani ad Septimum.*

EX CLERO REGULARI

ABBATIÆ FLORENT.

CONGREGATIONIS CASSINENSIS.

P. D. *Seraphinus Tansi Abbas.*

P. D. *Anselmus Pelliccioni Abbas.*

P. D. *Bernardinus Savini Abbas.*

P. D. *Marcus Gualtieri Abbas.*

P. D. *Felix Roncalli Prior.*

P. D. *Virginius Valsechi Prior, & publ. Prof. in Pisana Universitate.*

P. D. *Petrus Aloysius della Torre Prior, & S. C. Vis. Ap. Consultor.*

P. D. *Stephanus Joseph Trenta publ. Prof. in Pisana Universitate.*

P. D. *Andreas Barli.*

P. D. *Archangelus Franceschini.*

P. D. *Gualbertus Beccari.*

P. D. *Deodatus Bartolini.*

P. D. *Isidorus Ruschi.*

P. D. *Thomas Trenta.*

P. D. *Petrus Baldoriotti.*

P. D. *Octavius Benedictus Rustici S. T. Lector.*

P. D. *Joannes Baptista Rota.*

P. D. *Bernardinus Ranieri T. M. Lector.*

CON-

CONGREGATIONIS CAMALDULENSIS.

P. D. Guido Grandi Abbas Visitator, & publ. Prof. in Pisana Univers. S. T. D.
P. D. Bonifacius Fei Abbas S. Mariæ Angelorum.
P. D. Marinus Martini Abbas.
P. D. Zenobius Valmori Abbas.
P. D. Silvanus Ciapetti Abbas S. T. D.
P. D. Paulus Antonius Ligi Abbas S. T. D.
P. D. Martinus Angelus Martini Prior.
P. D. Paulus Orlandini S. T. Lector.
P. D. Petrus Paulus Naccherelli.
P. D. Rupertus Gotti.
P. D. Deodatus Cantieri S. T. D.
P. D. Bartholomæus Venturini.
P. D. Ramirus Conforti.
P. D. Ricciardus Balsamini Philosophiæ Lector.

CONGREGATIONIS VALLIS UMBROSÆ.

P. D. Hieronymus Parenti Abbas S. Pancratii Exgeneralis.
P. D. Clemens Testi Abbas SS. Trinitatis.
P. D. Mercurialis Prati Abbas.
P. D. Bruno Tozzi Abbas.
P. D. Marcus Pesci Abbas.
P. D. Didacus Colombani Abbas S. T. D.
P. D. Carolus Augustinus Sergiusti Abbas.
P. D. Fulgentius Nardi Abbas.
P. D. Theuzzo Dolci Abbas.
P. D. Franciscus Maria Romani Abbas S. T. D.
P. D. Hermenegildus Paoletti Abbas.
P. D. Thesaurus Ceccatelli S. T. D.
P. D. Guilelmus Dolci S. T. D. & publ. Prof. in Acad. Flor.
P. D. Petrus Franciscus Peri S. T. D.

CONGREGATIONIS CISTERCIENSIS.

P. D. Joannes Gualbertus Foli Abbas, & Præsidens Generalis.
P. D. Bernardus Barberi Abbas.
P. D. Gerardus Cinelli Abbas.
P. D. Theodorus Davanzati Abbas.

P. D. Ger-

P. D. Gervasius Bernucci Abbas.
P. D. Bernardus Bagniuoli.

CONGREGATIONIS COELESTINORUM.

P. D. Joannes Baptista Gabricci Vicarius.
P. D. Ferdinandus Palazzi.
P. D. Benedictus Arseni.
P. D. Amadeus Imperati.

CONGREGATIONIS OLIVETANÆ.

P. D. Desiderius Ferreri Abbas.
P. D. Dominicus Asplanati Abbas.
P. D. Rupertus Felix Saffatelli Abbas.
P. D. Julius Mucettola Abbas.
P. D. Raymundus de Mata Abbas.
P. D. Andreas Coreggio.
P. D. Bonaventura Battazzi.
P. D. Nicolaus del Sera.
P. D. Ildephonsus Ginori.
P. D. Carolus Franciscus Consalone.

ORDINIS PRÆDICATORUM.

P. M. Fr. Dominicus Mignianelli Prior.
P. M. Fr. Jacobus Spenditori.
P. M. Fr. Franciscus Orlendi publ. Prof. in Pisana Universitate.
P. M. Fr. Archangelus Maria Tommasi.
P. M. Fr. Aloysius Nardi.
P. L. Fr. Joseph Baptista Serrati.
P. L. Fr. Thomas Sandrini.
P. L. Fr. Sebastianus Mazzari Exvic. Gener.
P. L. Fr. Joannes Baldinucci.
P. L. Fr. Antonius Dionigi.
P. L. Fr. Antonius Pierozzi.
P. L. Fr. Angelus Ginori.
P. L. Fr. Seraphinus Maria Loddi.
P. L. Fr. Seraphinus Maria Luculesi.
P. L. Fr. Thomas Vincentius Moniglia.

P. L.

P. L. Fr. Carolus Philippus Berta.
P. L. Fr. Joseph Maria a Verrazzano.

ORDINIS SERVORUM B. M. V.

P. M. Fr. Joannes Joseph Maria Migliorati Provincialis, & S. T. D.
P. M. Fr. Horatius Maria Campiglia Prior, & S. T. D.
P. M. Fr. Gherardus Capassi Exgeneralis S. T. D. in Pisana Universitate publ. Profes. Sacræ Militaris S. Stephani Religionis Theologus, S. C. Indicis Consultor.
P. M. Fr. Joannes Baptista Biscardi S. T. D.
P. M. Fr. Joannes Vincentius Maglietti S. T. D.
P. M. Fr. Joachim Maria Gucci.
P. M. Fr. Angelicus Maria Gucci.
P. M. Fr. Paulus Sebastianus Maria Arrighi S. T. D.
P. M. Fr. Jacobus Philippus Maria Campiglia S. T. D.
P. M. Fr. Eliseus Maria Lacchini S. T. D.

ORDINIS CARMELITARUM.

P. M. Fr. Petrus Thomas Chiostri S. T. D.
P. M. Fr. Petrus Andreas Lombardi S. T. D.
P. M. Fr. Joseph Antonius Nozzi S. T. D.
P. M. Fr. Ferdinandus Ghinetti S. D. D.
P. M. Fr. Franciscus Ghinetti S. T. D.
P. M. Fr. Andreas Messeri S. T. D.
P. M. Fr. Benedictus Ricci S. T. D.
P. M. Fr. Antonius Peri S. T. D.
P. M. Fr. Bernardus Luigi.
P. M. Fr. Laurentius Gaspar Masini S. T. D.
P. M. Fr. Vincentius Maria Lastri S. T. D.

CONGREGATIONIS MANTUÆ.

P. M. Fr. Dominicus Monti.
P. M. Fr. Joannes Franciscus Jori.
P. M. Fr. Albertus Lombardi.
P. M. Fr. Angelus Cajetanus Giunti.
P. M. Fr. Petrus Paulus Malesci.
P. M. Fr. Joseph Biondi.
P. L. Fr. Albertus Stefanini.

CAR-

CARMELITÆ EXCALCEATI.

P. *Fr. Nicolaus a S. Laurentio Provincialis, & publ. Prof. in Pisana Universitate.*
P. *Fr. Bartholomæus a S. Hieronymo Prior.*
P. *Fr. Benedictus a S. Marco.*
P. *Fr. Franciscus Maria a S. Ambrosio.*
P. *Fr. Valerius a S. Laurentio.*
P. *Fr. Elias a S. Joseph.*
P. *Fr. Alexius a S. Antonio.*
P. *Fr. Petrus de Alcantara a S. Joseph.*
P. *Fr. Aloysius a S. Thoma Aquinate.*
P. *Fr. Simon a S. Lino.*
P. *Fr. Joseph Ignatius a S. Raynerio.*

ORDINIS EREMITARUM S. AUGUSTINI.

P. *M. Fr. Joseph Maria Valenzi Prior S. T. D.*
P. *M. Fr. Benedictus Bastremi S. T. D.*
P. *M. Fr. Joannes Antonius Puccini S. T. D.*
P. *M. Fr. Michaël Augustinus Migliorati S. T. D.*
P. *M. Fr. Antonius Mascalchi S. T. D.*
P. *M. Fr. Lucas Pantani S. T. D.*
P. *M. Fr. Augustinus Cecchi S. T. D.*
P. *Regens Fr. Joannes Laurentius Berti.*
P. *Regens Fr. Thomas Barbieri.*

CONGREGATIONIS ILICETANÆ.

P. *M. Fr. Philippus Leonardi.*
P. *M. Fr. Joseph Digerini.*

CONGREGATIONIS LOMBARDIÆ.

P. *L. Fr. Hermenegildus Ubaldini Prior.*
P. *L. Fr. Joseph Maria Morosini.*

ORDINIS MINORUM CONVENTUALIUM S. FRANCISCI.

P. *M. Fr. Franciscus Antonius Giorgi Guardianus.*

P. M. Fr. Thomas Rossi.
P. M. Fr. Franciscus Angelus Cattani.
P. M. Fr. Carolus Angelus Mazza.
P. M. Fr. Leonardus Donnini publ. Prof. in Pisana Universitate.
P. M. Fr. Antonius Maria Sabatini S. T. D.
P. M. Fr. Pandulphus Donnini.
P. M. Fr. Benvenutus Benvenuti.

ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI DE OBSERVANTIA.

P. Fr. Cosmus Antonius de Florentia Provincialis.
P. Fr. Angelus Seraphinus de Florentia.
P. Fr. Vincentius de Pomezana a Confessionibus Reg. Cel. M. Ducis.
P. Fr. Michaël Angelus de Florentia.
P. Fr. Antonius de S. Cruce.
P. Fr. Fulgentius de Massa.
P. Fr. Thomas Felix de Castro Franco.
P. Fr. Cherubinus de Florentia.
P. Fr. Benedictus Maria de Florentia.
P. Fr. Guido de Florentia.
P. Fr. Angelus Cherubinus de Florentia.
P. Fr. Thomas Maria de Florentia publ. Prof. in Pisana Univers.

ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI STRICTIORIS OBSERVANTIÆ.

P. Fr. Dorotheus de Florentia Guardianus.
P. Fr. Antonius Franciscus de Marino.
P. Fr. Venantius de Florentia.
P. Fr. Pius de Florentia.
P. Fr. Joseph de Terrinca.
P. Fr. Casimirus de Florentia.
P. Fr. Raymundus de Florentia.
P. Fr. Joannes Gualbertus de Fesulis.
P. Fr. Candidus de Florentia.
P. Fr. Bernardus de Florentia.
P. Fr. Onuphrius de Premalcore.
P. Fr. Bonaventura de Biella.
P. Fr. Julius de Varallo.
P. Fr. Seraphinus de Codogno.

SO-

SOCIETATIS JESU.

P. Thomas Silotti Provincialis.
P. Hieronymus Ridolfi Rector Collegii.
P. Thomas Capeci.
P. Petrus Fabbri.
P. Cajetanus Giacomini.
P. Joseph Scapecchi.
P. Franciscus Xaverius Egidj.
P. Hortensius Balestrieri.
P. Marius Corsoni.
P. Joannes Baptista Pagani.
P. Franciscus Maria Onorati.
P. Julius Fracassini.
P. Petrus Paulus de Olivares.
P. Joannes Carolus Pallavicino.
P. Petrus Antonius Antinori.
P. Pompejus Franchi.
P. Angelus Pierantoni.
P. Joseph Maria Farina.
P. Franciscus Maria Tenderini.
P. Franciscus Joseph Sannazzari.
P. Petrus Joseph Petrucci.
P. Dominicus Antonius Leoncini.
P. Hyacinthus Maria Triva.

ORDINIS THEATINORUM.

P. Franciscus Maria Donati Præpositus.
P. Petrus Franciscus Schianteschi.
P. Angelus Franciscus Vanni.
P. Antonius Maria Donati.
P. Joseph Maria Campagna.
P. Petrus Cajetanus Masetti.
P. Joannes Baptista Caraccioli publ. Prof. in Pisana Universitate.
P. Joannes Uguccioni.
P. Aloysius Uguccioni.
P. Aloysius Graziani.
P. Nicolaus Cajetanus Sangiuliani S. T. Lector.
P. Joseph Maria Pancrazi.
P. Cajetanus Joseph Schianteschi.

BARNABITÆ.

P. Julius Bramieri Præpositus.
P. Petrus Maria Conti.

ORDINIS MINIMORUM.

P. Fr. Hyacinthus Vezzoni Provincialis.
P. Fr. Joseph Maria Carpi.
P. Fr. Joseph Maria Visini.
P. Fr. Thomas Silvestri.
P. Fr. Benedictus Maria Guidi.
P. Fr. Joseph Ferdinandus Stracchini.

ORDINIS S. JOANNIS DE DEO.

P. Felix Joseph Costa.
P. Joannes de Deo Arriani.

ORDINIS MINISTRANTIUM INFIRMIS.

P. Augustinus Giannoni Præfectus.
P. Stephanus Belatti.
P. Joannes Franciscus Torre.

ORDINIS SCHOLARUM PIARUM.

P. Franciscus Maria a S. Joseph Præpositus Provincialis.
P. Cajetanus a S. Joanne Baptista Rector Domus professæ.
P. Eugenius a S. Sylverio.
P. Octavius a S. Leandro.
P. Joannes Gualbertus a S. Sigysmundo.
P. Alexander a S. Sigysmundo.
P. Joannes Joseph a S. Francisco.
P. Ferrantes a S. Nicolao.
P. Joannes Antonius a S. Anna.
P. Ubaldus a S. Telmo.
P. Vincentius a S. Philippo Nerio.
P. Eduardus a S. Silvestro.

OR-

ORDINIS CAPPPUCCINORUM.

P. *Fr. Antonius a Florentia Guardianus.*
P. *Fr. Rupertus a Florentia Vicarius.*
P. *Fr. Philippus a Florentia Lector.*
P. *Fr. Ludovicus a S. Petro a Sieve Lector.*
P. *Fr. Laurentius a Montevarchio.*

AUGUSTINIANI EXCALCEATI.

P. *Fr. Raphaël ab Assumptione.*
P. *Fr. Marcellinus a B. Clara.*
P. *Fr. Hilarius a Conceptione.*
P. *Fr. Joannes Joseph a B. Virgine.*
P. *Fr. Gherardus a S. Teresia.*
P. *Fr. Patritius a S. Laurentio.*
P. *Fr. Cyprianus a S. Cruce.*

§. II.

JUDICES SYNODALES.

Dom. *Vicarius Generalis pro tempore existens.*

Canonici Ecclesiæ Metropolitanæ,
Dom. *Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*
Dom. *Nuntiatus Spinelli Præpositus.*
Dom. *Horatius Mazzei Pœnitentiarius.*
Dom. *Alexander Gianfigliazzi.*
Dom. *Dominicus de' Bardi.*
Dom. *Cajetanus Dominicus Gaetani.*
Dom. *Joannes Viviani.*
Dom. *Antonius de' Ricci.*
Dom. *Joseph Antonius Scarlatti.*
Dom. *Antonius Altoviti.*
Dom. *Joseph de' Nobili.*
Dom. *Gherardus della Gherardesca.*
Dom. *Joseph Suarez.*
Dom. *Antonius Narvaez.*
Dom. *Jacobus Gianfigliazzi.*
Dom. *Philippus Martini.*

Dom.

omnes J. U. DD. Protonot. Apostol.

Dom. Carolus Rupertus Dati nunc Squarcialupi.
Dom. Alphonsus Alamanni.
Dom. Franciscus Ginori.
Dom. Joseph Melchior Antinori.
Dom. Joannes Vincentius Capponi.
Dom. Odoardus Gabburri.
Dom. Philippus Maria Gondi.
Dom. Cursus Attho de' Ricci.

D. Antonius Brandini J. U. D. & Prot. Apost.
D. Antonius Fiani J. U. D. & Prot. Apost.
D. Antonius Philippus Vergelli J. U. D. & Prot. Apost.
D. Antonius Ulivieri J. U. D. & Prot. Apost.
D. Cajetanus Joseph Moniglia J. Canonici publ. Prof. & Prot. Apost.
D. Christophorus Cosci J. U. D. & Prot. Apost.
D. Hyacinthus Tosi J. U. D. & Prot. Apost.
D. Jacobus Agnini J. U. D. & Prot. Apost.
D. Joannes Andreas Pini J. U. D. Prot. Apost. R. C. Auditor.
D. Joannes Antonius Baroncini J. U. D. Prot. Apost.
D. Joannes Felix Bizzarrini J. U. D. & Prot. Apost.
D. Joannes Philippus Paperini J. U. D. Prot. & Apost. Nunciat. Aud.
D. Joannes Paulus Gualtieri J. U. D. & Prot. Apost.
D. Joseph Calvani J. U. D. Vicarius Gen. Aretinus, & Prot. Apost. nunc Aud. Emin. Card. Guadagni Vicarii Gen. SS. D. P. Clementis XII.
D. Joseph Ciampelli J. U. D. & Prot. Apost.
D. Joseph Melis J. U. D. & Prot. Apost.
D. Julius Cæsar Franciscus Filippini J. U. D. & Prot. Apost.
D. Matthias Tozzi J. U. D. & Prot. Apost.
D. Nicolaus Carlesi J. U. D. & Prot. Apost.
D. Petrus Philippus Strozza J. U. D. Prot. Apost.

§. *III.*

JUDICES CONSERVATORES.

I*Llustrissimus & Reverendissimus Dominus JOSEPH MARIA MARTELLI Archiepiscopus Florentinus.*
Dom. Vicarius Generalis pro tempore existens.

Omnes

Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpositus.

Dom.

Canonici Florent.
Dom. Horatius Mazzei.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.
Dom. Antonius de' Ricci.
Dom. Philippus Martini.

§. IV.

CONSULTORES CONGREGATIONIS ORDINANDORUM.

DOm. Vicarius Generalis pro tempore existens.

Canonici Florent.
Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpositus.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi Congregationis Secretarius.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.

D. Hippolytus Maria Rosselli.
D. Joseph Pistolesi.
D. Joseph Maria Rossi.

§. V.

DEPUTATI CONGREGATIONIS SUPER SATISFACTIONE MISSARUM.

Canonici Florent.
DOm. Nuntiatus Spinelli Secretarius.
Dom. Comes Thomas Maria Del Maestro.
Dom. Joseph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joseph Melchior Antinori.

D. Antonius Philippus Vergelli.
D. Hippolytus Maria Rosselli.
D. Joseph Maria Rossi.
D. Joseph Maria Brocchi.

§. VI.

§. VI.

DEPUTATUS GENERALIS SUPER CONGREGATIONIBUS HABENDIS A PAROCHIS ALIISQUE.

D*Om. Marcus Antonius de' Mozzi Canonicus Florentinus.*

§. VII.

VISITATORES ORATORIORUM, CONFRATERNITATUM, ET CAPELLARUM.

D*Om. Cajetanus Bonsig. Ridolfi Archipresbyter.*

Canonici Florent.:
Dom. Ferdinandus Biliotti.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Philippus Maria de' Medici.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joseph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joseph de' Nobili.
Dom. Joseph Cattani.
Dom. Joseph Suarez.
Dom. Salvinus Salvini.
Dom. Jacobus Gianfigliazzi.

§. VIII.

DEPUTATI SUPER IMPOSITIONE FLUMINUM.

D*Om. Joseph Maria Venturi Subdecanus.*

Canonici: *Dom. Ferdinandus Biliotti.*

Dom.

Florent. [*Dom. Alexander Gianfigliazzi.*
Dom. Augustinus Maria Cerretani.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Simon Ricasoli.
Dom. Joseph Cattani.
Dom. Carolus Rupertus Dati nunc Squarcialupi.
Dom. Bernardus Maria Martelli.
Dom. Julianus Philippus Rinuccini.
Dom. Joannes Vincentius Capponi.]
D. Joseph Maria Martellini Abbas S. Ægidii.
D. Angelus Dini.
D. Archangelus Hafner.
P. Abbas Septimi pro tempore existens.
P. Hieronymus Parenti Abbas S. Pancratii.
P. Antonius Franciscus Ara Min. Conventualis.

§. IX.

XENODOCHIARII, ET REVISORES PIORUM LOCORUM.

Canonici Florent. [*DOm. Nuntiatus Spinelli Præpositus.*
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Comes Thomas Maria Del Maestro.
Dom. Comes Franciscus Ferdinandus de' Bardi.
Dom. Antonius de' Ricci.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Rupertus Venturi.
Dom. Antonius Narvaez.]
D. Franciscus Maria Mancini, nunc Alexander Cavalcantes Prior S. Laurentii.
D. Philippus Baldocci.
D. Guilelmus Guadagni Eques S. Stephani.
D. Joannes Andreas Pini Prior Hospit. S. Matthæi.
D. Nicolaus Baldigiani Prior Hospit. S. Jo: Baptistæ di Bonifazio.
D. Laurentius Caramelli Prior Hospit. S. Pauli.
D. Augustinus Maria Bellieri Prior S. Petri Majoris.
D. Hippolytus Maria Rossellì Prior S. Felicitatis.
D. Laurentius Signorini Prior S. Ambrosii.
D. Jacobus Nardi Prior S. Nicolai ultra Arnum.

D. Franciscus Maria Brissoni Præpositus S. Michaëlis in Horto.
D. Petrus Angelus Cocchi Prior S. Felicis.

§. X.

REVISORES MONASTERIORUM MONIALIUM.

Canonici Florent.

Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Cajetanus Bonsig. Ridolfi Archipresbyter.
Dom. Leonardus Dantes Giansigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpositus.
Dom. Ferdinandus Biliotti.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Thomas Maria del Maestro.
Dom. Franciscus Ginori.
Dom. Joseph Melchior Antinori.

§. XI.

REVISORES COMPUTORUM CONFRATERNITATUM, ET PIORUM LOCORUM.

Canonici Florent.

Dom. Alexander Giansigliazzi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joseph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joseph Cattani.
Dom. Joseph Suarez.
Dom. Jacobus Giansigliazzi.
Dom. Alphonsus Alamanni.

§. XII.

VISITATORES GYMNASII CLERICORUM.

Canonici

Dom. Joseph Maria Venturi Subdecanus.

Dom.

Florent.

- *Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.*
- *Dom. Salvinus Salvini.*
- *Dom. Rubeus Maria de' Ricci.*
- *Dom. Franciscus Ginori.*
- *Dom. Joseph Melchior Antinori.*
- *Dom. Odoardus Gabburri.*
- *Dom. Franciscus Viviani.*
- *Dom. Philippus Maria Gondi.*
- *Dom. Cursus Attho de' Ricci.*

§. *XIII.*

DEPUTATI SEMINARII.

D*Om. Alexander Gianfigliazzi Canonicus Florentinus.*
Dom. Philippus Martini Canonicus Florentinus.
D. Nicolaus Baldigiani.
D. Joseph Pistolesi.

§. *XIV.*

APPROBATORES CEREMONIARUM SACRIFICII MISSÆ.

Canonici Florent.

- D*Om. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*
- *Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.*
- *Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.*
- *Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.*
- *Dom. Joannes Viviani.*
- *Dom. Antonius de' Ricci.*

D. Superior Congregationis Presbyterorum S. Salvatoris Archiepiscopalis Palatii pro tempore existens.

Capellani & Substit. Ecclesiæ Metropol.

- *D. Petrus Tincolini Magister Ceremoniarum, & omnes alii Metropolitanæ nostræ futuri Ceremoniarum Magistri.*
- *D. Joseph Maria Rossi in Metropolit. Magister Chori.*
- *D. Joseph Maria Brocchi Rector Seminarii.*
- *D. Joannes Antonius Bacci.*
- *D. Mathias Gori.*
- *D. Franciscus Maria Becattini.*
- *D. Petrus Damianus Bettoni.*

D. Jacobus Antonius Mariottini.
D. Joannes Baptista Bechelli.
D. Joseph Pistolesi Prior SS. Apostolorum.
D. Lucas Joseph Cerracchini S. T. D.
D. Franciscus Stefani Capellanus S. Laurentii.
D. Dominicus Stecchi unus ex Curatis S. Felicitatis.
D. Joannes Antonius Papini ex Oratorio S. Jo: Baptistæ.
D. Joseph Cipriani.

§. XV.

PRO DOCTRINA CHRISTIANA.

Canonici Florent.
D*Om. Vicarius Generalis pro tempore existens.*
Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Cajetanus Bonsig. Ridolfi Archipresbyter.
Dom. Philippus Maria de' Medici.
Dom. Augustinus Maria Cerretani.
Dom. Alphonsus Alamanni.
Dom. Franciscus Ginori.
Dom. Joseph Melchior Antinori.
Dom. Odoardus Gabburri.
Dom. Joannes Georgius Maria Guadagni.
Dom. Joannes Georgius degli Alberti.
Dom. Philippus Maria Gondi.
Dom. Cursus Attho de' Ricci.
D. Superior Congregationis Presbyterorum Archiepiscopalis Palatii.
D. Octavianus Ugolini Eques S. Stephani.
D. Nicolaus Antinori.

Canonici S.Laurentii.
D. Aloysius Perier.
D. Joannes Baptista Ceni.

Capellani Ecclesiæ Metropol.
D. Joseph Maria Brocchi.
D. Franciscus Maria Becattini.
D. Benedictus Maria Borgbigiani Plebanus S. Stephani in Pane.
D. Joannes Maria Luchini Plebanus S. Jo: Baptistæ a Signa.

§. XVI.

PRO CATHECUMENIS.

Canonici
D*Om. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*

Dom.

Florent.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Philippus de' Medici.
Dom. Comes Thomas Maria Del Maestro.
Dom. Joseph Antonius Scarlatti.
Dom. Antonius Altoviti.
Dom. Joseph Suarez.
Dom. Alphonsus Alamanni.
Dom. Salvator Gherardus Neroni.
Dom. Bernardus Maria Martelli.
Dom. Rubeus Maria de' Ricci.
Dom. Franciscus Ginori.
Dom. Joseph Melchior Antinori.
Dom. Cursus Attho de' Ricci.

D. Superior Congregationis S. Salvatoris.
D. Guilelmus Guadagni Eques S. Stephani.
D. Antonius Philippus Vergelli.
D. Nicolaus Baldigiani.

Canonici S. Laurentii.
D. Aloysius Perier.
D. Petrus Cianfogni.
D. Franciscus Marchi.
D. Silvester Tanfani.

D. Benedictus Maria Borghigiani.
D. Dominicus Magnani.
D. Joseph Maria Stefanini Rector S. Caeciliæ.
D. Cajetanus Chiari Rector Orbatelli.

§. XVII.

PRO BENEDICTIONE VESTIUM.

Canonici Florent.
D*om. Vicarius Generalis pro tempore existens.*
Dom. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.
Dom. Cajetanus Bonsig. Ridolfi Archipresbyter.
Dom. Leonardus Dantes Gianfigliazzi Decanus.
Dom. Nuntiatus Spinelli Præpositus.
Dom. Marcus Antonius de' Mozzi.
Dom. Horatius Mazzei Pœnitentiarius.
Dom. Alexander Gianfigliazzi.
Dom. Dominicus de' Bardi.
Dom. Cajetanus Dominicus Gaetani.
Dom. Joannes Viviani.

EXTRA

EXTRA CIVITATEM.

D. *Præpositus Emporii.*
D. *Præpositus S. Stephani in Palazzuolo.*
D. *Plebanus Impruneta.*
D. *Plebanus Castri Florentini.*
D. *Plebanus S. Stephani in Pane.*
D. *Plebanus S. Joannis Majoris.*
D. *Plebanus de Decumano.*

§. *XVIII.*

DEPUTATI SUPER EXORCISMIS.

EX CLERO SECULARI.

D. *Antonius Franciscus Palchetti Rector Eccles. S. Luciæ sul Prato.*
D. *Franciscus Maria Becattini Eccles. Metropol. Capellanus.*
D. *Hippolytus Rosselli Prior S. Felicitatis.*
D. *Joannes Carolus Barsotti S. T. Lector in Seminario.*
D. *Joseph Maria Rossi S. T. D.*
D. *Joseph Maria Brocchi Rector Seminarii Clericorum.*
D. *Joseph Pistolesi Prior SS. Apostolorum.*
D. *Laurentius Signorini Prior S. Ambrosii.*

EX REGULARIBUS.

P. D. *Virginius Valsechi Cassinen. publ. Profess. in Pisana Universitate.*
P. M. Fr. *Archangelus Maria Tommasi ex Ord. Prædicat.*
P. M. Fr. *Philippus Maria Papini e Servis B. M. V.*
P. M. Fr. *Dominicus Monti ex Ord. Carmel.*
P. M. Fr. *Antonius Mascalchi ex Eremit. S. August.*
P. Fr. *Antonius Maria de Prato e Min. Observ.*
P. *Hortensius Balestrieri e Societ. Jesu.*

EXTRA CIVITATEM TANTUM.

D. *Antonius Franciscus Monaldi Plebanus Eccles. S. Petri in Mercato* D. Be-

D. *Benedictus Maria Borghigiani Plebanus S. Stephani in Pane.*
D. *Cajetanus Sandrini Plebanus S. Mariæ de Carraja.*
D. *Cajetanus Soci Plebanus S. Petri in Vaglia.*
D. *Carolus Philippus Incontri Præpositus Emporii.*
D. *Cosmus Cardellini Prior Ecclef. S. Georgii a Ruballa.*
D. *Cosmus Fabbri Plebanus Ecclef. S. Petri in Bossolo.*
D. *Dominicus Casalini Prior Ecclef. S. Donati al Cistio.*
D. *Dominicus Comini P. Ecclef. S. Mariæ a Vicoferaldi.*
D. *Dominicus Romagnuoli Præpositus Ecclef. SS. Jacobi & Philippi de Scarperia.*
D. *Franciscus Maria Baldi Plebanus Castri Florentini.*
D. *Franciscus Becalli Prior Ecclef. S. Quirici a Capalle.*
D. *Franciscus Consortini Prior Ecclef. S. Nicolai a Calenzano.*
D. *Franciscus Pazzi Plebanus Ecclef. S. Martini a Corella.*
D. *Fridericus Banchi Prior Ecclef. S. Stephani a Lucignano.*
D. *Joannes Baptista Casotti Plebanus S. Mariæ de Impruneta.*
D. *Joannes Baptista Savi P. Ecclef. S. Christophori ad Avicianum.*
D. *Joannes Dominicus Martinozzi Plebanns Ecclef. S. Cassiani in Palude.*
D. *Joannes Maria Luchini Plebanus Ecclef. S. Joannis Baptistæ a Signa.*
D. *Joseph Angelus Ramaldi Plebanus Ecclef. S. Joannis Baptistæ a Cornacchiaja.*
D. *Justus Niccoli Plebanus S. Andreæ alla Doccia.*
D. *Mathias Borghigiani Plebanus Decimi.*
D. *Michaël Angelus Martini Prior Ecclef. S. Michaëlis a Ronta.*
D. *Michaël Archangelus Cardellini Plebanus Ecclesiæ S. Felicitatis a Faltona.*
D. *Nicolaus a Meleto Plebanus Ecclef. S. Joannis in Sugana.*
D. *Petrus Guiducci Plebanus Ecclef. S. Mariæ de Decumano.*
D. *Philippus Picchianti Plebanus Ecclef. S. Petri a Ripoli.*
D. *Thomas Gambassini Plebanus Ecclef. S. Juliani ad Septimum.*

§. *XIX.*

TESTES SYNODALES.

Canonici ʃ DOm. *Augustinus Maria Cerretani.*

Dom.

Florent.
- *Dom. Franciscus Ferdinandus de' Bardi.*
- *Dom. Antonius Narvaez.*
- *Dom. Carolus Rupertus Dati nunc Squarcialupi.*
- *Dom. Joannes Vincentius Capponi.*
- *Dom. Franciscus Viviani.*

EXTRA CIVITATEM.

O*mnes Plebani in suis Plebanatibus.*

§. *XX.*

EXECUTORES SYNODALES.

Canonici Florent.
- D*om. Joseph Cattani.*
- *Dom. Julianus Philippus Rinuccini.*

§. *XXI.*

PROMOTOR SYNODI.

D*om. Horatius Mazzei Vicarius Generalis.*

§. *XXII.*

COMPILATOR SYNODI.

D*om. Ubaldinus Ubaldini Archidiaconus.*

ADDI-

ADDITIONES

AD

SYNODALES CONSTITUTIONES

Ea complectentes, quæ ad praxim rerum in eis contentarum pertinent; Titulorum, Capitum, & Numerorum ordine distributæ.

Forma emittendi fidei professionem juxta normam a Pio IV. præscriptam in Constitutione 89. de qua in Synodo Tit. 1. Cap. 11. Num. 1.

EGO N. firma fide credo, & profiteor omnia, & singula, quæ continentur in Symbolo Fidei, quo S. R. E. utitur, videlicet: Credo in unum Deum, Patrem Omnipotentem, factorem Cœli & Terræ, visibilium omnium & invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia secula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantialem Patri, per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, & propter nostram salutem descendit de Cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, & homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato, passus & sepultus est. Et resurrexit tertia die secundùm Scripturas. Et ascendit in Cœlum, sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis.

Et in Spiritum Sanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre, & Filio simul adoratur, & conglorificatur, qui locutus est per Prophetas. Et Unam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum Baptisma in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi seculi. Amen. Apostolicas, & Ecclesiasticas traditiones, reliquasque ejusdem Ecclesiæ observationes, & constitutiones firmissimè admitto & amplector. Item Sacram Scripturam, juxtà eum sensum, quem tenuit & tenet Sancta Mater Ecclesia, cujus est judicare de vero sensu & interpretatione Sacrarum Scripturarum, admitto, nec eam unquam, nisi juxtà unanimem consensum Patrum accipiam, & interpretabor. Profiteor quoque septem esse vera & propria Sacramenta novæ Legis, a Jesu Christo Domino Nostro instituta, atque ad salutem humani generis, licèt non omnia singulis necessaria, scilicet Baptismum, Confirmationem, Eucharistiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem, & Matrimonium, illaque gratiam conferre, & ex his Baptismum, Confirmationem, & Ordinem sine sacrilegio reiterari non posse. Receptos quoque & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus in supradictorum omnium Sacramentorum solemni administratione recipio & admitto. Omnia & singula, quæ de peccato originali, & de justificatione in Sacrosancta Tridentina Synodo definita & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Profiteor pariter in Missa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium sacrificium pro vivis, & defunctis, atque in Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento esse verè, realiter, & substantialiter Corpus & Sanguinem, una cum Anima & Divinitate Domini Nostri Jesu Christi, fierique conversionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem, quam conversionem Catholica Ecclesia transubstantiationem appellat. Fateor etiam sub altera tantùm specie totum, atque integrum Christum, verumque Sacramentum sumi. Constanter teneo Purgatorium esse, animasque ibi detentas fidelium suffragiis juvari. Similiter & San-

ctos,

ſtos, unà cum Chriſto regnantes, venerandos, atque invocandos eſſe, eoſque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiter aſſero Imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, necnon aliorum Sanctorum habendas & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem ac venerationem impertiendam. Indulgentiarum etiam poteſtatem à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumqne uſum Chriſtiano populo maximè ſalutarem eſſe affirmo. Sanctam, Catholicam, & Apoſtolicam Romanam Eccleſiam, omnium Eccleſiarum matrem & magiſtram agnoſco. Romanoque Pontifici Beati Petri Apoſtolorum Principis Succeſſori, ac Jeſu Chriſti Vicario veram obedientiam ſpondeo, ac juro. Cetera item omnia à Sacris Canonibus, Oecumenicis Conciliis, ac præcipuè à Sacroſancta Tridentina Synodo tradita, definita & declarata indubitanter recipio, atque profiteor: ſimulque contraria omnia, atque hæreſes quaſcumque ab Eccleſia damnatas, & rejectas, & anathematizatas, ego pariter damno, rejicio & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo ſalvus eſſe poteſt, quam in præſenti ſponte profiteor, & veraciter teneo, eamdem integram & immaculatam uſque ad extremum vitæ ſpiritum conſtantiſſimè Deo adjuvante retinere & confiteri, atque à meis ſubditis, ſeu illis, quorum cura ad me in munere meo ſpectabit, teneri, & doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum, Ego idem N. ſpondeo, voveo, ac juro: ſic me Deus adjuvet, & hæc Sancta Dei Evangelia.

Forma eliciendi actus Fidei, Spei, Charitatis, & Contritionis, de quibus in Synodo, cum concessione Indulgentiæ, Tit. 1. Cap. V. Num. 7.

ATTO DI FEDE.

IO credo fermamente, perchè così ha Dio rivelato alla Santa Chiesa, che c' è un solo Dio in tre Persone uguali, che si chiamano Padre, Figliuolo, e Spirito Santo; e il Figliuolo si fece Uomo, morì per noi in Croce, resuscitò, e salì al Cielo, di dove ha da tornare alla fine del Mondo, a giudicarci tutti per dare a' buoni per sempre il Paradiso, e a' cattivi le pene eterne nell' Inferno.

ATTO DI SPERANZA.

IO spero, mio Dio, dalla vostra infinita misericordia il perdono de' miei peccati, la Grazia vostra in questa vita, e la Gloria eterna nell' altra, per i meriti del Sangue di Gesù, e per mezzo dell' opere, che confido di fare coll' ajuto vostro.

ATTO DI CARITÀ.

DIO mio, perchè siete sommo Bene, vi amo sopra tutte le cose, e più tosto che offendervi, son disposto a perdere ogni altra cosa del Mondo, e la vita medesima.

ATTO DI CONTRIZIONE.

DIO mio, perchè siete bene infinito, degno di essere amato sopra ogni cosa, mi pento di tutto cuore di avervi offeso, e propongo fermamente col vostro Divino ajuto di non offendervi mai più.

Edi-

Edictum Sacræ Inquisitionis contra hæreticaliter blasphemantes, aliosque in fide suspectos, de quibus Tit. I. Cap. VI. Num. 16.

DESIDERANDO, come ricerca il carico di questo S. Ufizio a Noi imposto, che la Sacrosanta Fede Cattolica, senza la quale è impossibile piacere a Dio, in questa nostra Giurisdizione si conservi immacolata, e pura da ogni Ereticale contagio, con Autorità Apostolica a Noi concessa, in virtù di sant' Obbedienza, e sotto pena di Scomunica, oltre l' altre pene da' Sacri Canoni, Decreti, Constituzioni, e Bolle de' Sommi Pontefici imposte, comandiamo a tutti, ed a ciascuna persona della nostra Giurisdizione di qualunque condizione, stato, grado, o dignità, così Ecclesiastica, come mondana, sia quanto si voglia grande, che fra dodici giorni prossimi, de' quali i primi quattro assegniamo per il primo, gli altri quattro immediati per il secondo, e gli ultimi quattro per il terzo, ultimo, e perentorio termine, debbano rivelare, e notificare al S. Ufizio di questa Città, o all' Ordinario, tutti, e ciascuno di quelli, de' quali sappiano, o sapranno, abbiano, o avranno notizia, che siano Eretici, o sospetti, o diffamati d' Eresia, o credenti, o fautori, o ricettatori, o difensori loro, o che abbiano aderito, o che aderiscano a' Riti de' Gentili, Giudei, o de' Maomettani, o de' Saraceni, o abbiano apostatato dalla Santa Fede Cristiana, o in qualunque modo espressamente, o tacitamente abbiano invocato, o invochino il Demonio, o gli abbiano prestato, o prestino onore, ovvero abbiano avuta parte, o si siano ingeriti, o si ingeriscano in qualunque esperimento si sia di Magia, o di Negromanzia, Incantesimi, o altre simili superstiziose azioni, e massime con abuso di cose Sacre.

Che,

Che, essendo Giudei, inducessero, o avessero indotto Cristiani a vivere conforme a' Riti loro, o si servano, o servissero di essi in quelle cose, ed azioni, che sono proibite da' Sacri Canoni, e Costituzioni Pontificie, e che impediscano altri Giudei a battezzarsi, o insegnassero Eresie, o Incantesimi, e altre cose contro gli Articoli della Santa Fede, che sono comuni a noi, e a loro.

Che con sacrilego ardire, non essendo Sacerdoti, s'abbiano usurpato, o s'usurpino di celebrar Messa, o abbiano presunto, o presumino d' amministrare il Sagramento della Penitenza a' Fedeli di Cristo, o che l' abbiano abusato, o abusino, o sollecitati i Penitenti, contro i Decreti, e Costituzioni Apostoliche, e singolarmente della S. Mem. di Gregorio XV.

Che abbiano celebrato, o celebrino occulte conventicole in materia di Religione.

Che contro Dio, e suoi Santi, e particolarmente contro la Beatissima Vergine Maria, proferiscano bestemmie ereticali.

Che abbiano impedito, o impediscano per se, o per altri in qualsivoglia modo l' Ufizio della S. Inquisizione, ovvero i suoi Ufiziali nell' eseguire alcun Atto, Cattura, Processo, o Sentenza pertinente a quello, o abbiano offeso, o offendino, o minaccino d' offendere nella roba, nella persona, o nell' onore alcun Testimonio, o Denunziatore, o Ministro di esso S. Ufizio, o gli abbiano chiamati, o chiamino col nome di Spia, o altri nomi odiosi, infami, o che consiglino, o esortino, o abbiano consigliato, o esortato alcuna persona a non confessare, a tacere, o a nascondere in qualsivoglia altro modo la verità al S. Ufizio.

Che ne' giorni proibiti dalla S. Chiesa abbiano mangiato, o mangino, o abbian dati, o diano a mangiare, senza la debita licenza, cibi interdetti dalla detta S. Chiesa.

Che abbiano avuto, o che abbiano Libri, o scritti, che contengano Eresie, o Libri d' Eretici, che trattano di Religione, senza l' autorità della S. Sede Apostolica,

o che

o che gli abbiano letti, o tenuti, o ſtampati, o fatti ſtampare, o difeſi, o gli leggano, o tengano, o ſtampino, facciano ſtampare, o difendano ſotto qualſivoglia preteſto, o colore; ovvero tengano Libri di Negromanzia, Magia, o contenenti Incanteſimi, Sortilegj, e ſimili ſuperſtizioni, maſſime con abuſo di coſe Sacre, ed altri contenuti nominatamente, o virtualmente, eſplicitamente, o implicitamente, così nel ſacro Indice Romano, come in altri Editti del S. Ufizio, e quelli, i quali ſimilmente abbiano introdotto, introducano, o facciano introdurre nella Noſtra Giuriſdizione, o eſtrarre da eſſa i predetti, o altri ſomiglianti Libri.

Dichiarando, che per la predetta eſpreſſione de' caſi da Noi ſpecificati, da rivelarſi come di ſopra, non eſcludiamo gli altri caſi ſpettanti al S. Ufizio, che per altro ne' Sacri Canoni, Decreti, Coſtituzioni, e Bolle de' Sommi Pontefici, ſono compreſi.

Avvertendo, che a queſti Noſtri precetti non ſoddisfaranno, nè s'intendano ſoddisfare quelli, che con Bullettini, o Lettere ſenza nomi, e cognomi degli Autori, o in altra maniera incerta, delle quali niun conto ſi tiene nel S. Ufizio, pretendeſſero rivelare i delinquenti.

E dalla detta ſcomunica, e pene, nelle quali i diſubbidienti incorreranno, non potrà alcuno eſſere aſſoluto, che da Noi, o dal Supremo Tribunale del S. Ufizio di Roma; nè ſarà aſſoluto ſe prima giuridicamente rivelando i detti Eretici, o ſoſpetti d' Ereſia, come di ſopra, non averà ſoddisfatto.

ALTRI ORDINI PARTICOLARI.

PER ovviare ad ogni inconveniente, che poteſſe accadere a cauſa d' introduzione, eſtrazione, o retenzione di Libri, revochiamo tutte le Licenze, che poteſſero eſſere ſtate date da' Noſtri Predeceſſori, di tener Libri proibiti; e vogliamo, che tutti quelli, che avranno sì fatti Libri, gli portino effettivamente al S. Ufizio, ſotto pena

pena di Scomunica, se spirato il sopraddetto termine di dodici giorni, non gli averanno consegnati, dalla quale non possano essere assoluti se non da Noi, o dal Supremo Tribunale del S. Ufizio di Roma, includendo anco nell' istessa pena gli Stampatori, e Librai.

Ordiniamo a' Doganieri, e Guardiani delle Porte, Librai, Mercanti, e a qualunque altra sorta di persone, che non ardiscano d' introdurre, nè di ricevere respettivamente Libri portati da altre parti, e massime in Balle, o in Fagotti, e introdotti, non gli sballino, nè sleghino, senza Nostra licenza, o de' Nostri Deputati, sotto pena della perdita di essi Libri, e altre a Nostro beneplacito; e comandiamo, che non s' estraggano Libri alcuni da questa, ed altre Città, Terre, e Luoghi di questa Nostra Giurisdizione, o fuori di essa senza Nostra licenza, o de' nostri Deputati in iscritto.

Confermiamo, ed innoviamo tutti gli ordini fatti da' Nostri Antecessori per li Librai, Stampatori, Intagliatori, Pittori, Eredi, ed Esecutori dell' ultime Volontà, circa gli Studj, o Librerie de' Defunti, conforme alla regola decima de' Libri proibiti; ordinando, che nessuno possa vendere, o far vendere sotto i Portici con banchetti, o in panieri, o in ceste, o ne' Mercati, o nelle Piazze, o per le Vie, a modo di Rivendugliolo, o in qualunque altro modo, in questa Nostra Giurisdizione Libri, Storie, Figure, Carte, e qualsivoglia altra cosa stampata, benchè minima, senza Nostra licenza, o de' Deputati da Noi, sotto pena della perdita de' Libri, Storie ec., e altre a Noi arbitrarie.

A' Ciarlatani, Cantimbanchi, e altre persone vagabonde, comandiamo sotto pena della perdita delle robe, e altre da imporsi a Nostro arbitrio, che non ardiscano vendere, donare, o prestar Libri, Scritture, o Carte stampate, o scritte a mano, ovvero Figure in questa Nostra Giurisdizione, senza Nostra licenza, o de' Nostri Deputati in iscritto.

Comandiamo, che niuno sotto le pene dovute a' Fautori d' Eretici, respettivamente, ardisca trattare, ragionare,

re, ſcrivere, o mandar lettere, polizze, bullettini, avviſi, ambaſciate, inſtruzioni, ne far cenni, ne con voce, ne con zufoli, ne in qualunque modo a' Carcerati del S. Ufizio, ne procurare di ſapere da eſſi qualſivoglia coſa in pregiudizio delle Cauſe di detto S. Ufizio. Siano avvertiti tutti i Superiori di qualſivoglia Ordine, Religione, Congregazione, o Compagnia, ec. di pubblicare ogni Anno il Decreto d' Urbano VIII. di f. m. *de publicandis Conſtitutionibus ſpectantibus ad S. Officium*, nel giorno prefiſſo in eſſo, ſtato poſcia prolungato per tutto il meſe d' Agoſto; e l' altro d' Aleſſandro VII. pure di f. m. che comincia, *Licèt aliàs*, *&c.* da pubblicarſi ogni primo giorno di Marzo, e preſentino in queſto S. Ufizio, o mandino al Supremo Tribunale del S. Ufizio di Roma, Fede autentica della pubblicazione di eſſi, e non ſoddisfacendo puntualmente alle loro obbligazioni, ſi procederà alle pene contenute in quelli.

E quelli, i quali ſanno, hanno avuta, o hanno notizia di qualſivoglia coſa ſpettante al S. Ufizio, e maſſime d' Ereſia, ſono tenuti, come di ſopra, ſotto l' iſteſſe pene e Cenſure a denunziargli; nè ſono ſcuſati da qualſivoglia condizione, o lunghezza di tempo, onde s' ingannano quelli, che penſano per eſſer traſcorſi 10. o 15. o 20. Anni, o più, non eſſer più obbligati a denunziare i caſi del S. Ufizio; il che s' intende di quelli, che non hanno mai ſoddisfatto o denunziato.

E però avviſiamo, e nel Signore ammoniamo tutti i Fedeli a Noi ſoggetti, che avendo cognizione di qualſivoglia caſo ſpettante al S. Ufizio, per zelo dell' onor Divino, per difeſa della S. Fede, per l' eſtirpazione dell' Ereſie, delle quali non v' è coſa peggiore, e per l' obbligo delle Cenſure e Scomuniche (come di ſopra) vogliano caritativamente denunziargli, deponendo il vano timore d' eſſer chiamati Accuſatori, Spie, o con altri titoli ingiurioſi, introdotti dal Demonio, e da' ſuoi ſeguaci, nemici della Santa Fede, ad effetto, che non ſiano gaſtigati i profanatori dell' iſteſſa, e ſi vada ſempre più radicando, ed eſtendendo la peſte dell' Ereſia, conſiderando, che ſiccome, a chi avviſaſſe il ſuo Principe, quando nella Città vi foſſe

 ſoſpet-

ſospetto di peſte, non ſi deve altro titolo, che di buon Suddito, e di Cittadino difenſore del ben pubblico: così chi avviſa il S. Ufizio ne' caſi ſuddetti, non merita altro titolo, che di buon Criſtiano, difenſore della S. Fede Cattolica, per la quale il vero Criſtiano è obbligato a ſpargere il ſangue, e cooperare alla ſalute dell' Anime redente col Sangue prezioſo di Noſtro Signore Gesù Criſto; oltre che poſſano aſſicurarſi, che i loro nomi non ſaranno mai pubblicati nè al denunziato, nè ad altra perſona.

E perchè dall' opera de' Confeſſori in queſti particolari dipende grandemente il ſervizio di Dio, e il bene privato, e pubblico, comandiamo a tutti i Reverendi Confeſſori, che nell' amminiſtrare il Sagramento della Penitenza uſino co' loro Penitenti diligenza d' interrogare ſopra quei capi, che ſtimeranno, reſpettivamente neceſſarj alle perſone, così de' principali delinquenti, come partecipi e conſapevoli in qualſivoglia modo di eſſi delitti, avviſandogli, che non denunziandogli, come ſopra, non gli poſſono aſſolvere.

E finalmente con affetto paterno e caritativamente eſortiamo tutti quelli, che per fragilità umana, o per ſuggeſtione del Demonio, o per altra cauſa aveſſero errato, o difettato in qualſivoglia delle ſuddette coſe ſpettanti al S. Ufizio, a voler quanto prima ſpontaneamente comparire avanti queſto S. Tribunale, denunziando loro ſteſſi, ed i complici, come ſopra, aſſicurandogli, che ſaranno ricevuti e trattati con pietà e miſericordia, e ſaranno tenuti ſegretiſſimi, ed in queſta maniera sfuggiranno quelle pene, le quali ſarebbero loro inevitabili, quando da altri foſſero denunziati.

Ed affinchè queſti Ordini Noſtri vengano a notizia di tutti, e neſſuno poſſa pretendere ignoranza, comandiamo in virtù dello Spirito Santo e di Santa Obbedienza, e ſotto pena della ſoſpenſione a Divinis, a tutti i RR. Propoſti, Arcipreti, Pievani, Priori, Rettori, o Economi di Chieſe, ſottopoſti alla Noſtra Giuriſdizione, che debbano pubblicare tre volte l' Anno il preſente Editto, cioè nella Feſta del Santiſſimo Sagramento, in una Domenica dell'Avvento, e in un' altra della Quareſima, in tempo, che ſia

in

in Chiesa maggior concorso, e numero di popolo; le quali cose comandiamo ancora sotto pena della privazione de' loro Ufizj a tutti i RR. Abati, Priori, Guardiani, Preposti, Rettori, Correttori, Presidenti, o Vicarj, ed altri Superiori de' Regolari, o Confessori di Monache, che respettivamente eseguiscano co' Sudditi loro nel luogo solito a pubblicarsi simili Ordini.

E tutti i predetti, sotto le suddette pene respettivamente, termine quindici giorni dentro Firenze, dovranno dar Fede in iscritto a questo S. Ufizio d' aver fatta tal pubblicazione, e termine un mese fuori di Firenze; e di più fare attaccare alla Porta principale delle loro Chiese una copia di quest' Editto, in modo, che non si possa rimuovere, nè distaccarsi facilmente, ed un' altra nella Sagrestia, o altro pubblico luogo loro.

Ed inoltre tutti i Predicatori, sotto pena della privazione del loro Ufizio, dovranno ogni Anno fare l' accennata pubblicazione in una Domenica dell' Avvento, e in una della Quaresima.

Ed in fede ec. Dato nel S. Ufizio di Firenze, luogo della Nostra Residenza, nel Convento di S. Croce li 30. Luglio 1731.

FR. PAOLO ANTONIO AMBROGI
INQUISITORE GENERALE DI FIRENZE.

Fr. Anton Francesco Ponzileone Min. Conv.
Cancelliere del S. Ufizio di Firenze.

Indultum Urbani VIII. pro præveniendo intra Civitatem singulis annis jejunium Vigiliæ S. Joannis Baptistæ, de quo Tit. 1. Cap. x. Num. 10.

AD perpetuam rei memoriam. Cum Jejunium, in quo umiliandæ sunt animæ nostræ Deo, non solùm perfecta virtus, sed ceterarum virtutum fundamentum sit & sanctificatio; ipsiusque jejunii summa non stet in sola cibi abstinentia, minusque fructosè esca corpori subtrahatur, nisi mens revocetur ab iis, quæ animæ saluti obesse certa sunt; Gregis Dominici cura humilitati nostræ, nullo licèt meritorum suffragio, desuper commissa merito postulat, ut quæ Sanctæ Matris Ecclesiæ præcepto indicta jejunia trasgrediendi ansam præbere possunt, ea pastoralis Vigilantiæ ministerio, quantùm cum Domino possumus, salubriter removeamus. Exponi siquidem Nobis nuper fecit Venerabilis Frater Cosmus Archiepiscopus Florentinus, quod ipse piè considerans, ob festum diem, ludicraque & alia, quæ in Vigilia Nativitatis S. Joannis Baptistæ in Civitate Florentina occasione Festivitatis hujusmodi, seu aliàs celebrantur & fiunt, magnamque convicini populi, illuc proinde confluentis frequentiam, abusum circa jejunii præscriptæ Vigiliæ transgressionem dudum irrepsisse; idcirco honoris Dei, & animarum salutis zelo motus, ut orienti ex præmissis scandalo tandem obviam iretur, Nobis humiliter supplicari fecit, ut super hoc Apostolicæ sollicitudinis nostræ partes interponere, aliàsque opportunè providere dignaremur. Nos pastoralem ipsius Cosmi Archiepiscopi sollicitudinem in præmissis plurimùm in Domino commendantes, non potuimus laudabile hujusmodi desiderium præcipuo charitatis affectu non complecti. Itaque supplicationibus ejus nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, Eidem Cosmo Archiepiscopo per præsentes committimus & mandamus, ut

in

in Civitate Florentina dumtaxat, Vigiliam festi Nativitatis Sancti Joannis Baptistæ præscriptam, quæ fit die XXIII. mensis Junii in XXII. diem ejusdem mensis auctoritate Nostra arbitrio suo transferat; itaut si translationem hujusmodi vigore præsentium ab eodem Cosmo Archiepiscopo fieri contigerit, ii, qui præcepto jejunii dicta die XXII. mensis Junii satisfecerint ad aliud jejunium in eadem Vigilia minimè teneantur. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die XXII. Februarii M.DC.XXXI. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

M. A. Maraldus.

Edictum D. Josephi Mariæ Martelli Archiepiscopi Florentini pro rite accipiendo Sacramento Confirmationis, de quo Tit. II. Cap. III. num. ultimo.

Fino da che, per disposizione dell' Altissimo, ci trovammo incaricati del grave peso di questa numerosa Diocesi, ci fu sommamente a cuore il provvedere, che le cose sacrosante di nostra Religione fossero amministrate col decoro e splendore insegnatoci dalla S. Chiesa Nostra Madre, assistita sempre dal Divino Spirito, e che insieme ancora si mantenessero in osservanza le pie e sante determinazioni de' Nostri Predecessori sempre intenti alla maggior Gloria del Signore. Ma perchè fra le molte cose da noi riconosciute bisognose di riforma in occasione di Visita, sì della Campagna, già per la Misericordia del Signore assai avanzata, come della Città ultimamente intrapresa, non è dell' ultime, il vedere la poca stima, per non dire la grave irreverenza, che si pratica d' ordinario da' Fedeli nel ricevere il Santo Sacramento della Cresima, e gl' inconvenienti, che ne procedono dal non prendere le dovute memorie dei Conferma-

mati, secondo ordinano il Rituale Romano, le Sinodali de' Nostri Predecessori, e specialmente di Monsig. Tommaso Buonaventura della Gherardesca di gloriosa ricordanza nel suo Sinodo del 1710.; perciò rinnovando le suddette deliberazioni, ordiniamo e comandiamo col presente Editto quanto appresso, cioè

1. Che ciaschedun Paroco in tutte le Domeniche da quella detta *in Albis*, fino alla Pentecoste, faccia la Dottrina particolare a quei Ragazzi, non minori però di sette anni, che saranno da esso stimati capaci del Sacramento della Cresima, con ispiegar loro l'importanza ed efficacia del medesimo.

2. Che ritrovati capaci, gli accompagni, con la Fede firmata di propria mano, nella quale esprima il Nome del Ragazzo o Ragazza da cresimarsi, col nome e casato del Padre, e Titolo della Cura, alla quale sono sottoposti, per potergli registrare al Libro da tenersi &c. nella Nostra Chiesa Metropolitana.

3. Volendo, che tutte le Fedi sieno conformi, e per tor via da ognuno qualunque occasione di scusa, se ne faranno stampare in quantità sufficiente; ed i Piovani per tempo manderanno alla Nostra Cancelleria per quel numero, che averanno di bisogno per dispensare alle Cure subalterne de' loro Pivieri; il medesimo faranno i Parochi sì della Città, come Suburbani &c., le quali poi sottoscritte da loro, dovranno riportarsi nell' atto della Cresima a chi sarà sopra di ciò deputato.

4. E perchè ci preme sommamente tale Instruzione, vogliamo, che non si ammetta alcuno di qualsisia stato, che non abbia la Fede suddetta del proprio Paroco.

5. Per levare ogni confusione nell' atto d' amministrare detto Sacramento, oltre l' inviolabile separazione de' Maschi dalle Femmine, il primo giorno della Pentecoste s' amministrerà solo a quelli della Città a esclusione di quelli della Campagna, per i quali saranno determinati i due giorni seguenti a esclusione di quelli della Città.

6. Che niuno si parta di Chiesa se non dopo, che da Noi sarà data la Benedizione.

7. Es-

7. Essendo necessario, che apparisca sempre la certezza a chiunque d'aver ricevuto tal Sacramento, si terrà perciò un Libro, nel quale in ogni Anno si registreranno i Nomi e i Cognomi, il Nome del Padre e della Parrocchia di quelli, che saranno stati Cresimati.

8. Quando poi da Noi in occasione di Visita, o in altra congiuntura sarà amministrato questo Sacramento, i Parochi dei Cresimati osservino le suddette regole sì dell' Instruzione, come delle Fedi, per potergli far descrivere nel suddetto Libro.

9. Per quelli, che fuori della Nostra Diocesi richiederanno d'essere Cresimati, sarà determinato nella Nostra Chiesa chi esaminatigli e ritrovati capaci, possa loro fare l'Attestazione, e con quella, e non altrimenti saranno ammessi, acciò sieno descritti in un Libro a parte, come ordineremo ec.

Per ultimo ricordiamo a tutti i Parochi l'obbligo che hanno di cooperare con Noi alla maggior gloria di Dio, al decoro della sua Chiesa e sacre funzioni, siccome al vantaggio, che da questo ne ritraggono le Anime a Noi, e alla loro cura sottoposte, sperando dalla loro vigilanza, e attenzione ogni più puntuale e fedele obbedienza; per non obbligarci, in caso di trasgressione, a quelle pene, che sarebbero necessarie, da imporsi a Nostro Arbitrio ec.

Dat. dal Nostro Palazzo Arcivescovale li 27. Aprile 1726.

GIUSEPPE MARIA ARCIV. DI FIRENZE.

Domenico Maria Borghigiani Cancel. Archiep. de mand.

Edi-

Edictum super norma satisfaciendi Missarum obligationibus a D. Josepho Maria Martelli Archiepiscopo emissum, de quo Tit. II. Cap. V. num. 16.

RICHIEDENDO il debito del Nostro Pastoral Ministerio, che non si trascuri dal canto Nostro di praticare tutte quelle diligenze, che possono più facilmente condurci al conseguimento del fine da Noi desiderato, ed espresso con altro nostro Editto emanato sotto dì *16.* Settembre dell' anno precedente, qual' è di renderci a bastanza certi (per quanto umanamente si può) che in questa Nostra Diogesi restino puntualmente adempite le pie disposizioni, riguardanti specialmente la celebrazione di Messe; Ed essendo già state recapitate per l' effetto suddetto in esecuzione delle Nostre precedenti ordinazioni, quasi tutte le Portate degli Obblighi delle Cappelle, ed altre Ufiziature stabilite in questa Nostra Diogesi, a riserva d' alcune poche, quali supponghiamo, che non altrimenti siano state trascurate, che col motivo di qualche ragionevole impotenza da esaminarsi da Noi nell' atto di dover procedere contro i contumaci all' esecuzione delle pene già comminate; quindi è, che in sequela del già detto, aviamo creduto di dover pubblicare altro Editto, e di venire alle infrascritte ordinazioni.

Comandiamo per tanto, che nel primo Gennajo susseguente per ciascuna Sagrestia di qualunque Chiesa, Oratorio, Compagnia, ec. e generalmente di qualunque altro Luogo Pio esistente nella Città e Diogesi Nostra, in cui si celebrino i Divini Sacrifizj, si rinnovino le Vacchette, e che queste siano composte di tante carte, che servir possano per descrivervi solamente quel numero di Messe, che ciascuna delle sopraddette Chiese è solita, ed è tenuta

ta di far celebrare in un anno, e non più oltre per l' adempimento de' proprj obblighi, e tale ordinazione vogliamo, che s' osservi anco negli anni susseguenti, talmente che dovrà esser cura di ciascun Sagrestano, che nel primo di Gennajo di ciascun anno in ogni Sagrestia sia già preparata la nuova Vacchetta, ritogliendone affatto la vecchia, la quale dovrà custodirsi da essi Sagrestani con somma fedeltà e diligenza, non permettendo ad alcuno il comodo, e la facoltà di rivederla, e molto meno di aggiungervi alcuna postilla o descrizione, perchè tali quali resteranno descritte e terminate dette Vacchette nei 31. Dicembre di ciascun' anno, vogliamo, che ci siano fedelmente riportate, conforme appresso si dirà.

Che in quelle Chiese, Oratorj, Compagnie, e altri Luoghi Pii, ne' quali si trovano fondate Cappelle, che obbligano i Rettori alla celebrazione di Messe, sieno tenuti i Sagrestani nella formazione e costruzione della nuova Vacchetta d' impostare a principio di essa il Titolo o Titoli di ciascuna Cappella, osservando il seguente metodo, cioè: A capo della prima carta della Vacchetta scriveranno, exempli gratia: *Cappella S. Antonio obbliga quotidie, eccettuatone il riposo* -- e se l' obbligo fosse d' altra natura, ne descriveranno la precisa qualità; e quando di ciò non abbiano sicura notizia, si contenteranno d' impostar solamente il Titolo di detta Cappella, lasciando in bianco la descrizione degli obblighi. Fatta detta impostatura, lasceranno tante carte bianche, che possano servire in quell' anno al Rettore di detto Benefizio, o ad altro Sacerdote, che per esso soddisfarà, per ivi descriversi ogni volta che averà celebrato, e con quest' istesso metodo i predetti Sagrestani continueranno dipoi l' impostatura dell' altre Cappelle, che si trovano fondate nella loro respettiva Chiesa; avvertendo sempre, che tra l' impostatura dell' una, e dell' altra Cappella vi restino tante carte bianche, che sieno sufficienti per la descrizione di quelle celebrazioni, che richiederà annualmente ciascun Benefizio secondo le leggi della propria fondazione, e terminato, che averanno il registro di tutte le Cappelle, secondo l' ordine

 di

di sopra prescritto, di tutto il rimanente della Vacchetta potranno valersene nell' istesso modo, che hanno praticato fino al presente, procurando che ivi puntualmente si descrivano tutti quelli, che giornalmente celebreranno nella predetta Chiesa per gli altri obblighi particolari della medesima, con questa sola differenza, che i Rettori, o altri Ufiziali di Benefizj eretti nella predetta Chiesa, oltre al descriversi nella Vacchetta andante giorno per giorno, siccome hanno praticato fin'ora, dovranno ancora descriversi giornalmente sotto l' impostatura della propria Cappella, perchè a far ciò intendiamo di obbligargli espressamente; e si procederà con tutto il rigore delle pene al Nostro arbitrio riservate contro chi trascurasse l' adempimento di questa Nostra particolare ordinazione.

Siccome proibischiamo onninamente a qualunque Sacerdote il descriversi alla Vacchetta prima di aver celebrato, a tenore dell'Ordinazione già fatta preventivamente da Noi nella Sagrestia della Chiesa Nostra Metropolitana, la quale vogliamo, che serva d' esempio all'altre; per escludere affatto l' introduzione di un abuso sì pernicioso.

Ordiniamo in oltre, che ogni Sagrestano, Custode, o Soprintendente di qualunque Chiesa, o altro Luogo Pio, tanto in Città, che fuori, e per le Chiese di Monache ciascun Procuratore dentro il termine di tutto il tempo Pasquale di ciaschun anno debba aver riportato la Vacchetta dell' anno antecedente in mano di Gio: Batista Fagiuoli Attuario della Nostra Curia, e Cancelliere destinato sopra gli affari di questa Nostra Congregazione; Volendo, che in avvenire per maggior cautela le sopraddette Vacchette si conservino nel Nostro Archivio, o in altro luogo appartato, e a chi bisognasse in avvenire di far sopra di esse qualche riscontro particolare, dovrà prima farne istanza a' Signori Deputati della predetta Congregazione, a' quali assegneremo luogo proprio nella medesima Curia, ove spesse volte risederanno per comodo di quelli, a' quali occorresse di trattare affari spettanti alla soddisfazione degli obblighi di Messe; giacchè intendiamo, che tutti i ricorsi, e tutti i casi da discutersi sopra tal materia,

ria,

ria, devano assolutamente cadere sotto l'ispezione de' predetti Signori Deputati, per doversi poi risolvere in piena Congregazione, la quale si terrà d'avanti a Noi una volta il mese.

Dovranno ancora tutti i Sagrestani, Soprintendenti, e Custodi predetti nelle loro respettive Sagrestie tenere un piccolo Libro, ove noteranno di tempo in tempo le limosine, che sono date loro per la celebrazione di Messe manuali, obbligando quei Sacerdoti, che celebreranno le sopraddette Messe a descriversi in detto Libro; e se in altra maniera ne procurassero altrove la soddisfazione, si cauteleranno con farne fare l'attestato a quelli, che averanno soddisfatto, perchè intendiamo, che tanto i predetti attestati, quanto i sopraddetti Libri sieno ogni anno riportati nella nostra Curia insieme colla Vacchetta, nel tempo e termine di sopra assegnato; Riservandoci ancora di chiamare tempo per tempo i predetti Sagrestani, e di obbligargli a presentarci le loro Vacchette e Libretti per vedere se le cose sieno bene incamminate, e se vadano innanzi a tenore delle Nostre disposizioni.

Finalmente, perchè con più facilità possiamo venire in cognizione, e assicurarci della soddisfazione di quegli obblighi, che non hanno luogo destinato, comandiamo a tutti quelli, che posseggono Benefizj o Ufiziature di simil natura, che oltre al descriversi giornalmente nelle Vacchette di quelle Chiese, ove di tempo in tempo celebreranno, ritengano appresso di se un piccolo Libretto per riscontro, in cui similmente dovranno descriversi, con enunciare la Chiesa, o Cappella (ancorchè fosse privata) in cui giorno per giorno averanno celebrato, qual Libretto dovrà anch'esso rinnovarsi ogni anno, incominciando dal primo Gennajo susseguente, e terminato l'anno dovrà similmente riportarsi nella Nostra Curia all'istesso modo, e nel tempo medesimo, che si è ordinato doversi fare delle Vacchette.

Sia per tanto a cuore de' Nostri amatissimi sudditi l'osservanza esattissima di tutte le sopraddette Ordinazioni risguardando specialmente l'importanza del fine, a cui so-

no dirette, nè s' inducano giammai a contristare l' animo Nostro, con obbligarci ad esigerne l' adempimento colla violenza e col rigore. E per fine concediamo loro la Nostra Pastorale Benedizione.

GIUSEPPE MARIA ARCIV. DI FIRENZE.

Lorenzo Borghigiani Cancell. Archiep. de mand.

Præcepta & documenta a Parochis & Confessariis frequentissimè perlegenda, juxta præscriptum in Synodo Tit. II. Cap. VI. in fine.

NULLUS Sacerdos secularis seu regularis, nisi Parochialem Ecclesiam obtineat, Sacramentalis Pœnitentiæ sese ministrum exhibeat, nisi a Nobis fuerit approbatus, nec postea reprobatus ulla de caussa; aliter ipso facto incidat in excommunicationem.

Approbatus Parœciarum limites, in quibus excipiendis Confessionibus a Nobis præpositus est, nullatenus prætergrediatur, etiam Parocho loci consentiente, sub pœna facultatis audiendi confessiones eo ipso revocatæ.

Parochi omnes in tota Diœcesi, atque adeo in Civitate Sacramentaliter absolvendi jus habeant, conscio & annuente Ecclesiæ Rectore, Metropolitana nostra excepta; nisi forte ipsi (quod etiam de Confessariis quibuscumque in Congregatione aliqua Presbyterorum Civitatis adscitis intelligatur) divinorum Officiorum caussa eò collegialiter convenientes ad invicem confiteri voluerint.

Confessarii autem ceteri, quicumque sint, ægrotantes illos, quorum, dum essent incolumes, Confessiones audire consueverant, ubique in Diœcesi valeant absolvere.

Sacerdos postquam decumbentis cujuspiam exceperit confessionem, ægroti Parochum immediatè commonefaciat.

Nihil inter confitendum a Pœnitentibus etiam sponte obla-

oblatum recipiatur, sub pœna suspensionis ab hujus administratione Sacramenti ipso jure incurrendæ, die a transgressione sequenti, diesque triginta perduraturæ; excipimus tamen ea, quæ forent ex debito justitiæ restituenda (quod cautè faciendum monemus) Missarum eleemosynas neque directè neque indirectè petitas aut intentas, sed sponte oblatas; eleemosynasque sponte itidem datas, erogandas in pauperes, qui neque primo neque secundo consanguinitatis gradu Confessarium contingant; nihil etiam e converso Confessarius Pœnitentibus largiatur.

Excepto necessitatis casu ad normam Cap. *Cum esses*. *De Testam*, nullus Confessarius in testamentis infirmorum aut aliorum se ingerat, nec Pœnitentes quomodolibet inducat, ut in propria Ecclesia eligant sepulturam, sub pœna suspensionis ab audiendis confessionibus ipso facto incurrendæ.

Caveat omnino ne verbo aut signo, aut alio quovis modo aliquatenus prodat peccatorem Confessarius; eaque de re maximè proderit, si satisfactionis onus injungere, verbaque absolutionis proferre submissa voce assuescat, ne forte ex imposita pœnæ gravitate, vel denegato interdum absolutionis beneficio, & in ejus locum benedictione suffecta, circumstantes statum Pœnitentis intelligant.

Nullus tam secularis quàm regularis Confessarius, sive mulierum sive virorum domos adeat, ibique nec etiam in Oratoriis confessiones recipiat, nisi in casibus infirmitatis, aut maximæ alicujus similis necessitatis, in quibus Pœnitentes Ecclesiam adire non possint; qui secus fecerint ab audiendis confessionibus sint ipso facto suspensi: permittimus tamen omnibus Sacerdotibus, ut etiam in locis hujusmodi confiteantur peccata sua.

Sacerdos, nisi ex caussa necessaria nullum, præsertim feminas, extra sacrum Tribunal, vel ante Solis ortum, aut post ejus occasum ad confessionem recipiat in Templis; ubi verò necessitate exigente aliter fieri contigerit, consuetudinem illorum laudamus, & ubique servandam præcipimus, qui lumine aliquo e conspectu Sacerdotis admoto tenebrarum incommodo consulere student; maresque a feminis segregant.

Ante

Ante absolutionem injungatur satisfactio seu pœnitentia, pœnitentium & peccatorum qualitati conveniens, & præsenti Ecclesiæ consuetudini accommodata.

Earum rerum ignari, quarum scientia omnino necessaria est ad salutem breviter, si fieri potest, doceantur; sin minus absolutio differatur, donec se rursus opportunè instructos exhibeant.

Ad evitandam puerorum oppressionem seu suffocationem, Parochos & Confessarios monemus, ut maximam adhibeant curam in præcipiendo tam viris, quàm mulieribus, ne cum pueris ante absolutum annum sine capsula dormiant; quod si culpabiles repererint, absolutionem etiam, quando expediens videbitur, denegent.

Nullus regulariter nisi postquam diligentiùs se excusserit, & conscientiæ suæ sinus omnes & latebras exploraverit ad confessionem debet admitti. Quod si Pœnitens vel morali impotentia, vel inculpabili ignorantia, idoneum examen conscientiæ facere nequeat, & charitas dictet eum non dimittendum, tunc sciant se teneri Confessarii ad ejusdem ignorantiam supplendam, discretis aptis ac capacitati pœnitentis proportionatis interrogationibus.

In discutiendis peccatis non detineant pœnitentes interrogationibus curiosis ac minimè necessariis; curentque attentissimè, ne pueros puellas rudesque personas de his, quæ ignorant, imprudenter interrogando instruant.

Præcipimus Confessariis omnibus, ut aliquot de morali Theologia differentes auctores retineant, eosdemque identidem legant scientiam ab eo postulantes, qui dat omnibus affluenter; frequentissimè verò, ac peculiari sedulitate Præcepta hæc nostra & documenta perlegant & addiscant.

In casibus dubiis requirant consilium sapientiorum; modò non prodant pœnitentem, nec aliud præbeant indicium, ex quo possit agnosci; eumque moneant, ne iterum redire gravetur; suoque judicio non determinent quidquam esse mortale peccatum necne, quando res est dubia.

CA-

CASUS RESERVATI

IN DIOECESI

FLORENTINA.

1. HOMICIDIUM voluntarium, & oppressio seu suffocatio puerorum ob capsulam non adhibitam.

2. Nefaria consuetudine, Deum, B. Virginem, vel Sanctos blasphemantes, Nobis reservantur absolvendi.

3. Carnes quoque Feria sexta & Sabbato, easdemque & alios vetitos cibos Quadragesimæ diebus aliorumque jejuniorum ab Ecclesia indictorum absque licentia comedentes.

4. Falsa item juramenta in judicio proferentes, si in grave damnum proximi redundent.

5. Temeratores Monialium, & scribentes, mittentes vel scienter portantes, seu consignantes Monialibus vel puellis, aliisque mulieribus quocumque titulo intra claustra commorantibus literas inhonestas; & amatorias etiam præcisè quoad Moniales; vel res & actus inhonestos coram quibuscumque in Monasterio degentibus agentes, vel de inhonestis rebus ipsis vel coram ipsis colloquentes; vel utriusque sexus personæ euntes ad eas larvatæ excommunicationem incurrant ipso facto Nobis reservatam.

6. Conficientes ementita Patrimonia Clericis ordinandis excommunicationem incurrant Nobis reservatam.

Nulla

Nulla sit absolutio complicis in re venerea, cujus materia absolutè & in se, actio indifferens non judicatur, sed per se in actum carnalem sive completum sive incompletum prodit lethaliter malum.

Omnes Parochi & Confessarii Pœnitentem quoquomodo sollicitantes, ultra pœnas a Summis Pontificibus inflictas, reminiscantur se in pœnam suspensionis a divinis ipso facto incursuros. Si autem invenerint Confessarii vel Parochi Pœnitentem ab alio fuisse in Confessione sollicitatum, sciant ex Gregorii XV., & Urbani VIII. jussionibus, se esse obligatos monere ipsum Pœnitentem, etiamsi sollicitationi consenserit, de obligatione denunciandi Confessarium, qui eum sollicitavit.

Nullus Sacerdos a casibus Episcopo reservatis, seu contentis in Bulla Cœnæ Domini, & ab aliis quibuscumque extra illam, Apostolicæ Sedi reservatis, absolvere præsumat; non obstantibus quibuscumque privilegiis, ut per Decretum Sacræ Congr. 9. Jan. 1601., editum 26. Nov. 1602. & ampliatum jubente Urbano VIII. Summo Pontifice 17. Nov. 1628.

Admonendi sunt Parochi & Confessarii, quòd si a Nobis facultatem absolvendi a casibus reservatis obtinuerint, non ex hoc possunt a censuris absolvere; sicut e contrario eos non posse a casibus reservatis absolvere, quando facultatem absolvendi a censuris fuerint consecuti; & absolutionem sive a reservatis sive a censuris suffragari Pœnitentibus pro foro conscientiæ tantummodo, nisi aliter a Nobis specialiter obtinuerint.

Instru-

Instructio rerum omnium, quæ necessariæ sunt pro singulis Ordinibus suscipiendis, de qua Synodus Tit. II. *Cap.* VIII. *num.* 2.

Per la prima Clericale Tonsura.

1. LA licenza di poter vestire l' Abito Clericale, quale, ad oggetto di poter conseguire la prima Tonsura, dovrà aver portato il Supplicante per lo spazio almeno di due anni dal dì della ottenuta Licenza, quando l' età del medesimo, o il Benefizio da conseguirsi non richieda diversamente.

2. La fede del Battesimo dell' Ordinando, perchè costi dell' età almeno di anni sette compiti (1).

3. La Fede del Battesimo del Padre per riconoscere se sia originario di altra Diocesi, mentre essendo, converrà produrre la giustificazione ancora dell' acquistato domicilio, unita al giuramento di aver animo di permanere in questa Diocesi (2), da prendersi nella nostra Cancelleria; e quando il supplicante, o per ragione di nascita, ovvero di domicilio fosse dimorato in diversa Diocesi in età capace a contrarre impedimenti canonici, per poter esser promosso, dovrà produrre inoltre a forma della Bolla *Speculatores* anche la Testimoniale *super natalibus*, *ætate*, *vita & moribus* dalla Cancelleria del Luogo di precedente sua permanenza.

4. La Fede di esser Cresimato (3), ovvero il deposto estrajudiciale di due, quali di certa scienza ne attestino,

Z ed

(1) Cap. *De his*. Distinct. 28. Cap. *In singulis* Distinct. 77. junctâ Gloss. (*si ab Infantia*) ibi -- *idest octo annos*, & Cap. *Nullus*, junctâ Gloss. (*Infanti*) *De Temp. Ord.* in 6. Pax Jordan. lit. 3. Tom. 1. tit. 6. *De Sacram. Ordin.* num. 202.

(2) Innoc. XII. Constitut. 44. *Speculatores*. §. *Subditus* -- & ad ipsius Constit. tramites S. C. Conc. in Hydruntina Ordinat. 1. Aprilis 1719.

(3) Concil. Trid. sess. 23. cap. 4. De Reform.

ed in mancanza di persone, che ne possano deporre, un attestato giurato del medesimo Ordinando (1).

5. La Fede giurata del proprio Paroco *de vita & moribus* (2), e questa dovrà farsi pervenire nelle mani del Sig. Segretario della Congregazione chiusa e sigillata ad uso di Lettera.

6. La Fede del proprio Paroco, o del Maestro di scuola di aver frequentato, e di esser bastantemente instruito nella Dottrina Cristiana (3).

7. La Fede de' legittimi natali (4), quale secondo il solito dovrà prendersi stampata dalla nostra Cancelleria Arcivescovale.

8. Per i maggiori di quattordici anni, l' attestato di non aver contumacie nel Foro Laicale per cause criminali.

Per ciascun' Ordine minore, ovvero per tutti, o parte di essi.

1 LA Testimoniale della Tonsura, o dell' Ordine già ricevuto.

2. La Fede del Maestro sopra l' attuale applicazione agli studj, e del profitto in essi (5).

3. La Fede del servizio prestato alla Chiesa (6).

4. La Fede di avere esercitato gli Ordini già presi.

5. La Fede giurata del proprio Paroco *de vita & moribus*; e questa dovrà farsi pervenire nelle mani del Sig. Segretario della Congregazione come sopra chiusa e sigillata ad uso di lettera.

6. La Fede del Paroco, o del Maestro di avere usato decentemente l' Abito Clericale, e di aver portato la Tonsura conveniente al proprio grado.

7. La

(1) Sacr. Congr. in Civit. Penn. 17. Sept. 1627. relat. a Niccol. Lucubr. Canon. lib. 1. tit. *De Qualitat. Ordinand.* num. 4. §. *Unde* -- Vers. *Sufficit tamen*.

(2) Concil. Trid. dicta sess. 23. cap. 5.

(3) Cap. *Quando*. Distinct. 24. -- ibi -- *Si instructi in Lege Domini* -- & Concil. Trid. dicta sess. 23. cap. 4.

(4) Cap. *Constitutus*. *De purg. canon.* junctâ Gloss. (*Ordinandos*) -- ibi -- *Scilicet an legitimè nati* --

(5) Cap. *Quando*. Distinct. 24. -- ibi -- *Si sint bene literati* -- & Concil. Trid. sess. 23. Cap. 5. & Cap. 11. De Reform.

(6) Concil. Trid. dicta sess. 23. Cap. 11. & cap. 16. De Reform.

7. La Fede di aver frequentato, e frequentare attualmente, per quelli di Campagna, Castelli, Terre, e Luoghi, la Dottrina Cristiana; e per quelli della Città qualche pia Congregazione, o in S. Salvadore, o in S. Firenze de' PP. dell' Oratorio, o in S. Giovannino de' PP. Gesuiti, o in S. Carlo de' PP. Bernabiti, o alla Madonna de' Ricci de' PP. delle Scuole Pie, o in S. Jacopo sopr' Arno de' PP. della Missione, o nella Compagnia di S. Benedetto Bianco, o in S. Tommaso d' Aquino, o all' Ospizio di Gesù, Giuseppe, e Maria, e della Santissima Trinità, posto nella Compagnia della Purificazione detta da S. Marco in via S. Gallo, o alla Compagnia del Servo di Dio Ipolito Galantini, detta de' Bacchettoni, o nella Compagnia di S. Niccolò detta del Ceppo, o nella Compagnia del Santissimo Crocifisso detta di S. Filippo Benizj, o nella Compagnia delle Stimate. Ma se il Supplicante sarà ascritto al servizio di alcuno de' Cleri della Città, la Fede dell' attuale sua frequenza a qualche pia Congregazione esser deve di luogo, ove si faccia espressamente scuola di spirito, come lodevolmente si costuma nelle Compagnie di S. Benedetto Bianco, delle Stimate, di S. Niccolò detta del Ceppo, nella Congregazione della Dottrina Cristiana, in S. Firenze, in S. Jacopo sopr' Arno, in S. Salvadore, ove fu già instituita una particolare scuola di spirito per gli Ordinandi, ed in altri Luoghi di simili divote Adunanze.

8. La Fede della frequenza a' santi Sagramenti della Penitenza, e dell' Eucaristia (1).

Per l' Ordine dell' Accolitato è necessaria l' età almeno di anni dodici compiti (2).

Per l' Ordine Sacro del Suddiaconato.

1. IL Titolo, o di Benefizio, o di Patrimonio (3) colle opportune giustificazioni per la prova di un' an-

(1) Conc. Trid. sess. 23. Cap. 11. De Reform.

(2) Cap. *In singulis*. Distinct. 77. junctâ Gloss. verb. *Exinde Acolythus* -- ibi -- *post* 12. *annos* --

(3) Conc. Trid. sess. 21. Cap. 2. De Reform.

un' annua rendita libera di ſcudi cinquanta, del quale, approvato che ſia dalla Congregazione, ſe ne dovranno fare le conſuete Denunzie e Pubblicazioni (1), tanto ſopra gl' impedimenti canonici, che ſopra la libertà, e rendita degli effetti da ſottoporſi al Patrimonio, o ſupplemento del medeſimo, e queſte fatte, ne dovrà il Paroco far pervenire l' atteſtato ſecondo le ingiunte Formule, chiuſo e ſigillato nelle mani del Sig. Segretario di detta Congregazione, da cui poi, non reſultando alcuno impedimento, ſi darà l' ordine al noſtro Cancelliere di fermarne il ſolito Iſtrumento per quelli, che ottenuta avranno la grazia di poterſi ordinare a ſimil titolo di Patrimonio, o con ſupplemento del medeſimo.

2. Per gli Ordinandi a titolo di Patrimonio il memoriale col favorevole Reſcritto di poter eſſer promoſſi con un tal Titolo a' Sacri Ordini (2).

3. La Teſtimoniale dell' ultimo Ordine, cioè dell' Accolitato ricevuto di un' anno già ſcorſo, quando per utilità, o neceſſità della Chieſa non ne ottenga la Diſpenſa (3).

4. La Fede del Batteſimo, perchè coſti dell' età di anni 22. incominciati (4).

5. La Fede del ſervizio preſtato alla Chieſa (5).

6. La Fede di avere eſercitato gli Ordini già preſi (6), di avere uſato ſempre l' Abito Clericale, e di aver portato la Tonſura conveniente al proprio grado.

7. La Fede della frequenza a' ſanti Sagramenti della Penitenza, e dell' Eucariſtia.

8. La Fede giurata del Paroco *de vita & moribus*, quale ſi dovrà far pervenire chiuſa e ſigillata come ſopra.

9. La Fede di aver frequentato per quelli di Campagna, Terre, Caſtelli, e Luoghi la Dottrina Criſtiana, e di avere ajutato il Paroco nell' inſegnarla, e per quel-

li

(1) Conc. Trid. ſeſſ. 23. Cap. 5. De Reform.

(2) Concil. Trid. ſeſſ. 21. Cap. 2. De Reform. verſ. *Teſtimonium verò*.

(3) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 11. De Reform.

(4) Conc. Trid. ſeſſ. 23. Cap. 12. De Reform.

(5) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 13.

(6) Conc. Trid. dicta ſeſſ. 23. Cap. 11.

li della Città le Congregazioni di spirito, come sopra al Requisito settimo degli Ordini minori.

10. La Fede del Maestro sopra l' attuale applicazione agli studj, e del profitto in essi (1).

11. La Fede di essere intervenuto, e di attualmente intervenire, per quelli della Campagna ec. alle Conferenze de' Casi (2).

Per l' Ordine Sacro del Diaconato.

1. LA Testimoniale dell' Ordine del Suddiaconato già ricevuto di un' anno, quando non ne ottenga la Dispensa (3).

2. La Fede del Battesimo, perchè costi dell' età di anni 23. incominciati (4).

3. La Copia d' Estimo, o Decima, da cui apparisca essersi il Supplicante fatto descrivere in faccia propria i Beni già sottoposti al Titolo, o supplemento di Patrimonio, quando sia stato a simil Titolo, o con tal supplemento promosso al Suddiaconato.

4. La Fede del servizio prestato alla Chiesa (5).

5. La Fede di aver esercitato l' Ordine del Suddiaconato, e di avere usato sempre l' Abito Clericale, e di aver portato la Tonsura conveniente al proprio grado.

6. La Fede della frequenza a' santi Sacramenti della Penitenza, e dell' Eucaristia.

7. La Fede giurata del Paroco *de vita & moribus*, quale dovrà farsi pervenire chiusa e sigillata come sopra.

8. La Fede di aver frequentato per quelli di Campagna, Terre, Castelli, e Luoghi la Dottrina Cristiana, e di avere ajutato il Paroco nell' insegnarla, e per quelli della Città le Congregazioni di spirito, come sopra al Requisito settimo degli Ordini minori.

9. La Fede del Maestro sopra l' attuale applicazione agli studj, e del profitto in essi.

10. La

(1) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 13. & 14.
(2) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 14.
(3) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 13.
(4) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 12.
(5) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 13.
(6) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 13. De Reform.

10. La Fede di essere intervenuto, e di attualmente intervenire, per quelli di Campagna ec. alle Conferenze de' Casi.

11. La Fede delle Denunzie fatte nella Parrocchia, da farsi pervenire chiusa e sigillata nelle mani del Sig. Segretario della Congregazione.

Per l' Ordine Sacro del Presbiterato.

1. LA Testimoniale dell' Ordine del Diaconato ricevuto almeno già di un anno (1), quando non ne ottenga la dispensa.

2. La Fede del Battesimo, perchè costi dell' età di anni 25. incominciati (2).

3. Tutti gli altri Requisiti notati sopra per il Sacro Ordine del Diaconato, a riserva del numero terzo.

Formule delle Fedi, che debbono esibirsi, come viene espresso ne' Requisiti di ciascun' Ordine.

Formula della Fede de Vita & Moribus.

IO infrascritto attesto con mio giuramento, per quanto è, ed esser può a mia cognizione, che il Cherico N. N. della mia Cura è di onesti costumi, e di buon nome. In fede di che ne ho fatta, e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì ..... Mese ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede del servizio prestato alla Chiesa.

IO infrascritto attesto il Cherico N. N., quale desidera restar promosso all'Ordine del ..... essere con tutta pun-

(1) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 14. (2) Conc. Trid. dicta sess. 23. Cap. 12.

puntualità, e modestia intervenuto, ed attualmente intervenire ai Cori, ed altre Sacre Funzioni consuete farsi in questa mia Chiesa. In fede di che ne ho fatta, e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì . . . . . Mese . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede di avere esercitato l' Ordine, ovvero Ordini già presi.

IO infrascritto attesto avere il Cherico N. N., quale desidera esser promosso all' Ordine del . . . . . aver dico esercitato in questa mia Chiesa l' Ordine del . . . . . già preso. In fede di che ne ho fatta, e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì . . . . . Mese . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede di avere usato l' Abito Clericale, e portata la Tonsura conveniente al suo grado.

IO infrascritto Paroco, o Maestro, ec. attesto, che il Cherico N. N. ha sempre decentemente vestito l' Abito Clericale, ed ha portato la Tonsura conveniente al suo grado. In fede di che ne ho fatta, e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì . . . . . Mese . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede della frequenza a' santi Sagramenti della Penitenza, e dell' Eucaristia.

IO infrascritto Curato . . . . . o Maestro di . . . . . o della Scuola . . . . . attesto il Cherico N. N. della mia Parrocchia, o della mia Scuola, quale desidera di esser promosso all' Ordine del . . . . . frequentare i santi Sagramenti della Confessione e Comunione, confessandosi e comunicandosi una volta il mese almeno. Ed in fede del

del vero mi sottoscrivo di propria mano questo dì . . . . .
Mese . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede di aver frequentato la Dottrina Cristiana per quelli di Campagna.

IO infrascritto Paroco . . . . . attesto come il Cherico N. N. ha frequentato in questa mia Chiesa la Dottrina Cristiana, (*supplicando di restar promosso ad Ordini Sacri, soggiunga*) ed ha ajutato me medesimo nell' insegnarla a' Fanciulli. In fede di che ne ho fatta e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì . . . . . Mese . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede della frequenza alle Congregazioni di spirito per quelli della Città.

IO infrascritto Superiore . . . . . Padre . . . . . Maestro . . . . Direttore, o Correttore della Congregazione . . . . . posta in S. Salvadore ec., o in S. Giovannino ec. . . . . . attesto il Cherico N. N. Accolito, o Suddiacono, o Diacono, aver frequentato e frequentare attualmente con ogni puntualità e modestia le Tornate della Congregazione. In fede di che ne ho fatta, e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì . . . . . Mese . . . . . Anno . . . . .

Io N. N.

Formula della Fede del Maestro sopra l' attuale applicazione agli Studj, e profitto in essi.

IO infrascritto Maestro . . . . . (*quì si esprima di dove*) attesto che il Cherico N. N. con suo profitto ha frequentato, ed attualmente frequenta la mia scuola, applicando allo studio di belle Lettere . . . . . ovvero della Filosofia . . . . . o della Teologia Scolastica, o Morale

rale ec., ed attesto parimente essere di buona indole, e di buona espettazione. In fede di che ne ho fatta e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione questo dì ..... Mese ..... Anno .....

Io N. N.

Formula della Fede dell' attuale frequenza alle Conferenze dei Casi, per quelli di Campagna da promoversi a' Sacri Ordini.

NOi infrascritti attestiamo il Cherico N. N. della Cura di ....., quale desidera restar promosso al sacro Ordine del ....., essere con ogni puntualità intervenuto (*quì si esprima da quanto tempo*, *come per esempio*, *dal Mese di* ..... 1732. *in quà ec.*) ed attualmente intervenire alle Conferenze de' Casi solite tenersi in questa Collegiata ....., o in questo Piviere ec. In fede di che ne sottoscriviamo di nostra propria mano la presente attestazione questo dì ..... Mese ..... Anno .....

Io N. N. Presidente
Io N. N. Segretario

Formula della Denunzia, o Pubblicazione del Patrimonio da farsi per quelli, a' quali verrà concesso l' Ordinarsi con Titolo di Patrimonio.

ESsendochè il Cherico N. N. di questa Parrocchia desideri esser promosso al Sacro Ordine del Suddiaconato, e dovendosi questo suo desiderio manifestare a tutti; perciò se alcuno sapesse, che detto N. N. non possedesse legittimamente il Patrimonio, a cui titolo intende di ordinarsi, consistente detto Patrimonio in ....., o che non fosse d' annua rendita libera di Scudi 50. moneta corrente, per sua congrua sostentazione, o pure, che il detto Patrimonio sia sottoposto a fidecommisso obbligato, ipotecato, o finto, simulato e fiduciario; e che chi ha costituito il detto Patrimonio sia talmente gravato di debiti, o pesi personali, che non gli restino altri

Beni sufficienti per il sostentamento proprio, e della Famiglia, per carità si prega, ed in virtù di santa Ubbidienza se gli comanda, che lo debba in termine di giorni . . . . . manifestare a Me, acciò possa riferirlo a Monsignor Illustriss. e Reverendiss. Nostro Arcivescovo, ovvero al di lui Vicario Generale; acciocchè non trovandosi alcuno de' sopraddetti impedimenti, possa il detto Cherico N. N. conseguire il Sacro Ordine del Suddiaconato.

Il Paroco, nel fare la predetta denunzia, o pubblicazione, significhi al suo Popolo l' obbligo, quale fatta la Denunzia gli corre; cioè d' esser tenuto ciascheduno sotto pena di peccato mortale, a rivelare quell' impedimento, o impedimenti, che è, o sono a sua notizia, in vigore della clausula *in virtù di santa Ubbidienza*, e che sapendo e non rivelando, pecca mortalmente. Esorti però ciascheduno a farlo a solo riguardo del pubblico bene, e non per soddisfare a sdegni particolari, e privati rancori.

Prima di fare la predetta Pubblicazione o Denunzia, ne aspetti il Paroco l' ordine, quale gli verrà con sua lettera trasmesso dal Sig. Segretario della Congregazione unitamente colla nota de' Beni da sottoporsi al Patrimonio.

Formula della Fede della Denunzia suddetta, o sia Pubblicazione, fatta del Patrimonio per quelli, a' quali verrà permesso di potersi Ordinare a Titolo di Patrimonio.

IO infrascritto attesto, come avendo *inter Missarum solemnia* pubblicato al mio Popolo, qualmente il Cherico N. N. bramava di esser promosso al Sacro Ordine del Suddiaconato a titolo del suo Patrimonio, consistente in . . . . . d' annua rendita libera di Scudi cinquanta; ed esortato pubblicamente ciascuno a riferire a me se alcuna cosa vi fosse, quale potesse impedire al detto Cherico l' esser promosso al suddetto Sacro Ordine del Suddiaconato, non mi è stato denunziato veruno impedimento. In fede di

di che ne ho fatta e sottoscritta di mia propria mano la presente attestazione contrassegnata col mio solito Sigillo questo dì ..... Mese ..... Anno .....

Io N. N.

Formula delle Denunzie, che dovrà fare il Parocho per gli Ordinandi in Sacris sopra gl' impedimenti canonici.

D'Ordine dell' Illustrissimo, e Reverendissimo Monsignore GIUSEPPE MARIA MARTELLI Arcivescovo di Firenze si fa intendere alle Carità vostre, qualmente nella prossima Ordinazione, che si terrà il dì ..... N. N. figlio di ..... abitante in questa Parrocchia, desidera coll' ajuto di Dio esser promosso al sacro Ordine del ..... a titolo di ..... Però, se alcuna persona sapesse e avesse notizia di qualche impedimento, per cagione del quale non possa, conforme a' sacri Canoni, esser promosso al suddetto Ordine, si esorta a volerlo denunziare e manifestare a me, secondo la propria coscienza; e per tale effetto sentiranno ora tutti, quali siano i suddetti impedimenti.

Si proibisce da' sacri Canoni e Concilj l' ammettersi agli Ordini maggiori:

Chi manca dell' uso della ragione. Chi non ha l' età sufficiente, che per il Suddiaconato ha da essere d' anni 22, per il Diaconato d' anni 23., e per il Presbiterato d' anni 25. almeno incominciati. Chi è delinquente, Neofito, cioè venuto di poco alla santa Fede. Illegittimo, senza dispensa della Santa Sede Apostolica. Simoniaco. Pubblico Usurajo. Concubinario. Condannato per causa di spergiuro. Contumace della Corte. Infame. Commediante. Buffone. Schiavo. Omicida e Mutilante; e coloro, che alla Mutilazione de' Membri, e all' Omicidio hanno dato causa. Soldati di guerra, dove sia seguita morte di persone. Ufiziale Criminale nel Foro Secolare, e quelli, che si sono sottoscritti e trovati presenti agli Atti criminali, da' quali ne sia seguita Sentenza capitale. Quei, che hanno fatta Penitenza pubblica. Quegli, che non bevono vino.

no. Bigami, cioè quegli, che hanno avuto due Mogli, o una sola Vedova. Coniugati. Spiritati. Soggetti a mal caduco. Quegli, che hanno qualche difetto notabile nel corpo. I promossi per salto, e senza legittima età, o senza licenza de' loro Ordinarj. Gli obbligati a render conto di qualche Amministrazione. I debitori di somme considerabili. Gli Scomunicati, Sospesi, o Interdetti.

Per fare le presenti Denunzie aspetti parimente il Paroco l'ordine dal Sig. Segretario della Congregazione, da cui li verrà significato il Nome e Cognome del Denunziando.

Fatte le predette Denunzie, quali per il Suddiaconato dovranno esser tre, e per gli altri Ordini Sacri basta una sola per ciascheduno, il Paroco s'informerà pienamente della Nascita, Vita e Costumi dell'Ordinando; e trovando qualche impedimento, lo riferirà, secondo la sua coscienza, a Sua Signoria Illustrissima e Reverendissima, o al Sig. Segretario della Congregazione, prima dell' Ordinazione; e non trovando impedimento veruno, ne farà l'Attestazione nella seguente forma.

Formula della Fede delle Denunzie fatte dal Paroco sopra gl' impedimenti Canonici.

IO N. N. Curato della Chiesa di S. . . . . di . . . . attesto di avere in esecuzione dell' ordine dell' Illustrissimo e Reverendissimo Monsignore Arcivescovo Nostro in . . . . . giorni festivi di precetto, cioè sotto li . . . *inter Missarum solemnia* denunziato nella mia Chiesa pubblicamente al Popolo, che N. N. figlio di N. N. di questa Parrocchia desiderava esser promosso nella prossima Ordinazione al Sacro Ordine del . . . . . a titolo di . . . . . e di avere esortato tutti a voler manifestare, se avessero avuto notizia e cognizione di qualche canonico impedimento, per lo quale non potesse esser promosso all' Ordine suddetto; e non essendosi scoperto impedimento, e stante i suoi legittimi Natali, la Vita e Costumi, e frequenza della Confessione e Comunione, de' quali ho pre-

so

ſo diligente informazione, ho fatto la preſente Fede ſottoſcritta di mia mano queſto dì . . . . . Meſe . . . . . Anno . . . . .

Io N. N. ſuddetto mano propria.

Quando occorra farſi dal medeſimo Paroco, o da altra Perſona l'atteſtazione di più Requiſiti, potraſſi fare in un medeſimo foglio, e ſotto una ſola ſottoſcrizione, ſalve però ſempre le reſpettive ſopraſcritte Formule; purchè, contenendo la Fede *de vita & moribus*, queſta ſia giurata, e ſi traſmetta chiuſa e ſigillata.

Inſtructio Sacræ & Univerſalis Inquiſitionis pro Matrimoniis exterorum, de qua in Synodo Tit. II. Cap. IX. num. 10.

CUm aliàs per Sacram Congregationem S. Officii iteratis Inſtructionibus ab eadem emanatis de anno *1665.*, Locorumque Ordinariis tranſmiſſis, proviſum fuerit, ut præſcriptis Interrogatoriis faciendis Teſtibus, qui ad probandum ſtatum liberum contrahentium Matrimonium inducuntur, omnis prorſus ſecluderetur aditus iis, qui adhuc vivente altero conjuge, aut aliàs impediti, ad ſecunda illicita vota tranſire ſatagebant; videns nihilominus SS. D. N. quamplures Locorum Ordinarios, vel eorum Vicarios & Deputatos ad excipiendas Teſtium Depoſitiones, necnon Parochos & Notarios in caſibus expreſſis, aut omittere, aut non obſervare earumdem inſtructionum tenorem, & licèt aliquando plenè obſervent, non tamen interrogare Teſtes ſuper aliis impedimentis dirimentibus.

Ideò volens Sanctitas Sua prædictis malis occurrere, re maturè conſiderata cum Eminentiſs. & Reverendiſs. DD. Cardinalibus Generalibus Inquiſitoribus, præſenti Decreto perpetuis futuris temporibus duraturo, iterum injungit omnibus Vicariis ſeu Deputatis pro examinandis

Teſti-

Testibus ad probandum statum liberum contrahentium Matrimonium, necnon Parochis, Notariis, & quibuscumque aliis respectivè, sub pœnis etiam gravibus corporalibus, arbitrio Sacræ Congregationis, ut Instructionem infrascriptam ad unguem observent.

Ut autem præsens Decretum, & Instructio ad omnium notitiam faciliùs deveniant, decrevit illa ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie Campi Floræ de Urbe, ac Palatio S. Officii ejusdem Urbis, per aliquem ex Cursoribus Sanctitatis Suæ publicari, ac eorum exempla ibidem affixa relinqui; illaque sic publicata omnes & singulos, quos concernunt, post duos Menses, à die publicationis in Urbe faciendæ numerandos, perinde afficere & arctare, ac si illorum unicuique personaliter notificata & intimata fuissent.

Instructio pro Examine illorum Testium, qui inducuntur pro contrahendis Matrimoniis, tam in Curia Eminentissimi & Reverendissimi D. Cardinalis Urbis Vicarii, quàm in aliis Curiis ceterorum Ordinariorum.

1. IN primis Testis moneatur de gravitate juramenti, in hoc præsertim negotio pertimescendi, in quo divina simul, & humana majestas læditur, ob rei, de qua tractatur, importantiam & gravitatem, & quòd imminet pœna triremium, & fustigationis deponenti falsum.

2. Interrogetur de nomine, cognomine, patria, ætate, exercitio, & habitatione.

3. An sit civis, vel exterus, &, quatenus sit exterus, quanto tempore est in Loco, in quo Testis ipse deponit.

4. An ad Examen accesserit sponte, vel requisitus; si dixerit accessisse sponte a nemine requisitum, dimittatur, quia præsumitur mendax; si verò dixerit accessisse requisitum, interrogetur a quo, vel a quibus, ubi, quando, quomodo, coram quibus, & quoties fuerit requisitus, & an

an ſciat adeſſe aliquod impedimentum inter contrahere volentes.

5. Interrogetur, an ſibi, pro hoc Teſtimonio ferendo, fuerit aliquid datum, promiſſum, remiſſum, vel oblatum a contrahere volentibus, vel ab alio, ipſorum nomine.

6. Interrogetur, an cognoſcat ipſos contrahere volentes, & a quanto tempore, in quo Loco, qua occaſione, & cujus qualitatis, vel conditionis exiſtant.

Si reſponderit negativè, Teſtis dimittatur; ſi verò affirmativè;

7. Interrogetur, an contrahere volentes ſint cives, vel exteri; ſi reſponderit eſſe exteros, ſuperſedeatur in licentia contrahendi, donec per literas Ordinarii ipſorum contrahere volentium, doceatur de eorum libero ſtatu, de eo tempore, quo permanſerunt in ſua Civitate, vel Diœceſi. Ad probandum verò eorumdem contrahere volentium ſtatum liberum pro reliquo temporis ſpatio, ſcilicet uſque ad tempus, quo volunt contrahere, admittantur Teſtes idonei, qui legitimè & concludenter deponant ſtatum liberum contrahere volentium, & reddant ſufficientem rationem cauſſæ eorum ſcientiæ, abſque eo quòd teneantur deferre Atteſtationes Ordinariorum Locorum, in quibus contrahere volentes moram traxerunt.

Si verò reſponderit contrahere volentes eſſe cives.

8. Interrogetur, ſub qua Parochia hactenus contrahere volentes habitarunt, vel habitent de præſenti.

9. Item, an ipſe Teſtis ſciat aliquem ex prædictis contrahere volentibus quandoque habuiſſe Uxorem, vel Maritum, aut Profeſſum fuiſſe in aliqua Religione approbata, vel ſuſcepiſſe aliquem ex Ordinibus Sacris, Subdiaconatum ſcilicet, Diaconatum, vel Presbyteratum, vel habere aliud impedimentum, ex quo non poſſit contrahi Matrimonium.

Si Teſtis reſponderit non habuiſſe Uxorem, vel Maritum, neque aliud impedimentum, ut ſupra.

10. Interrogetur de cauſſa ſcientiæ, & an ſit poſſibile, quòd aliquis ex illis habuerit Uxorem, vel Maritum,

aut

aut aliud impedimentum &c., & quod ipse Testis nesciat.

Si responderit affirmativè, supersedeatur, nisi ex aliis Testibus probetur concludenter non habuisse Uxorem, vel Maritum, neque ullum aliud impedimentum, &c.

Si verò respondetur negativè,

11. Interrogetur de caussa scientiæ; ex qua deinde Judex colligere poterit, an Testi sit danda fides.

Si responderit contrahere volentes habuisse Uxorem, vel Maritum, sed esse mortuos.

12. Interrogetur de Loco & tempore, quo sunt mortui, & quomodo ipse Testis sciat fuisse conjuges, & nunc esse mortuos. Et si respondeat mortuos fuisse in aliquo Hospitali, vel vidisse sepeliri in certa Ecclesia, vel occasione Militiæ sepultos fuisse à Militibus, non detur licentia contrahendi, nisi priùs recepto Testimonio authentico a Rectore Hospitalis, in quo prædicti decesserunt, vel à Rectore Ecclesiæ, in qua humata fuerunt eorum cadavera, vel, si fieri potest à Duce illius Cohortis, in qua descriptus erat Miles. Si tamen hujusmodi testimonia haberi non possunt, Sacra Congregatio non intendit excludere alias probationes, quæ de jure communi possunt admitti, dummodo sint legittimæ & sufficientes.

13. Interrogetur, an, post mortem dicti Conjugis defuncti, aliquis ex prædictis contrahere volentibus transierit ad secunda vota.

Si responderit negativè.

14. Interrogetur, an esse possit, quòd aliquis ex illis transierit ad secunda vota, absque eo quòd ipse Testis sciat.

Si responderit affirmativè, supersedeatur in licentia, donec producantur Testes, per quos negativa coarctetur concludenter.

Si verò negativè.

15. Interrogetur de caussa scientiæ; qua perpensa, Judex poterit judicare, an sit concedenda licentia, necne.

Si contrahentes sunt vagi, non procedatur ad licentiam contrahendi, nisi doceant per Fides Ordinariorum suorum esse liberos; & in aliis servata forma Concilii Tridentini in Cap. *Multi* sess. 24.

Fi-

Fides, aliaque documenta, quæ producuntur de partibus, non admittantur, nisi sint munita Sigillo & legalitate Episcopi Ordinarii, & recognita saltem per Testes, qui habeant notam manum & Sigillum; & attentè consideretur, quòd Fides, seu Testimonia bene & concludenter identificent personas, de quibus agitur.

Pro Testibus in hac materia recipiantur magis consanguinei, quàm extranei, quia præsumuntur meliùs informati; & cives magis, quàm exteri, nec admittantur homines vagi & milites, nisi data caussa, & maturo consilio; & Notarius exactè describat personam Testis, quem si cognoscit, utatur clausula: MIHI BENE COGNITUS; sin minùs, examen non recipiat, nisi unà cum persona Testis aliqua alia compareat cognita Notario, & quæ attestetur de nomine & cognomine ipsius Testis, necnon de idoneitate ejusdem ad Testimonium ferendum. Et hujusmodi Examinibus debet interesse in Urbe, ultra Notarium, Officialis specialiter deputandus ab Eminentissimo Vicario, & extra Urbem, vel Vicarius Episcopi, vel aliqua alia persona insignis & idonea, ab Episcopo specialiter deputanda; aliàs puniatur Notarius arbitrio Sac. Congregationis, & Ordinarius non permittat fieri publicationes.

Ordinarii præcipiant omnibus & singulis Parochis in eorum Diœcesibus existentibus, ut pro Matrimoniis cum exteris contrahendis non faciant publicationes in eorum Ecclesiis, nisi certiorato Ordinario, a quo, vel ejus Generali Vicario priùs teneantur Fidem authenticam reportare, quod pro tali Matrimonio fuerunt examinati Testes in eorum Tribunali, qui probent statum liberum contrahere volentium, &c,

Contravenientes autem severè punientur.

Franciscus Riccardus S. Rom. & Univers. Inquis. Notar.

Loco ✠ Sigilli.

Dubia aliquot circa exterorum Matrimonia cum responsionibus S. Congregationis.

ORDINES ultimo loco ab Urbe emanati circa Matrimonia cum exteris contrahenda, inter alia disponunt, quod Ordinarii præcipiant omnibus & singulis Parochis in eorum Diœcesibus existentibus, ut pro Matrimoniis cum exteris contrahendis non faciant Publicationes in eorum Ecclesiis, nisi certiorato Ordinario, a quo, vel ejus Generali Vicario priùs teneantur Fidem authenticam reportare, quòd pro tali Matrimonio fuerint examinati Testes in eorum Tribunali, qui probent statum liberum contrahere volentium.

1. Quæritur, an illi ex Diœcesibus circumvicinis, & ipsi teneantur tales probationes facere, an verò sufficiat Fides denunciationum in eorum Diœcesibus factarum cum legalitate Ordinarii, & probatio eorum status post discessum ab ipsa Diœcesi.

Hujusmodi habentur pro exteris, & consequenter tenentur probationes facere.

2. Item, an contrahere volentes, in confinibus eorum Diœcesis habitantes, & ob vicinitatem, ab eorum Rectoribus cogniti, teneantur easdem facere probationes, an verò sufficiant publicationes ab ipsis Rectoribus faciendæ.

Etiam isti tenentur facere probationes.

3. An easdem teneantur facere probationes ii, qui ante ætatem nubilem a propria Diœcesi discedentes, ad aliam se contulerunt, & in ea postmodum semper habitaverunt.

Non tenentur, quia non fuerunt extra Diœcesim tempore habili ad contrahendum.

4. An in Civitate, in qua Milites Hispani, Teutonici, Alemanni, & aliarum longinquarum Regionum residere solent, idem cum ipsis sit servandum; vel sufficiat probationes in ipsa Civitate recipere de eorum statu a Testibus ipsarum Regionum de negotio edoctis.

Tenentur facere probationes, juxtà formam instructionis, quia isti faciliùs committunt Polygamiam.

5. An,

5. An, facta per Parochum monitione Ordinario contrahere volentis, Fides status ejusdem sit ab eodem Parocho, vel a contrahere volente reportanda.

Tenetur Fidem reportare, & Parocho consignare is, qui vult Matrimonium contrahere; sed est in libertate Parochi hujusmodi onus in se assumere.

6. An eædem probationes sint servandæ in casu necessitatis, & ab existentibus in articulo mortis, sic contrahere volentibus.

Non sunt servandæ in articulo mortis, intra quem scilicet probabiliter non adsit tempus sufficiens faciendi diligentias; cum hoc etiam, quod si infirmus fortè convaluerit, debeant fieri diligentiæ juxtà instructionem, antequam simul conveniant.

7. An requiratur Attestatio proprii Ordinarii pro exteris, qui per decem annos & ultra, domicilium acquisierunt in Loco, ubi sunt Matrimonium contracturi, si eorum status liber probetur per Testes fide dignos, tam originis, quàm domicilii.

Requiritur.

8. An requiratur dicta Attestatio pro illis exteris, qui unicam, vel plures duxerunt, & e contra, si mortuæ fuerint in Loco, ubi iterum Matrimonium contrahere desiderant, ac ampliùs post mortem a dicto Loco non discesserunt.

Requiritur pariter.

Instructio adversus simoniacos tribus diebus Festis statim facienda ab Oeconomo Ecclesiæ, ad quam præsentare Parochianorum est, de qua in Synodo Tit. III. *Cap.* VI. *num.* 13.

ESSENDOCHE' sia rimasta vacante per la morte del Reverendo ..... questa Chiesa Parrocchiale sotto il titolo ..... ec. la quale è data di Popolo; e dovendosi, a Dio piacendo, venir quanto prima all' elezione del nuovo Paroco, secondochè resterà stabilito dal Magistrato de' Sig. Nove: oltre al ricordare a tutti e a ciascheduno di quelli, che devono intervenire alla nuova elezione, e concorrere col suo voto, l' obbligo strettissimo, che hanno in coscienza di posporre ogni affetto terreno, ed ogni mondano riguardo, e di scegliere tra tutti i pretendenti quello solamente, il quale dopo d' essersi consigliati, e fattavi Orazione (1), stimeranno secondo Iddio, il più abile per bontà, per dottrina e per esperienza, e il più capace di servir bene il Popolo nell' esercizio della Cura; Io di più come Economo, in esecuzione degli ordini espressi nel Sinodo del 1731. Titolo 3. Capitolo 6. Paragrafo *Interea*, fo noto pubblicamente, che chiunque mai avrà ardire (che Iddio non voglia) di dare il suo voto favorevole a chi direttamente o indirettamente da se, o per mezzo d' altri gli avesse promesso o dato a questo fine qualunque cosa, come danaro, Grano, Vino, Olio; o avrà fatto a qnesto effetto, desinari, cene, o altre mangiate, o data altra cosa minima temporale; o spituale ancora, con promettere qualche numero di Messe, per esser preferito agli altri pretendenti, tirerà l' eterna maledi-

(1) Cap. *Cum inter. De elect. &c.*

ledizione d'Iddio (1) sopra di se, e della sua casa; e incorrerà subito nella Scomunica riservata al Sommo Pontefice (2), da non poterne restare assoluto, se non in punto di morte; e così in vita resterà privo de' Santissimi Sacramenti, e degli altri ajuti della Chiesa, e dopo morte resterà escluso dalla sepoltura Ecclesiastica, e dagli altri Suffragj comuni a tutti i Fedeli Cristiani. Oltredichè anche il Curato, che fosse eletto in un modo così ingiusto e iniquo sarebbe Scomunicato, e privo della Chiesa (3) e dell' entrate di quella (4), e inabile per l'avvenire a poterla mai più conseguire (5) la qual pena d'inabilità gli verrebbe anche stesa a qualunque altro Benefizio Ecclesiastico.

E tutto &c. in esecuzione &c.

Elenchus rerum omnium quibus ædes Parochiales, postquam defunctus est Rector, relinqui debent instructæ ab heredibus, de quibus Tit. III. *Cap.* VI. *num.* 20.

DUE Letti con Panchette e Tavole d'albero, sopra l'uno e l'altro de' quali sieno i Sacconi, uno con due Materasse e Piumaccio di lana, Panno e Coltrone, l'altro con una Materassa di lana e una di capecchio, con Panno pure o Coperta, tutta roba buona. Tutti gli Arnesi d'albero necessarj per una Casa; una Secchia di rame da pozzo, la Catena da fuoco, un pajo di Sgabelli, un pajo di Seggiole basse, tutti i Vasi da Vino, e da Olio di qualsivoglia sorte, i quali vi si trovassero; e queste cose vi devono restare, benchè il Paroco morto non avessele ricevute tutte dall'antecessore. Nor-

(1) Cap. *Perpetuo*. *De elect. &c.* in 6.
(2) Can. 1. 1. quæst. 3. Extrav. 2. *De Sim.*
(3) Cap. *Insinuatum*. *De Sim.*
(4) Cit. Extrav. 2.
(5) Cap. *Super eo*. *De elect. &c.*

Norma conficiendi quotannis in unaquaque Parochia statum animarum, de quo in Synodo Tit. III. *Cap.* IX. *num.* 12.

Stato dell' Anime della Parrocchia di S. N. N. *di Firenze fatto nell' anno ...*

In questa Parrocchia ritrovo quest' anno esserci il numero d' anime infrascritto.

Case —	n.	260.		
Famiglie —	n.	395.		
Maschi secolari in tutto —	n.	—	— n.	834.
De' quali Maschi secolari da 15. anni in sù	n.	— n.	660.	
Da 15. anni in giù —	n.	— n.	174.	
E de' medesimi idonei alla Comunione -	n.	718.		
Non idonei alla Comunione —	n.	116.		
Femmine secolari in tutto —	n.	— n.	998. n.	998.
E delle medesime idone alla Comunione -	n.	889.		
Non idonee alla Comunione —	n.	109.		
Sacerdoti secolari —	n.	— n.	36. n.	36.
Cherici secolari —	n.	— n.	22. n.	22.
Religiosi in tutto —	n.	—	— n.	168.
Cioè —				
Monaci N. N. —	n.	— n.	45.	
P. P. N. N. —	n.	— n.	13.	
P. P. N. N. —	n.	— n.	110.	
Religiose in tutto —	n.	—	— n.	54.
Cioè —				
Monache N. N. —	n.	— n.	26.	
Monache N. N. —	n.	— n.	28.	
Spedali, e Conservatorj in tutto —	n.	—	— n.	1057.
Cioè —				
Spedale N. N. —	n.	— n.	200.	
Spedale N. N. —	n.	— n.	800.	
Fanciulle del Conservatorio —	n.	— n.	57.	
Meretrici —	n.	7.		
Peccatori pubblici —	n.	4.		
Eretici —	n.	— n.	12. n.	12.
Ebrei —	n.	— n.	63.	63.
Anime in tutto —	n.	—	3244.	3244.

Io N. N. *Paroco di* S. N. N. *mano propria*.

Stato dell' Anime della retroscritta Parrocchia, che abitano fuori della Porta N. N.

CAse —————— n.			
Famiglie —————— n.			
Maschi secolari in tutto ——— n.	——	—— n.	
De'quali Maschi secolari da 15. anni in sù . n.	—— n.	8.	
Da 15. anni in giù —————— n.	—— n.	8.	
E de' medesimi idonei alla Comunione - n.	120		
Non idonei alla Comunione ——— n.	50		
Femmine secolari in tutto ——— n.	—— n.	n.	11.
E delle medesime idonee alla Comunione - n.	100		
Non idonee —————— n.			
Sacerdoti secolari se ve ne sieno ——— n.	——	——	——
Cherici secolari se ve ne sieno ——— n.	——	——	——
Religiosi se ve ne sieno ——— n.	——	——	——
Anime in tutto —————— n.	n.	27. n.	27.

Io N. N. Paroco retroscritto mano propria.

Lit-

Litteræ circulares a Clemente XI. super residentia Parochorum conscriptæ, de quibus in Synodo Tit. III. Cap. X. num. I.

Perillustris & Reverendiss. Domine uti Frater.

PASTORALIS Officii debito salubriter exequendo assiduè intentus Sanctiss. D. Noster, in eam præ ceteris singulari studio incumbit solicitudinem, ut omnes Metropolitanarum, Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum Dignitates, Canonici, Beneficiati, Portionarii, aliique earum obsequiis mancipati, præcipuè verò Ecclesiarum Parochialium Rectores & quicumque alii animarum Curæ præpositi, juxta Sacrorum Canonum & Sacri Tridentini Concilii Decreta, atque Apostolicarum Constitutionum præscriptum, personalis residentiæ munus, quo obstricti sunt, agnoscant, illudque bona fide, & qua par est, sedulitate ac diligentia præstent. Cum autem Sanctitati Suæ, non absque gravi animi sui mœrore, dudum innotuerit, nonnullos præfatarum Ecclesiarum servitio, vel animarum regimini addictos, proprii oblitos officii huc illuc per Menses & annos divagari, sine ulla suorum Prælatorum licentia, vel etiam cum ea, sed ultra tempus permissum, ac præter caussas legitimas ab eisdem Sacris Canonibus & Sacro Tridentino Concilio approbatas, & absque Apostolicis Indultis, quæ ab hac Sacra Congregatione Eminentissimorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium ejusdem Concilii Interpretum justam discedendi caussam habentibus concedi solent; unde non rarò fit, ut Divina Officia & Ecclesiastica munia, quæ ab integro Ministrorum numero expleri debent, maximè negligantur, & animarum Cura proprio Pastore destituta, gravissimum patiatur detrimentum, nec sit qui Parvulis petentibus Evangelicum panem frangat; Volens propterea San-

Sanctitas Sua, pro eximio, quo pollet, zelo, maximum hunc abusum e medio tollere, simulque opportunè prospicere, ut singuli Ecclesiarum Ministri deinceps iis debita fideliter exhibeant obsequia, & Parochialium in primis Ecclesiarum Rectores pascendis ovibus sibi commissis assiduè ac diligenter vacent; sicuti ea de re saluberrima in Urbe mandata nuper edidit pro iis, qui alibi residere obstricti inibi commorantur; ita etiam jubet ac præcipit Universis Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac ceteris Locorum Ordinariis quibuscumque, ut propriam quisque Pastoralem solicitudinem excitantes, prælaudata Sacrorum Canonum, & Sacri Concilii Tridentini Decreta adversus prædictarum Ecclesiarum Canonicos, omnesque & singulos Beneficiatos, de jure, vel consuetudine residere obligatos, necnon adversus Parochos, & quoscumque alios Animarum Curam exercentes respectivè edita seriò observent, ac observari faciant, eos opportunis remediis ad personalem residentiam compellendo, ut onera unicuique eorum pro divino cultu, & Ecclesiarum, Animarumque servitio incumbentia sustinere commodè possint. Porro in hunc ipsum finem eosdem Locorum Ordinarios hortatur ac admonet, ut hujusmodi Parochos, Canonicos, aliosque Beneficiatos, ut supra, residere detrectantes, pœnis a Sacris Canonibus, & Sacro Concilio Tridentino statutis, subtractionis scilicet fructuum, & crescente contumacia, privationis etiam Canonicatuum ac Beneficiorum, quibus potiuntur, mulctare & coërcere non omittant, ac in eos ulteriùs procedant, juxta formam *Decretalis Innocentii III.* relatæ *in cap. ex tua de Cleric. non resident.*, implorato etiam ad id, ubi opus fuerit, auxilio & ope Ordinariorum, in quorum Diœcesibus prædicti refractarii commorantur. Ut autem hæc omnia suum exactiùs sortiantur effectum, Sanctitas Sua iisdem Locorum Ordinariis injungit, ut quos ex Parochis, Dignitatibus, Canonicis & Beneficiatis ejusmodi, in præsens, vel etiam in posterum quandocumque a propria residentia abesse compererint ultra tempus permissum, & absque debitis Apostolicis Indultis, eorumdem contuma-

cium nomina, & Beneficia residentialia, quæ obtinent, ac insuper Diœceses, & Loca, in quibus ipsi moram trahunt, huic Sacræ Congregationi per suas Literas incunctanter denuncient, & quoad contumaces in Urbe degentes, idipsum, tam eidem Sacræ Congregationi, quàm Eminentissimo ejusdem Urbis Vicario significent. Mandat denique Sanctitas Sua, ut præsentes Literæ, ne ullo unquam temporis decursu obsolescant, aut in desuetudinem abeant, in istius Cancellariæ regestis describantur.

Cumque in his exequendis provida in primis Sacrorum Antistitum solertia versari debeat, confidit Sanctissimus Pater præmissa omnia ab Amplitudinis Tuæ pervigili zelo, enixoque studio ita præstanda fore, ut nedum Pastoralis officii sui debito cumulatè satisfaciat, verùm etiam nihil desuper Sanctitati Suæ desiderandum relinquat; & Amplitudini Tuæ a summo bonorum omnium Largitore fausta omnia precamur.

Ampl. Tuæ

Dat. Romæ die 15. Martii 1710.

Uti Frater Studiosus
B. Cardinalis Panciaticus Præf.

V. Petra Secret.

Nor-

Norma Congregationum juxta Edictum D. Josephi Mariæ Martelli Archiepiscopi habendarum a Parochis aliisque, super casibus conscientiæ & rubricis, de quibus in Synodo

Tit. III. *Cap.* XI. *num.* 7.

APPLAUDENDO Noi al Pastorale zelo, che ha avuto la fel. mem. di Monsig. Tommaso della Gherardesca Nostro Predecessore nelle sue Determinazioni Sinodali di obbligare i Parochi, e Sacerdoti della Diogesi Nostra Fiorentina all'esercizio delle Conferenze di Morale Teologia cotanto a' medesimi profittevole per la universale direzione de' Popoli nella via del Signore; ed essendoci a cuore, che un tale esercizio, di cui pure da Noi se ne procura con efficacia la pratica, non vada in disuso, forse perchè non s' osserva l' Instruzione stampata, che in seguito delle dette Ordinazioni Sinodali il predetto Monsig. Tommaso della Gherardesca già diede fuori altra volta, e ne prescrisse l' osservanza; perciò per mezzo del presente Editto, riduchiamo a memoria di ciascuno l' esatta obbedienza alla detta Instruzione; e per facilitarne inalterabile la pratica ordiniamo la nuova impressione della medesima, il tenore della quale è il seguente.

PERCHE' colla Pietà fa il suo accordo nel Clero la Dottrina, ed amendue sono i Poli, su i quali si regge tutta la Disciplina Ecclesiastica, mentre da queste dependono la retta amministrazione de' SS. Sacramenti, il puntuale esercizio delle Funzioni Sacre, la totale osservanza delle Ordinazioni Canoniche, e finalmente l' ottima direzione de' Popoli per la via della salute; quindi si è, che

premendo a Noi non meno dell' esemplar bontà de' costumi la perfetta cognizione de' doveri nel nostro Clero, e conoscendo quanto per l' acquisto e mantenimento di essa giovar possano le Conferenze de' Casi da Noi ordinate nel nostro Sinodo, abbiamo per facilitarne la pratica, e per renderle più che si può fruttuose, giudicato bene il prescriverne colla presente Instruzione il modo.

Primieramente in quei luoghi, dove il Clero è più numeroso, e per conseguenza capace di qualche ordine speciale, come la Terra d' Empoli, Castelfiorentino, San Casciano, Scarperia, Dicomano, il Borgo San Lorenzo, Firenzuola, e Palazzuolo, dovrà farsi da' Parochi e da' Confessori della Terra, o Luogo la Conferenza ogni quindici giorni, esortando efficacissimamente a ritrovarvisi ancora tutti gli altri Sacerdoti e Cherici, a quell' ora, che in ciaschedun luogo, e per qualunque stagione sarà più comoda; avvertendo però, che non cada in dì Festivo, nè di Sabato, o in altra maniera impedito, dovendosi allora anticipare, o posporre ad arbitrio di chi vi presiede. Il luogo solito della Conferenza sarà la Chiesa Maggiore, o altro luogo conveniente a tal funzione. E in caso, che a questa intervengano Curati e Cherici Rurali, sieno tenuti questi solo una volta il Mese, e in quella Congregazione, in cui si proporranno i due Casi, come sotto si dirà.

Ne' luoghi poi, ove sia minor numero di Curati e Confessori, e le Chiese e Abitazioni loro sieno spicciolate e rade, come accade nel più de' Pivieri, si facciano queste Conferenze una volta il Mese lì dove tempo per tempo parrà alla maggior parte de' Parochi. E se l' Inverno, a cagione delle piogge, ghiacci e nevi, delle strade rotte, de' fiumi ingrossati, siccome nel cuor della State per il troppo gran caldo, malagevole si renda loro il potersi adunare tutti, si trasferiscano, purchè dentro all' anno se ne facciano dodici.

E perchè si daranno Pivieri o tanto scarsi di Suffraganei, che non possano da se comodamente fare simili Conferenze, o tanto numerosi, che non possano alcuni se

non

non con incomodo ritrovarsi dove quelle si tengono, abbiano facoltà i primi d' unirsi ad altro Piviere contiguo, ove il Proposto sia a vicenda, o a Mesi, o ad Anni; ma il Segretario sempre un solo, da eleggersi fra quelli de' Pivieri uniti. E la precedenza seguiti l' ordine de' Proposti; e ne' secondi possa il Presidente per ragion solo della comodità permettere a' più lontani d' aggregarsi ad altro Piviere più comodo, con che però si faccia descrivere in questo a tale effetto solo, nè possa variare senza licenza del Deputato Generale.

Il giorno dunque della Conferenza all' ora già intimata, congregati senza indugio nel luogo prefisso, tutti quelli, che devono intervenire, e dato principio da chi presiede, che sarà sempre il più degno, coll' Orazione *Actiones nostras*, &c. si porranno tutti a sedere secondo l' ordine del grado loro, o anzianità. E allora il Presidente sedendo a un Tavolino, ove sia un Messale, un Breviario, un Rituale, un Concilio di Trento, e il nostro Sinodo; in oltre un Orivolo a polvere per misura delle due ore, che dovrà durare quest' Esercizio; sedendovi ancora da una banda il Segretario delle Conferenze con Carta, Penna, e Calamajo; col Ruolo de' tenuti a intervenire, e con un Libro in foglio, ove registri Conferenza per Conferenza, tutti gli Atti di essa, e i Nomi degli assenti, cominci dalla Lezione, e volgarizzamento d' un Capitolo del Concilio, da farsi or da uno, or da un altro de' Cherici, essendovene; quando che nò, da uno de' Parochi per turno, sopra di cui, per dilucidare la spiegazione litterale già fatta, vi discorra esso brevemente, oppure vi muova sopra qualche dubbio, con dimandarne la resoluzione da alcuno de' Congregati.

Appresso si leggerà dal Segretario un Capitolo delle Rubriche, o del Messale, o del Breviario, o del Rituale alternativamente; e nascendo dalla lettura di quello dubbj, o dell' Ufizio, o dell' Amministrazione de' Sacramenti, si doveranno questi discorrere, e disciogliere da' Congregati, principalmente coll' indirizzo del Presidente, e del Maestro delle Cirimonie, ove sia.

Indi

Indi si verrà all' Esame de' due Casi di Coscienza, uno de' quali sarà, secondo l' ordine della Tavola dell' Ufizio, e l' altro proposto dal Presidente, avvertendo, che e' sieno Casi pratici, a cui separatamente dovranno rispondere quei due Sacerdoti, che nella Conferenza precedente saranno stati avvisati; procurando però di dire la loro opinione appoggiata a buone ragioni, e all' autorità de' Sommisti approvati. Finito che averanno questi di discorrere, sarà permesso a ciascheduno de' Congregati con licenza del Presidente di muovere qualche difficultà contro la risoluzione data, e potrà anco il medesimo Presidente interrogare alcuni di loro del proprio parere intorno alla materia, che s' esamina; che però dovranno tutti diligentemente studiare i detti Casi, benchè solo a due s' assegni il discorrere formatamente sopra di essi, acciò possano dire il loro sentimento con fondamento e con modestia, avvertendo che in queste dispute non si gridi, nè si faccia strepito veruno.

Si procuri onninamente, che detti Casi non restino sospesi, ma sieno risoluti, e stabilita ne sia l' opinione più certa e più sicura. Le risoluzioni lette in ristretto dal Presidente co' i loro argomenti, e motivi si descrivano dal Segretario nel sopraddetto Libro, secondo il parere de' più.

Finalmente si leggerà dal Presidente un Capitolo del nostro Sinodo per discorrervi sopra, e vedere se si osserva quanto in quello si dispone. Perlochè dovranno i Congregati consultare tra di loro tutto ciò, che stimano necessario a farsi per introdurne l' osservanza, tolti gli abusi da loro considerati, de' quali sarà cura del Presidente di prenderne nota in scritto per trasmetterla al Deputato Generale, il quale doverà il tutto proporre nella Congregazione Generale da tenersi davanti di Noi, o del nostro Vicario Generale, acciò si possa provvedere con opportuni rimedj.

Dopo questi Esercizj si darà fine alla Conferenza con l' intimazione della futura, in che giorno, e a che ora; si dia dal Presidente in scritto il Caso per la prossima Sessione,

ſione, con indicare quello della Tavola, come i Capitoli del Concilio, della Rubrica, e del Sinodo da leggerſi; pigliandone tutti di tutto ricordo, e copia del Caſo dal Preſidente propoſto. Finalmente avviſati, che ſaranno dal Preſidente quei due Sacerdoti, che doveranno riſpondere a' Caſi propoſti, ſi renderanno le grazie con *Agimus &c.*

Prima però, che ſi partano i Congregati, doverà il Segretario pigliar nota di quei, che mancano, con le ſcuſe, che hanno addotte, acciò in tal maniera ſi poſſa venire in cognizione degli aſſenti, per proceder contro di loro, quando non foſſero ſtati legittimamente impediti, alle pene determinate nel noſtro Sinodo, e aver notizia di quelli, che ſaranno diligenti, per premiarli all' occaſione. Avverta però il Segretario, che il tutto ſi faccia con ogni fedeltà e diligenza.

I legittimamente impediti mandino al Segretario le ſcuſe, che pure ſieno legittime, ed eſſo le regiſtri e l' infilzi, per produrle inſieme col Libro al Deputato Generale.

E ſe accadeſſe, che il Segretario giuſtamente impedito (che anch' eſſo dee mandare la ſcuſa) non poteſſe intervenire a qualche Conferenza, mandi il Libro al Preſidente, il quale adempiſca le di lui parti, o le faccia adempire ad altri, regiſtrando prima la mancanza del Segretario con la giuſtificazione di eſſa, e poi tutti gli atti della Conferenza. L' iſteſſo ſi oſſervi nell' aſſenza, che ſi deſſe del Preſidente, con che queſti faccia far le ſue veci al Segretario, o al più degno.

Ma perchè la carica del Segretario è molto importante per lo buon' ordine delle Conferenze, nella prima Congregazione, che ſi farà, innanzi a ogni altra coſa, ſi venga all' elezione di eſſo in queſta maniera. Ciaſcheduno de' Sacerdoti, conſiderato maturamente chi poſſa eſſer di loro il più idoneo per tal peſo, lo ſcriva in una polizza, la quale ponga ſul Tavolino del Preſidente; il quale poſate che ſaranno tutte, faccia alla preſenza di tutti l' aſſortimento de' nomi, e con l' aſſiſtenza di due più

degni

degni riconosca qual nome abbia avute più polizze, e quegli così nominato sia il Segretario; nè possa in modo alcuno ricusare questa Carica, la quale durerà un anno, e più ancora, se e' voglia; con la rafferma però della maggior parte de' Congregati; altrimenti finito l'anno si proceda nel modo predetto a nuova elezione.

In quei Pivieri poi, ove si uniranno due di essi, si faccia prima l'unione, e poi si venga all' elezione del Segretario. Siccome, dovendosi aggregare uno, o più d' un Piviere ad altro più comodo, si faccia l' aggregazione prima, e poi l' elezione del Segretario nella forma detta.

Il Libro grosso in foglio da tenersi dal Segretario, e da farsi a spese de' Parochi e de' Confessori per ugual porzione in ciaschedun Piviere, avrà questo Titolo, o Frontespizio.

Liber Congregationis Parochorum, *&* *Sacerdotum*, e arrolandovisi Cherici, ove siano, si aggiunga, *& Clericorum Plebaniæ* (ovvero) *Præpositura* *N. N.*

Nella carta seguente si scrivano i nomi di tutti i Congregati.

N. N. Plebanus (o) *Præpositus*.

N. N. Prior (o) *Curatus N. N.*

N. N. Clericus Diaconus (o) *Subdiaconus* (o) *in Minoribus*.

Gli Atti poi, che andranno descritti in latino, si descrivano in questa forma dopo il millesimo, che andrà da capo alla facciata.

Mense, *&c. Die*, *&c. Hora*, *&c.*

Stabilita est Congregatio in Ecclesia Plebaniæ N. N. cui interfuerunt omnes, præter N. N. qui laborabat ex. gr. febri (o) *assistebat Moribundo &c.*, *quod literis ejusdem* (o) *alio medio constitit* (o) *qui nullam adhibuit excusationem*, *neque sententiam suam dixit in scriptis*.

Posto, che vi sieno Cherici, e che abbiano dichiarato il Concilio.

N. N. Clericus, *&c. in vernaculam linguam vertit caput*, *&c. Sessionis*, *&c. Concilii Tridentini*, *quod explicavit N. N.*

Non vi essendo Cherici.

N. N. &c.

N. N. &c. legit & explicavit &c. Cap. &c. Seſſ. &c. Conc. Trident.

Lecta fuit prima (o) ſecunda &c. (o) lectæ fuere Rubricæ &c. ex Miſſali (o) ex Breviario Romano (o) ex Rituali, deinde Expoſitio illius, vel illarum ex Gavanto (o) ex Quarto &c.

Mox lecti ſunt duo Caſus propoſiti in præcedenti Congregatione, quorum primus fuit:

E qui ponga il Caſo colla riſoluzione, col nome di chi lo decide, tanto il primo, quanto il ſecondo.

Poſtremo N. N. Præſidens legit Caput &c. N. noſtræ Synodi, ſuper quo notatus fuit hic, vel ille abuſus, cui adhibitum eſt tale, vel tale remedium.

E ſe vi è ſtato biſogno di ſcriverne al Deputato Generale.

De quo conſuluimus D. N. Deputatum Generalem, qui reſpondit, &c.

Fra le riſpoſte d' un Caſo, e l' altro laſci tanto di ſpazio, che il Reviſore, il quale ſarà ſempre un Eſaminatore Sinodale, poſſa, biſognando, correggere, o meglio ſpiegare le Deciſioni date.

Si ricorda di nuovo al Segretario la diligenza, e ſopra ogni coſa la fedeltà in tutti i ſuoi Atti, ſe non vorrà che facendoſi da Noi o dalla Congregazione Generale, che ſi terrà ogni anno dopo che saranno ſtati ſtraſmeſſi al Deputato Generale tutti i Libri co' i loro Corredi di tutti i Pivieri, diligente perquiſizione, n'eſigiamo da eſſo ſtrettiſſimo conto in caſo d' infedeltà, oltre all' incarico ſopra la ſua coſcienza.

Doverà ancora il Segretario, prima che paſſi tutto il tempo, che corre dalla Paſqua alla Pentecoſte, portare, o mandare il Libro degli Atti della Congregazione, colle Fedi e Scuſe degli Aſſenti, al Deputato Generale, ſotto pena di ſcudi quattro, da applicarſi a' Luoghi Pii, e riavuto che l' avrà dal predetto Deputato, legga nella futura prima Seſſione le correzioni, o dichiarazioni, che averà fatto il Reviſore ſopra la riſoluzione de' Caſi.

Il Deputato Generale, che ſarà il Sig. Marco Antonio

de' Mozzi Canonico della Nostra Chiesa Metropolitana, avrà l'incumbenza di ricevere tutti i Libri da' Segretarj di ciascun Piviere, e mandargli per la revisione agli Esaminatori Sinodali, acciò riconoscano se i Casi sono stati bene risoluti, e gli correggano, o spieghino bisognando; e riconoscano ancora, se gli Atti sieno stati ben tenuti, e le Scuse degli Assenti sieno legittime; e ricevuto che egli abbia da' predetti Revisori tutti i Libri, convochi con l'appuntamento di Monsig. Arcivescovo, o del suo Vicario Generale, la Congregazione Generale, nella quale i Deputati Revisori doveranno intervenire, e referire ciò, che paja loro che occorra intorno al Libro da loro rivisto, per darsene gli ordini al medesimo Deputato Generale di rimetterlo a' Segretarj di ciascun Piviere; e perchè i Segretarj sappiano quando abbiano a ritornare, o mandare a ripigliare i Libri dal Deputato Generale, si ordina, che la Congregazione Generale sia onninamente tenuta prima che passi tutto il tempo Pasquale; e però i Segretarj sieno puntuali a mandar detti Libri al predetto Deputato Generale prima che passi un tal tempo, ed a ripigliargli quello terminato, e se fra l'anno occorreranno difficultà alle Congregazioni de i Pivieri, potranno i Segretarj di ciascuno carteggiare con detto Deputato Generale, e dal medesimo attenderne le risposte e gli ordini provvisionali.

Finalmente sappia ciaschedun Paroco, che l'obbligo di queste Conferenze comincerà a Gennajo prossimo, che sarà l'anno primo dopo il Nostro Sinodo, e procuri ciascheduno di provvedersi d'un Esemplare di questa Nostra Instruzione, &c.

Dat. dal Nostro Palazzo Archiepiscopale questo dì 1. Dicembre 1727.

GIUSEPPE MARIA ARCIVESCOVO DI FIRENZE.

Domenico Maria Borghigiani Cancell. Arcivesc. de mand.

De

Decretum Thomæ Bonaventuræ ex Comitibus Gherardeſchæ Archiepiſcopi Florentini ſuper modo tenendo in Curia Archiepiſcopali in cauſſis miſerabilium carceratorum, ſpectans ad

Tit. III. *Cap.* XVIII. *de Judiciis.*

EXIGIT Paſtoralis Officii noſtri attenta ſollicitudo, ut noſtris hiſce præſertim ſeculis tot miſeriis & calamitatibus repletis, in quibus inopia innumeros, alioquin minimè egenos, extraordinaria multiplicatione depreſſit, pauperibus Debitoribus in carcerem auctoritate Noſtra, rigore Juſtitiæ ſic præſcribente detruſis, ac ad ſolvendum morali impotentia inhabilibus, ne in eis inde nimium detenti marceſcant, ſed excitata commiſeratio Creditorum frequenter educat, vel Judicis Officium celeriter impenſum rationabili amplexa æquitate diſſolvat, paterna Providentia, in quantum Nobis ex Alto conceditur, opportuno auxilio ſuccurramus. Dudum ſiquidem ad hujuſce excitationis effectum advertentes, unam Presbyterorum ſecularium Congregationem, Pietatis Carceratorum nuncupandam, quorum officium præ ceteris eſſe deberet, pauperes Carceratos, honeſta inita cum Creditoribus concordia, ſubminiſtratiſque etiam ad opportunitatem pro eorum poſſe pecuniarum ſubſidiis, a vinculis extrahere ac liberare, autoritate Noſtra ordinaria, ita Domino miſericorditer opitulante, & cum facultatibus Nobis tunc beneviſis, ereximus & inſtituimus, prout in noſtris deſuper inde confectis literis pleniùs continetur. Quoniam verò, ut non ſine animi noſtri moleſtia accepimus, ullus quandoque ex Creditoribus tanta cordis duritie præoccupatur, ut nullius generis concordiæ pronas aures ha-

bere velit ; unde fit , ut carcerati Debitoris liberatio , tunc nullo pacto a dictis Presbyteris consequi possit . Nos propterea volentes etiam in hac parte , ubi solum Judicis Officium remanet implorandum , piæ eorumdem Presbyterorum intentioni & commodo contribuere , dictisque Debitoribus in carcerem conjectis ad legale remedium adhibendum facilem ac expeditam viam ad præmissum finem aperire, studiosis hac de re dilationibus in casu alicujus insurgentis controversiæ aditum obserare , ac libertati tam Deo placitæ Captivorum hujusmodi , paternæ charitatis visceribus, eo quo possumus & debemus modo , manum præbere (ne quos Dei charitas urget , expensarum gravitas remoretur , vel nimis rigida Creditorum contentio subducat , aut tædium retrahat prolixitatis , sive ingruentium negotiorum moles obruat) brevissimam justitiæ in his administrandæ , tractandæque cum Creditoribus judicialis concordiæ , relaxationisque miserabilis Debitoris a carceribus normam tradimus , & probationem miserabilitatis expedita ratione concludimus , sancientes atque servari mandantes , ut infra &c.

Quod Debitor in Carceribus detentus , vel ejus nomine aliquis ex deputatis præscriptæ Congregationis sive proprius Procurator , aut mandatarius coram D. Vicario Nostro Generali Causarum Substituto compareat , & exhibito illius miserabilitatis documento ab ejus Parocho , & duobus aliis fide dignis testibus subscriptione firmato , qui carceratum probe norint , ejusque egestatem in causa scientiæ plenè ac perfectè convincant , petat juxta vires admitti ad honestam aliquam sui debiti compositionem , vel aliam cum suo Creditore concordiam ; & tunc citetur Creditor ad dicendum contra allegatam , & ut præmittitur , ostensam hujusce debitoris miserabilitatem , necnon ad concordandum cum eo super prætenso debito ; sin minus ad videndum mandari Debitorem ipsum veluti miserabilem a Carceribus dimitti , & relaxari ad primam diem vel dicendum causam quare &c.

Termino autem citationis adveniente , si creditor non compareat ad contradicendum , accusata illius contumacia ad re-

ad relaxationis decretum procedatur, addito novo termino, nisi ad primam diem cum intimatione &c. eoque transacto, & adhuc creditore nil in contrarium dicente expediatur mandatum de relaxando debitorem a carceribus in forma &c.

Si vero compareat & opponat, tunc pro arbitrio & conscientia Judicis, constito de irrelevantia & insubsistentia exceptionum, vel de insuperabili reluctantia ad concordiam alioquin honestam, idem D. Vicarius Causarum Substitutus de miserabilitate summariè, & veluti ad simplicem instructionem pectoraliter cognito, Decretum relaxationis super concordia per Debitorem, vel Deputatum Congregationis oblata, vel arbitrio suo amplianda, aut moderanda incontinenti proferat, & exequi faciat ad limites concordiæ respectivè præfatæ.

Quotiescumque autem exceptiones, seù replicationes Creditoris in termino prænarratæ citationis, oppositæ ac respectivè datæ tales forte essent, quæ maturam amplius causæ cognitionem requirerent, terminum proservato super hinc inde petitis, obiectis, & replicatis semel dumtaxat habeatur, & in præscripto unico termino Decretum, ut supra præmisimus, per D. Vicarium præfatum, pro declaratione ejusdem termini in actis de more consignetur; a quo si favore Debitoris sit prolatum, non detur appellatio nisi ad effectum devolutivum.

In hoc tandem excarcerationis Judicio omnes, & quascumque ferias, etiam in honorem Dei, & Sanctorum ejus constitutas de medio tollimus, omnesque prorsus dies tam Carcerato, quàm Judici utiles & juridicos ad effectum obtinendæ excarcerationis esse volumus & declaramus; & ita &c. omni &c., in quorum &c. Dat. &c. ex Nostro Archiepiscopali Palatio die 4. Decembris 1711.

THOMAS BONAVENTURA ARCHIEP. FLORENT.

Publicatum per me Cancellarium Infrascriptum ad bancum Juris die 11. Decembris 1711.

Laurentius Borghigiani J. V. D. Canc. Archiep. de mand. &c.

IN-

INDEX RERUM

ALPHABETICO ORDINE DISTRIBUTUS

Prior numerus paginam ; Secundus & alii post primum , ubi plures apponuntur , Paragraphum , seu Paragraphos indicant .

A

B

C

in

seu

H

I

L

Pa-

LAUS DEO.

Si Martino a Quonia
com̄ a tutti si dispena